מיספר 2466 י"א כסלו תשמ"ה 5.12.1984 שנה 49 המחיר 800 שקלים (כולל מע"מ)

הע זה

ששרוריית ההטרמפיים

פרשת

הדם הקדמי

חדש!

סופגנית עלית

רק אצלנו השמרים כבר בפנים!

סופגניות עלית טעימות, גדולות ונפלאות. חגיגה אמיתית לכל המשפחה. הכל כבר בפנים, כולל השמרים. לכן, מכינים אותן בקלות ובמהירות.
הגישו סופגניות עלית חמות, כולם ילקקו את האצבעות ובטוח שירצו עוד.

עוגת עלית
את אפית
עלית

לא לשכפול ולא לשימוש

מכתבים

המסקנה של קציני־הים

איגוד קציני־הים סבור שנעשה עוול נורא לרב־החובל אבנר גילעד.

מלבד העובדה שקבעתם דיעות ברורות וחד־משמעיות לגבי מיקרה שדווח אליכם באופן חד־צדדי ומגמתי, גם מיניתם את עצמכם לחוקרים ושופטים בעת ובעונה אחת מבלי שיהיה לכם שמץ של מושג על מה שבאמת התרחש באונייה מורן (העולם הזה 14.11) ומה באמת קורה בחוגי הקציינים ובחוגי הספנות בכלל... מדוע החלטתם, כי „איגוד קציני־הים צריך היה לדעת על המיקרה" ומדוע אתם מרמזים, כי ידענו ולא עשינו דבר?

יחד עם זאת, היום, לאחר שידועים לנו פרטים רבים מאוד על המיקרה, על כל הגירסות הסותרות, הגענו למסקנה כי העוול שנעשה — נעשה דווקא לרב־החובל אבנר גילעד, וגם העולם הזה נימנה על עושי העוול הנורא... במחיר הריסת חייו של אדם טוב.

האיגוד הארצי לקציני־ים, חיפה

● ● ●

העבר של הקפטן

יש קפטן ויש קפטן.

איך אפשר להזכיר את רב־החובל עילו אדל־שטיין (העולם הזה 28.11) בנשימה אחת עם אבנר גילעד? נכון שהיום אדלשטיין הוא מפקד המורן ונכון שהבאתם כל מיני עובדות ביוגרא־פיות על עברו, מעין־חרוך ועד היום, אבל רק שכחתם להביא עובדה אחת: היה זה רב־החובל עילו אדלשטיין שאסף, בשעתו, לספינתו, את אנשי הסירות הווייט־נאמיים אשר היטלטלו בים הסוער, והוא שהביאם ארצה.

רובי גולדמן, חיפה

● ● ●

פרס והאינטלקטואלים

קל מאוד להתקיף את שרון. אבל עוד יותר קל, כנראה, לדחות את היד המושטת מרבת־עמון.

הסערה בכוס מים שפרצה עקב דיבריי ההת־קפה הסופר־מתונים של ראש־הממשלה שימעון פרס על שר התעשייה והמסחר שלו, אריאל שרון, בכינוס האינטלקטואלים המקורבים לש־מאל, היתה באמת טיפוסית.

בעיצומו של אחד השבועות הקריטיים ביותר בתולדות המדינה, שבו דחתה ממשלת פרס, בגסות ובחוסר־חזון מדיני, את היד המושטת מרבת־עמון, עוררו האינטלקטואלים האלה רק גיחוך.

שיחות־נפש עם איש הבועט בשלום, בעיצומו של שבוע, שבו מתרחש המחדל האדיר הזה, רק כדי לשמוע את הגיגיו המופשטים, היו ביזבוז זמן אמיתי.

הנוסחה הזאת כבר הפכה מוכרת עד לזרא. הדרך הקלה ביותר למכובדות זה להיות אנטי־שרון. כל פוליטיקאי המתקיף אותו, זוכה, אוטו־מאטית, לאהדת אנשי־הרוח, אפילו אם דרכו המדינית של המתקיף איננה ראויה לשום שב־חים.

עמרי מירב, ירושלים

● ● ●

שאלה לעניין

מדוע אין הממשלה מפעילה את התאים האפורים?

האם הממשלה חושבת שככה נוכל להמשיך? האם היא רואה שאיננו יכולים להמשיך לחיות באיבה מתמדת עם שכנינו?

חוסיין הציע הצעת־שלום מובהקת, התואמת את מצע המערך והממשלה, במקום לחשוב, לדון, לשקול ולהפעיל את התאים האפורים במחשבה הגיונית, שללה אותה והתחמקה ממנה בתירוצים מתירוצים שונים. **טל רביד**, קריית־ביאליק

● ● ●

צ'יק־צ'אק

מי שאומר שנצא מן הבוץ הכלכלי בתוך זמן קצר, איננו יודע על מה הוא מדבר.

הופ! יש אינפלציה של 1,000 אחוזים. הופ! אין! קצת עיסקת־חבילה, קצת קיצוץ־תקציב (בעיקר על הנייר) וכבר מבטיחים אר־טו־טו גם אינפלציה חד־ספרתית וגם צמיחה כלכלית מחודשת. לא פחות ולא יותר!

אפשר לחשוב שבאמת ניתן לצאת מהבוץ שבו קברו אותנו שבע שנות שילטון הליכוד צ'יק־צ'אק. אפשר לחשוב שצריך רק איזה מאמץ של כמה חודשים ונושענו! אפשר לחשוב, שבסופו של דבר, לא נזדקק לכמה שנים טובות של יזע ודמעות. **אריה אירם**, גיבעתיים

(המשך בעמוד 4)

כתבת השער הקרמי:

סקנדאל הטרמפים

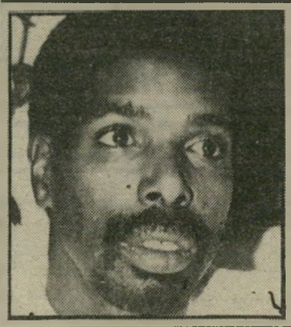

בעוד אלפי מתנדבים, יהודים וערבים, מחפ־שים אחרי החיילת הנעררת הרס קדמי, הת־עורר מחדש הוויכוח הציבורי על שערוריית הטרמפים. הטרמפ הוא סימן היכר של חב־רה, ידידותית ובלתי־אלימה. בישראל של היום, פשע הוא להפקיר צעירה למצב שבו היא חשרת ישע, במ־כונית סגורה, פיתיון לכל מטורף.

40

כתבת השער האחורי:

קטטה על אולסי

אניבה, שהציגה את עצמה כאשתו של אולסי פרי, אמרה לתמי בן־עמי: „אני אפגע בך, בת־זונה!" אולסי אמר: „הכל ביננו נגמר, היא חוזרת לאמריקה!" ותמי, בת־זוגו בשבע השנים האחרונות, מתוודה: „מאז אולסי לא היה לי גבר אחר!"

44

אש"ף פותח דף חדש

המדיניות של יאסר ערפאת נחלה נצחון מכריע: אש"ף עולה על דרך השלום וה־יוזמה המדינית, וממשלת ישראל מבר־הלת, מכיוון שאינה רוצה לסגת מכל השטחים תמורת שלום מלא. הפלסטינים פתחו דף חדש — האם תצליח ממשלת ישראל לג־רום לכך שהזוא ישאר ריק?

7

המסע שנקטע

עבד־אל־והאב דראושה, ה־ח"כ שיצא לעמאן אך הגיע רק עד ניקוסיה, מספר ב־ראיון חושפני על הרגשות שליוו אותו בדרך, על כפרו חשוותיו, הירהוריו על פרשת הדס קדמי ומזהיר את ראשי מיפלגתו: „איננו ערביי־בובה!"

בהנדון מנתח אורי אבנרי את הפרשה, את הלחצים ש־הופעלו על הח"כ וקובע: אי־אפשר לפעול למען השלום כחבר מיפלגת העבודה.

12 9

גיבור בעל כורחו

„איננו רוצה שיהפכו אותי לכוכב. אני לא בנוי לזה," מכריז הכדורגלן **אבי גולדר**, ספורטאי השבוע של **העולם הזה**, שהבקיע השבוע שלושער לטובת קבוצת בית"ר ירושלים.

47

כורתים את מיכאל דקל

כדי למנוע את מינויו כסגן שר־הבי־טחון, פתחו יריביו של מיכאל דקל בתנועת־החרות תיבת־פאנדורה של גילויים על מעשיו בגדה המערבית. מי נטע את „ברמים", ההתנחלות שלא היתה, מי עומד מאחורי החברות ה־מיסתוריות של האחים גינדי ומי יעקור את שורי־שיו הפוליטיים של דקל?

10

רחל המרחלת מדווחת:

סופה העצוב של **חבצלת חבשוש**, שנגעה באלוהים ● הקשר הבית"רי של **שמוליק שי** ● הפרדות של **ג'ל תמיר** ● העגילים של **מרי גסמן** ● מדוע הסתפק **דרייד אדמון** בחתונה צנועה ● ואיך נתפס **מיקי סלד** בגנבת התעופה „בגלל קישקוש של אשתי."

42

יוסי של שמוליק

איך רצו כולם לשקם את הזכאית־מחמת־הספק ברצח הכפול, איך נעצרה שרה (.שמוליק") אנגל בחשד של סחר בסמים ואיך הסתבך בפרשה העי־תונאי יוסי היימן, שניסה לפרוש עליה את חסותו?

21

הבלוף של צד"ל

הסורים מתנגדים להם, הדרוזים שוללים אותם, השיעים שונאים אותם ורק יצחק רבין ממשיך להשתעשע ביחידות של שכירי־חרב, ריקים ופו־חזים, שרק המשכורת, המדים ויצר ההרפתקנות שלהם מביאים אותם ל„צבא דרום לבנון". הפרשן הצבאי של „העולם הזה" מנתח את הבלוף.

18

קצר ולעניין

כדי שהתיסרוקת תהיה אופנתית, יש קודם לעשות תיס־פורת. השיער הפא־ריסי הארוך ביותר השנה הוא בסיגנון קארה. ב־סיגנון הכאסח מגלחים קודם כל את העורף כולו.

28

הקפטן נשאר שפוי

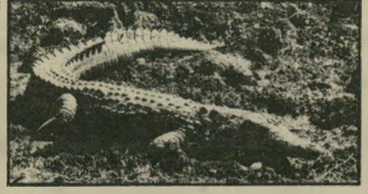
.בהוליווד כולם מטורפים" מכריז השחקן הבריטי **אנתוני הופקינס**. *המשחק את הקפטן בגירסה החדשה של* **הבאונטי**, *בראיון בלעדי שנתן לעדנה פיינרו.*

30

מי רוצה יהודים שחורים

שר הקליטה ביקש מהם לקלוט יהודים סלא־שים, אך ראשי־המועצות בעפו עליו: „שיקלטו אותם בקיבו־צים!" הסנה ברק מדווחת.

8

זוחלים לקיבוץ

אלון תבור, שהביא את התנינים לקיבוץ גן־שמואל, מספר כיצד נסע לצוד אותם בקניה, איך למד ללכוד את הזוחלים המסוכנים ומה אמרו על כך באסיפת המשק.

34

המדורים הקבועים:

מיכתבים	3
זה היה „העולם הזה" שהיה – בן־גוריון עומד על הראש	4
קורא יקר – סקופ אווילי	5
בלונים	5
תשקיף	6
במדינה	7
עלי דמנה	8
הנדון – מסע ומתן	9
יומן אישי – החגורות של קורפו והסיפורים של בנבנישתי	15
אנשים – איך להרגיז את אברהם שפירא	16
תמרורים – התאבדות במכסיקו־סיטי	21
מה הם אומרים – משה קצב, פאייפ סמסרי, חיים רמון, חיים בורבה. רינו צרור וטיבור גרוס	22
זה וגם זה – דניאלה בדרך לניו־יורק	25
לילות ישראל – ניסים אלוני, ירדן לוינסון, מניקור ופדיקור	26
חלון ראווה – תיסרוקות פאריס	28
קולנוע – סוניה אורוול ו־1984	31
הווי	32
שידור – ניקוי ראש ושטיפת־מוח	33
תשבץ	36
הזרוסקופ – הימים הרעים והטובים בשבוע	37
מיכתבים לדותי – עינת עדני ודייב אורן	38
רחל מרחלת על כל העולם	42
ספורט – בארי ליבוביץ, מן קאנט קרפובסקי	46
אתה והשקל – לא פחות חשוב: זהב!	49

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גליון "העולם הזה", שהוסיע לפני 25 שנה, הביא את הצעתו של נכה אירגון ההגנה משה ברש (שהיה פעם גם איש אצ"ל, וב־1959 היה בעל תחנת־דלק בחיפה ובעבור שנים, בעל תחנת־דלק בסיני), להקים "ממשלת איחוד — בלי מפא"י". הצעה שנראתה בשנה ה־11 למדינה כדימדנית ביותר ● הכתבה המרכזית, "בך נישק אותי גף צ'נדלר", היתה סיפורה של קיבוצניקית מתל־קציר שבצפון, על סגישתה עם הבוכב הידוד גבה־הקומה מהזיהוד (שנולד באיירה גרוסל בברוקלין), אשר ביקר באותם ימים בארץ. הסגישה הזאת הסתיימה בנשיקה, על כל שלביה. לפני המצלמות (מבוכה, חיבוק, בילבול — בול!) ● "טלוויזיה בכרמל" סיפרה על הצלחתו של חשמלאי חיפאי צעיר לקלוט את שידוריה של הטלוויזיה הלבנונית, אחת הראשונות במרחב, במכשיר שאותו התקין מחלפים ישנים ● בשער הגליון: דיוקנו־תיקו של שלוש התלמידות הירושלמיות, אשר בעת טיול באילת נכנסו לבנק־התמורת ממוקש והפעילו מוקש, שהרגו.

"העולם הזה" 1158
תאריך: 2.12.1959

פולנים עם פנינים באזניים, חחולים על הכחפיים ומארוקאי בודד בכנסת

הכנסת

ח"כים ממוספרים

50 מתוך 120 הח"כים של הכנסת הרביעית הרגישו את עצמם. השבוע, בכנסת, מייד בבית. אחר הכל, התחילו השבוע את שנתם ה־12 בכנסת, שבה הם משרתים ללא הפסקה מאז כינוס הכנסת הראשונה בבוקר ירושלמי מושלג בפברואר 1949.

הרבה נתונים סטטיסטיים אחרים השתנו מאז בכל זאת. שעה שגילם הממוצע של חברי־הכנסת הראשונה היה 47 שנים ותישעה חודשים, גילם הממוצע של חברי־הכנסת הרביעית הוא 51 שנה ושמונה חודשים.

ואם 31 הח"כים הטריים לגמרי בכנסת, אשר לא שרתו בשום כנסת קודמת, יסתכלו סביבם, יגלו עוד כמה עובדות מעניינות: המיפלגה הקשי־שה היא הפרוגרסיבית (גיל ממוצע: 54 פלוס); הצעירה ביותר היא מק"י, המיפלגה הקומוניסטית הישראלית (43 שנים). הח"כ הקשיש ביותר הוא ח"כ אחדות העבודה נחום ניר (75), הצעיר ביותר — ח"כ הציונים הכלליים משה נסים (23).

מארוקאי אחד. בין הח"כים 17 מישפטנים, תשע נשים, שלושה רבנים, שלושה אלופים ואפילו שני רופאים. ואילו רצו הח"כים של שלוש הערים הגדולות להקים קואליציה, לא היתה להם שום בעיה של רוב — כי בין הח"כים 38 תל־אביבים, 18 ירושלמים ושמונה חיפאים.

פחות משעשע הוא ניתוח ארצות־המוצא של הח"כים: פולין צועדת בראש (38), אחריה רוסיה (30) ורק במקום השלישי באה ישראל עם 23 ח"כים (כולל שיבעת הח"כים הער־ביים). ח"כ אחד בלבד הוא יליד מארו־קו (ח"כ מפא"י אשר חסין) ואחד (אבא אבן) הוא יליד דרום־אפריקה.

טיפשעשרה

על אידה קמינסקה

לא, לא הייתי במסיבה של רינה את חושבת שזה כל כך מעניין אותי נמאס לי כבר תמיד הכל אותו דבר

אנשים

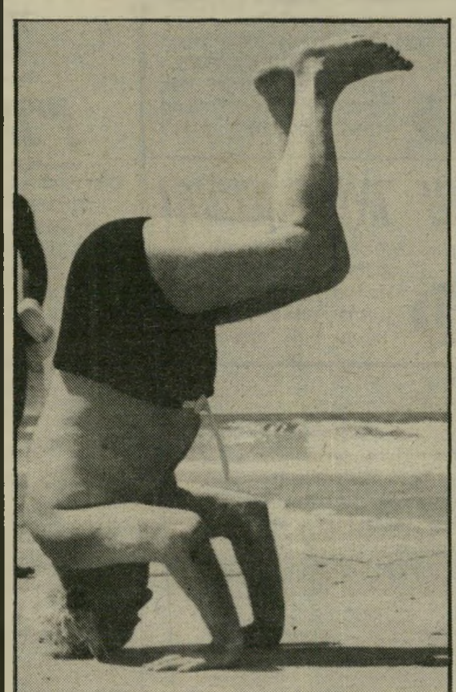
חכם או רב

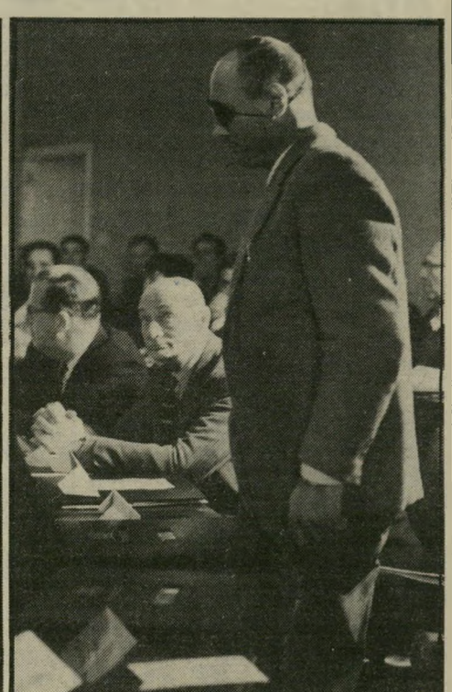
● הסופר הקשיש **אברהם אלמליח**, שהיה ח"כ הכנסת הראשונה, הגן השבוע על כבוד הערה הספרדית. אחרי ששמע סיפור על רב אשכנזי, אשר נמנע מלשבת ליד אשה באו־טובוס ונטש את מקומו לידה, בעוד שרב ספרדי, שבא אחריו, לא היסס לשבת ליד אותה אשה, העיר אלמליח השנון: "בגלל זה קוראים לו אצל האשכנזים — רב ואצל הספרדים — חכם!"

היתי עם אמש'לי בהעצים מתים זקופים באידיש עם אידה קמינסקה, מה את מסתכלת עלי ככה? מה יש זה לא אמנות. אפילו שזה באידיש? טיפשה אחת. פשוט נמאסו לי כל המסיבות וזה, לאמש'לי היתה הזמנה אז הלכתי איתה מה יש. אז אני רוצה להגיד לך שזה היה נורא מעניין ומאלף ואמנותי והכל.

קודם כל היו שם המון פולניות עם פנינים באזניים וחחולים על הכתפיים והמון עיתונאים וכל מיני שרים. ובשורה השנייה ישבה חנה רובינא והיתה נורא מתוחה את יודעת למה. אז כשההצגה התחילה ראיתי שזה בכלל לא קשה הבנתי כל מילה. הנה, כשראש המשרד הזה אמר לבחורה גיב א־שמייכעל זה היה לי נורא מצחיק בהתחלה אבל התרגלתי מהר.

היא נהדרת האידה קמינסקה הזותי היא נורא זקנה בחיי. היא היתה כמו אידיש־סבתא כזותי. ובהתחלה קצת התבלבלתי כשאומרים לה בובניו. חשבתי שזה בובה־לה אבל אחר־כך הבנתי שזה סבתא־לה. וזה היה גם נורא משונה לשמוע אותה שרה את הפאסו הדובלה הספרדי את יודעת — ללה ללה לללה ללה — באידיש. אבל היא באמת נהדרת אפילו שזה באידיש כי לאמנות אין שפות וגבולות.

על הרגליים, על הראש שרי־שלה החדשה היו בשבוע הסתיו החמים של סוף נובמבר 1959 בחדשות. חבר־הכנסת הטרי משה דיין עמד על רגליו, מכורסתו שליד שולחן־הממשלה בכנ־סת, ונשבע אמונים כשר־החקלאות. ראש־הממשלה הוותיק, דויד בן־גוריון, לעומת זאת, ניצל את מזג־האוויר והדגים לכל את עמידת־הראש שלו.

מכתבים

אבא מודעי

מה אפשר לומר על אב, המתבטא כל העת בגנות ילדו!

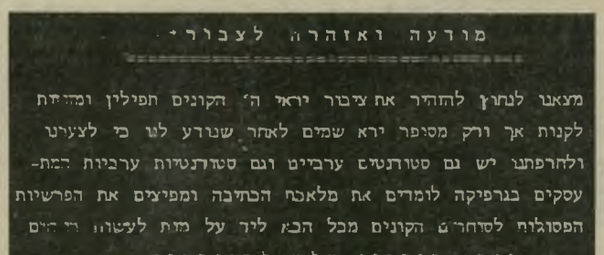
אחרי ששר־האוצר הודיע כי הילד הזה, עיסקת־החבילה, הוא ילד רפק־טיבי, ובכלל, כשיצחק מודעי מתייחס לכל העיסקה הזאת כאילו היא נולדה בהפריה מלאכותית ולו אין יד או רגל בכל העניין, אפשר לומר רק דבר אחד: עם אב כזה, מוטב להיות יתום.

רחל אברהמי, תל־אביב

● ● ●

עבודה ערבית

הקורא ויינגרטן איננו שו־

האזהרה מסופרי סת"ם ערביים
למי זה מפריע

מר־מיצוות, אך בעת שי־רות המילואים שלו ביקר בבית־הכנסת הבסיסי וגי־לה שם הודעה מעניינת.

מה אפשר לעשות ביום־השבת במילואים? הכל סגור, האוכל קר ואתה רק מחכה לתורנות השמירה שלך. אז, למרות שאני לא שומר־מיצוות, הלכתי בבוקר לבית־הכנסת של הבסיס. היה שם מניין של חבר'ה ודוקא נוסח־התפילה שלהם, הצפון־אפריקאי, מצא חן בעיניי.

מה שמאוד לא מצא חן בעיניי היתה ההודעה הגיזענית שהודבקה על־ידי אלמוני על דלת בית־הכנסת (ראה גלופה). המזהירה מפני עבודה ערבית. למי זה מפריע אם גרפיקאים ערביים ימלאו את מקומם של סופרי סת"ם (אלה הכותבים סיפרי תורה, תפילין ומזוזות), המתמעטים והולכים, ובלבד שיעשו את עבודתם נאמנה?

חיים ויינגרטן, רחובות

● ● ●

טוב שם משמן טוב

אם זה חטא, חוטאים בו גם לא־אשכנזים!

למה ללעוג לאלה המעברתים את שמות־הם, כפי שעשה עורך־הדין הירושלמי אברהם ברדוגו מתנועת המיזרח אל השלום (העולם הזה 28.11), אשר הזכיר, כהבלטה, שלארי־אל שרון קראו פעם אריק שיינרמן?

אין ספרדים המעברתים את שמות־המישפחה הערביים למחצה שלהם, כמו חבר הכנסת אוריאל לין, שנולד אסולין ותת־אלוף דויד הגואל (מן ה־שטחים, חברת החשמל ולאחרונה, רשות שמורות הטבע), שנולד ג'זאלי וכמה אבוטבולים נהיו אביטלים?

רחל רוזן (לשעבר רוזנצוויג), תל־אביב

פסוקו של פסוק

כל ההודעות על פטירת הפסוקו הן מאוד טרם זמנן!

מה פיתאום שיפסיקו את "פסוקו" (העולם הזה 28.11)? נכון שכאשר הגיעו מים עד נפש, החליטו בטלווי־זיה, כנראה, לגוון אותו מדי פעם, עם פסוקו־של־מקום. אבל הפסוקו־של־יום ממשיך בעוז, עם קטעים לא־דל־וונטיים, מפרקים לא־רלוונטיים מסיפרי תנ"ך לא־רלוונטיים.

ואם כבר, אז הרשו לי הצעה אחת לפסוקו, הצעה שהיא כן רלוונטית ושיש בה טעם, ריח וגם מסר:

● *מפני ארבעה דברים הזיקנה קופצת על האדם: מפני היראה, מפני כעס־בנים, מפני אשה רעה ומפני המילחמות.*

שימעון שיבר, שער־חפר

● ● ●

תפוז ערוך על תפוח

עצה לשומר הדייאטה.

אני לא מבינה בדיוק את החשבון של סוחר־הבשר עזריאל עינב, המס־תובב, כשהוא עושה דייאטה, עם מקל־הליכה, כדי להוריד לעצמו, בין ארוחה דלת־קאלוריות למישניה תפוחים מן העץ (העולם הזה 28.11).

למה לו תפוח, המכיל לפי הספר

לין

הגואל

למה ללעוג?

שלי, בדיוק 117 קאלוריות? אני מס־ליצה לו על תפוח. זה רק 75 קאלוריות.

עליזה עופרי, ראשון לציון

● ● ●

ללכת בלי, להרגיש עם

כרזת־הפירסומת למצתים, אפילו אם היא מאויירת בנערה נאה, מביאה, בכל זאת, תועלת ממשית, למי שזקוק למצתים.

אני גרז'ניק ואצלנו במישרד תלויה הכרזה של מצתי־איגניס שבה מופיעה החיפאית הצעירה הזאת, עם החזה היפה (איריס גרניט, העולם הזה 21.11). נכון שבעל־הבית תלה את הכרזה כדי שכולם, העובדים והלקוחות, ואני בטוח שגם הוא עצמו, יוכלו לשטוף בה מדי פעם את העיניים.

זה מה שנוגע לחלק של הכרזה בלי. אבל יש גם חלק עם, החלק התחתון, שמראה לא מה שיש לאיריס, אלא מה שיש לאיגניס: יצרני־המצתים, להציע, וכל נהג יודע כמה חשוב שיהיו לו המצתים הנכונים.

חיים חזן, חולון

העולם הזה
בלי משוא פנים

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי ♦ המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־232262/3/4. תאדואר 136 ♦ העורך הראשי: אורי אבנרי ♦ עורך־משנה: דוב איתן ♦ עורך תבנית: יוסי שנקן ♦ עורך כיתוב: גיורא נוימן ♦ צלמי מערכת: ציון צפריר ענת סרגוסטי ויצחק מנשה ♦ עורך דסק: יפתח שביט ♦ ראש המינהלה: אברהם סיטון ♦ מחלקת המודעות: רפי זכרוני ♦ המו"ל: "העולם הזה" בע"מ ♦ הדפסה: "הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב ♦ הפצה: "גד" בע"מ

קוים יר,

השבוע שאלו אולי עשרות אנשים. בהזדמנויות שונות: "מה הייתם אתם עושים, אילו היה לכם סקופ. כמו הידיעה על כוונתו של חבר־הכנסת עבד־אל־והאב דראושה לצאת לעבאמאן?"

השליחות של דראושה — במידה שהיתה רצינית — הוכשלה על־ידי הפירסום המוקדם שניתן לה (ראה הנדון). דראושה סיפר על כוונתו לאחד הכתבים. הכתב מיהר להודיע על כך למערכת שלו, וזו הזדרזה לגלות זאת לטלוויזיה, כתעלול־פירסומת של העיתון או של דראושה. ההמשך ידוע.

האם היה העולם הזה נוהג אחרת, אילו סיפר דראושה על כך לנו?

את התשובה על כך ניתן למצוא בדברים שאמר יאסר ערפאת עצמו לעיצאם אל־סרטאווי המגוח. הרבה זמן לפני הפגישה הראשונה שלי עם ערפאת עצמו. סרטאווי הזכיר את שמי, וערפאת אמר לו: "יש לי אמון מלא באיש הזה, מפני שהוא עורך של עיתון, ובכל זאת לא פירסם מעולם דבר שהוא התחייב שלא לפרסם, למרות שישב על סקופים בינלאומיים רבים."

לא מכבר כתבתי ספר על המגעים בין כוחות־השלום הישראליים ואש"ף, כאשר ייצא לאור, יתמהו רבים על ריבוי הסקופים — וביניהם סנסציות עולמיות — שנשמרו בסוד על־ידינו.

לפי הדת היהודית, פיקוח־נפש דוחה שבת. המגעים המתנהלים בין שני העמים, ושמטרתם היא למנוע מעשי־איבה, להשיג שלום ולהציל חיים, הם בוודאי בגדר פיקוח־נפש.

אוי לעיתונאי ואוי לעיתון שאינם יכולים לשמור על סוד במשך 24 ש' עות, או במשך שבוע — ואם דראושה עצמו רצה בפירסום אווילי זה, היה העיתון צריך לשכנעו להימנע מכך. הפירסום הרס יוזמת־שלום שיכלה להיות חשובה. הסקופ הרס את נושא הסקופ.

ביירות ועמאן: שתי פגישות

השבוע דובר הרבה על "תקרים אבנרי", ונעשו השוואות בין פרשת דראושה ובין השליחות שקיבלתי על עצמי ביולי 1982, כאשר חציתי את הקווים בביירות בחברת חברות־המערכת שרית ישי וענת סרגוסטי.

היו הרבה הבדלים בין שתי הפרשות. אחד מהם היה לגבי טיב ההכנות. דראושה אומר שהוא טס מן הארץ בשעה 17.00, וסבר כי בשעה 21.00 (עת שידור הידיעה בטלוויזיה) כבר יהיה בעמאן. לא היו לו שום תימוכין לכך. המגעים שלו היו עקיפין, הכל סודר תוך שעה אחת בטלפון בין שלוש ארצות, לא היתה הידברות מוקדמת רצינית, וגורמים חשובים ביותר — כגון יחסה של ממשלת־ירדן לעניין — כלל לא היו ידועים לו. רק אדם בלתי־מנוסה מאוד יכול היה להעלות על דעתו שתוך שעה אחת זו יכול היה ערפאת להשיג את הסכמתו של חוסיין.

השליחות שלנו, לעומת זאת, היתה מתוכננת ומאובטחת עד לפירטי־פרטים.

עברנו את הקווים ב־10.00 בבוקר. במשך הלילה הייתי במגע טלפוני ישיר עם לישכתו של ערפאת במערב־ביירות. אני שהיתי אז במיזרח־ביירות.

לא הסתפקתי בכך. הייתי גם במגע טלפוני עם עיצאם סרטאווי בפאריס. סרטאווי, שעימו הייתי במגע רצוף במשך שש שנים לפני כן, ובו בטחתי כמו באח, היה במשך כל הלילה והבוקר במגע טלפוני רצוף עם לישכתו של ערפאת בביירות. הוא דיבר עם האנשים השונים שהיו ממונים על סידורי הפגישה, והבטיח אישית שכל פרט ופרט יתבצע בדיוק כפי שנקבע.

כביטוח שלישי הכנסתי בבוקר לסוד העניין צוות־טלוויזיה גרמני, שבראשו עמד ידידי, ושהיה מודע היטב לחשיבות העניין. לא עלה על דעתו למכור את העניין. צוות זה, שהיה מצוייד בניירות לבנונים שהיו כשרים בשני צידי הקו, ליווה אותנו בשעה שחצינו את הקווים, ויכול היה, במיקרה של תקלה, לעזור.

ועם כל הסידורים האלה, לא הייתי בטוח עד הרגע האחרון ממש שהכל יסתדר כראוי. הייתי מוכן בליבי לסיכונים ולתקלות הכרוכות בשלי־חות כזאת בעת מילחמה, כאשר חוצים את קו־האש. העמדתי את שתי חברות־המערכת על סיכונים אלה מראש. וביקשתי מהן להחליט בעצמן אם הן רוצות לקחת בה חלק.

מובן מאליו שלא עלה על דעתי לפרסם מילה על כך מראש — אף שהמלון שבו שהיתי במיזרח־ביירות, מלון אלכסנדר המפורסם, היה אז מוקד התיקשורת הבינלאומית, ויכולתי לגרום לרעש עולמי. אילו הודעתי בבוקר שאני עומד לחצות את הקווים, עצם המחשבה נראית לי מגוחכת. לא הודעתי על כך אף לחברת־מערכת נוספת, שהזדמנה לשם.

ההודעה על הפגישה נמסרה רק אחרי שהסתיימה, ואחרי שסוכם ביניהם שאין לשום צד התנגדות לכך. ההודעה הראשונה פורסמה על־ידי דובר אש"ף.

ואילו דראושה יצא לדרכו מבלי להיות בטוח בשום פרט. הפירסום הרעשני המוקדם, עוד בטרם היה קיים כל ביטחון לגבי יכולתו להגיע ליעדו, היה בעוכריו. עמאן היא בירה של מדינה ריבונית, שאינה מקבלת פקודות לא מישראל ולא מאש"ף. פירטי הסיפור מוכיחים כי כלל לא היתה לאש"ף השהות הדרושה לסידור העניין עם ממשלת־ירדן.

העולם הזה אוהב סקופים, ומתגאה בהם. אך גם לסקופ יש מחיר — ויש מחיר שלא כראי לשלם אותו בעד שום סקופ שבעולם.

אורי אבנרי

בלונים

ראש־הממשלה שימעון פרס עם רפי אדרי (לידו: איש־הביטוח שלמה אליהו).

דה תשקיף

יחד מאיימת

מנכ"ל מישרד־ראש־הממשלה, אברש"ה טמיר, תוקף בשמו ובשם עזר וייצמן את הסכנותו של שימעון פרס, בכל הנוגע לייזמות־שלום עם ירדן ופיתרון בעיית טאבה.
טמיר התבטא, שאם פרס חושש מיצחק שמיר, עליו לזכור שרשימת יחד היא שהעלתה את פרס לשילטון והיא זו שתוריד אותו.

קשר השתקה נגד המועצה

ההידברות של שימעון פרס עם עורכי היומונים העילה: כלי־התיקשורת עשו יד אחת לגנוז דיעות הנוגדות את הקו הרישמי לגבי מועצת אש"ף.
השבוע נערכה מסיבת־עיתונאים מטעם המועצה הישראלית למען שלום ישראלי־פלסטיני, על נושא המועצה הלאומית הפלסטינית.
המסיבה היתה רבת־משתתפים, ועוררה עניין רב אצל עיתונאי ישראל. כלי־התיקשורת העולמיים נכחו גם הם. למחרת לא פירסם אף עיתון ישראלי אחד אף מילה אחת של דיווח על המסיבה — מלבד על המישמר והצהרון חדשות.

"סולל בונה" בונה את וול־סטריט

באיגרת לעובדי "סולל בונה", שהופצה השבוע, גילה המנכ"ל, שרגא דיטמן, כי החברה הצליחה לחדור לענף הבניה בעיר ניו־יורק.
כעת מתבצעת בניית מרכז מיסחרי בשכונה ברונכס, על שטח של 25 דונם. הפרוייקט — בניין בן 22 קומות — הוא בהיקף של 60 מיליון דולר.
הפרוייקט הבא של "סולל בונה" בניו־יורק: בניין מישרדי בלב וול־סטריט, ה־רחוב שהוא מרכז הסינאנסים האמריקאי, בהיקף של 100 מיליון דולר.

לוי יתמוך בנסיגה

סגן־ראש־הממשלה, דויד לוי, רמז בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, שאם תובא לממשלה הצעה לנסיגה חד־צדדית מהשטח שצפונית לשטח המובהק של דרום לבנון, הוא יתמוך בה.
לוי אף ביקש לברר מדוע הדיון על כך מתמהמה.

לנדאו מתערב ב"מעריב"

ראש עיריית הרצליה, אלי לנדאו, מגלה באחרונה עניין רב במעריב. לנדאו, חבר הנהלת הצהרון, נפגש עם כתבים שונים ומסביר שהוא מעוניין להשפיע על בחירת עורך העיתון והצמרת המצומצמת.

שחל מתארגן

שר־האנרגיה, משה שחל, החליט להקים מוקד־כוח שלישי במיפלגת־העבודה, מול התארגנותם של השרים מרדכי גור וגד יעקובי.
בשלב זה אין הוא קורא תגר על מנהיגותו של שימעון פרס, אבל הוא הסביר למקורביו, שאם שרי הבריאות והכלכלה חושבים שהם יכולים להגיע לתפקידים בכירים במיפלגה, הרי שגם לו יש מה להגיד בעניין.

האם בר־גרא דיבר?

מעצרו של יעקב בר־גרא על־ידי בנימין זיגל, רשיחרורו המפתיע של האיש, שהיה מנכ"ל "מרכז הירידים", גרמו להתרגשות רבה במיפלגה הליברלית.
בר־גרא, שהוא דמות בולטת במיפלגה, היה באחרינה מועמד לתפקיד מנכ"ל ה־מיפלגה. הוא מקורב הן לאברהם שריר והן ליצחק מודעי. בעבר הוא התבטא לא אחת שיש לו מהלכים ומידע רב על מה ש־מתרחש באמת במיפלגה. העובדה ש־שלמה להט לא סילק אותו מתפקידו כבר לפני זמן רב, מורשה על־ידי משקיפים בך, שלהט, אף הוא חבר המיפלגה, אינו מעוני־יין בפתיחת תיבת־פאנדורה.
עתה, אחרי שנחקר ממושכות ביחידה הארצית לחקירות־הונאה, ישנה מבוכה רבה במיפלגה ואף חששות.

מודעי מחפש דובר

מקורבין של שר־האוצר מחפשים בנרות דובר למישרד־האוצר.
הדובר המוצע, בני רום, כתב כלכלי של הרדיו, לא יקבל את התפקיד, אחרי שגורמים תיקשורתיים שונים הודיעו ליצחק מודעי שהם לא יעבדו איתו. הדוברת הנוכחית, אריאלה רבדל, תשוב בקרוב לרשות־השידור, ואינה מתכוונת להאריך את תקופת שרותה במישרד־האוצר.
ניסיון להביא למישרד את דוברו של מודעי ממישרד־האנרגיה, אבישי אמיר, לא הצליח. אמיר נפגע מיחס מודעי כלפיו כשנכנס לאוצר, והוא מתאקלם היטב לצידו של שר־האנרגיה הנוכחי.

שתי סגניות למערך

מייד אחרי מינוי סגני־השרים של תנועת החרות, יציע שימעון פרס מינוי שתי סגניות שרים מטעם העבודה. המועמדות הן נאווה ארד, כסגנית שר־החינוך־והתרבות, ואורה נמיר, כסגנית במישרד־ראש־הממשלה לענייני נשים.

מישרד־התיירות מימן

מישרד־התיירות הוא שמימן את נסיעת דוברת־המישרד, דבורה גנני, לפאריס, ביחד עם השר וסמלייתו, בסוף החודש שעבר.
בעיקבות פירסום מוקדם בעיתונות על הרכב המישלחת לחו"ל, פסלה הוועדה הבינמישרדית את נסיעת גנני. המישרד עתר לוועדה בשנית, ונדחה. אז החליט המישרד להשלים בעצמו את הוצאות נסיעתה.
אברהם שריר עצמו ייצא בקרוב לניו־יורק, מייד אחרי שובו מצרפת.

יומן לש"ס

תנועת ש"ס בוחנת הוצאת עיתון חרדי יומי, שיתחרה ב"המודיע". אם ההוצאה תהיה גבוהה מדי, תסתפק הרשימה בהר־צאת שבועון.
ביטאון ש"ס יספח גם כמה כיתבי־עת של סילגי אגודת־ישראל, התומכים בספרי־דים.
הרעיון נמצא בשלבים מתקדמים ביו־תר, וכבר נבחנו הצעות־מחיר של בתי־דפוס.

שכר־הדירה המוגן על הכוונת

בכירים באוצר חוששים מכניעתו של השר, יצחק מודעי, ללחצי הלובי של בעלי־הבתים במיפלגה הליברלית, לפרוץ את הסכם־ההקפאה בתחום שכר־הדירה בדירות מוגנות.
שר־המישפטים, משה נסים, יערער בוועדת המעקב של השותפים לעיסקת־החבילה על ההחלטה להקפיא את דמי־השכירות, בעוד הח"כ פינחס גולדשטיין פועל בכנסת למען חקיקה שתצמיד את שכר־הדירה למדד, מדי חודש בחודשו, מינואר 1985.

לא יגלשו בחרמון

השנה לא יגלשו באתר החרמון.
כונס־הנכסים, שהיה אמור להפעיל את האתר במושב נווה־אטיב, עדיין לא נכנס לפעולה, והאתר לא יהיה כשיר להפעלה בחורף הנוכחי.

מהומה סביב "אריה"

בחוגי הבורסה היתה השבוע מהומה סביב מניות חברת־הביטוח "אריה", הנסחרות בבורסה, אחרי שנפוצה שמועה — שהתבררה אחר־כך כבלתי־נכונה — כי יש ניסיון לעקל סכום גבוה מאוד של החברה, בגלל תביעה כספית שהוגשה לבית־המישפט על־ידי לקוח של החברה.

"אגד" נגד השבת

אוטובוסי "אגד", אשר ייצאו במוצאי השבת הקרובה מקריית־שמונה לתל־אביב בקו המהיר החדש, שמיספרו 845, יתחילו את נסיעתם בשעה 3 — יותר משעתיים לפני צאת השבת.

המפד"ל בעד מנדלבאום

המפד"ל ידרשו מהעבודה להימנע מהוצאת מסקנות נגד נגיד "בנק־ישראל", משה מנדלבאום, אם בדוח מבקר־המדינה בעניין המניות הבנקאיות יהיו הערות חד־משמעיות נגדו.
הצמרת הכלכלית ממתינה לפירסום הדוח בכל רגע. מנדלבאום, המזוהה עם המפד"ל, כבר מכין מיתקפה רצינית והוא לא מתכוון לוותר על תפקידו.
ביניתיים, נוצרה שדולה בעבודה למען בחירתו של עזי אמוראי לנגיד, אם יודח מנדלבאום.

הורדת ריבית נוספת

קרוב לוודאי שמייד אחרי פירסום מדד חודש נובמבר. בשבוע הבא, יורידו הבנקים את שיעור הריבית הבסיסית בשני אחוזים נוספים. שיעור הריבית יהיה אז עשרה אחוזים בחודש.

אנג'ל — כתב אישום

כתב־האישום נגד שרה (.שמוליק") אנג'ל על סחר־בסמים יוגש עוד בתקופת מעצרה. התיק בפרקליטות בבר מוכן, והראיות מבוססות על הקלטות וצילומים שנעשו בדירת הכתב הפלילי של היומן "חדשות", יוסי היימן, ברחוב הירקון בתל־אביב, שם היא התגוררה.

מחפשים מניין בליברלים

חברי המיפלגה הליברלית לא הצליחו עדיין לאייש את כל המישרות המגיעות להם בכנסת, על־פי ההסכם הקואליציוני, מפני שאי־אפשר לקיים פורום הצבעות מלא. הסיבה: תמיד חסרים מצביעים, שרים או ח"כים. השוהים בחו"ל.
במיפלגה התברחו, שהם מחפשים מניין בדי להצביע על המועמדים למישרות הפנויות.

מי ימכור חברות ממשלתיות?

תוכנית האוצר למכור חברות ממשלתיות עשויה להביא לשינויים במישרדי הממונה על החברות.
יצחק מודעי מעוניין שלצד עזריאל ולדמן ימונה איש־מיקצוע, שיובל להביא למבירה חלקה של חברות רבות.

העם השלום הוא פשע

פרשות דראושה וקפליוק משמשות תירוץ ליוזמה שמטרתה האמיתית היא לקבוע: סעולה למען השלום היא עבירה פלילית

קשה להגיע בישראל לדרגה של אלוף החוצפה, מפני שיש מועמדים רבים לכך. השבוע נרשם מועמד נוסף: דויד בן־שימול, הנאשם ברצח ערבי על־ידי ירי טיל באוטובוס, כשניסה לבצע טבח המוני.

בן־שימול, חבר־רשות בתנועתו של

נאשם־ברצח בן־שימול
שיא החוצפה

מאיר כהנא, החשוד בניסיון לבצע טבח המוני, איפשר לפרקליטו, המזדהה עימו, להגיש קובלנה פלילית.

בין השאר תבע הגיזען החשוד־ברצח להעמיד לדין את העיתונאי אמנון קפליוק, על שנסע לעמאן כדי לסקר את דיוני המועצה הלאומית הפלסטינית.

זוהי, כמובן, דרישה מגוחכת. החוק הישראלי מתיר בפירוש שליחות כזאת, מכיוון שזהו מגע עם „סוכן חוץ" שיש לו הסבר סביר, ושאין בו כוונה לפגוע בביטחון המדינה.

אבל הפרקליט הימני התחכם, והגיש את הקובלנה על עבירה אחרת: כניסה לארץ־אויב.

עבירה טכנית. בנסיבות המיקרה, זה רעיון אווילי. אם אין עצם המגע עם אש"ף מהווה עבירה במיקרה זה, הרי הנסיעה עצמה היא לכל היותר עבירה טכנית. יהיה זה מגוחך להגיש עליה מישפט.

הפרקליט הגיש גם קובלנה דומה נגד אורי אבנרי, על פגישתו עם יאסר ערפאת. כאן פעל בבורות גמורה. היועץ המישפטי כבר קבע כי לא היתה כאן עבירה, וכי הפגישה היתה חוקית בנסיבות המיקרה. היועץ המישפטי אינו שופט. הוא רק קובע שאין להגיש תביעה, מפני שאין לו ספק שהשופטים יזכו את הנאשם.

אבנרי לא נכנס באותו יום לארץ־אוייב בלי היתר. היה לו היתר לנוע ללבנון.

אומנם, באופן פורמלי הפר את החוק חודש לפני כן, מייד אחרי פרוץ המילחמה, כאשר עבר את הגבול כדי לשהות עם הכוחות הלוחמים — כפי שעשו באותה שעה עשרות עיתונאים אחרים, שכולם הפרו את החוק באופן טכני.

בן־שימול ופרקליטו שכחו להגיש קובלנה גם נגד תמר גולן, שביקרה השבוע בסוריה. אין זו שיכחה מיקרית. ברור כי לא השמירה על החוק עמדה לנגד עיניהם, אלא הצד הפוליטי. סוריה, האוייבת הקיצונית, היא כשרה בעיני מאיר כהנא. אש"ף אינו כשר.

לא ביטחון, לא שלום. אך כהנא וגם רבים מאנשי הליכוד, שצעקו חמס אחרי פרשת עבד־אל־האב דראושה, אינם מתכוונים לשמור על החוק ה־קיים, אלא לחוקק חוק חדש.

החוק הקיים נועד לשמור על

(המשך בעמוד 8)

אש"ף: דף חדש

אחרי שהתפזר עשן מסביב למר־שב ה־17 של המועצה הלאומית הפלסטינית בעמאן, התבהרה התמונה.

העדויות הרבות של עדי־הראיה, השידורים הישירים בטלוויזיה הירדנית, הנוסח המלא של ההחלטות, בחירת הוועד־הפועל והתגובות ברחבי העולם — כל אלה גיבשו תמונה ברורה לגמרי.

זוהי תמונה של מהפכה בי־תולדות התנועה הפלסטינית.

החידוש אינו בעצם המדיניות של יאסר ערפאת. זו התגבשה במשך שנים רבות, והיתה ידועה לרבים.

החידוש הוא בכך שמדיניות זו של ערפאת נחלה ניצחון מכריע. היא התקבלה במעט מה־יאחד על־ידי המועצה, הוב־טח לה רוב מכריע בכל המוס־דות, רוב מתנגדיה סולקו מן האירגון, או נשארו בחוץ.

את הסיכום הנכון ניסח דווקא נץ ישראלי בעיתון ישראלי ימני־לאומני. הכתב הצבאי איתן הבר, בצהרון ידי־עות אחרונות. הכתיר את כתבת־הסי־כום שלו כך: „המועצה הפלסטינית ברבת־עמון איפשרה לערפאת ל־התגבר על הפילוג ולחזק מעמדו – אש"ף החדש. על בסיס פת"ח וק־בוצות שוליות. נהנה מתמיכתן של רוב מדינות־ערב ומנאמנות שלוחו־תיו הרבות ברחבי־העולם – עתה יפנה לכיוון המדיני. המסוכן ליש־ראל יותר מכל פעולת־טרור."

לשון אחרת: אש"ף עלה על דרך השלום, וזה מפחיד את ממשלת־ישראל ואת תומכיה יותר מכל סיגוץ חבלני.

מדוע? מפני שיוזמת־שלום ערבית גדולה ומשכנעת, שבמרכזה עומד אש"ף, עשוייה לגייס לחץ עולמי עצום למען שלום, שבמיסגרתו תחזיר יש־ראל את השטחים הכבושים.

● ניצחונו של ערפאת

דתוצאות של המושב היו חד־משמעיות, ובין המומחים לא היה עליהן כל ויכוח. בין השאר:

● **אש"ף התחזק.** שנתיים וחצי אחרי פלישתו של אריאל שרון ללבנון, שנועדה בעיקר „להרוס את תשתית אש"ף", הופיע אש"ף השבוע ככוח המרכזי בעולם הערבי. ראשי מצריים, ירדן ומדינות ערביות אחרות הורו בפה מלא שלא תיתכן שום תזוזה מדינית, אלא בשיתופו ובאישורו של אש"ף.

● **נמנע פילוג.** התנועה הפלס־טינית מאוחדת עתה יותר מכפי שהיתה אי־פעם. הפילוג הגדול, שהכל ניבאו לו, לא היה. היתה רק פרישה של כמה אירגוני־רסיס, המשועבדים לסוריה ולוב. אלה לא הצליחו בנסיונם להקים אש"ף מתחרה. גם האירגונים הקטנים הקשורים בברית־המועצות (החזית הע־ממית של ג'ורג' חבש, החזית הדמוק־רטית של נאיף חוואתמה והמיפלגה ה־קומוניסטית הפלסטינית) סירבו לי־השתתף בהקמת אש"ף נגדי. אחרי שעשו את הכל כדי לחבל בכינוס המו־עצה, רמזו שלושה אירגונים אלה השבוע כי יחזרו לאירגון הכללי ברגע שיוכלו להיחלץ מן השבי הסורי. (אי־גונים אלה חיים בסוריה ובאיזור־השיל־טון שלה בלבנון, שם נמצאים בסיסיהם ואנשיהם, וגם מישפחות המנהיגים.)

● **ההמונים תמכו.** המוני העם הפלסטיני בארץ ובפזורה התאחדו מסביב לאירגון. התמיכה באש"ף של ערפאת בשטחים הכבושים היתה מכרעת. כל ההפגנות היו לטובת ערפאת. ועל כן נורו המשתתפים בידי חיילי צה"ל. מתנגדי ערפאת, הקוראים להשמדת ישראל, לא הצליחו לערוך אף הפגנה אחת — למרות שנתנו בשקט מתמיכת המימשל הצבאי הישראלי.

● **מנהיגות ערפאת התבצ־רה.** לא נותר שמץ של ספק שהרוב העצום של המוני העם הפלסטיני תומ־כים עתה במנהיגותו של יאסר ערפאת. יוקרתו של ערפאת חוזקה במידה כזאת, שאין כיום אף אדם אחד בעם הפלסטיני ובאש"ף, אשר יוקרתו מגי־עה אף לקרסולי יוקרתו של ערפאת. לא זה בלבד שהוא נבחר פה אחד כיו"ר הוועד־הפועל של אש"ף, אלא שניתן גם אישור מוחץ למדיניות שלו.

● **הקו של ערפאת אושר.** נקודת־המיבחן היתה הביקור שערך ערפאת במצריים בראשית השנה. מייד עם פינויו מטריפולי שבלבנון. ערפאת עשה אז מהלך מרהים. מבלי להתייעץ עם איש. במעשה רמאתי זה כרת ברית עם מצריים, והוציא אותה מן הבידוד. רבים באש"ף לא הבינו את המהלך המבריק ומתחו עליו ביקורות. אחרים מתחו ביקורת על כך שערפאת פעל על דעת עצמו, בלי אישור מוק־דם. השבוע אושר הביקור הזה בדי־עבד בהצבעה כללית, שהיתה אישור מוחץ למדיניותו של ערפאת כולה.

● **הובטח רוב לערפאת.** הוו־ער־הפועל הקודם טוהר. מתנגדי קו־מצריים. אש"ף הודיע על נכונותו לשתף פעולה עם מצריים, מבלי לחייב אותה לבטל את הסכמי קמפ־דייויד. אלא רק לשים קץ ל„רוח קמפ־דייויד". ההבדל הוא שאין אש"ף מערער על השלום הישראלי־מצרי. ואינו מתנגד להתמקם בבירת ערבית שיש בה שג־רירות ישראלית. לעומת זאת ממשיך אש"ף להתנגד להסכם ה„אוטונומיה" של קמפ־דייויד. והסכם זה אכן חשוב כמת.

● **נפתחה הדרך לברית עם ירדן.** החלטות המועצה מאפשרות עתה שיתוף־פעולה מרחיק־לכת עם ירדן, ולהופעה מדינית משותפת. הצ־עת המלך להשתית את היוזמה החדשה על ההחלטה 242 לא התקבלה ולא נדחתה. למעשה, ניתן להנהגה יפוי־כוח לנהל מדיניות פרגמטית.

● **אושר הדו־שיח עם הישר־אלים.** בדיבורי־הפתיחה שלו בירך ערפאת את „הכוחות המתקדמים" בישראל — ניסוח המצביע בבירור בכיוון מסוים. אחת ההצבעות החשו־בות ביותר התקיימה לגבי הדו־שיח עם הכוחות הישראליים. בעבר קבעה המועצה כי יש לנהל דו־שיח רק עם ישראלים „המתנגדים להלכה ולמעשה לציונות". אותה ההחלטה הועמדה להצבעה גם הפעם. אך היא נדחתה ברוב עצום, על פי דרישתם של יאסר ערפאת ומוחמד מילחם. תחת זאת התקבלה הצעה הקוראת לדו־שיח עם „כל בעלי המצפון" בישראל. המקבלים את זכות הפלסטינים להגדרה עצמית. בגלל היחס השלילי של בירית־המו־עצות. שהחרימה את המושב ודיברי־הגינוי של רק"ח ערב כינוס המושב. ירדו המניות של רק"ח בקרב צירי המועצה לשפל חסר־תקדים. פרשת הראשונה עשתה רק רושם קטן, ונראתה לרבים בעמאן כתרגיל־פירסומת. בגלל הפירסום המוקדם המטופש ואי־בואו של האיש לעמאן.

דין התנועה

אחרי שיאסר ערפאת הת־עד־הפועל של אש"ף, הוקף על־ידי המוני הצירים של המועצה הלאומית הפלסטינית בעמאן. אשר דחפוהו, כמעט בכוח, אל הבימה, כדי שיחזור בו. ערפאת נשא נאום נרגש, כשלידו היו"ר של המועצה.

● מגעים או ניגועים

דמשמעות העיקרית של כל ההתפתחויות האלה היא כי בפעם השלום סולקו. הושם קץ למצב הבלתי־נסבל שהיה קיים מאז שנות ה־60. וישנתן ייצוג כמעט־שווה לגוף כמו פת"ח. שבו מרוכז הרוב הגדול של התנועה, ולרסיסים זעירים. כמו הקבו־צה של אחמד ג'בריל. הוועד־הפועל החדש משקף את המציאות בתנועה. מבין 14 חבריו יש 10 תומכים בטוחים בקו של ערפאת. שלושה מקומות הוש־ארו ריקים (אחד לאירגונו של חבש. אחד לאירגונו של חוואתמה. אחד ל־מיפלגה הקומוניסטית או לצאיקה הפרו־סורית.) מקומות אלה לא יאוייש בעתיד הקרוב.

● **ניתן יפוי־כוח לוועד־הפועל.** לוועד־הפועל. שבו יש רוב כה עצום לערפאת. ניתן יפוי־כוח מלא לגבש יוזמות משותפות עם ירדן ומצ־ריים. כשהכוונה הברורה היא לפעול כדי לשכנע את ארצות־הברית לבטל את החרם שלה על אש"ף, לפתח יוז־מת־שלום חדשה וללחוץ על ישראל.

● **ביטל רישמית החרם על מצריים.** אש"ף הודיע על ביטול החרם על מצריים, ועל כך שהוא מכיר בחוקיות של ממשלת־מצרים. ואינו מתנגד עוד להתמקם בבירת ערבית שיש בה שג־רירות ישראלית. לעומת זאת ממשיך אש"ף להתנגד להסכם ה„אוטונומיה" של קמפ־דייויד. והסכם זה אכן חשוב כמת.

● **נפתחה הדרך לברית עם ירדן.** החלטות המועצה מאפשרות עתה שיתוף־פעולה מרחיק־לכת עם ירדן, ולהופעה מדינית משותפת. הצ־עת המלך להשתית את היוזמה החדשה על ההחלטה 242 לא התקבלה ולא נדחתה. למעשה, ניתן להנהגה יפוי־כוח לנהל מדיניות פרגמטית.

● **אושר הדו־שיח עם הישר־אלים.** בדיבורי־הפתיחה שלו בירך ערפאת את „הכוחות המתקדמים" בישראל — ניסוח המצביע בבירור בכיוון מסוים. אחת ההצבעות החשו־בות ביותר התקיימה לגבי הדו־שיח עם הכוחות הישראליים. בעבר קבעה המועצה כי יש לנהל דו־שיח רק עם ישראלים „המתנגדים להלכה ולמעשה לציונות". אותה ההחלטה הועמדה להצבעה גם הפעם. אך היא נדחתה ברוב עצום, על פי דרישתם של יאסר ערפאת ומוחמד מילחם. תחת זאת התקבלה הצעה הקוראת לדו־שיח עם „כל בעלי המצפון" בישראל. המקבלים את זכות הפלסטינים להגדרה עצמית. בגלל היחס השלילי של בירית־המו־עצות. שהחרימה את המושב ודיברי־הגינוי של רק"ח ערב כינוס המושב. ירדו המניות של רק"ח בקרב צירי המועצה לשפל חסר־תקדים. פרשת הראשונה עשתה רק רושם קטן, ונראתה לרבים בעמאן כתרגיל־פירסומת. בגלל הפירסום המוקדם המטופש ואי־בואו של האיש לעמאן.

● מגעים או ניגועים

דמשמעות העיקרית של כל ההתפתחויות האלה היא כי בפעם הראשונה מתכוון אש"ף לנהל מדיניות־חוץ פלסטינית עצמאית — דבר הקרוי בסלנג הפוליטי הפלסטיני „עצמאות ההחלטה הפלסטינית".

הדבר התבטא לא רק במי־לים. למחרת המועצה הזעבו־רו רוב מוסדות אש"ף מדמשק לעמאן, ובחלקן מדמשק לתו־ניס. המגע עם סוריה נותק למעשה.

באופן פרדוכסלי, חיזוקה מילחמת־לבנון את עצמאות אש"ף. בלבנון היו כוחות אש"ף ומוסדותיו כפופים לווטו סורי, בגלל שליטת הצבא הסורי בשטח. רק אחרי יציאת אש"ף מן הבוץ הלבנוני, איבדה סוריה את כוח־הווטו שלה. עכשיו תקועה ישראל בבוץ זה.

אין אש"ף מתכוון להחליף את האפוטרופסות הסורית באפוטרופסות ירדנית, והדבר ברור גם למלך חוסיין. אין אש"ף שבוי בעמאן, והוא יכול לעבור משם בכל עת. שיתוף־הפעולה החדש בין אש"ף וירדן בנוי על אינטרס משותף של שניהם. אש"ף לא ויתר רשמית על „המאבק המזוין" בשטחים הכבושים. אם כי כ־מה מנהיגים, כמו שגריר אש"ף בבני־רות, שפיק אל־חוט, הכריז במועצה פומבית כי „האופציה הצבאית אינה קיימת". הפיגועים נתפסים באש"ף כאמצעי להפגנת הקיום הפלסטיני.

מול העמדה השלילית הטוטאלית של ממשלת־ישראל, אין תיקווה להי־פסקה גמורה של הפיגועים.

אך אין ספק שאילו נפתחה הידברות רצינית בין ממשלת־ישראל ואש"ף, בצורה זו או אחרת, ישירה או עקיפה, ניתן היה להשיג הפסקת־אש הדדית. בדומה להפסקת־האש שהיתה קיימת במשך 11 חודשים בג־בול הצפוני לפני מילחמת־ה־לבנון.

(המשך בעמוד 50)

שלי דפנה

סליחה, טעות

ביום החמישי, בשעה 12.00, כינס שר־הקליטה **יעקב צור** מיבחר של ראשי מועצות ועיירות: **אברהם** (בייגה") **שוחט** מעדר, **שלמה בוחבוט** ממעלות, **שאול עמור** ממיגדל־העמק ואחרים.

בפי השר היתה פניה הומאנית לנוכחים: להירתם למען קליטתם של יהודי אתיופיה בישוביהם.

הפניה עוררה זעם רב בקרב הנכחים: „שהקיבוצים יקלטו אותם!" התרגז באוזניי אחד המשתתפים. צור הוא נציג התק"ם (התנועה הקיבוצית המאוחדת) בממשלה.

צור
מי? אנחנו?

„איזו חוצפה זו לפנות דווקא אלינו?" ועם משתתף אחר, „זו העזרה שהממשלה מושיטה לנו? שיפנו ל־ישובים מפותחים יותר, למרכז הארץ. דווקא אנחנו הכתובת?"

מקנאים בדראושה

השבוע שעבר בכנסת נחלק לשני ניגודים. לפני פרשת דראושה (יום שני) ואחרי פירסומה (יום שלישי ורביעי).

● לפני

היום השני איפיין את המושב המשעמם והנינוח. שהעניקה לנו ממשלת האחדות הלאומית. רבים מ־חברי הקואליציה. שהשתעממו לאחרונה בכנסת כמוני. העדיפו לטייל בחו"ל (**אברהם שריר, פנחס גו־לדשטיין, חיים קאופמן, שרה דורון, חיים בר־לב, עברי־אל־והאב, דראושה**, וכמובן **אריאל שרון** — הם רק כמה משמות השרים, סגניהם וח"כי הקואליציה. שנעדרו השבוע מהארץ).

הבעיה נותרה היתה איך להעסיק את הצדיקים שנותרו בארץ. פית־רונות אינם חסרים. אחד מהם נחנך ביום השני, בשעה 18.00. לקומה החמישית של הכנסת (קומת הסיעות) זומן קוקטייל של חברי־כנסת, מנ־כ"לים, שר אחד לרפואה (**משה קצב**) וראש מועצה אחד לקיבוץ (**שאול עמור**, ראש מועצת מגדל־העמק) לצורך, „דיון חברתי־כלכלי..." כן, כן, בפירוש!

● אחרי

כשהייתי בת 16, נכנס בוקר אחד לכיתתי בבית־הספר התיכון בכפר־יהושע אדם נעים־הליכות, שהציג עצמו במבוכה. „אני עבד. המורה לערבית החדש שלכם..." מיקצוע ההוראה לא היה בדיוק תפור עליו, ועד היום איני מעזה לכלול את השפה הערבית בסיעף „רובר שפות", בטפסים שהבירוקרטיה הישראלית מרעיפה עלינו למכביר.

יש לי זיכרון מעורפל מהשיעורים הם של עבד טוב־המזג. הוא פצח פעמים קרובות בשירה. לרוב היו אלה שירי־אהבה בערבית. על ירח. זוג או־הבים. לילה וכדומה.

שמונה שנים לאחר מכן, בשבוע הראשון למושב הכנסת הנוכחית, ניגש אליי חבר־הכנסת החדש מטעם מפלגת־העבודה, **עברי־אל־והאב דראושה**, והפתיע אותי: „אנחנו מכירים! את לא זוכרת את עבד, המורה שלך לערבית?"

השבוע אין עוד אדם בישראל שאינו מכיר אותו. לא במיפלגת־העבודה ולא בעדת העיתונאים, ש־שברו לעצמם את הראש כיצד לא הימרו עליו קודם לכן ומדוע, לעוא־זל, פנה ל„עיתון דל־תפוצה"?

הידיעה הגיעה לראשי מיפלגת־העבודה עוד לפני שידורה במבט ב־21.00, בטלוויזיה. ראש־הממשלה **שימעון פרס** התקשר עם ראש־הסיעה, **רפי אדרי**, 10 דקות לפני מבט. ודיווח לו על ההתפתחות המפתיעה. אדרי קיבל הוראה להחזיר את הבן הסורר ארצה. והחל משדר לו ידיעות דרך סוכנויות זרות (רויטרס) שיצור עימו קשר. דראושה אכן שמע את בקשותיו המשודרות של אדרי. יצר עימו קשר טלפוני. וזכה בקבלת־פנים ממלכתית בנמל־התעופה של לוד. ולא של עמאן.

בדיחת השבוע

בצהרי היום החמישי היו במיסעדה אולימפיה בתל־אביב כמה מאנשי תנועת יחד. לקראת השעה 15.30 נדרכו היחדניקים, והתחילו להראות סימני־תזוזה. לאן היו פניהם מועדות? „יש ישיבה של צוות ההקמה של יחד!" התנצלו.

„צוות ההקמה?" ביררתי אם אכן שמעו אוזניי נכונה.

„כן, כן," השיבו לי, „מנסים להקים מוסדות, מגבנון... בקיצור: להקים מיפלגה."

ואני סברתי לתומי שהברקת חייו של עזר וייצמן, מנהיגה של יחד. היתה בכך שהבין שמיפלגתו היתה קוריוז ותו לא, וביטח עצמו, ושניים מחבריו, בהסכם המפורסם עם מיפ־לגת־העבודה. ההסכם היה צוואתה של יחד.

„גם אני לא יודע מה ייצא מזה..." הירהר במבוכה אחד משרידי יחד. ואץ לטקס האשכבה של צוות־ההקמה.

וייצמן רוכב שוב

למי שלא זוכר, הוגדר **עזר וייצמן** לא סתם כ„שר בלי תיק", אלא כ„שר למשימות מיוחדות".

מה פירוש — משימות מיוחדות? הפירוש, מסתבר, רחב: ממעורבות אינטנסיבית במהלכי ש"ס ליציאה אפשרית מהממשלה שבה הוא חבר (כפי שדיווח העולם הזה לפני שבועיים) ועד למשימות מן הסוג שפרשת דראושה מחווירה לעומתן.

וייצמן, הסבור משום־מה שכדאי לעמול למען השגת שלום עם מדינות־ערב, נפגש לאחרונה עם מה שמכונה. בעגה העיתונאית, „גורמים עויינים".

בניגוד לפסטיבל דראושה, מקפיד וייצמן על חשאיות בכל הנוגע למיפגי־שיו ולתוכניותיו. משיחותיי עם שרים וחברי־כנסת הסתבר לי, שבמיפלגת־העבודה יש גורמים היודעים על פעילותו של וייצמן ומברכים עליה. הייתי מעזה להמר שבירכתם אינה ניתנת רק לאחר מעשה.

שר־החוץ **יצחק שמיר** הביע בפורומים שונים את הסתייגותו מפעילותו של וייצמן, החודרת לתחום מישרדו. לדעת שמיר. בליכוד נוטרים רבים טינה לווייצמן על כך שמנע מהם הקמת ממשלה בראשותם.

זה רק אחד הנושאים העדינים. שסביבם צריך ראש־הממשלה **שימעון פרס** להתפתל. כדי להאריך את חייה של ממשלתו הרחבה.

- **וייצמן נפגש לאחרונה עם „גורמים עויינים"!**
- **בעבודה יודעים על וייצמן. ומה בליכוד?**
- **ראשי־מועצות ועיירות־פיתוח רוגזים על שר־הקליטה, שביקש מהם לקלוט פלאשים!**
- **נבון נאלץ לשנות את עמדתו ולתמוך בדרישות המורים, כדי לחקות את דויד לוי!**
- **פרס הודיע לאדרי טלפונית על נסיעתו של דראושה 10 דקות לפני השידור בטלוויזיה!**

מיהו סוציאליסט?

„מהיכן תבוא הרעה?" תהה השבוע גורם במיפלגת־העבודה, „מסוויטה ב־ניו־יורק (שם מתארחת עדיין מיש־פחת שרון) או ממישרד־השיכון־וה־בינוי?"

הרקע לשאלה זו היתה התערבותו של **דויד לוי** בסיכסוך־המורים. לוי, הנאמן לתדמיתו כמנהיג הדפוקים והחלשים, תמך בדרישתם של המו־רים לעידכון בשיעור 8% בשכרם.

עמדתו של לוי הכעיסה בן־זוגו מהעבודה, **יצחק נבון**, שר־החינוך. נבון נאלץ לתמוך אף הוא במורים. בגלל עמדתו החד־משמעית של לוי. והתבטא נזעמות על כך בשבוע שע־בר.

מי שסבור שכבר נתקל בקטע זה או קטע דומה. אינו טועה בהרבה. התסריט מתחיל לחזור על עצמו: גורמים במיפלגת־העבודה, בעלי תד־

נבון
גם אני?

מית סוציאליסטית (**ישראל קיסר**, מזכ"ל ההסתדרות, שנאלץ לסגת מכוונתו להסכים לעיקור תוספת־ה־יוקר, עקב התנגדותו של לוי) או עממית (נבון). נאלצים לשמור בצי־פורניהם על תדמיתם זו. נוכח הכיר־סום השיטתי מצד הליכוד. שהפך מיבצר הסוציאליזם בישראל, ובעיקר — מכיוונו של לוי, המנהיג הסו־ציאליסטי העולה.

הפיל והבעיה הכלכלית

ביום הרביעי אירגן נשיא אוניבר־סיטת חיפה, **אפרים ערבון**, יום־עיון על יחסי ארצות־הברית־ישראל. הסימפוסיון כלל אורחים רמי־מעלה: **ג'יימס שלזינגר**, לשעבר שר־ההגנה האמריקאי, **לורנס איגל־ברגר**, לעבר סגן שר־החוץ האמרי־קאי, **כול לינוביץ**, לעבר השליח האמריקאי המיוחד במרחב, חבר־הכנסת **אבא אבן**, **סמואל לואיס**, שגריר ארצות־הברית בארץ ועוד.

הדיון היווה הרפייה מהעיסוק האינטנסיבי בפרשת דראושה. מעניין ביותר היה נושא התארים. בארצות־הברית נהוג להמשיך ולכנות את נושאי התפקידים בתאריהם. גם אחרי סיום הקדנציה שלהם. אין לכם מושג איזו הרגשה טובה זו לשבת בפורום מצומצם ולפנות זה אל זה: מיסטר פרזידנט (לנשיא האוניברסיטה). מיס־טר סקרטרי (לשר־ההגנה לשעבר).

אולם הדבר בהא־הידיעה שמשך את תשומת־הלב היה מסיבת־עיתו־נאים מאולתרת. שהתארגנה באחת ההפסקות. אז מה שואלים בישראל אנשים שהיו במרכז העשיה בארצות־הברית לפני כמה שנים? על קוריוזים מתקופות כהונתם? או אולי על דרגת מעורבותם בפוליטיקה האמריקאית כיום? לאו־דווקא. אורחינו התבקשו להביע את דיעותיהם על המצב הכלי־כלי הקשה של ישראל.

במדינה

(המשך מעמוד 7)

ביטחון המדינה. זהו חוק דראקוני, שאין רבים כמוהו בעולם הדמוקרטי. אך אין הוא מספיק לאנשי הימין.

מטרתם אינה ביטחונית, אלא פו־ליטית. הם רוצים למנוע כל פעולה למען השלום, המחייבת הידברות.

אילו היתה ישראל מקבלת חוק כזה, היא היתה מכריזה קבל עם ועולם: במדינת־ישראל הפעולה למען השלום היא פשע פלילי.

הממשלה לא לשכוח, לא ללמוד

שימעון פרס אינו בן־גוריון שני. אך הוא מנסה לחקות אותו

שימעון פרס מגדיר את עצמו כ„תלמידו של דויד בן־גוריון". השבוע התייחד על קיבורו של „הזקן", בטקס שנועד יותר לפאר את פרס מאשר את רבו.

טענתו של פרס נכונה מבחינה אחת: הוא לא שכח דבר מתרגילי בן־גוריון, והוא לא למד דבר מאז. השבוע הוכיח זאת בצורה משכנעת.

מדינה קטנה ואמיצה. אחד מהישגיו הגאוניים של בן־גוריון היה בשיכנוע העולם שישראל היא מדינה חלשה, מוקפת־אויבים, החותרת בלי־לאות לשלום — בעוד שהוא ניהל מדיניות הפוכה.

עד למיבצע־סיני, ואולי עד למיל־חמת ששת־הימים, הצליחו ממשלות־ישראל לשמור על תדמית זו בעולם, בעוד שהן מפקיעות את חלק־הארי של אדמות הערבים במדינה, ומונעות את פיתרון בעיית־הפליטים, מקיימות מימשל צבאי לאזרחיהם הערביים ו־מצטרפות לקואליציה קולוניאלית בינלאומית נגד מצריים.

אך העולם האמין להצהרות־השלום של ישראל, והדבר הוסיף לכוחה.

מזון למטומטמים. אחרי 17 שנות כיבוש הגדה והרצועה, שבע שנות ממשלת־הליכוד, תנופת ההתנד־לות והפלישה ללבנון, נהרסה תדמית זו לחלוטין. זוהי סחורה שאין לה עוד קונים רבים בעולם.

אולם שימעון פרס דבק בשיטה. הוא בטוח כי יוכל לחזור על תרגילי בן־גוריון, ולשכנע את העולם בהצה־רות־שלום מצלצלות וחסרות־תוכן.

כך עשה גם השבוע. אחרי המהפך הגלוי שחל במועצה הלאומית הפלס־טינית, שאישרה את מדיניות־השלום של ערפאת (ראה מיסגרת). ואחרי הכשלת יוזמתו של עבר־אל־והאב דראושה על־ידי פרס עצמו (ראה הנדון וראיון־השבוע), קם פרס בכ־נסת והציע למלך חוסיין להיפגש עימו „בלי תנאים מוקדמים", תוך שיתוף נציגים מן הגדה המערבית.

היה זה מזון למטומטמים — ב־ישראל ובעולם. כי:

● המלך חוסיין כבר הודיע שאינו מתכוון לשאת ולתת במקומם של הפלסטינים, וכי רק אש"ף מוסמך לנהל משא־ומתן כזה. זוהי עמדה סופית ו־נחרצת.

● איש לא ינהל משא־ומתן „בלי תנאים מוקדמים", כי פירוש הדבר שיחות אינסופיות על שום דבר, כמו שהיו שיחות־האוטונומיה עם מצריים. כל משא־ומתן צריך להתבסס בבירור על הנכונות לשלום מלא תמורת נסיגה מהשטחים הכבושים.

● כיום, בדצמבר 1984, ההתעלמות מאש"ף היא לא רק אווילית, אלא מגו־חכת ממש.

● אין בשטחים הכבושים אף אדם אחד המוכן להשתתף במשא־ומתן עם ישראל במקום אש"ף, ובלי אישור מפורש של אש"ף.

חבילה ריקה. חבילת־השי של שימעון פרס דומה למעשה־קונדס של ילדים. היא ריקה.

לפני 25 שנים זה יכול היה להצליח. כיום זה מגוחך.

בין השאר מפני ששימעון פרס אינו דויד בן־גוריון שני, כשם שיצחק שמיר אינו משה שרת במהדורה חדשה.

תגובה

בשבוע שעבר העניק העולם הזה ציון־לשבח ל**שלמה בוחבוט**, ראש־מועצת מעלות־תרשיחא, על התנהגות למופת: בוחבוט. נכתב. איים על שוטר — וברח.

בוחבוט. שהיה עסוק מכדי להגיב בשבוע שעבר לפני הפירסום, הגיב אחרי הפירסום. „אכן אמרתי לשוטר, ניפגש מחר במרחב: אולם זה לא היה על תקן איום: תעודותיי, שבהן סירב השוטר להכיר, נותרו אצלו, ורציתי לקבלן חזרה."

בוחבוט מבקש להוסיף עוד. שהוא מסכים עימי לחלוטין בכך ש„אל לבעלי־תפקידים לדרוש לעצמם פריווילגיות. כי אם להיפך — עלינו לשמש דוגמה ולהתנהג למופת."

רפנה ברק

הנדון:

זה היה מחזה דרמאתי, מסעיר והיתולי — אך מוסר־ההשכל שלו חשוב ביותר

מסע ומתן

לפני שבוע היה השם עבד־אל־והאב („עבדו של אללה הנותן") מזכיר רק אליל־זמר־ידוע. עכשיו יודע כל ילד בישראל מיהו עבד־אל־והאב — חבר־הכנסת דראושה.

במשך כמה ימים כיכב דראושה במחזה שהיה חליפות מסעיר ומשעשע, דרמאתי והיתולי. מחזה בעל עליות וירידות, שיאים ונקודות־שפל.

בקיצור: מחזה מן החיים, חומר־גלם למחזאי כמו שקספיר.

הנפש הראשית במחזה עצמו היא בן־אדם אמיתי: אמיץ ונפתח, חכם ונאיבי, אידיאליסט ודואג לעצמו. איש מן החיים.

אך אל נניח לפעלוליו של המחזאי, לרגעים הדרמאתיים והקומיים, להסיח את דעתנו מן העיקר. יש מוסר־השכל למחזה הזה. ומוסר השכל זה נוגע לחיינו.

■ ■ ■

השליחות שקיבל על עצמו עבד־אל־והאב דראושה הוכשלה על־ידו עצמו עוד לפני שהחלה. כמה ערבים ספקניים טענו באוזניי השבוע שהוא עשה זאת בכוונה. „זה היה הכל תרגיל של פירסום־עצמי," ניסה אחד מידידיי הערביים לשכנע אותי. „הוא לא רצה בכלל להגיע לעמאן, ולכן עשה מה שעשה."

כמה יהודים היו ספקניים בצורה אחרת. „הערבים בישראל מתחילים להיות יותר יהודים מאשר היהודים עצמם," אמר לי ידיד יהודי. „גבר ישראלי גומר מהר כדי לרוץ ולספר לחברה". דראושה רץ לספר עוד לפני שגמר, ובעצם — לפני שהתחיל."

אני סבור ששתי חוות־הדעת האלה אינן נכונות ואינן צודקות.

■ ■ ■

בראי כי השליחות הוכשלה ברגע שהיא פורסמה בתרועת־חצוצרות על־ידי עיתונאי, שקיבל את המידע מדראושה עצמו.

אולם אני בטוח שדראושה עשה זאת מתוך נאיביות וחוסר־נסיון.

אנחנו, קומץ הישראלים שבנו בעשר השנים האחרונות, במאמץ ארוך וסבלני, את גשר ההידברות עם אש"ף, למדנו עד כמה מורכב ועדין תהליך זה. כל פגישה בין ישראלים ובין אנשי אש"ף דומה ליתות־לב־פתוח: יש אלף ואחד גורמים שיש לקחתם בחשבון, וכל אחד מהם עדין מן השני. יש בעיות של ביטחון של כל הצדדים, יש בעיות לגבי המדינה המארחת, יש היבטים פסיכולוגיים ודיפלומטיים למכביר.

לכן מחייבת כל פגישה הכנות מדוקדקות, דאגה לפירטי־הפרטים, דיסקרטיות קיצונית וטאקט מירבי.

התנאי המוקדם המוחלט הוא התנזרות גמורה מפירסום עצמי. בגלל הרגישות הקיצונית של היחסים, אסור לחלוטין לתת לפגישה כזאת פירסום מוקדם, וגם אחרי הפגישה יש לפרסם ברבים רק מה שסוכם על־ידי שני הצדדים.

כל הפרה של כלל חיוני זה מביאה בהכרח להרס היוזמה, ואולי גם לנזק גדול הרבה יותר.

■ ■ ■

דראושה קבר את יוזמתו כאשר סיפר עליה מראש לעיתון. זאת היתה שגיאה נוראה בכל מיקרה, קל וחומר כשמדובר בעיתון שהוכיח חיש־מהר שהוא בלתי־אחראי להחריד.

כדי לזכות במעט פירסום עצמי (לעיתון), הוא מסר את הסקופ לטלוויזיה, לשידור מיידי, כאשר דראושה עוד היה בראשית דרכו.

הטענה כאילו סבר מישהו שבמועד זה כבר יהיה דראושה בירדן מעידה רק על חוסר־הבנה מזעזע. גם לולא החבלה שנגרמה על־ידי הפירסום עצמו, יכלו להיות מאה ואחת תקלות ואי הבנות בתהליך מסובך זה, שהיו גורמות לעיכוב.

מי שפירסם את הידיעה לפני שקיבל הודעה סופית שדראושה אכן נחת בעמאן — ביצע פשע נגד היוזמה.

■ ■ ■

דיו לפירסום שתי תוצאות: מצד ממשלת־ירדן ומצד ממשלת־ישראל.

מבחינת המלך חוסיין, יש הבדל עצום בין עצימת־עין מול מחווה של אש"ף ובין שיתוף־פעולה גלוי והסגנתי עימה.

אין ספק כי ההזמנה שהעניק אש"ף לחברי־הכנסת זכתה באישור מוקדם של חוסיין. לא היה עולה על דעתו של מישהו בצמרת אש"ף להזמין את האיש לבירת־ירדן, לכינוס שעמד כולו תחת חסות המלך וכוחות־הביטחון שלו, מבלי להודיע לו על כך מראש ולקבל את אישורו. זה מובן מאליו.

אילו הגיע דראושה בשקט, והיה מופיע לפתע מעל בימת המועצה הלאומית, היתה ממשלת־ירדן יכולה להעמיד פנים כאילו הועמדה לפני עובדה מוגמרת, ולהעניק לה גושפנקה אחרי־מעשה. אך כאשר התפוצץ העניין ברעש כה גדול מראש, היה עליה להעניק אשרת־כניסה רשמית לחברי־כנסת ישראלי, לעיני העולם הערבי כולו. בכך היתה חושפת את עצמה מול תעמולת־הארס הסורית והלובית. זה היה יותר מדי.

ואילו למשלת־ישראל ניתנה באותה השעה ההזדמנות לאתר את דראושה ולעלות עליו במכבש של לחצים, שאש כמותו, במצבו ובמעמדו, לא היה מסוגל לעמוד בנוניהם.

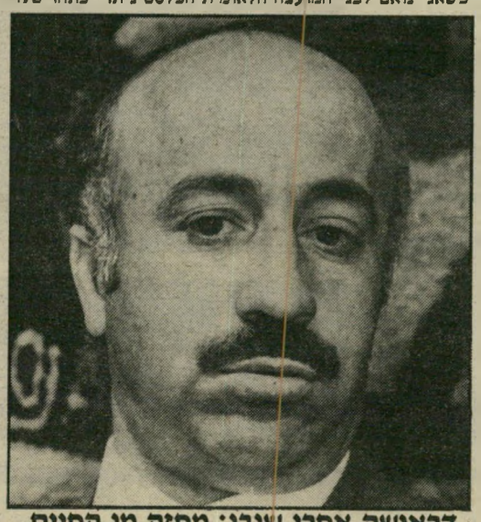
■ ■ ■

מה התרחש בליבו של דראושה, כאשר יצא לדרכו?

הוא קיבל החלטה גדולה ומרגשת, שהיתה עלולה לסכן את עתידו. הוא יצא בניגוד למצעה ולרצונה של מיפלגתו. מה חשב לעצמו?

אני משער שהאמין בכוחה של המחווה הדרמאתית.

בוודאי אמר לעצמו: כאשר יראו אותי על מירקע הטלוויזיה, כשאני נואם לפני המועצה הלאומית הפלסטינית, ייפתחו שערי

דראושה אחרי שובו: מחזה מן החיים

שמיים. המעמד הסימלי יביא להתרגשות כה רבה, וילהיב עד כדי כך את דמיון ההמונים היהודיים והערביים, שמיפלגת־העבודה תצטרך לברך על המוגמר.

יתכן שזהו חשבון נאיבי. דראושה עדיין אינו מכיר את מיפלגת־העבודה כמות שהיא.

אך ביסודו של דבר היה זה חשבון נכון. המעשה הדרמאתי משפיע, הדו־משמעי והאישית משכנעת.

אילו ראו המוני ישראל על המירקע את פניהם של 261 חברי הפרלמנט הפלסטיני, בשעה שחבר־הכנסת מישראל מדבר על הפסקת הפיגועים ועל הכרה הדדית, היה זה משנה לחלוטין את התדמית של „אירגון המרצחים" ו„ראש המחבלים". המצויירת בשקידה על־ידי מיפלגת־העבודה והליכוד.

אך לדבר אחד לא היה דראושה מוכן: שממשלת־ישראל תיירט אותו בעודו בדרכו.

ובגלל הפירסום המוקדם, חסר־האחריות, זהו הדבר שקרה.

■ ■ ■

עם שובו נתן דראושה את ידו לאגדה כאילו חזר בגלל הסירוב הירדני ו/או בגלל סיום מושב המועצה הלאומית הפלסטינית.

אין זה נכון.

דראושה יכול היה להיוועץ עם ראשי אש"ף בעמאן גם אחרי סיום המועצה עצמה, מפני שדיוני המוסדות הנבחרים נמשכו שם. יתכן מאוד שהשילטונות הירדניים היו מאפשרים את בואו, אחרי שהתגברו על הזעם הראשון על הפירסום.

לא משום־כך חזר דראושה בידיים ריקות. הוא חזר מפני שהופעל עליו לחץ אדיר.

חשוב להבין זאת. דראושה זכה השנה במקום ברשימת־המערך לכנסת אחרי שקמה הרשימה המתקדמת לשלום, שהוכיחה כי חל שינוי עמוק בקרב הציבור הערבי בישראל. אי אפשר היה עוד למערך להציג רובוט ערבי נכנע, חסר דיעות, בובה נטולת־רצון.

דראושה עצמו לא הסתיר את דיעותיו. ראינו אותו על המירקע במערכת־בחירות. כאשר עמד ליד יצחק נבון ודיבר על מדינה פלסטינית עצמאית, שתקום לצד ישראל — מילים הלקוחות הישר ממצע הרשימה המתקדמת, והנוגדות לחלוטין את מצע מיפלגתו. דראושה נבחר כאיש מיפלגת־העבודה, שיש לה קו אנטי־פלסטיני קיצוני. היא שוללת כל שלום המבוסס על הנסיגה לגבול ה־4 ביוני, על הקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל ועל הידברות עם המנהיגות הפלסטינית המוסמכת — אש"ף.

זוהי סתירה מהותית. כל עוד לא עשה דראושה דבר, ניתן היה להסתירה. אך ברגע שדראושה ניסה לפעול על פי השקפותיו, ירדה עליו המיפלגה כמו טיל אטומי.

אילו הוסיע דראושה במועצה הלאומית, היתה מיפלגת־העבודה מגרשת אותו משורותיה. אך דראושה יורט בדרכו, לפני שהגיע לשם.

■ ■ ■

כול מישהו לבוא בטענות אל דראושה על שזנח את השליחות שקיבל על עצמו, ונכנע לתכתיב מיפלגתו.

על כך אפשר רק לומר: אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו. ושום יהודי אינו יכול להגיע למקום הזה.

על אזרח ערבי בישראל אפשר להסעיל לחצים, שיהודי כלל אינו מסוגל להעלותם על דעתו.

דראושה בא מכפר קטן, איכסאל. כמעט כל תושבי הכפר הם בני החמולה שלו, מישפחת דראושה. אין גבול לעונשים שמיפלגת־השילטון יכולה להטיל על כפר כזה, אילו העז דראושה להפר את פקודתה המפורשת. שלילת תקציבים, הרעבה, אבטלה, הפקעת אדמות, הטלת צווי־ריתוק — ועוד וכהנה וכהנה.

אדם שהוא חלק מציבור, בן של חמולה ואחראי למישפחתו אינו יכול לעמוד בפני לחצים כאלה.

צריך להיות ברור לחלוטין: לא יאסר ערפאת, וגם לא המלך חוסיין, הם שמנעו את הופעתו של חבר־הכנסת הישראלי בפורום העליון של העם הפלסטיני, כדי לשאת שם נאום נרגש למען השלום.

האיש שמנע זאת היה שימעון פרס, ראש ממשלת־ישראל וראש מיפלגת־העבודה.

■ ■ ■

לשיא החוצפה הגיע פרס השבוע, כאשר אמר ש„המלך חוסין לא נתן ויזה לשלום".

לזה יקרא מצח נחושה.

האיש שבירבר במשך שנים על „האופציה הירדנית" השיב ריקם את המחווה הגדולה של המלך חוסין, שקם במועצה הלאומית הפלסטינית והכריז על העיקרון של „שלום תמורת שטחים".

האיש, שטען במשך שנים שאם יהיה אש"ף מוכן לשלום עם ישראל „אש"ף לא יהיה אש"ף" ואפשר יהיה לדבר עימו, מנע מחבר־מיפלגתו להידבר עם אש"ף, פנים אל פנים, פומבית וגלוי־יות, על נושא זה עצמו.

מדוע?

מפני שהשלמה עם יוזמת דראושה היתה מביאה לנפילת הממשלה — והפחד הזה גובר בליבו של פרס על כל שיקול אחר.

הוא פוחד מפני גאולה כהן. הוא פוחד מפני אריאל שרון ומרעיו. הוא פוחד מפני יצחק שמיר. הוא פוחד מפני יצחק רבין, האוייב הקיצוני ביותר לשלום ישראלי־פלסטיני.

ייאמר הדבר בפה מלא: השבוע הוכיח שימעון פרס כי הרצון להישאר ראש־הממשלה גובר אצלו על האינטרס העליון של מדינת־ישראל, ובי האינטרס של מיפלגתו גובר אצלו על תיקוות־השלום.

זהו מוסר־ההשכל הראשון של פרשה זו. אין דראושה יכול לפעול למען השלום כחבר מיפלגת־העבודה, מפני שמיפלגת־העבודה מתנגדת לשלום. שיחייב אותה להחזיר את השטחים הכבושים ולפרק את ההתנחלויות. אם הוא מתכוון באמת להמשיך בדרכו ולהיפגש עם ערפאת, כדבריו, כי אז אין לו שום ברירה אלא לפרוש ממיפלגתו ולמצוא לעצמו בית פוליטי המתאים להשקפותיו.

כי עולמו של פרס מלא פחדים — והפחד הגדול ביותר הוא הפחד מפני יוזמת־שלום.

■ ■ ■

מוסר־ההשכל השני חשוב עוד יותר, והוא נוגע לצד הפלסטיני.

באחת מפגישותי עם ערפאת, לפני שנה וחצי, אמרתי לו: „השלום זקוק למחווה דרמאתית ופשוטה, שהמוני ישראל יוכלו לראות אותה בעיניהם, כפי שראו את סאדאת בירושלים. אינך יכול לבוא לנאום בכנסת, אבל אתה יכול להזמין חברי־כנסת לבוא ולנאום בפרלמנט הפלסטיני."

ערפאת הבין היטב מדוע הוא מזמין את דראושה. היה זה איתות כביר לדעת־הקהל היהודית בישראל. מאות אלפי ישראליים היו רואים מעל מירקע הטלוויזיה הירדנית, את חבר־הכנסת של מיפלגת־השילטון הציונית, כשהוא נואם לפני ראשי התנועה הלאומית הפלסטינית, ומדבר על שלום, הכרה הדדית, דו־קיום בשתי מדינות שכנות, הפסקת מעשי־האיבה, משא־ומתן והידברות. הם היו רואים את תגובתם החיובית של הצירים הפלסטיניים. הם היו רואים כיצד מחבק ערפאת את דראושה אחרי הדברים האלה, ומנשקו על שתי הלחיים. הם היו יודעים שעשרות מיליוני ערבים צופים במאורע בטלוויזיה שלהם.

חוץ מלאומנים חשוכי־מרפא, היו אזרחי־ישראל מבינים שקרה משהו גדול — שיש עם מי לדבר, שיש על מה לדבר, שאפשר להפוך אויבים לידידים.

היד הפלסטינית פתחה דף חדש. היכן היד הישראלית?

כדי למנוע את מינויו כסגן שר־הביטחון, פתחו יריביו של מיכאל דקל (למטה) בחנועת־החרות חיבת־פנדורה של גילויים על מעשיו בגדה המערבית

עסקים מפוקפקים בגדה

דאם יזכה מיכאל דקל להיות סגן שר־הביטחון?

ראשי חרות נאבקים זה בזה בענין מינוי סגן־השר, המיועד לטפל בענייני ההתנחלויות בשטחים. דקל נהנה מתמיכתו של ממלא־מקום ראש־הממשלה, יצחק שמיר. אבל לא רק על תמיכה זו הוא נשען. הוא זוקף לזכותו פעילות בתחום ההתנחלויות בכל תקופת כהונתה של הכנסת העשירית. אז, כסגן־שר ב־משרד־החקלאות. הוא ניהל מלישכתו הצנועה בקריה בתל־אביב. את העסקים המורכבים מעבר לקו ה־ירוק.

פרקליטה אלבק
התנגדות מוחלטת

עכשיו הוא מבקש לעבור לצידו השני של רחוב קפלן. למקם את לישכתו במישרד־הביטחון, ליד חדרו של יצחק רבין, ולהמשיך משם באותה המשימה עצמה.

לכאורה, אין מועמד מתאים ממנו. המושבניק מנורדיה. המסתיר בקפדנות את גילו האמיתי, מתפאר במה שעשה בשנים האחרונות. הוא טוען שרק צרות־עין, הנובעת ממאבקי־כוח בין המחנות השונים בתנועת החרות, היא שמעכבת בעדו מלשוב ולנסוע במכונית וזולו ממשלתית. שבה הוא חושק כל כך.

אבל יריביו בתנועת החרות טוענים ברצינות, שלא רק שאלת יחסי־הכוחות בין המחנות היא המדריכה אותם לפעול נגד המינוי. הם טוענים בעקשנות, שדקל נכשל במה שעשה בשנים האחרונות.

תנועת מלקחיים

פרק הזמן הרב־יחסית שעבר מאז שסוכם כי חרות תוכל למנות שני סגני־שרים — במישרדי החוץ והביטחון — אישפר למתנגדי דקל לאסוף נגדו חומר רב, באמצעים שונים. עתה הם מנסים לתמרן את העניינים כך. שההכרעה על המינוי תובא לפני מרכז התנועה, ואז בעוד הד"ר אליהו בן־אלישר יציג את מועמדותו הנגדית. הם ישלפו קבל עם ועדה את החומר על הנקודות השחורות של העסקן ה־קשיש, שהספיק בימי חייו לשרת גם בצבא הסובייטי וגם בצבא הפולני.

ליריביו של דקל יש כתובת ידועה. אלה הם ראשי מחנהו של שר־הבינוי־והשיכון, דויד לוי. הסיכסוך בין לוי ודקל החל סביב שאלת סמכויות הפעילות בגדה לקו־הירוק.

כשמונה דקל לתפקידו, בקיץ 1981, הוא גרם פריצת־דרך בתחום ההתנחלות בגדה. הטיפטוף השיטתי של מתיישבים הפך במהרה לשיטפון. לדעת מישרד הבינוי והשיכון, בא הדבר לא אחת על חשבון התמימים שרכשו שם קרקעות, ולמעשה רובו.

דקל טען אז, כפי שהוא טוען היום, כי לוי לא פעל כראוי בשטחים, בעוד הוא עצמו שינה את המפה שם. יריביו טוענים, כי לנהירה הגדולה לגדה אין כתו של דקל שבמישרד־החקלאות. גם ענין זה לא יוסיף בריאות למושבניק הקשוח.

כדי למנוע הוצאת כל הכביסה המלוכלכת החוצה, ביקש איש־קשר של שמיר מיריביו של דקל שיערכנו את שר־החוץ עוד לפני שהחומר יובא לפני המרכז, כדי למנוע מהומה רבה.

מחיר אטרקטיבי

דפרשה העומדת להתפוצץ השבוע קשורה בשמו של יישוב שלא קם: כרמים (ראה מיסגרת).

בתחילת שנת 1983. התפרסמו בעיתונים מודעות־ענק של האחים משה ויגאל גינדי מראשון־לציון.

פריצת הכביש לאיזור „כרמים"
דרך לשום מקום

השניים, שהיו עד אז ירועים כקבלנים הבונים בתוך תחומי מדינת ישראל, פנו לפני שנתיים לאפיק עסקים חדש — מכירת קרקעות מעבר לקו־הירוק. במרכזי־מכירה מיוחדים שהוקמו בכל רחבי־הארץ הציעו האחים הקבלנים מיגרש לווילה בגדה במחיר אטרקטיבי של 3,100 דולר במזומנים, או בתשלומים של 1,650 שקל לחודש.

במודעה נאמר בין השאר: כרמים הוא ישוב עירוני גדול, המתוכנן להיבנות בשטח קרוב ביותר לקו הירוק, במיסגרת עיבוי ההתיישבות סביב קרני־שומרון. הישוב ייבנה על־פי תיכנון מודרני. כאן מציעים לך משה ויגאל גינדי מיגרש בן חצי־דונם ברוטו, שיירשם על שימך בבעלות. לבנית וילה משלך. זו ההזדמנות ליהנות מכל יתרונותיו של ישוב חדש ומהביטחון של מגורים באיזור מיושב ומאוכלס. משה ויגאל גינדי תוקעים יתד בשומרון. כמו תמיד, אתה מקבל את הטוב ביותר בתנאים הטובים ביותר."

מי לא יתפתה להצעה שכזו?

אך האמת היא, שהאחים גינדי מכרו באותה תקופה קרקע שהבעלות עליה היתה מוטלת בספק. מישרד־החקלאות שהיה אמור לפקח על המכירות מעבר לקו־הירוק, לא נקף אצבע לעצור את הפקרות, אלא רק בשלב מאוחר ביותר.

אז התברר, שעל אותה קרקע יש ריב־בעלויות גדול. נאבקים עליה גם האחים משה (אחד מנאשמי אירגון המחתרת היהודית) ואהרון זר, גם רחל רהט מיו"ש בינוי ופיתוח. עורך־דין מסויים ריכז סביבו רוכשים קטנים אחרים.

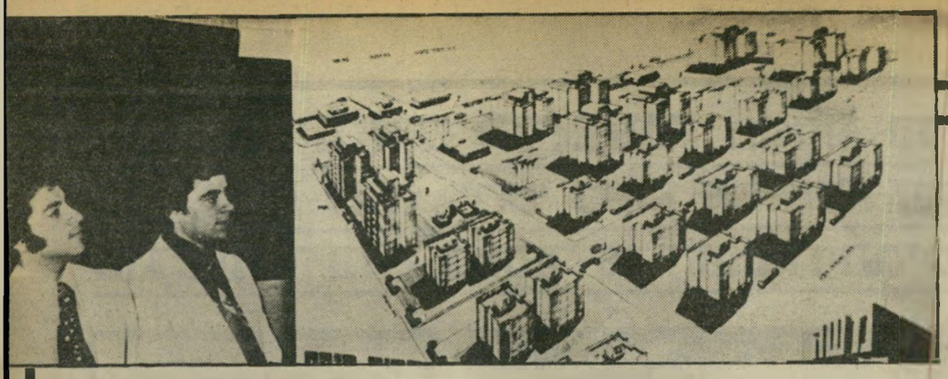
בשלב זה נערכו פגישות אינטנסיביות בין דקל והאחים גינדי. לא נמצא מוצא. אז צורף לדיונים גם קצין מטה־מקרקעין בגדה, יהודה („יודק'ה") נהרי, והוקמה למעשה ועדה שהיתה אמורה להחליט על הסדר־קרקעות.

כל אותו הזמן, כשדקל ידע שיש בעיות בעלות על הקרקע, הוא לא מנע את המשך המכירה לציבור.

הוועדה שהוקמה לא מצאה פיתרון לסוגיה. במשך שנה וחצי לא נראה באופק כל מוצא חוקי, ובכל אותו זמן לא פנה דקל לציבור ולא הזהיר אותו מפני רכישת קרקעות מפוקפקות מעבר לקו־הירוק.

ערב הבחירות, בחודש יולי האחרון, ניסו דקל ועוזריו למצוא פיתרון של הדקה ה־90. הם ידעו שאם לא תאושר עיסקת האחים גינדי, והליכוד יסתלק מהשילטון, כפי שחששו רבים, הרי שמי שייקח לידיו את הטיפול בענייני ההתנחלויות יוכל לפתוח תיבת פאנדורה.

באותם הימים, שבהם סיקרי דעת־הקהל ניבאו ניצחון סוחף למערך, התכנסה ועדת־השרים לענייני התיישבות. בראשות יובל נאמן, שהיה אז שר

של מי הקרקעות שנמכרו על־ידי משה ויגאל גינדי?

המדע והפיתוח, לעיתים תכופות ביו־תר. הוועדה אישרה בסיטונות הקמת ישובים ומאחזים מעבר לקו־הירוק.

דקל ביקש להעביר בוועדה החלטה גם לטובת כרמים של גינדי. אחרי שנאמן, חסיד ההתנחלות ללא מיצרים, ראה את מימצאי ועדת הסדר־הקרק־עות, הוא נבהל. אחרי הירהור בעניין, החליט לקבל את דעתם של נהרי ואל־בק, וסירב לאשר את הישוב כרמים.

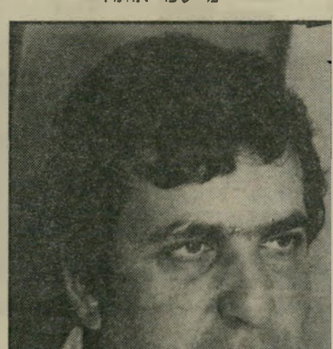
במילים אחרות: אפילו נאמן, חסיד התנחלויות בכל מחיר, הבין שכרמים מסריח מהראש.

העולם הזה פנה לדקל וביקש לדעת מה עלה בגורל הישוב, שאד־מותיו נמכרו לאזרחים ישראלים שהיה ידוע בוודאות כי אין כל אישור של גורם רישמי להקים במקום ישוב. דקל ענה שכרמים אושר לבסוף — הוא לא זכר מתי בדיוק — כהרחבה של קר־ני־שומרון.

עניין אחר, הזוכה היום לבחינה

בלש בכר
מי שכר אותו?

בלש כהן
למען מי פעל?

מדוקדק. קו התמוטטות ההתנחלות נופים בן־הטיפוחים של דקל. לפני חודשים מספר הכריז יזם הפרוייקט, דני ויינמן, על חוסר־יכולתו להשלים את הפרוייקט הראשוני. התוכניות הגרנדיוזיות, שבהן אף הובטח כי רחוב מרכזי בישוב ישא את שמו של סגן־שר־החקלאות, ירדו לטימיון.

דקל הפך שמיים וארץ כדי שמיש־רד־השיכון יציל את ויינמן ואת נופים. לוי ניסה להפריע לו. עוזרו של דקל, אבי צור, פעל אישית — בניגוד לחוקי התקשי־ר — כדי לגייס קבלן אחר להשלמת הפרוייקט. שמיר, ראש־הממשלה דאז, הוכנס בסוד העניין, אך פיתרון לא נמצא.

יריביו של דקל אוספים עתה חומר, בארץ ובחו"ל, על פרשת נופים. גורם קבלני אינטרסנטי השקיע סכומים לא מבוטלים כדי למצוא מעבר לים מיסמך שאותו הוא כינה "מרשיע" על טיב היחסים בין ויינמן ומישרד־החקלאות.

בן־ציון ציטרין ■

כ אשר התגלה זהב במערב אר־צות־הברית, בשנת 1848, אחזה ב־כל המדינה הענקית רוח תוזזית. זרם של נחיליאדם, שכלל הרפתקנים מכל הסוגים, רודפי־בצע ותמימים, שם מייד פעמיו לכיוון חופי האוקינוס השקט. כך נולד המושג "הבהלה לזהב", שפתח את עידן "המערב הפרוע".

130 שנה מאוחר יותר נוצר בישראל המושג "המיזרח הפרוע." הוא בא לתאר את המוני הישראלים שנהגו לנסוע בשבתות לאיזורים צחיחים או ירוקים, בכל רחבי הגדה, ורכשו על הנייר קרקע לווילת החלומות שלהם, "במר־חק כמה דקות ממרכז הארץ".

הבהלה לקרקעות זולות מעבר לקו־הירוק פתחה פתח למעשי נוכלות והונאה, שחלקם מתברר כיום בבתי־משפט שונים בארץ.

לכן, כאשר פירסמו האחים משה ויגאל גינדי מודעות־ענק על מכירת קרקעות מעבר לקו־הירוק, התפתו רבים להמר בקניית קרקע. אם עד אז הם חששו להסתבך ברכישה מגורמים אלמוניים למחצה, הרי שעם כניסת הגינדים המפורסמים לשוק - נגדה, נוצרה תחושה שגורמים רציניים פו־עלים בענף.

לאותם שלא היו להם מעצורים פוליטיים בכל הנוגע לרכישת קרק־עות מעבר לקו־הירוק, הוסיפו מודעות האחים גינדי גם את הרגשת הביטחון שכאן אפשר לעשות עסק טוב.

האומנם?

על־פי הנראה כיום, לא ברור מתי, ואם בכלל, יוכלו רוכשי הקרקעות, שכבר שילמו את כספם לזכות להת־גורר בכרמים.

האם כשלו האחים גינדי. קבלנים גדולים ובעלי מוניטין רב. או שכללי־המישחק בגדה הכתיבו להם נורמות התנהגות שונות מן המקובל?

במודעות בעיתונים שפורסמו בזמנו הובלט שמם של האחים גינדי. הקונים, שבאו לרכוש מציאות, חתמו על זיכרון־דברים עם חברה בשם כרמים. חברה לבניין ופיתוח מניות קדומים בע"מ (ביסוד).

השם כרמים נלקח מירמיהו, פרק ל"א: "עוד תטעי כרמים בהרי שומרון. נטעו נוטעים וחיללו."

החוזים שנחתמו עם הלקוחות היו כבר תחת השם המעודכן, כרמים בינוי ופיתוח (קרני שומרון). שכתובתה: קדומים, דואר־נע השומרון.

"התקפות מרושעות"

ד חוזה הוא פנינה מישפטית. עיון מדוקדק בו מוכיח, שכל מי שרכש קרקע מעבר לקו־הירוק — שם את כספו על קרן־הצבי, ללא כל קשר למ־הימנות המוכרים.

בחוזה של כרמים, שמאחוריו מסתתרים האחים גינדי, נאמר במ־פורש כי מהנדס עדיין לא הכין תוכנית אב, וממילא לא אישרה אותה שום רשות מוסמכת.

בידיעון ששלחו האחים גינדי ללקוחות התנחלות כרמים, בקיץ של השנה שעברה, הם הודו למאות הקונים שנתנו את אמונתם בחברה, למרות "התקפות מגמתיות — בחלקן מרי־שעית — כנגד היוזמה לבניה בשומ־רון." הוסיפו האחים: "אנו מציינים בסיפוק כי רק ארבעה אחוז מרוכשי המיגרשים בחברה נבהלו וביקשו לבטל את חוזיהם."

בהמשך הם סיפרו ללקוחות. אותם שלא התחרטו. כי אדריכלי החברה עובדים על הכנת תוכניות המיתאר הכלליות, וכי הישוב נמצא על סדר יומה של אותה ועדת־שרים לענייני התיישבות.

זמן רב שהה הנושא על סדר־יומה של אותה ועדת־שרים.

בשיחה עם העולם הזה ניסו האחים גינדי להמעיט במיספרם של הישראלים שקנו מהם קרקעות. ראשית. הם טענו, בידיהם "רק עשרה אחוז משטח כרמים" שנית, אמרו, "פחות ממאות" רכשו שם חלקות.

מה, אם כן, מדוייק? המידע הרישמי שמסרו האחים ללקוחות — או תגובתם להעולם הזה?

הפרק המאלף בחוזה הוא סעיף הבעלות על הקרקע. במודעות הם הבטיחו מיגרש שיהיה בבעלותו של הקונה. ועל מה חתמו הקונים בפועל?

הנה קטע מן החוזה, שעליו נדרשו לחתום הקונים:

החברה מצהירה. כי היא הינה בעלת הזכויות החוזיות בשטח מכות הסכם רכישה עם בעלי הזכויות בשטח. אשר התחייבו להעבירו על־שם החברה.

הקונה מצהיר. כי ידוע לו שהשטח טרם עבר לרשיכי רישום ראשוני. וכי לאור המצב הקיים ביהודה ובשומרון לא ניתן לרשום את המיגרש על־שם הקונה במישרד מס־רכוש או בלישכת רישום המקרקעין ולפיכך נשוא עיסקה זו הינו זכויות החברה במיגרש. כמתואר לעיל. ועיכוב או העדר רישום זכויותיו במשרדי המס או בלישכת רישום המקרקעין לא יהווה עילה לביטול או לתביעה או טענה כלשהי מצד הקונה כלפי החברה.

במילים אחרות הקונה מצידו חייב לשלם במועד את כל חובותיו לחב־רה. עד למועד הרישום כרין בטאבו. שלא ברור כלל מתי הוא ייעשה. "לאור המצב ביהודה ושומרון", הוא ייאלץ להסתפק בסיפרי־החברה כר־איה לזכויותיו.

בסעיף אחר מודה הקונה שהוא מודע למצב המדיני של מקום מגו־ריו החדש, ואם יחול שינוי במעמד המישפטי של השטח, החברה תהיה משוחררת מהשבת כספים או תביעות אחרות. מכל מין וסוג, לרוכשים.

הרי זה מדהים ממש. הרוכשים שילמו כסף מזומן, טבין וחקלין, וקיבלו תמורתו... מה קיבלו תמורתו? הבטחות מעורפלות ביחס לקרקע מעבר לגבול, בתוספת האזהרה שקר־קע זו יכולה לחמוק מידיהם בקלות. לכך בדיוק כיוון הפסוק העברי "לשים את כספו על קרן הצבי".

ברור שלפחות כמה מאות בני־אדם רכשו קרקע אצל האחים גינדי. כל אחד מהם שילם את הסכום המלא, לפחות 3100 דולר. רבים שילמו עבור שתי חלקות. כדי להב־טיח שהשטח שיותר בידם. אחרי ההפקעה לשיטחי־ציבור, יספיק לב־ניית וילה הגונה. משמע, שבקופת האחים גינדי הצטברו לפחות מאות אלפי דולארים: ההוצאות על הפרו־ייקט, מלבד פירסום ומסע־מכירות, היו אפס. משמע: רווח עצום:

האם שולם על הכספים מס — מע"מ, למשל?

האחים גינדי מדגישים שהם העבירו מע"מ כחוק, ולכרמים יש מיספר־עוסק־מורשה כדת וכדין.

אחרי ההגרלה

ע ורך דין תל־אביבי צעיר, גיורא רובננקו, המטפל באחד מלקוחות כרמים שעדיין לא שילם את כל חובו, מחזיק בידיו את הקבלה שניתנה ללקוח שלו, יעקב אייל מחיפה. בקב־לה זו מפורטים מיספרי הצ'קים והס־כומים שנתקבלו, אך לא כתוב לפקודת מי נתקבלו ומהו מיספר־העוסק־המור־שה. לקבלה יש רק מיספר שוטף.

מהאחים גינדי נמסר, שזוהי בוודאי קבלה זמנית. ואילו המקורית נמצאת בתיק הלקוח, והיא תשלח אליו. כבר יותר מחודש לא הגיעה הקבלה מראשון־לציון לחיפה.

שני חוקרים פרטיים, יונה כהן ודני בכר, ממישרד קשת חקירות בתל־אביב, שגוייסו להתחקות אחרי פרו־ייקט כרמים של האחים גינדי והה"כ דקל. ביקשו לדעת אם עדיין ממשיכים למכור קרקעות בשטח.

האחים גינדי מסרו להעולם הזה שכרגע אין מכירות, עד שלא תהיה התקדמות בנושא התיכנון. רק אחרי שהעולם הזה ציטט לפני האחים גינדי תמלילי הקלטות שערכו הבל־שים בחברה, הם נאותו לאשר שאם בא לקוח ומבקש לרכוש שם קרקע, אין מסרבים לו.

בהקלטה שנערכה במישרדי הא־חים גינדי בראשון־לציון, אמר איש־מכירות בשם אבי שרון: "נותרו כמה מיגרשים. כן, זה מיגרשים לבניה פרטית, בגה ביתך. אתה קונה את המיגרש ונכנס מתי שאתה רוצה ובונה עליו."

למי שייכת הקרקע? הוא נשאל. תשובתו: "קרקע פרטית (שייכת) ליג־אל ולמשה גינדי." החוקר שאל אם ולמי עוברת הקרקע בטאבו. "לך." השיב לו המוכר. מתי תיערך הגרלה? הוא מבטיח שהיא תיערך "בימים הקרובים" — בניגוד לנאמר בחוזה. כי ההגרלה תהיה רק אחרי שהישוב יקבל את אישור המוסדות המתאימים. שלא ברור כלל אם ניתן אי־פעם.

כדי לשכנע את הקונים. סיפר שרון שכמה אלפים קנו מיגרשים מידיהם של האחים גינדי. אם אכן עובדה זו היא נכונה, הרי שלקופת החברה זרמו מיליוני דולארים.

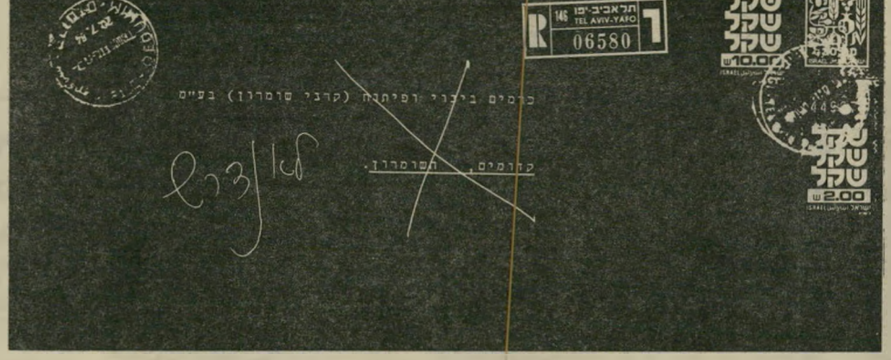
מיהי החברה שעומדת מאחורי עיסקי המיליונים האלה?

האחים גינדי לא בטוח. העולם הזה חיפש אחרי החברות השונות שהציעו את קרקעות כרמים לציבור. ברשם החברות בירושלים הן לא נמ־צאו. לעומת זאת. אצל רשם החברות בגדה, ברמאללה, נרשמה חברה בשם כרמים בינוי ופיתוח קרני שומרון בע־מ. בעלי המניות שלה הם בני מישפחת ריישטין — אלברט, שולמית, אהוד ואורי. ב־23 לחודש אוקטובר השנה היא נסגרה.

חברה בשם בינוי ופיתוח ארץ־ישראל בע"מ אינה קיימת. וכך גם כרמים. חברה ופיתוח במניות קדו־מים.

דואר רשום הנשלח למישרדים של החברה בקדומים, חוזר לשולח. הא־חים גינדי מתעקשים וטוענים ש"יש חברה כזו" (איזו מהן?) אך הם "אינם מתמצאים אישית בה ובבעלי המניות שבה." לא הם ערכו את החוזים. כך הסבירו, אלא חברת כרמים.

וזה בדיוק מה שהכל שואלים: "מי זה ומה זה כרמים?"

מיכתב רישום שחזר
לא נידרש

עבד־אל־והאב דראושה מספר על תולדות מישפחתו, ילדותו במילחמת 1948, יחסי כפרו עם אביו של רפול, יחסיו עם אשתו, ועל מה שעבר עליו במשך 48 השעות המיסתוריות שבהן שהה בניקוסיה

„המישפחה שלי יושבת באיכסאל כבר 400 שנים. הגענו לכאן מחצי־האי ערב, בזמן הנהירה הגדולה"

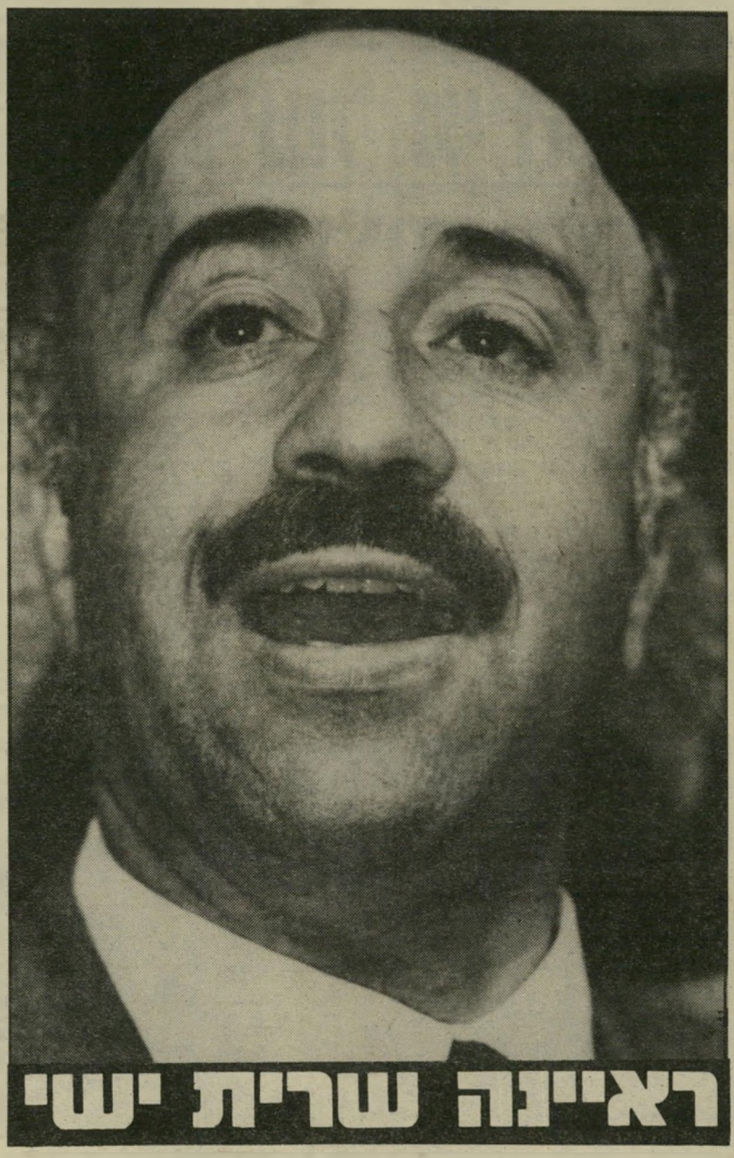
„ב־1948 הייתי ילד בן 4 וחצי. אני זוכר שאחרי שנצרת נפלה בידי צה"ל, ברחנו ברגל להרים"

„איתן, אבא של רפול מחל־עדשים, אמר למוכתר: תחזיר את האנשים מההרים, לא יאונה להם רע"

„אני הייתי בין ילדי הכפר הראשונים שהלכו ללמוד. הלכנו כל יום ברגל לנצרת, קבוצה של שיבעה"

„עברתי את מיבדקי הסקר וזכיתי בלימודים חינוכיים חינם. אחרת ודאי לא הייתי לומד בביה־ספר חינוכי"

„את אשתי, לילה, ראיתי בפעם הראשונה בשוק בנצרת. היא היתה ממישפחה אריסטוקראטית"

ראיינה שרית ישי

„הייתי לבד! פחדתי! אני רק בן־אדם!"

אותו בוקר העיר אותי צילצול טלפון: „המדינה השתגעה," אמר ידידי מעבר לקו. „דהאיישה נסע לקפריסין והמדינה יוצאת מדעתה!"

מי נסע לקפריסין? שאלתי. „דהאיישה" היתה התשובה.

כל מחנה הפליטים דהאיישה נסע לקפריסין? שאלתי בתדהמה.

כן, כזו היתה תגובתי כששמעתי בפעם הראשונה שחבר־הכנסת עבד־אל־והאב דראושה נסע לקפריסין, בניסיון להגיע לע־מאן, כדי לנאום במועצה הלאומית הפלס־טינית.

את הסיפור הזה אני מספרת כדי להבהיר באופן חד־משמעי, כי את השם עבד־אל־והאב דראושה שמעתי בפעם הראשונה ביום שבו ביצע את מיבצע־היחיד שלו, שמשווים אותו כיום למיבצעו של אייבי נתן, שטס לקאהיר להביא את השלום.

במשך ארבעה חודשים היה עבד־אל־והאב דראושה חבר־כנסת אלמוני לחלוטין, עד לאותה נסיעה שבה קנה את עולמו. מי שהכירו אותו מקרוב סיפרו, כי הוא אדם עדין, סימפטי, שקט, איש של עקרונות, העומד על שלו ומביע את דיעותיו ללא כחל וסרק.

העדינות שלו, ככל הנראה, לא השתלמה. מכל מקום, לא בשלושת חודשי מושבה ה־11 של הכנסת. עובדה: איש לא שמע עליו. המישפט המפורסם, שנאמר בזמנו על אותו נשיא אמריקאי שגידל בוטנים, מת־אים, כך נדמה לי, גם למיקרה של חבר־הכנסת: עבד WHO!

אך בלי כל פרופורציה, אפשר כמובן לה־גיד שכשם שאותו ג'ימי חדל להיות WHO, גם דראושה חדל להיות אלמוני מאז אותה נסיעה דון קישוטית שלו לקפריסין.

במחשבה הגיונית, קצת קשה לתפוס כי־צד חבר־כנסת, איש־חינוך, קם בוקר אחד, לקח את מיזוודת הג'מס בונד שלו, ואחרי שיחת־טלפון אחת, שביצע מי שביצע עבורו לאנשי אש"ף, היה משוכנע שיוכל לנחות במדינה ערבית.

קשה גם לתפוס כיצד האמין דראושה כי בירדן הכל עובד כמו שעון, וכי הוא אומנם יגיע ב־6 לקפריסין, ייצא ב־8 לעמאן וינאם במועצה הפלסטינית ב־9.

התשובה האחת המתבקשת היא, שהאיש הוא נאיבי, חולם ומאמין גדול.

ואכן, בפגישה עימו, בכפרו איכסאל שליד נצרת, הוא מתגלה ככזה: אדם נעים־הלי־כות, דובר עברית צחה, המאמין באמת כי הוא איש של שלום, שיצא בשליחות של שלום.

ביתו של דראושה בכפר הוא בית ערבי טיפוסי, חדר־אורחים גדול, קיר מוזהב

ועליו תחריטים, כורסות מקטיפה ירוקה ניצבות לאורך הקירות, באמצע שולחן עגול ועליו מפת תחרה לבנה. גברת הבית, לילה, שהפכה לגיבורת־מישנה בפרשה, פותחת לנו את הדלת בחלוק אדום ארוך.

לבני־הזוג דראושה שיבעה ילדים: הייתם, שפירושו בעברית גור־אריה, באסל, שפירושו אמיץ, לובנה, שפירושה ליבנה, רים, שהיא בעברית איילה, רנייה שתרגום שמה בעברית חופשית רונית, היבא, בעב־רית מתת, וטארק – מתדפק על הדלתות או מחפש דרכים חדשות ויוזמות חדשות.

כל שמות הילדים הם מודרניים, לא מסורתיים. ח"כ דראושה מספר כי בדיוק כמו בחברה הישראלית, שבה השמות משה ואברהם פשטו את הרגל, גם ברחוב הערבי מחפשים היום את השמות לילדים בסיפרות ובשירה.

הטלפון בביתו של ח"כ דראושה לא חדל מלצלצל. ענת סרגוסטי, שלמדה ערבית באולפן עקיבא, מתרגמת לי מערבית שד־ ראושה מספר בטלפון כי האנשים שנפגש עימם בקפריסין היו מאוד עדינים, משכי־ לים, אינטלגנטים, והסכימו איתו שצריך לחיות בדו־קיום עם ישראל.

בחדר־האורחים יושבים שני מחנכים מבית־הספר המקיף. דראושה הפך את הכפר שלהם למקום בחדשות. גברת הבית מכינה את הקפה המסורתי, מחלקת שוקולד מקופסת בונבוניירה שהבעל הביא מהדיו־ טי־פרי־שופ בניקוסיה, מניחה קערת־פירות ענקית על השולחן ומסתלקת לענייניה.

אחר־כך לא נראה אותה עוד, עד סוף השיחה. כשעברתי בפרוזדור של הדירה רחבת־הידיים, ראיתי אותה יושבת על כיסא נמוך וקולפת תפוחי־אדמה. בעלה מספר לי, שהוא משתף אותה בכל דבר העובר עליו. היא גם ידעה, כמובן, את סוד נסיעתו, למרות שמתוך נאמנותה לו נאלצה להגיד באמצעי־התיקשורת שאינה יודעת דבר. אך המסורת הערבית חזקה יותר מכל. לילה דראושה לא יושבת איתנו ולא מתערבת בשיחה, בקושי מתרצה להצטלם, אחרי שהיא מיטיבה את פניה ומושחת את שפתיה בשפתון אדום.

אורחים באים ויוצאים. כולם מתחבקים ומתנשקים עם בעל־הבית, כולם יוצאים עם קלמנטינה בידיהם. כמינהג המקום, מכב־ דים את האורחים, והאורחים מכבדים את בעל הבית.

חבר־הכנסת דראושה מתרווח בכורסה ומספר לנו על עצמו, על מישפחתו ועל נסי־ עתו הדון קישוטית. כשמסתיימת השיחה אני אומרת לו שינצל כל רגע מהקדנציה הנוכחית שלו, כי אין סיכוי שימצא את עצמו ברשימת המערך בבחירות הבאות. זה מק־

עבד־אל־והאב ולילה דראושה בפתח ביתם
„אני משתף אותה בכל מה שקורה?"

פיץ אותו. האיש העדין הזה יודע גם להת־ רגז, כשצריך.

יש להניח, כי אחרי שקפץ מאלמוניותו, לא יחזור אליה עוד.

● **חבר־הכנסת דראושה, אנחנו יושבים כאן בביתך, הארץ רועשת וגועשת — החיילת הדם קדמי נעדרת, בעיתונים כתוב שאולי נעשה פה מעשה על־ידי ערבים. איך אתה מר־ גיש?**

איך אני מרגיש? רק הבוקר התחלתי לגייס תלמידים מבתי־ספר שיעזרו בחיפוש אחרי הבחורה. אני לא מבדיל בין בני־אדם, יהודים או ערבים. כולנו בני־אדם. בת שנעלמה — לא

„אחיה של אשתי היה ילד כשברח ב־'58 לירדן. בתקופה ההיא היה נהוג שכשצעיר לא היה מרוצה, הוא היה ברח ועובר את הגבול ליד יזרעאל"

משנה יהודיה או ערביה — זה נורא, נורא למישפחה.

תאמיני לי, היו אצלי הבוקר מחנכים ואנ־ שי־ציבור ערביים. כולנו שותפים לדאגה ומקווים שתימצא.

אני מתפלל שערבי לא מעורב בזה. אבל אם חלילה וחס יהיה ערבי מעורב — הוא מטורף, מנוול, חסר־מצפון, רשע. כל הכינויים — ולא משנה אם הוא ערבי הוא יהודי. יש מטורפים בשני העמים.

ואם חלילה יקרה אסון... את יודעת מה? אני לא רוצה לחשוב על זה. אנחנו הרי חיים פה ביחד. איך אמר נשיא המדינה החמישי, יצחק נבון: „נגזר עלינו לחיות יחד, אז בואו נעשה את זאת גזירה טובה!"

● **אתה מאמין שניתן לגשר על השינאה שבין שני העמים החיים בארץ?**

אני לא חושב שהמילה שינאה מתאימה. יש ניכור ויש בעיה של אפליה. אבל יש קיצוניים גם אצל היהודים, כמו אנשי כהנא, וגם אצלנו יש תנועות קיצוניות, שהקיצוניות שלהן נובעת משינאה עצמית לא מעטה. ואני לא מתכוון למיפלגות הלגיטימיות, אלא לאותן שאינן מכירות במדינת־ישראל.

● **אתה מתכוון ל„בני הכפר"?**

לא רוצה לקרוא בשמות. אני מתכוון לכל מי שלא מכיר בזכות הקיום של מדינת־ישראל, ולכל מי שלא מאמין בשותפות־הגורל והחיים ביחד. בעיניי, אחד כזה הוא קיצוני.

■ ■ ■

● **יש לך מישפחה גדולה?**

מישפחת דראושה היא מישפחה גדולה.

ח"כ דראושה עם רענן כהן, ראש המחלקה הערבית
„לא רענן כהן הוא שבחר בי לכנסת!"

● **כמה שנים קיים הכפר?**

זהו כפר ותיק והיסטורי, אבל הישוב הערבי קיים כבר 400 שנים. המישפחה שלי נמצאת בכפר לפחות 300 שנים. הגענו לכאן מחצי־ האי־ערב, בתקופת הנדיהה הגדולה לפלסטין, לסוריה וללבנון. המישפחה שלנו, כשהגיעה לכאן, נחלקה לשתיים: חצי הלך לגור בגדה בואדי אל בודאן שבדרך לשכם, שם מתגורר עד היום קרוב מישפחה שלי, עבד־אל־ראוף פארס, שהיה חבר הפרלמנט הירדני.

● **„אתה נמצא איתו בקשר?**

לא יצרתי איתו קשר. המישפחה שלי נפגשה איתו.

● **למה לא יצרת קשר?**

לא היתה הזדמנות.

● **מאז '67?**

עכשיו אני מעוניין לפגוש אותו.

● **והחצי השני של המישפחה שלך התיישב באיכסאל...**

לא. בתחילה הגיעה המישפחה לנין הסמוכה, עד שהכפר מרד בשילטון התורכי, ואז התורכים העמידו תותחים במקום הנקרא היום תל־אל־ מאעדפה — כלומר, תל־התותחים — והפגיזו את הכפר. אז הכפר התפזר: מישפחת דראושה ברחה לאיכסאל, מישפחת יוסוף לדבוריה ומישפחת פאהום ברחה לנצרת.

● **הכפר עשיר באדמות?**

יש אדמות, אבל לא הרבה.

● **היו אצלכם הפקעות?**

חלק מהאדמות הופקע, בעיקר הפקעות של נכסי־נעדרים — אדמות של אנשים שברחו, עברו את הגבול, ומינהל מקרקעי ישראל לקח את קרקעותיהם ונתן לקיבוצים ולמושבים. גם רוב האדמות שהיו שייכות למישפחות פיאו־ דליות מנצרת הופקעו. אלה שאדמותיהם הופ־ קעו, והם נשארו בכפר, קיבלו פיצוי בשנות החמישים.

● **אם כן, אין באיכסאל תחושה של גזל אדמות וקיפוח.**

לא באופן אישי. אבל כללית, עניין הפקעת האדמות בוער ובואב לנו. אבל אין פה לאנשים בעיה אישית. מכיוון שהקרקע המופקעת הופ־ קעה בעיקר מפיאודלים.

■ ■ ■

● **אתה זוכר את מילחמת 1948?**

הייתי אז ילד בן ארבע וחצי. מערכת היחסים של איכסאל בזמן המילחמה עם הישובים היהו־ דיים היתה טובה. אבל כשנצרת נפלה בידי צה"ל, ברחנו להרים וישבנו שם לחכות.

לילה אחד, אני זוכר, הלכנו כל הילדים עם ההורים ברגל, ואז בא איתן, אבא של רפול, שהיה בקשרים טובים עם אנשי איכסאל, ודיבר עם המוכתר, ואמר לו: „תחזיר את האנשים, לא יאונה להם כל רע."

● **היו לכם קשרים טובים עם תל־ עדשים?**

קשרים יוצאים מהכלל. בעונת הקציר היו עובדים ביחד. אנשי תל־עדשים היו לוקחים פועלים מאיכסאל ואנשי איכסאל היו לוקחים מכונות מתל־עדשים.

● **והיום?**

היום התקררו היחסים. אבל אפשר לקרוא להם תקינים.

● **למה?**

צורת החיים השתנתה. היום האנשים לא אי־ כרים, היום האנשים עובדים בחוץ. לפני 1948 נקודת המיפגש היתה האדמה. גם אנשי איכסאל וגם אנשי תל־עדשים היו אנשי־קרקע ונפגשו בקרקע. היום היחסים הם של עובדים ומעבידים.

● **איזה בית היה בית־אביך?**

אבא שלי היה בזמן המנדט שומר־יערות אצל הבריטים, ואחר כך שמר על יערות קק"ל. הוא היה אדם פשוט, שעבד קשה לפרנסתו. הדוד שלי היה המוכתר וראש־המועצה במשך 17 שנים. אחי הוא היום ממלא־מקום ראש־המועצה, ואח אחר שלי הוא מנהל בית־הספר המקיף, תפקיד שע־ שיתי בעבר.

אני עצמי בוגר סמינר למורים ביפו, ולמדתי חינוך, מינהל ופיקוח והיסטוריה כללית באוני־ ברסיטת חיפה.

בכפר היה בית־ספר עד כיתה ח'. הייתי מראשוני התלמידים שלמדו יותר משמונה שנות־ לימוד. אני זוכר שהיינו הולכים בכל יום השיב־ עה־שמונה חבר'ה ברגל את העליה של ההר לנצרת ובחזרה.

● **אביך עודד את לימודיך?**

הייתי אחד התלמידים הטובים בכיתה, ועברתי

„כשחזרתי מקפריסין, חיכו לי בכירים ממיפלגת־העבודה במלון „אנדיה", אבל אני אמרתי שקודם כל אני רוצה לנסוע לאשתי ולילדים"

את בחינות־הסקר. מי שעבר את המיבחנים היה פטור מתשלום שכר־לימוד. זה היה המזל שלי, כי זה פטר את אבא מתשלום שכר־לימוד — אחרת לא היה סיכוי שאלמד.

אבא גידל עשרה ילדים ופירנס 12 נפשות. היתה לו הכנסה דלה, היינו ממש בעוני ובמצוקה כלכלית. אפילו הוצאות של ספרים לא יכול היה לממן לי. בחופשים הייתי עובד בפרדס. בחקל־ אות ובבניין, וקונה צורכי־לימוד.

● **לך יש שיבעה ילדים. אתה חושב שאפשר להעניק לשיבעה מה שמעי־ ניקים לשניים?**

לא. אבל המישפחה שלי לא סובלת. הילדים גדלים ביחד ועוזרים אחד לשני. הם מתפתחים

(המשך מעמוד 13)

ביחד. הוריה של אשתי גרים אצלי ומטפלים בילדים.

קיים קשר הדדי. כל המישפחה גרה ביחד. אנחנו, האחים, גרים אחד ליד השני. אם אני רוצה לצאת עם אשתי, אין בעיה להשאיר את הילדים. הנה, היא באה איתי להשבעה בכנסת, ואחר־כך באה לשהות איתי בהילטון בירושלים. אנחנו נוסעים לחופשות ביחד.

אני מתכנן בקיץ חופשה בקפריסין. הספקתי לטעום מהמקום.

צורת החיים שעדיין קיימת בכפר מרשה להקים מיפשחה גדולה.

● גם אצלכם החל תהליך של התפוררות המישפחה המסורתית?

כן. יש התפוררות של המישפחה הפטרי־ארכלית. אבל עדיין נותר מקום למסורת. מכיוון שעמוק־עמוק בתוכו של כל אחד מאיתנו — אפילו ישנה את רפסודי המחשבה והחיים, אפילו יהיה יותר מודרני — המסורת טבועה בתוך־תוכנו עמוק.

● אם תרצה להשיא את בתך לאיש, האם היא תשמע בקולך?

לא, זה נגמר הסיפור של אבא הבוחר חתן לבת

„אני מחפלל שאם, חלילה, אירע משהו לחיילת הדס קדמי, שערבי לא יהיה מעורב!"

והיא חייבת להסכים. כיום יש היכרויות, ורוב החתונות פה, באיכסאל, הן לא באותה המישפחה.

● את אשתך שידכו לך?

את אשתי, לילה, ראיתי בפעם הראשונה בשוק בנצרת. אח שלה, מנהל בית־ספר שם, היה ידיד שלי. אבל אף פעם לא טרחתי לבקר אצלו בבית. אחרי שראיתי את לילה, התעניינתי מי היא. כשנודע לי שאני מכיר את אחיה, הזמנתי את עצמי אליהם הביתה ואז הכרתי אותה.

אני לא יכול להגיד לך שיצאתי איתה. היא באה ממישפחה מאוד קונסרבטיבית. אבל היא הגישה לי קפה.

● הבהרת מההתחלה את כוונותיך להתחתן איתה?

לא, אני הייתי בחור בן־כפר והיא היתה ממיש־פחה אריסטוקרטית. זה היה ב־1968, זה לא מה שהיום. הייתי צריך זמן. רק אחרי כמה חודשים הבהרתי את כוונותיי.

● נפגשת איתה ביחידות לפני החתונה?

לא. אבל בתקופת־האירוסין ישבנו ושוחחנו לבד. בהתחלה הייתי נכנס אליהם הביתה פעם בשבוע, אחר־כך פעמיים. אחר־כך כל יום. אחרי ארבעה חודשים התחתנו.

הקושי היה להביא אותה לאיכסאל, שהיה אז כפר מפגר, ללא חשמל, ללא מים וללא מערכת כבישים. היא היתה בת למישפחת פאהום האריסטוקרטית הפיאודלית. זה לא היה פשוט.

חלק מהמישפחה שלה התנגד לנישואין, ואחרי שהסכימו, אמרו: מה פיתאום שהיא תעבור מנצרת לגור בכפר? חלק מהמישפחה ראתה את זה בעין לא יפה, וסירבו לאפשר לי לקחת אותה. הם רצו לחייב אותי לגור בנצרת. אני לא הסכמתי, אמרתי שזה עניין שלה ושלי.

אמא שלה מאוד התעקשה שנגור בנצרת. אבל אני התעקשתי. בסוף היא נכנעה ואמרה: „אם לילה תסכים לגור באיכסאל, גם אנחנו נסכים." היא היתה בסוחה שלילה לא תסכים.

הלכתי אצל לילה ואמרתי לה: לילה, אם מחר מישרד־החינוך יזרוק אותי ללמד בנגב תבואי איתי או תשארי בנצרת? אמרה לי: „אינשאללה, אני אבוא איתך."

אמרתי לה: המצב הוא כזה — יש לי בית באיכסאל, אני מרויח 600 לירות. מתוך זה אצטרך לשלם חובות על החתונה 300 לירות, כי צריך לרהט ולקנות גם לבית וגם לכלה, ואני אשקע בחובות. לשכור בית בנצרת עולה 150 לירות. את חושבת שאנחנו יכולים לחיות מ־150 הלירות שיישארו? אמרה לי: „עבר־אל־והאב, לאן אתה חותר, מה הבעיה?"

אמרתי לה: אמא שלך אומרת שנגור בנצרת.

אמרה לי: „אני אגור איתך איפה שתרצה."

קראנו לאמא שלה, אמרנו לה: יא דודה, לילה מסכימה. אמא שלה לא האמינה, הסתכלה עליה ואמרה: „לילה, את מסכימה?" לילה אמרה לה „מסכימה." אמרה לה: „תפאדלי, אבל את תשאי בכל האחריות."

לילה אמרה: „יא אמא, בסדר" אני אשא באחריות."

זה היה הסיפור, שמישפחת פאהום לא הסכימה לשלוח את בתם לכפר. לא שהמישפחה לא השיאה את בנותיה לגברים זרים מחוץ למישפחה, אבל כולם חוץ ממני חוייבו לגור בנצרת.

עשינו חתונה צנועה — אני לא אוהב חתונות גדולות — ומאז אנחנו ביחד.

● שילמת מוהר?

המישפחות הטובות כבר מזמן מסרבות לקבל מוהר. באיכסאל המינהג הזה נעלם לפני עשרות שנים.

■ ■ ■

● אתה משתף את אשתך במה שקורה לך, בהתלבטויות, בקאריירה?

תראי, אני חושב שאנחנו מקיימים מערכת־יחסים טובה, שיש בה הרבה אמון ואהבה. יש לי בית חם, שאני תמיד שמח לחזור אליו. כשחזרתי מקפריסין, חיכו לי בכירים ממיפלגת העבודה. רצו להיפגש איתי במלון דן. לא הסכמתי. זה לא היה בדרך שלי הביתה. אחר כך הציעו אכדיה. שזה בדרך. סירבתי, למרות שהם שלחו לי את האוטו של רפי אדרי. אמרתי לנהג: תמסור ד"ש לחבר'ה, אני הולך לאשה ולילדים!

● אבל בטלוויזיה ראיתי שקודם התנשקת עם הגברים, אחר־כך עם האשה והילדים.

את רואה, זה חוזקה של מסורת. כשהגעתי לכפר, עשו לי מארפה, שזה חדר של גברים. היו שם המוכתר והדוד. אז קודם הגעתי בגלל המסורת לגברים שחיכו, אחר־כך לאשה, לאמא ולילדים.

● במה אתה משתף את אשתך?

אני משתף אותה בכל דבר, אבל היא לא מסכימה לכל מה שאני עושה. מתוך תחושה נשית, היא מתנגדת לדברים מסוכנים.

● שיתפת אותה בסוד נסיעתך לעמאן?

שאגיד לך שלא ידעה? זה לא נעים לה, היא לא רוצה שיחשבו שהיא שקרנית. היא בן־אדם ישר, אבל ציוויתי עליה להגיד שהיא לא יודעת כלום.

● מה אמרת לה?

נפרדתי ממנה.

● זה הכל?

ואמרתי לה לאן אני הולך.

● מי עוד ידע?

מעט מאוד אנשים, לא רוצה להרחיב על כך את הדיבור.

● למה סיפרת לעיתונאי מ„בוקרת ראשית" על הנסיעה?

מפני שהלכתי כדי להשפיע לא רק על הצי־בור הפלסטיני, אלא גם על הציבור הישראלי. הרי אחד המניעים שרחפו אותי לנסיעה היה האדי־שות הישראלית למה שקורה מעבר לנהר, כאילו זה לא נוגע לחיינו באיזור.

● לא הבאת בחשבון שסירסום מוקדם עשוי לדסוק לך את הנסיעה?

סיכמתי עם כותרת ראשית שיפרסמו את זה בחדשות של השעה 9.

● למה לא הודעת ישר לטלוויזיה?

כי אני לא מכיר שם אף אחד שאני יכול לסמוך עליו. על אייל ארליך, הכתב הפרלמנטרי של כותרת ראשית. אני יכול לסמוך. הוא ידיד ואני מקיים איתו קשרים אישיים. הזמנתי אותו למלון, נתתי לו את הסיפור בתנאי שיפרסם אותו בטלוויזיה ב־9, בזמן שאני אהיה כבר בעמאן.

● איך ידעת מתי תהיה בעמאן?

יצאתי מהארץ ב־5, הגעתי לקפריסין ב־6. הייתי צריך להיות ב־9 בעמאן.

● לא הגעת.

כמו שאת יודעת, הייתי צריך להגיע במטוס מיוחד, כי המטוס הראשון מקפריסין לירדן יוצא ביום חמישי, וזה היה יום שלישי, ומושב המועצה עמד להינעל. ואני לא נסעתי לטייל. נסעתי לנאום.

● מה קרה כשהגעת לקפריסין?

מאז שהתחילה הוועידה, חשבתי על זה. ביום שני דיברתי כל היום עם חברים — עם יוסי שריה, שבח וייס, אורה נמיר וגם עם שרים. אמרתי: צריך לעשות משהו נגד האדישות. זה ממש הציק לי. גם הגשתי הצעות לסדר היום.

בערב ישבתי במלון עם חברים ושוחחנו, ופיתאום הרגשתי מין דחף כזה. אמרתי לעצמי: ואללה, אני מוכרח לעשות משהו. עליתי לחדרי בהילטון הרמתי טלפון לחבר בגדה, אמרתי לו: תהיה מחר ב־9 בבוקר בבית. הוא שאל אם קרה משהו. אמרתי: אל תשאל שאלות, תהיה בבית.

נסעתי אליו ואמרתי לו את הסיפור, שאני רוצה לנסוע ולנאום. הוא התפלא מאוד, אבל מייד התקשר למי שהתקשר, ותוך שעה קיבל תשובה חיובית, שהוועד הפועל של אש"ף מברך על החלטתי. אמרתי: בתנאי אחד — שיתנו לי לדבר בלי צנזורה. קיבלו את התנאי שלי.

חזרתי לירושלים, נכנסתי למישרד־נסיעות, קניתי כרטיס בסייפרוס־איר־ליינס ויאללה, במיקרה היתה טיסה באותו היום.

ב־5 טילפנתי לאשתי ונפרדתי ממנה.

● מה היו ההוראות שקיבלת?

כל מה שהיה עליי זה מיספר־טלפון. הגעתי לניקוסיה, הרמתי טלפון. הזדהיתי. אמרו לי: „נבוא לקחת אותך." אמרתי: אל תבואו, אני אבוא אליכם.

נתנו לי כתובת של בית מסויים, שהיה מוגן היטב. הגעתי לבית ושם חיכו לי האנשים. זה היה בית יפה.

גם הבית של שגריר ישראל בניקוסיה יפה.

„אני משתף את אשתי בכל דבר. לפני שנסעתי לקפריסין, סיפרתי לה לאן אני נוסע. נפרדתי ממנה. למרות שאמרה בטלוויזיה שלא ידעה מכלום, היא ידעה. היא תמיד יודעת על־יי הכל"

הוא טילפן אליי למלון, רצה לבוא אליי. אמרתי לו: אין צורך, אני אבוא אליך. דווקא קיבל אותי עם אשתו בצורה יוצאת מהכלל.

● הבית שהתארחת בו היה ביתו של שגריר אש"ף בניקוסיה?

אני לא יודע. אני יודע שחיכיתי שם כל הלילה, עד שיתבהרו העניינים. הם עשו טלפונים, וכל שר שדיברו איתו, העביר אותם לשר אחר. רק בבוקר הבנו שאין סיכוי שאגיע לעמאן.

● האם זה נכון כי נציגי מים־לגת־העבודה, שכבר יצרו בעבר קשר עם הירדנים, פנו אל הקשרים שלהם שימנעו את כניסתך לעמאן?

לא יכול להכחיש או לאשר. אני יודע שהמיפ־לגה התרגזה מאוד מכך ששברתי את המוסכמה שאין עם מי לדבר. הרי מיפלגת־העבודה אומרת כל הזמן שאש"ף הוא אירגון טירוריסטי, שלא מוכן להכיר במדינת־ישראל, ושהוא לא רלבנטי כפרטנר לשיחה.

● האם החבר הזה, שנפגשת איתו בגדה ושהסדיר את נסיעתך, הוא בעצם חברה בשם ריימונדה טאוויל?

לא רוצה לאשר ולא רוצה להכחיש.

בנושא הזה אני לא רוצה להרחיב את הדיבור. לא מתוך חשש אישי, אלא מתוך חשש לאדם המעורב בדבר. אני יכול לקיים קשר עם מי שאני רוצה, זו לא בעיה היום. טלפון דרך אירופה מקשר אותך עם כל מדינה ערבית.

■ ■ ■

● זה נכון שאחיה של אשתך חבר באש"ף ושהיה מעורב באירגון נסי־עתך?

אין לו עמדה בכירה באש"ף והוא לא חבר המועצה הלאומית הפלסטינית. הוא לא ידע על הנסיעה, הוא לא מכיר אותי באופן אישי והוא לא יכול היה להשפיע.

● בכל זאת, הוא גיסך.

הוא גר בירדן, בעמאן, מאז 1958.

● איך הוא הגיע לשם?

עוד כשהיה ילד. כשסיים י"ב, הוא ברח יחד עם קבוצת ילדים, בלי שההורים ידעו. אז היה מינהג: כל צעיר שהיה מתרגז, היה עובר את הגבול ליד יזרעאל.

● מתי נודע להורים שהוא בעמאן?

הוא הלך למישפחה, לדוד, והדוד הודיע דרך הרדיו. אני אף פעם לא ראיתי אותו בחיים שלי.

● אשתך לא בקשר איתו?

המישפחה בקשר רופף מאוד איתו. אמא והאחים התארחו אצלו. אני אומר לך, הוא בכלל לא היה מעורב. הוא לא בר־סמכא בעניינים האלה.

● הוצטחה לך פגישה אישית עם ערפאת?

המשימה היתה לנאום. אבל הובטחה לי גם פגישה עם יאסר ערפאת.

● קיימת תחושה, שבסירסום

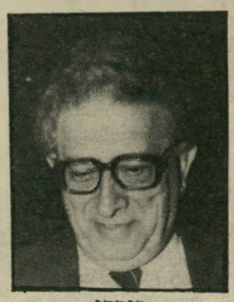
(המשך בעמוד 50)

דראושה עם ילדיו הייתם (גור־אריה) ובאסל (אמיץ)
„לא נותנים עוד שמות מסורתיים!"

יתהלל חוגר כמפתח

לפני כמה שנים רכשתי מכונית חדשה. ימים מעטים לאחר מכן נהגה בה אשתי. זה היה בערב. הלילה היה גשום וחשוך. בפינה שכוחת־אל בשכונת־פלורנטין בדרום תל־אביב הגיחה מונית מרחוב צדדי, תוך התעל־מות מן השלט „עצור!" היא רחפה את מכוניתי מאחור אל תוך פינה של בית.

קורסו

רחל עפה דרך השימשה ה־קידמית, ראשה נתקל בחוזקה בפינת־הבניין ו־־־

לא, זה לא קרה. חוץ מחתך במצחה, שהוטח בהגה, לא אונה לה כל רע.

מדוע? בגלל סיבה פשוטה: היא היתה חגורה בחגורת־בטי־חות.

כן, שומו שמיים: בתוך העיר! עוד קודם לכן הייתי חסיד קנאי ממש לחובת החגירה של חגורות־בטיחות. לחמתי על כך כארי בכנסת, נאמתי על כך עשרות נאומים, הטרדתי את השרים. לבסוף, בשעה שלא כיהנתי עוד בכנסת, התקבל החוק המחייב את הדבר — אבל רק מחוץ לעיר.

בעיניי ההבחנה הזאת היא אידיוטית.

יש הרבה יותר סיכוי להיפגע בתאונה בתוך העיר מאשר מחוצה לה. מפני שרובנו נוסעים יותר בעיר מאשר מחוצה לה. אין צורך בחבטה חזקה מאוד כדי לעוף קדימה, דרך השימשה. די בהתנגשות רגילה, כששתי המכוניות נוסעות בעיר במהירות החוקית. וגם מבלי שמישהו יהיה אשם במיוחד.

השר חיים קורפו הסביר השבוע מדוע אינו יוזם את הנהגת חובת־החגורה בעיר. זה לא נוח, זה לא מועיל, זה לא חשוב. אם השר מבין גם בשאר הנושאים כמו בנושא זה, אין זה פלא שמצב התחבורה הוא כמו שהוא.

הייתי אומר: שטויות במיץ עגבניות. אלא שלמרבה הצער, אלה הן שטויות בדם.

בימים האחרונים התנהל מיבצע מבורך לשיכנוע אזרחים לחגור את החגורות בעיר מרצון. אולם שום התגרבות אינה יכולה לבוא במקום החובה החוקית. הקיימת כיום ככר ברבות מן המדינות המתקדמות. אין שום הסבר למחדל זה בישראל, מלבר טימטום ביורוקראטי.

אם אלוהים נתן לך פרצוף ספייר, אל תטרח (ואל תטרחי) להשתמש בחגורה בעיר. אם אין לך פנים רזרוויות — חגור (וחיגרי)! קשה להעלות על הדעת פעולה פעוטה יותר, העשויה למנוע ממך אסון גדול יותר!

הליכתו של השר איקס

פגשתי השבוע את השר איקס במיסדרון הכנסת. החלפנו כמה מילים. תהיתי. משהו השתנה אצלו.

אני מכיר את איקס מזה כמה שנים. שירתנו יחד בכנסת, עוד לפני שחלם להיות לשר. הוא ארם רגיל, פוליטיקאי מן המניין, די פיקח, אם כי לא חכם גדול.

אז מה השתנה אצלו?

ניסיתי לגלות את פשר השינוי. התיסרוקת? לא, היתה לו התיסרוקת הרגילה שלו. הלבוש? הלבוש לא השתנה. הפנים? לא גיליתי בהן שום שינוי.

איקס התרחק ממני. ואז, לפתע, תפסתי מה העניין.

ההליכה שלו השתנתה.

בשנות היכרותנו לא היתה לו הליכה מיוחדת. הוא התהלך כאחד האדם. עכשיו יש לו הליכה אחרת. הליכה רבה־חשיבות. הליכה של איש הרגיל לצעוד בראש „פמליה". איש שמצלמים אותו בצאתו ממכונית־השרד, ובהיכנסו למישרד ראש־הממשלה.

בקיצור: הליכה של שר.

שמתי לב לתופעה זו פעמים רבות בעבר. ארם מתמנה לשר — והדבר הראשון הקורה הוא השינוי הזה בצורת הליכתו. זה קרה ליגאל אלון. המפקד הצעיר של הפלמ"ח, סמל הנעורים הצברייים. לקח לפתע בצורת־הליכה כבדה, איטית, חשובה. POMPOUS באנגלית.

עכשיו זה קרה לידידי איקס.

מובן שההליכה הזאת קשורה בשאר סימני־המעמד: מכונית־השרד, הנהג, הפמליה, הלישכה. סממנים האומרים: השר אינו עוד אחד האדם. הוא מורם מעם.

כל־כך התרגלנו לכך, עד כי זה נראה לנו כדבר מובן מאליו. הדור הצעיר, שנולד במדינה, בוודאי אינו מעלה כלל על דעתו שזה יכול להיות אחרת. שיש מדינות דמוקרטיות כמו רנמארק שבה רוכבים השרים על אופניים. מדינות שבהן מתקשים האזרחים לזכור את שמותיהם של חמישה שרים. מדינות שבהן לא יעלה על דעת כלי־התיקשורת לצטט את דבריו של שר, אם אינו אומר משהו חשוב מאוד — וגם אז רק במיסגרת של כמה שניות, אחרי ידיעות הספורט והפשע.

כאשר קמה המדינה, לא היה כלל ברור איך ייראה מיניסטר יהודי. הוא יכול היה לקבל תואר פשוט — למשל „ממונה", או „מזכיר", או „לבלר". הוא יכול היה לנהוג בעצמו במכונית פשוטה. היינו מדינה עניה. היה קיים מישטר רישמי של צנע, ודרכי־צניעות התאימו בהחלט לאווירת החברה הישראלית בימים ההם. מה גם שרבים מן השרים היו חברי־קיבוצים.

אך מישהו החליט שזה יהיה אחרת — שחבר־הממשלה יישא בתואר המפוצץ „שר", שיהיה ארון לציבור ולא משרת־הציבור. שיהיו לו דירת־שרד ומכונית־שרד ונהג צמוד ומשרתים אישיים ופמליה צמודה.

אולי יימצא היסטוריון צעיר שינסה לבדוק איך זה קרה. זה מעניין יותר מנושאים רבים אחרים, שעליהם כותבים עכשיו ספרים מלומדים, עם הרבה מאוד סימוני־מקורות וציטוט־מובאות.

מה גרם לכך שהפוליטיקאים הקטנים של הסוכנות היהודית התנפחו בן־לילה כצפרדעים, התנפלו על השלל של המדינה החדשה, והפכו לקאריקטורות של מיניסטרים של מעצמת־על?

אולי נבין זאת גם איך הגענו לממשלה בעלת 25 שרים, 25 סגני־שרים (בדרך), 25 נהגי־שרים ו־25 מזכירות־שרים.

משפט נגד אלוהים

ריבונו־של־עולם,לאן הגענו?

שלחו לי שורה של שאלות, ששימשו יסוד לסידרה של תוכניות־רדיו. יהיה זה מעין מישפט נגד אלוהים. כתב־האישום: „אכזריות, חוסר־כישרון ואי־קיום אפשרי."

הנה כמה מן השאלות:

מה יש לך נגד אלוהים?

הסבל הוא חלק מן הבריאה — מה משמעות הדבר לגבי טיבו של הבורא?

גם אם תתעלם מן האכזריות של אדם כלפי רעהו — מה ביחס לאסונות־טבע כגון רעש־אדמה, בצורת, רעב וכו'?

האם אלוהים הוא בעל־בית נפקד?

התנ"ך אומר שאלוהים יצר את האדם בצלמו. באיזו מידה נכון ההיפך?

האם אתה סבור כי אלוהים מסתיר את עצמו בכוונה? אם כן, האם זוהי דוגמה נוספת לחוסר־הרצון האלוהי לעזור, ואלוהים יכול להאשים רק את עצמו במצב־העניינים?

האם אתה צריך להגיע להתמוטטות־עצבים לפני שאלוהים יואיל בטובו להגיע אליך?

כחר בהגדרה המתאימה ביותר לתפיסתך, מבין ההגדרות הבאות של אלוהים: (א) הסבר כלשהו לדברים שאינך מבין, (ב) המתכנן העליון שתיכנן את חייך (ואם כן, איפה הרצון החופשי?), (ג) מישהו שכראי להתלבש למענו, (ד) מגן הנדכאים (באמת? מה קורה באפריקה?), (ה) המאכער העליון, המסדר פרוטקציה לידידיו.

האם יש שיטה לשיתוף אלוהים בסיבלותינו? מהי?

האם לא היה זה יותר טוב אילו מחק האל הכל־יכול את סיבלותינו וכאבינו?

„לא אני עשיתי את זה, כבוד השופט, זה היה השטן!" האם זה באמת פותר את הבעיה?

אם אלוהים ברא את העולם כמו שהוא, עם כל הכאב והסבל הקיים בו, מה אפשר לעשות? לקבל זאת? לשנות זאת? להכחיש זאת?

האם הדת היא חשובה מדי מכדי להשאירה בידי הדתיים?

איך,לדעתך, רוצה אלוהים שנתייחס אליו?

כשאתה מסתכל בראי, מה אתה רואה שם מאלוהים?

ועוד ועוד...

די נועז, מה? מה יגיד על זה הוועד־המנהל של רשות־השידור? האם זה יגרום לסקנדל בכנסת? האם יפטרו את יוזמי הסידרה ומפיקיה?

אל דאגה. כי המדובר הוא בתוכנית של הבי־בי־סי (ערוץ 4), והמפיקים הם כולם נוצרים טובים.

היוזם העיקרי, ג'ראלד פריסטלאנד, סופר דתי, ביקר בשעתו בארץ, ובין השאר ריאיין גם אותי. דיברנו במשך שעות על נושאים אלה, ניסיתי להשיב על כמה מן השאלות, ובסוף תמהתי לא־מעט על עצמי.

הסידרה שודרה בשמונה המשכים בחודשים האחרונים, ואם מישהו מקוראי העולם הזה באנגליה הקשיב לה, אשמח לשמוע את רשמיו. אחרי התוכנית המקושקשת של הטלוויזיה על „החוזרים בתשובה", שהעריפו את אלוהים על ההרואין ואת בית־הכנסת על בית־המשוגעים (נראה כי לגבי רבים מהם, זאת אכן היתה הברירה היחידה), שיכנעה אותי הסידרה הבריטית שאפשר לדבר על הדת גם באופן אינטליגנטי.

זה פשוט. צריכים רק להיות אנגלים.

אורי אבנרי

יומן אישי

עול האיש הלבן

ליאון ויזלטיר, העורך הסיפרותי של כתב־העת הליברלי ניו ריפאבליק („הקהיליה החדשה"), כתב בעיתון לוס־אנג'לס טיימס על יחס המערב לעולם השלישי.

מצאתי במאמר את הקטע הבא:

„בוושינגטון נתקלים בכל מקום בגישה הקשוחה (כלפי העולם השלישי). אני נזכר בסעודת־ערב חגיגית, שבה תהה בעל־מישרה ישראלי בקול רם אם היה „כראי לבריטים לצאת מהודו. תמהתי איך היה איש זה מגיב אילו השמעתי בקול רם את הדיעה שיציאת הבריטים מארץ־ישראל לא „היתה כראית..."

אותו „בעל־מישרה ישראלי" (שר? איש השגרירות? מנכ"ל נודד?) מייצג תופעה שהפכה לשיגרה. בכל מקום בעולם מזדהים כיום נציגי ישראל עם החוגים הימניים, הריאקציוניים והגיזעניים.

קשה לזכור כיום שעוד לפני דור אחד היה נכון ההיפך. ישראל התפארה בכך שהיא חלוצת הסוציאליזם האוטופי, האנושי, ההו־מאני. הקיבוץ והמושב הוצגו כפאר הגאון הישראלי, שיא־היצירה של הרוח האנושית במאה ה־20. היה מובן מאליו שאנחנו בכל מקום לצד החלשים, הנדכאים והמנוצלים. ואם אין זה כך בעיני העולם הערבי, הרי זה רק בגלל מילחמה מצערת, שנכפתה עלינו על־ידי הפיאודלים הערביים.

התנועה הציונית, שקמה בסוף המאה שעברה, בשלהי התקופה הקולוניאלית ובראשית המהפכה האנטי־קולוניאלית בעולם, יכלה להיות אחת מן השתיים: התנועה הקולוניאלית האחרונה של אירופה, או תנועת־השיחרור הראשונה של העולם השלישי.

חוששני שכיום נקבע בדיעבד כי הגירסה הראשונה היא הנכונה, וכי הציונים היו אחיהם הקטנים של כובשי־הודו, מתנחלי דרום־אפריקה ומשמידי־האינדיאנים באמריקה. ולא אויבי הציונות קובעים זאת, אלא דווקא מי שמתיימרים להיות דוברי הציונות הצרופה.

מושל־רמאללה יחליף רשמים עם המושל־לשעבר של חבל־פנג'ב, גנרל ישראלי שישתתף בצערו של גנרל אמריקאי על כי לא כל האינדיאנים נקטלו בעוד מועד, ושגריר ישראלי יביע את צערו על יציאת הבריטים מהודו.

מה מריץ את מירון

ידידי מירון בנבנישתי מתחיל להזכיר לי יותר ויותר את הדוקטור סטריינג'לאב.

תחילה יצא לחקור את המצב בשטחים הכבושים. הוא גילה פרטים מאלפים רבים על תהליך הסיפוח, וצייר תמונה שלמה ומפחידה.

ואז קרה לו משהו מוזר — משהו הקורה למדענים בסרטים. הוא שכח בשביל מה התחיל לחקור, והתחיל מרוב התלהבות להגזים. הוא התאהב איכשהו בתהליך הסיפוח, שאותו הוא חקר. מבלי שהרגיש בכך, הפך לתועמלן הראשי של הסיפוח — מבלי לחדול, חלילה, מלהיות איש מתקדם, ליברלי ושוחר־שלום.

בנבנישתי

התיזה שלו, שעליה הוא חוזר עתה בהתלהבות בלתי־מרוסנת, כאשר עיניו בורקות וחיוך של ניצחון על שפתותיו: הסיפוח הוא עובדת מוגמרת. התהליך הוא בלתי־הפיך. אין מה לעשות. אפשר רק לנסות ולדאוג ש־הערבים בשטחים הכבושים יזכו בזכויות אזרחיות.

על התיזה הזאת הוא חוזר עתה עד בוש. באמריקה הוא עובר מעיר לעיר, ומעיתון לעיתון, וגורר אחריו שובל של ניאו־סיפוחיסטים, שוחרי־שלום לשעבר, שרואים בתורתו את הצידוק המיוחל להצטרף לתהלוכת הימין ולשחות סוף־סוף עם הזרם.

בנבנישתי הוא אדם הרבה יותר מדי אינטליגנטי מכדי שלא יבין כי אין שמץ של סיכוי להענקת זכויות־אזרח לערבים בחבלים מסופחים. במיקרה הטוב ביותר הם יהיו שם חוטבי־עצים ושואבי־מים. במקרה הרע (והסביר) יותר, הם יגורשו בהמוניהם וכחוקר תולדות הצלבנים, יודע בנבנישתי מה יהיה הסוף הבלתי־נמנע של המדינה במיקרה כזה.

מה מריץ אותו? אולי זוהי מחלה מיקצועית של מדענים, הנגרפים אחרי התיזות שלהם עצמם כפי שקרה לדוקטור סטריינג'לאב המקורי. אולי פשוט נמאס לו להיות במיעוט, והוא מצא לו דרך להצטרף אל הרוב. השד יודע.

כאשר הופיע בתוכנית מבט שני בטלוויזיה, מכר שוב בהת־להבות את התורה הזאת. טוב שמולו עמד רענן וייץ. בלי ברק בעיניים, בשפה פשוטה ועניינית, אמר וייץ מה שצריך היה להיאמר: שאין דבר בלתי־הפיך, שהמתנחלים הם עדיין מיעוט מבוטל בגדה וברצועה, שהכלכלה הישראלית תתמוטט סופית הרבה זמן לפני שההתנחלות תגיע לממדים מכריעים.

„התנפחנו, ועכשיו יוצא האוויר," אמר וייץ בקול יבש. זהו בדיוק מה שיקרה גם לתורת בנבנישתי.

אנשים

מדוע ירגיזו הח"כים את אברהם שפירא, מיהו השר המכונה פת"ם ומה עשה דודו טופז בטבעון

■ מה מעסיק בימים אלה את הח"כים? שאלה אחת בלבד: איך ומתי יוציא בעצמו ח"כ **אברהם שפירא** את המפריעים מדיוני ועדת־הכספים, שהוא עומד ברא־שה. שפירא, שאינו מצליח ל־התגבר על הנעשה בישיבות הוועדה, כבר הודיע שהוא שוחח על עניין זה עם יושב־ראש הכנסת **שלמה הלל**, וזה עידכן אותו שיושב־ראש ועדה יכול להוציא מהישיבה ח"כ מפריע אחרי שהוא קורא אותו שלוש פעמים לסדר. כאשר נערכות הישיבות במישכן־הכנסת בירו־שלים, הרי שהוא יכול לקרוא לסדרני הכנסת. אבל רוב הישי־בות נערכות בתל־אביב, במישר־די הבנק לפיתוח התעשיה שבבית אסיה. חברי הוועדה וח"כים אחרים כבר מכינים לשפירא מארב, כדי לראות איך הוא יממש את אימומו.

■ נוהגי המישמעת הקפ־דניים שהנהיג הלל בישיבות המליאה הרביקו גם את סגניו, שמונעים קריאות־ביניים. רק סגן אחד, **אליעזר שוסטק**, מאפשר חיים פרלמנטריים של ממש. הסיבה: שר־הבריאות לש־עבר, בן ה־73, מנמנם על כס היר־שב־ראש ושומט את הרסן כמעט לחלוטין.

■ ביום הרביעי האחרון ניגש הכתב הפרלמנטרי של קול ישראל, **עזרי בן־עמי**, לשר **עזר וייצמן** וביקש לראיין אותו בעניין הנסיעה שלא היתה — נסיעתו של ח"כ העבודה **עבד־אל־והאב דראושה** ל־ירדן. ענה לו וייצמן, בחיוך וב־גאווה בלתי־מוסתרים: "אני לא יכול. הערב אני במוקד."

■ ח"כ חרות **יגאל כהן אורגד** עדיין לא התרגל לעוב־דה שהוא כבר איננו שר. השבוע, כשנכנס לאולם המליאה, הוא ניגש לשולחן הממשלה. לפני שהתיישב, התעשת ופנה למקו־מו בין שאר הח"כים.

■ שר־התיקשורת **אמנון רובינשטיין** הופיע לפני וע־דת־הכנסת לביקורת־המדינה ו־דיבר על חברת בזק. הוא הסביר שכספים נצברים שלה מושקעים בהשקעות ללא־סיכון. העיר לו ח"כ הליברלים **יצחק** ("זיגי") **זייגר**: "כלומר, שאתם עוברים על החוק. כי השקעות ללא סי־כון יש רק בחו"ל."

■ **צ'רלי סבג**, נהגה הוותיק והמסור של ח"כ ר"צ **שולמית אלוני**, אינו מרוצה מסיסמת נעמת – "תהיה גבר, תן לה יד!" סבג, שאשתו **סימה** היא בעלת מיספרה גדולה בהרצליה, טוען שהוא עושה את כל עבודות הבית. כולל בישול. "ואשתי אפילו לא נותנת לי יד."

■ ח"כ הליברלים **פסח** ("פייסי") **גרוסר** צפה בסרט מאחורי הסורגים. שהוקרן לפני ועדת־החינוך של הכנסת. מישהו הזכיר את צירוף המילים "חשבון נפש." שאל גרופר בקול: "מה זה?" ענה לו עוזר פרלמנטרי בעל לשון חדה: "זה בדיוק מה שהליברלים לא עושים אף פעם!"

■ שר המישפטים **משה ניסים** עולה לא אחת אל דוכן הנואמים כדי להשיב מטעם הממשלה להצעות לסדר. כש־דיבר השבוע **יוסי שריד** על הנסיעות התכופות של השרים לחו"ל, עלה ניסים לדוכן כדי להשיב. "הו, הנה בא המטהר הממשלתי," אמר שריד, ושר־האנרגיה **משה שחל** לא הצליח להתאפק ופרץ בצחוק מתגלגל.

■ כיצד מבטיחים את שלומם של הפלאשים בדרכם מאת־יופיה? כדי שעורם השחום לא יגרום לשום קפטן הירהורים על השלכתם מאוניה בלב־ים או ממטוס במרומים, מכסים את ראשם מבעוד מועד בכיפה.

■ הפירסומאי **יורם ברנע** מצא שם חדש לשר המדע **גידעון פת**: פת"ם. אלה הם ראשי תיבות של "פת, תעשיה, מיסחר."

■ ברנע החליט להירתם לטובת המפוטרים הרבים בענף. הוא עומד לפתוח מדור בשם השוק המשותף באותות. ביט־און איגוד־המפרסמים, שאותו הוא יערוך, שבו יוכלו הפירסו־מאים המובטלים לבקש עבודה, בחינם. ברנע חיפש ממנו לעמוד ומצא את **משה נור**, בעל רשת שלטים הנושאת את שמו. ש־הסכים לרעיון בתוך חצי דקה.

■ **מאיר ניצן**, ראש עיריית ראשון־לציון, ידוע כמי שעוסק 20 שעות ביממה בעבודתו הצי־בורית. המראיין **איתן דנציג** שאל את ניצן, תת־אלוף מיל', מה הוא מספיק לעשות כשהוא בא הביתה. "אני מספיק לראות רק שתי אצבעות," ענה ניצן והסביר לדנציג: "אצבע אחת היא של פסוקו של יום, והשנייה של אשתי, **נעמי**, שעושה לי נרי־נו על שעות עבודתי הרבות."

■ **משה עמיר**, מנכ"ל התאחדות המלונות, מספר בימים אלה כי הוא נולד באלכסנדריה. הסיבה לנסיונו לטשטש את מקום־הולדתו האמיתי — וילנה שבפולין — נעוצה בכך ששני בעלי תפקידים מרכזיים בתח־אחדות, שנבחרו בוועידת המלו־נאים שהתקיימה בשבוע שעבר בירושלים, הם ממוצא מצרי: נשיא־ההתאחדות הוא **מזרים קאפוטו** והיושב־ראש שלה הוא המלונאי **אלי** ("פפו") **פפו־שדי**.

■ באותה ועידה זכה המלו־נאי **שמואל** ("סמי") **סדרמן** ב"עיטור המלונאות". על פועלו במשך שנים רבות לקידום תע־שיית התיירות בישראל. למרות האווירה החגיגית ששררה בוועי־דה, ועל אף נוכחותם של נשיא המדינה **חיים הרצוג**, וראש עיריית ירושלים **טדי קולק**, הביעה אשתו של פדרמן, **רות**, את אכזבתה מהטקס שבו הוענק העיטור. לדעתה, היתה גם היא ראויה להערכה על כך ששיחררה את בעלה מדאגות היום־יום ואיפשרה לו לעסוק במלונאות במלוא המרץ.

■ בית־הקפה שרי ברחוב בן־יהודה בתל־אביב עדיין לא נחנך רישמית, אך כבר הפך לפופו־לארי בין אנשי־תיקשורת. כמה מהם כבר מצלים אותו כמקום מיפגש קבוע. איש הטלוויזיה **דן שילון** מנסה למשוך משם בחוטים כדי להיות מנהל הטל־וויזיה. בשולחנות סמוכים יוש־בים גם הכתבת לענייני מיפ־לגות של ידיעות אחרונות, **אורלי אזולאי־בין**, הנשואה לעורך־הדין **יעקב בן**, בעל הטור הפופולארי של מעריב **אמנון אברמוביץ**, תחקירן הארץ **זאב יפת** והסופר **יגאל גלאי**, העובר בלאשה.

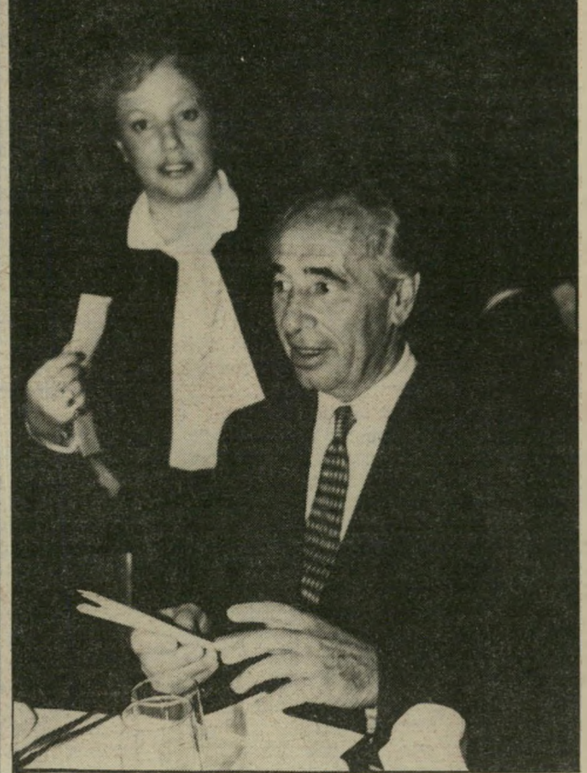
■ הזמר **צביקה סיק** קיבל השבוע את אות הנהג הזהיר. בטקס שנערך בבית־אבות. המ־ארח, ראש עיריית גיבעתיים **יצחק ירון**, החליט לערוך את החלוקה דווקא בנוכחות קשישי עירו. אחרי שפיק קיבל את האות מידי השופט העליון **דב לוין**, הוא בירך בשם 2800 מקבלי האות. אחרי הטקס ניסו לצלמו עם כמה מקשישות המקום. אבל חלקן לא הכירו איתו כלל. רק אחת, שהזדהתה כאמו של המשורר **דויד אבי־דן**, הסכימה להתפנות ממישחק־קלפים שבו כולם היו עסוקים בשקידה, כדי להצטלם עם הזמר.

■ איש יחסי־הציבור **אלכס קוטאי** יוצא השבוע בחברת עוד 30 ישראלים לכינוס מוזר בן חודש. בהאג שבהולנד. יקחו בו חלק 7000 איש. העוסקים במדיטציה טרנסצנדנטלית. המ־ארגנים רוצים להוכיח כי כאשר

חיה אליהו אשתו של איל־הביטוח שלמה אליהו מגישה כופתאות (למעלה). הצמרת הכלכלית של המדינה זומנה למלון דן בתל־אביב כדי להשתתף בפתיחת מגבית נעמת. מכיוון שפרס שוחח עם אליהו ולא יכול היה לגשת למיזנון, הציעה חיה את שירותיה. כרטיס כניסה ליחיד עלה 100 דולר. בין המארגנות היתה אסתר (אסתי") זוכוביצקי (למטה מימין), בתו של איל־ההון היהודי־יפאני שאול אייזנברג, שבעלה, יונתן, עובד עימו. למרות מעורבות מישפחת אייזנברג באירוע, לא נמנע מיכאל ("מיקי") אלבין, שהתנתק מאימפריית אייזנברג, לבוא לארוחת־הערב, עם אשתו גליה. אלבין הופיע בלבוש ספורטיבי, גליה לבשה מעיל לבן.

מיספר רב של בני־אדם עוסקים במרוכז ובמקום אחד במדיטציה, הם יכולים לשנות את מהלך ההיסטוריה על כדור הארץ. קו־טאי אינו יוצא לשם כדי לארגן יחסי־ציבור לאירוע. הוא יוצא לכינוס משום שהוא עצמו מתרגל מדיטציה בעל דרגת מושל ומתרגל טכניקות־תעופה של הסידיס. שהיא שלב מתקדם במדיטציה. אולי הם יגרמו לישראל להסתלק בתוך שבוע מלבנון?

■ בעיתון גדול בעיר קלן שבגרמניה המערבית הופיע תצלום של **אריק לביא** ו־**שרשיק שני**, ובנותיהם **יעל** (12) ו**נועה** (15), הגרים בקלן ומעלים שם את המחזמר ה־אמריקאי עיצרו את העולם. אני רוצה לרדת! מישפחת לביא ידועה בגרמניה בעיקר בגלל הופעתה בסידרת טלוויזיה פרי עטו של אפרים קישון, והעיתון מציין בעיקר שהוזג בא „עם הפקלאד, הילדים והחתר־לים."

■ **מתי כספי**, כך נראה, הוא האמן העסוק ביותר במדינה. כספי מופיע בתוכנית ביחד עם **שלמה גרוניך**, הנקראת מ־**עמרני**, שזכה לשבחים רבים בפסטיבל עכו, הוזמנו אישי צי־בור רבים. מי שהודיע ברגע הא־חרון שלא יוכל להגיע היה שר־הביטחון **יצחק רבין**, שסיבות ביטחוניות מנעו ממנו להשתתף בהצגה.

■ הדיונים בעיקבות ההצגה פיטריית הרעל נמשכים. אחרי ההופעה בשבוע שעבר בקיבוץ עברון התקיים רב־שיח, בהש־תתפות הפרופסור **מיכאל הרסגור**, הד"ר **אמיל תומא**, הבימאי **עמית גזית** והשחקן **גיל אלון**. הדיון היה בהנחייתו של **ירון לונדון**. באי המקום התעניינו מעט בבעיית עליית ה־נאצים, והתמקדו בבעיות השעה, כמו האם תומא הרים קולו נגד הרצח של זוג הסטודנטים ב־ירושלים. על כך השיב הד"ר, כי הוא ואנשיו הביעו את מחאתם, אך לצערו העיתונות, הרדיו ו־הטלוויזיה מחרימים אותו וכך לא נשמעה תגובתו. השאלה הבאה: „האם יצאתם נגד הרצח של דני כץ?" כאן הסביר הד"ר תומא בקול שקט ואלגנטי כי בכל אומה יש גנבים, שודדים, אנסים וכו', גם בין הערבים. היה מי שהתקיף אותו ביתר חריפות. הוא השיב: „אל תתקיפו אותי.

פטר רוט יושב בין אשתו האצנית, **אסתר שחמורוב־רוט** (מימין) והשחקנית **חנה רוט**. פטר, **בריצות, גוייס למיבצע־אימונים בלתי־שיגרתי. הוא אימן בריצות את שחקני המחזה** משחיז הסכינים הסיני, **משום שעליהם לרוץ כמעט בכל מהלך ההצגה. השבוע הוא בא עם אשתו למסיבה שלפני ההצגה, וישב מאחורי רוט השחקנית. המגלמת את תפקיד הגבירה הפולנית, שמשתתפי המחזה רוצים בחסדיה.**

אחורי הצלילים. הוא מופיע בתוכנית ביחד עם **משה אר־גוב**, הנקראת אלכסנדר ומ־תיתיהו, ומכין תוכנית משותפת עם **שלום חנוך**. המפיקה **מר־ים עציוני** אמרה, שכספי הוא תיאטרון רפרטוארי המהלך על שתיים.

■ בין המופע פליטת פה, המועלה ערב־ערב, לבין חקירות מס־הכנסה, אם דיווח או לא דיווח על מכירת קסטות מן המופע, הספיק **דודו טופז** לתת מופע בהתנדבות בטיבעון. כשהופיע שם לפני חודשיים, התלונן טופז כי תנאי האולם אינם ראויים להופעה. ראש־המועצה הציב בפניו אתגר — להופיע בהתנדבות, ובכסף ש־ייאסף ישופץ האולם. טופז נענה להזמנה, ובהופעה שערך השבוע אספו כסף כדי להתקין מערכת מיזוג־אוויר באולם לקיץ הבא. טופז אמר, שהוא מקווה כי אמן נוסף יתרום הופעה כדי שייבנו במקום שירותים ראויים לשח־קנים מאחורי הקלעים.

■ הצגת גאלה חגיגית של המחזה עקידה נערכה השבוע בנווה־צדק בתל־אביב. למופע, בהשתתפות **יוסי ידין** ו**גבי**

אריה מוסקונה מגיח מאחורי גבו של המחזאי ניסים אלוני. **מוסקונה השתתף בארוחה סינית והוזמן לצד השני של המיסעדה. מכיוון שבדרך הרגילה אי־אפשר היה לעבור, בגלל הצפיפות, הוא ניצל את כושרו הגופני המעולה, התכופף במהירות, זחל אל מתחת לשולחן ויצא.**

אתם לא מכירים את ההיסטוריה שלי?" וסיפר כי פעמים רבות נשמע איום על חייו והיה בסכנה.

■ סערת רוחות פרצה בכי־נוס למאבק באלימות החרדים נגד החילונים, שהתקיים ה־שבוע בבית־אגרון בירושלים. חבר מועצת העירייה מטעם המפד"ל, **דויד ברגמן**, היה שומר־המיצוות היחיד שהסכים לבוא לכינוס, ולמעשה תמך בו וגינה בכל לשון אלימות חרדית. הוא הפך עד מהרה ל... נציג החרדים. שואלים בקהל התריסו לעומתו האשמות נגד החרדים האלימים, כשהם פונים אליו בלשון „אתם". העיר על כך **אלעזר שטורם**, ממכון שור־שים: „הרי החרדים לא יושבים אפילו עם ברגמן, כי הוא בעיני־הם מוקצה יותר מאיתנו, החילו־נים."

■ באותו ערב ניסה עיתונאי ידיעות אחרונות **גד ליאור**, מנחה הערב, ללחוץ על סגן מפ־קד המחוז הדרומי של המישׂ־טרה, תת־ניצב **רחמים קומ־סורט**, ולדעת אם היו מיקרים שבהם הוא קיבל הוראות מגבוה לשחרר לאלתר חרדים עצורים. תחילה ניסה קומפורט להתחמק מן השאלה, אך לבסוף ענה: „ואתה לא ממלא אחרי ההוראות שהעורך שלך נותן לך?"

■ סמוך לתחילת הדיון נכנס לפתע לאולם הדחוס בבית־אגרון חסיד שצעק סיסמאות בלשון הקודש וביידיש, והחזיק בידו פח־נפט. באי הכינוס נר־המו, היו משוכנעים שאין הוא אלא חרדי שבא להפריע גם הפעם לחילוניים. לפתע הוא פשט את תחפושתו והתגלה כ־אחד החילוניים, שבאו להקשיב לדיון. העיר על כך מפקד מישׂ־טרת ירושלים, תת־ניצב **חיים אלבלדם**: „כמעט שכחר הוצא־נו את האויקים."

פסוקי השבוע

● **שר־הבריאות, מרדכי** („מוטה") **גור**, על שר התע־שיה והמיסחר, אריאל שרון: „הוא חולירע. הוא סכנה לממ־שלה ולמדינה."

● **שרון**, על הנ"ל: „זהו מושג שגור למד רק באחרונה. מאז שנכנס למישרד־הבריאות."

● **הרב מנחם הכהן**, על פרשת ח"כ עבד־אל־והאב דראו־שה: „הסיפור המלא של השבוע האסטרונאוט' שטס אל החלל, הסתובב בחלל ושב אל החלל."

● **שר־האוצר יצחק מו־דעי**, על רצונו להיות ראש־ממ־שלה: „פוליטיקאי שלא שואף קדימה, יוכל להפסיק לנשום פוליטית באותו רגע."

● **השר יצחק פרץ, שלא שירת בצה"ל**, על אכזבתו מהפוליטיקה: „אני מרגיש כמו חייל שיש לו צו־שמונה. אני מחכה לרגע, בעזרת השם, שאקבל צו־שיחרור."

● **המשורר יב"ל**: „יצחק רבין, רחק מהשרירה וקרב אל השלום. כי בשחרותך הטוהר והשיוויון ניגנו כינור ראשון."

● **קצין צה"ל, בשיחה עם קצינת חי"ר ראשית, אלוף מישנה עמירה דותן**: „חשבתי שאת ממונה על חזיות, אורך חצאיות ואמצעי מניעה."

● **ח"כ לשעבר מאיר פעיל**: „ההשוואה אשר ערכתי לפני מיספר חודשים בין מנהיגי מפ"ם לבין קאפו השומר על צאן מרעיתו בתוך מחנה־השבויים של המערך — לא היתה במקומה."

ברוריה נאווי אוחזת בידה בציור מעשה ידיו של הצייר **יוסי שטרן**, שצוייר **בעזרתה של נאווי, אשת ראש עיריית באר־שבע. היא שירבטה שני קווים, ומהם המשיך שטרן את ציורו המהיר. הוא ביצע את עבודתו בהבימרתף שבתיאטרון הבימה, במסיבה שנערכה במקום לרגל צאת סיפרו של ראש עיריית באר־שבע, אליהו נאווי, מישלי ערב. נאווי חתם תחת שם־העט דאוד אל־נטור, השם שבו הוא שידר בעבר את סיפוריו ברדיו. עתה הם זכו להופעה מחודשת בליווי ציוריו של שטרן.**

זה התחיל במישחק עם רב־סרן סעד חדאד (משמאל) וזה נמשך בתרגילים עם אנטואן לחד

הסורים מתנגדים להם, הדרוזים שוללים אותם, השיעים שונאים אותם ורק הישראלים דבקים בהם

בלוף ושמו צד"ל

לאחר משנתיים אחרי פלישת צה"ל ללבנון עדיין שקועה ישראל בכיצה הלבנונית, וטובי המוחות בארץ עוסקים בשאלה כיצד להיחלץ מן המבוך. ואף כי לאחרונה הסתמן שביב של אור בקצה המינהרה, עדיין רב המרחק מן המוצא. אפילו האופטי־מיסטים מבטיחים כי נשב עוד שנה בלבנון.

עד להחלפתו של משה ארנס ביצחק רבין היה צד"ל (צבא דרום לבנון), אמור להיות הגורם הבלעדי שיטול עליו את האחריות לביטחון בדרום־לבנון, אחרי יציאת צה"ל. גם עתה הוא אמור להיות גורם חשוב, אך לא בלעדי.

במחצית השנה האחרונה הוגדל צבא זה מבחינה מיספ־רית וחלו בו שינויים באירגון ובפריסה. גורמי־הביטחון המ־מונים על צד"ל טוענים, כי צד"ל יוכל לעמוד במשימות שיוטלו עליו ויבטיח את הביטחון בד־רום־לבנון. אולם מפתיע מה רבים הם המפקפקים בכך.

מפוזרות בין גדודי החי"ר, אוחדו למיסגרת של גדוד טנקים. כך שכיום מונה צד"ל שישה גדודים — ארבעה גדודי חי"ר, גדוד טנקים וגדוד ארטילריה, שסוללותיו פזורות בין הגיזרה המערבית והגיזרה המיזרחית. בעתיד ייתכן שיוקם גדוד חי"ר נוסף בצור.

אשר לפריסה, הוחל בתהליך שמטרתו העברת שטחים הול־כים וגדלים של דרום לבנון לאחריותו של צד"ל. כך נמסרה לידי צד"ל השליטה על העירם צידון, ג'זין ונבטיה, גיזרת ג'בל ריחן במרכז ודרום הבקאע ומשעֻרה במיזרח.

קשה שלא למצוא דמיון בין מהלכים אלה למהלכיה של ארצות־הברית בארבע שנותיה האחרונות בויט־נאם, אם כי קיימים, כמובן, הבדלים ניכרים. היתה זאת התקופה שבה נקטו האמריקאים במדיניות הוויט־נאמיזציה, שנועדה להעביר בהדרגה את נטל הלחימה מצבא ארצות־הברית לצבא דרום־ויט־נאם.

חלתי שבו נקב מפקדו, אנטואן לחד, כיעד לצבאו — 6000 חייל — הוא המיספר המינימאלי הדרוש, לדעת רבים, כדי שצד"ל יוכל לשלוט בשטח שבו פרוס צה"ל כיום (זהו, בערך, סדר־הגודל של יוניפיל, הפרוס רק על פחות ממחצית השטח).

הכוחות יידרשו להחזקת הקו לכל אורכו, למניעת הסתנ־נויות. דבר זה כרוך בפיקוח על המעברים ובקיום מערך של סיורים, מוצבים וכוחות למיר־דפים. וזאת גם אם יחצין בוח כלשהו בינם לבין שאר חלקי לבנון. הם גם יידרשו לשמירה על הביטחון השוטף באיזורים העורפיים — בערים, בעיירות ובצירי־התנועה העיקריים, וגם אחזקת כוחות צבאיים ללוחמה סדירה נגד מיתקפה מבחוץ או התקוממות מזויינת מבפנים.

ראוי לזכור — כי לא כל חיילי צד"ל מוצבים בתפקידים מבצעיים. שכן יש להקצות כוח־אדם לתפקידי מינהלה, תחזוקה ושירותים — אפסנאים, טבחים, נהגים, קשרים, פקידים, מכונאים וכו'. אחרי נסיגת צה"ל, הממלא כיום חלק מן הפונקציות התחזוקתיות של צד"ל, יפול עליהם גם נטל זה, או חלקו.

מול הצורך הגובר בגיוסם של חיילים נוספים נתקל צד"ל בקשיים. ההסדר שהושג עם הפלאנגות הביא תוך פינוי הדרגתי של הכוחות האמ־ריקאים.

הצדליזציה נועדה להביא להעברה הדרגתית של דרום לבנון לצד"ל, תוך הקטנת הנטל על צה"ל, עד שכל השטח שבו סרוס צה"ל בדרום לבנון, או רובו, יעבור לידי צד"ל.

לשם כך דרושה הגדלה ניכרת בסדר־הכוחות של צד"ל. המיספר ההת־חלתי שבו נקב מפקדו, אנטואן לחד, כיעד לצבאו — 6000 חייל — הוא המיספר המינימאלי הדרוש, לדעת רבים, כדי שצד"ל יוכל לשלוט בשטח שבו פרוס צה"ל כיום (זהו, בערך, סדר־הגודל של יוניפיל, הפרוס רק על פחות ממחצית השטח).

הכוחות יידרשו להחזקת הקו לכל אורכו, למניעת הסתנ־נויות. דבר זה כרוך בפיקוח על המעברים ובקיום מערך של סיורים, מוצבים וכוחות למיר־דפים. וזאת גם אם יחצין בוח כלשהו בינם לבין שאר חלקי לבנון. הם גם יידרשו לשמירה על הביטחון השוטף באיזורים העורפיים — בערים, בעיירות ובצירי־התנועה העיקריים, וגם אחזקת כוחות צבאיים ללוחמה סדירה נגד מיתקפה מבחוץ או התקוממות מזויינת מבפנים.

ראוי לזכור — כי לא כל חיילי צד"ל מוצבים בתפקידים מבצעיים. שכן יש להקצות כוח־אדם לתפקידי מינהלה, תחזוקה ושירותים — אפסנאים, טבחים, נהגים, קשרים, פקידים, מכונאים וכו'. אחרי נסיגת צה"ל, הממלא כיום חלק מן הפונקציות התחזוקתיות של צד"ל, יפול עליהם גם נטל זה, או חלקו.

מול הצורך הגובר בגיוסם של חיילים נוספים נתקל צד"ל בקשיים. ההסדר שהושג עם הפלאנגות הביא להצטרפות של חלק מחיילי הפלאנגות לצד"ל, כאשר צה"ל אינו מעונ־יין במיספר רב מדי מהם בצד"ל, הן בשל הבעיתיות הנובעת מכך והן בשל המגמה להגריל את שיעור השיעים בו.

אנשי הפלאנגות בג'זין הועברו צפו־נה, לביירות ולצד"ל גוייסו אנשי הפלאנגות מן הכפרים שמדרום לאור־לי. כלומר, ראשי הפלאנגות לקחו לעצמם את העירונים, ולצד"ל השא־רו את הכפריים שלהם. אשר ליתר צעירי ג'זין, הללו אינם ששים להת־גייס, ומעדיפים כנראה קאריירה של סוחרים על פני זו של חיילים. עם זאת, בשלב זה יש עדיין נוצרים רבים הרוצים להצטרף לצד"ל, והבעיה העיקרית היא עם השיעים, שאינם נוטים לכך.

הגיוס לצד"ל מתבצע במחזורים בני כמאה חיילים. כאשר לכל מחזור כזה נקבעות מיכסות של בני העדות השו־נות, ובעוד שמיכסת הנוצרים מתמלאת בקלות יחסית, הרי שהעניינים עם השיעים יגעים יותר.

החץ והמטרה

באחרונה היו פירסומים על הת־עוררות בקרב השיעים בגיזרה המערבית להצטרפות לצד"ל. אולם משום מה, נשמטה מן הדיווחים העוב־דה שעיקר המתעוררים הם אנשי ה־משמרות המקומיים השיעיים שבגיז־רה המערבית, כלומר אנשים שממילא כבר היו קשורים לצה"ל, ואשר שוכנעו להצטרף לצד"ל, ולאו־דווקא מסיבות אידיאולוגיות.

גם הגיוס הנרחב לצד"ל, שהיה בתחילת האביב השנה, ואשר העלה את מיספר חייליו ל־2000, התבסס במידה ניכרת על צירופם של אנשי המיש־מרות המקומיים בגיזרה המיזרחית, דרוזים בעיקרם. (האחרים — אנשי פלאנגות ומתגייסים חדשים. יש להניח שהעלאת המשכורת מ־1400 ל־1750 לירות לבנוניות לטוראי שיחקה תפ־קיד כלשהו בנדון.)

פעולה, תוך תיקווה שברבות הזמן הם יעברו לצד"ל.

על רקע זה מפקפקים רבים בצה"ל, ביכולת לעמוד ביעד של 6000 חייל, וגם אותם החושבים שניתן להשיג יעד זה, מודים שצה"ל יצטרך להשאר לשם כך שנים רבות בלבנון. ייתכן שזו הסי־בה לירידה שחלה לאחרונה במיספרי־היעד של צד"ל.

לחד כבר ירד למיספר של 5000 חייל, ואילו מפקד יחידת הקישור ללבנון (יק"ל), שלמה איליה, כבר נקב במיספר של 3500 חייל כסדר־גודל שיאפשר לצד"ל לשלוט בשטח.

פיחותי מיספרים אלה מעי־דים אולי על הדרך שבה סועל צה"ל בדרום לבנון. תחילה מ־ציירים מטרה ואחר־כך יורים חץ. החץ לא פגע? לא נורא. מוחקים את המטרה הקורמת, מציירים מטרה חדשה סביב מקום פגיעת החץ, והרי בול.

פיחות מוזר לא פחות חל בלוח־הזמנים שיידרש, לטענת לאחד, עד אשר יהיה צד"ל מוכן. בתוך שבועות לא רבים ירד בהצהרותיו משך הזמן הנדרש משנתיים לשנה וחצי, שנה ועכשיו — חצי שנה.

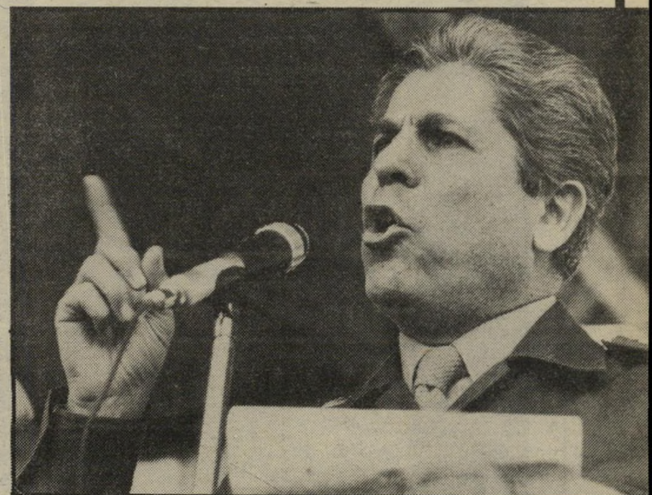
„חייל־משכורת"

לטענת גורמים צבאיים שופרה רמת חיילי צד"ל בהשוואה למה שהיה בעבר, אולם דווקא אנשים הבאים עם חיילי צד"ל במגע יום־יומי טוענים כי ההיפך הוא הנכון, וכי החיילים שהלכו אחרי חראד ב־1976 היו אידיאליסטים ועשו זאת מתוך אמונה בדרכם, בעוד שכיום החיילים אומנם מאומנים ומאורגנים בצורה טובה יותר, אולם מניעיהם של רובם הינם חומריים ותועלתיים בעיקרם.

למעשה, משמש כיום צד"ל אבן־שואבת לריקים ופוחזים מכל קצווי הדרום, אשר המשך כורת המשולמת להם בצד האבטלה הקיימת בדרום־לבנון, כמו גם יצר ההרפתקנות והר־

משמעות הדבר היא, שמקור הגיוס העיקרי לצד"ל (אם כי לא היחיד) הם המישמרות המקו־מיים, וכי התוספת לסדר־כוחותיו של צד"ל, המגיעים כיום ל־2200 איש, בערך, היא במידה רבה על חשבון המיש־מרות המקומיים. כך שמיספר האנשים החדשים המהמרים על צה"ל ועל ישראל הוא קטן מכפי שניתן לחשוב.

כיום, למעשה, כבר לא מייעדים למישמרות המקומיים תפקיד רציני, ומבחינתו של צה"ל הם אמצעי לק־שירת המהסכים למיסגרת של שיתוף־

גנרל לחד
צדליזציה ווייט־נאמיזציה

דווקא בקרב העוסקים בהדר־כתו ובאימונו, המצויים במגע יום־יומי עם צד"ל ועם אנשיו במיסגרת עבודתם.

ויט־נאמיזציה

במחצית השנה האחרונה הוקם בצד"ל גדוד חי"ר חדש — גדוד ג'זין — ופלוגות הטנקים, שהיו

חיילי צה"ל וצד"ל בלבנון
בלתי־משכילים, בלתי־מחונכים ובלתי־מוכשרים

בצבא של אנטואן לחד אין קצינים: נגדים לשעבר בצבא לבנון משמשים בצד"ל כמפקדי־גדודים, מש"קים לשעבר הם מפקדי־פלוגות ומחלקות

צון לקבל מדים ונשק, מביאים אותם לשורותיו. אפילו תושבי הדרום כבר הדביקו להם את הכינוי "ג'נוד מעאש" — חיילי משכורת.

הבעיה החמורה ביותר בצד"ל, אחרי בעיית הגיוס, היא בעיית הסיקוד. מלבד לחד וסגנו, הסגן שרבל ברכאת (הבדל של שבע דרגות), אין קצינים בצד"ל. נגדים לשעבר בצבא לבנון משמשים בו כמפקדי גדודים, משק"ים מאותו בית־יוצר הם מפקדי פלוגות ומחלקות.

לא סתות מורגש הוא המחסור בנגדים ומש"קים מיומנים. דבעיה זו, של מחסור במפקדים, שלא לדבר על העדר מנהיגות צבאית אמיתית בקרב הקצינים המצויים הוחרפה עקב הגידול של צד"ל והדרישות שהוא יוצר למפקדים נוספים.

הפיקוד ואיכותו היו המגרעות העיקריות של צבא דרום וייט־נאם, אשר התמוטט וקרס תחתיו למרות כל מה שהושקע בו. וב־1971, כאשר תכנית הווייט־נאמיזציה היתה בעיצומה, כתב הגנראל האמריקאי מתיו ב' רידג'וויי, מי שהיה רמטכ"ל בתקופת ג'ון קנדי, כי בניית כוח קרבי אפקטיבי דורשת "מנהיגות, נשק ואימונים, בסדר זה של חשיבות. משום שבלי מנהיגות מלמעלה למטה שני הגורמים האחרים יהיו חסרי־ערך." קשה למצוא אמירה קולעת יותר למצבו של צד"ל.

צה"ל ניסה למצוא פיתרונות לכמור. בטלוויזיה רואיין, כזכור, אחד ממבצעי הפיגוע, אשר אמר, כי היה ידוע להם על בואו הצפוי של הסיור שאותו הם תקפו.

שיתוף־פעולה של חייליו צד"ל עם גורמים עויינים אינו חייב להיות מסכנות אידיאולוגיות בלבד, ובהחלט קיימת אפשרות שחיילים יתפתו לשתף פעולה תמורת תשלום נאות.

בכלל, ראוי לזכור בתחום זה, כי מי שמוכן לפעול איתך תמורת כסף, עלול לפעול נגדך תמורת יותר כסף.

דוגמה להשפעת השיקול הכספי על חיילים בצד"ל ניתנה עקב ההפרש בין המשכורות שמשלם צד"ל לחייליו לבין אלה שמשלם צבא לבנון. ההפרש הניכר לטובת צבא לבנון הביא לא פעם בעבר חיילים מצד"ל להחליף את מקום־העבודה. לחלקם כה אצה הדרך, עד שלא עזבו את צד"ל על־פי הנהלים המקובלים, אלא פשוט ערקו ועברו לצבא לבנון. אם כתוצאה מהסכם כלשהו תהיה נוכחות מסורת של צבא לבנון בדרום, כך שיוכל להציע לחיילים מן הדרום שירות קרוב לבית, והמשכורת תעלה במידה ניכרת על זו שמציע צד"ל — הרי שיש לצפות לכך שרבים מחיילי צד"ל ינטשו אותו.

מה יוכל צה"ל לעשות במיקרה כזה? לפתוח במילחמת מחירים? ומה יעשה צה"ל אם ממשלת לבנון תחליט, כדי לסגוע בצד"ל, לתת מענק נדיב לכל חייל שיערוק ממנו?

מה ההגיון בהישענות על צבא צרת פיתויים לא מעטים, ואם כבר היו שני קציני צה"ל בכירים שהתפתו לשלוח ידם אל הכסף, מה יגידו (ויעשו) אזובי הקיר הלבנוניים? התנהגות זו, בנוסף ללקיחת מוצרים מחנויות ואלבאות וכתובת על הקיר בדבר מה שעלול לקרות אם יישארו לבדם בשטח.

צבאי, הינו גם מערכת הגובה מיסים ומכסים שונים, כדי לכסות חלק מהוצאותיה, ובכך יש פתח ניכר לשחיתות, וזאת בארץ שבה סוליטיקאים ובעלי

הטבח בסוחמור הופסק והסיכסוך אותר ונסגר (בינתיים), הודות להימצעיה, ובמיסגרת זו עברו 50 מחיילי צד"ל קורס־קצינים בן חמישה שבועות, אשר בעיקבותיו נשלחו המסיימים ליחידות לתקופת נסיון, שעל־פיה ייקבע אם יקבלו דרגת קצונה או ימשיכו לשרת כמש"קים. בהקשר לנסיון זה אפשר לצטט גנרל אמריקאי מתוסכל, מאותם שהיו מעורבים במאמץ הווייט־נאמיזציה, שאמר: "אינך יכול ליצור מפקדים בכך שתיקח אנשים בלתי־משכילים, בלתי־מחונכים ובלתי־מוכשרים, ותשלח אותם לווסט פוינט (בית־הספר האמריקאי לקצינים)."

בעיה נוספת היא מידת מהימנותם של המתגייסים לצד"ל, וביחוד של הלא־נוצרים שביניהם. אומנם, כל מתגייס עובר, בנוסף לבדיקה הרפואית, גם בדיקה ביטחונית, כדי למנוע הסתננות של גורמים עויינים. אולם מאחר שצה"ל והשב"כ שוהים בשטח רק כשנתיים, הכרתם את אוכלוסייתו עדיין אינה מספקת, ויש להניח שהסינון אינו יעיל במיוחד. מה גם שבשום מיקרה לא ניתן להשיג ביטחון מוחלט בתחום זה.

אין זה מן הנמנע שלצד"ל כבר התגייסו אנשי אירגונים עויינים, הזוכים לאימון מדיהם של קציני צה"ל, ואשר ינצלו את האימון, המעמד והנשק שניתנים להם, לפעולות שיבוי או לסגיעה בצד"ל ואף להחלשתו ועירעורו בשעת־מיבחן.

תופעות מן הסוג הזה כבר התגלו במישמרות המקומיים, כאשר התברר שאנשי מישמרות אזרחיים בתיבנית וב־ערב־סלים שיתפו פעולה עם גורמים עויינים, ובמיקרה של ערב־סלים פעל איש המישמרות המקומיים בשיתוף עם חוליה שגרמה למותם של שני חיילי צה"ל.

● מילחמת־מחירים

דוגמה בולטת לעולל להתרחש בתחום זה ניתנה לאחרונה, בהקשר למארב שהביא לטבח בסוחמור. בטלוויזיה רואיין, כזכור, אחד ממבצעי הפיגוע, אשר אמר, כי היה ידוע להם על בואו הצפוי של הסיור שאותו הם תקפו.

שיתוף־פעולה של חייליו צד"ל עם גורמים עויינים אינו חייב להיות מסכנות אידיאולוגיות בלבד, ובהחלט קיימת אפשרות שחיילים יתפתו לשתף פעולה תמורת תשלום נאות.

בכלל, ראוי לזכור בתחום זה, כי מי שמוכן לפעול איתך תמורת כסף, עלול לפעול נגדך תמורת יותר כסף.

דוגמה להשפעת השיקול הכספי על חיילים בצד"ל ניתנה עקב ההפרש בין המשכורות שמשלם צד"ל לחייליו לבין אלה שמשלם צבא לבנון. ההפרש הניכר לטובת צבא לבנון הביא לא פעם בעבר חיילים מצד"ל להחליף את מקום־העבודה. לחלקם כה אצה הדרך, עד שלא עזבו את צד"ל על־פי הנהלים המקובלים, אלא פשוט ערקו ועברו לצבא לבנון. אם כתוצאה מהסכם כלשהו תהיה נוכחות מסורת של צבא לבנון בדרום, כך שיוכל להציע לחיילים מן הדרום שירות קרוב לבית, והמשכורת תעלה במידה ניכרת על זו שמציע צד"ל — הרי שיש לצפות לכך שרבים מחיילי צד"ל ינטשו אותו.

מה יוכל צה"ל לעשות במיקרה כזה? לפתוח במילחמת מחירים? ומה יעשה צה"ל אם ממשלת לבנון תחליט, כדי לסגוע בצד"ל, לתת מענק נדיב לכל חייל שיערוק ממנו?

מה ההגיון בהישענות על צבא צרת פיתויים לא מעטים, ואם כבר היו שני קציני צה"ל בכירים שהתפתו לשלוח ידם אל הכסף, מה יגידו (ויעשו) אזובי הקיר הלבנוניים? התנהגות זו, בנוסף ללקיחת מוצרים מחנויות ואלבאות וכתובת על הקיר בדבר מה שעלול לקרות אם יישארו לבדם בשטח.

הטבח בסוחמור הופסק והסיכסוך אותר ונסגר (בינתיים), הודות להימצעיה, ובמיסגרת זו עברו 50 מחיילי צד"ל קורס־קצינים בן חמישה שבועות, אשר בעיקבותיו נשלחו המסיימים ליחידות לתקופת נסיון, שעל־פיה ייקבע אם יקבלו דרגת קצונה או ימשיכו לשרת כמש"קים. בהקשר לנסיון זה אפשר לצטט גנרל אמריקאי מתוסכל, מאותם שהיו מעורבים במאמץ הווייט־נאמיזציה, שאמר: "אינך יכול ליצור מפקדים בכך שתיקח אנשים בלתי־משכילים, בלתי־מחונכים ובלתי־מוכשרים, ותשלח אותם לווסט פוינט (בית־הספר האמריקאי לקצינים)."

בעיה נוספת היא מידת מהימנותם של המתגייסים לצד"ל, וביחוד של הלא־נוצרים שביניהם. אומנם, כל מתגייס עובר, בנוסף לבדיקה הרפואית, גם בדיקה ביטחונית, כדי למנוע הסתננות של גורמים עויינים. אולם מאחר שצה"ל והשב"כ שוהים בשטח רק כשנתיים, הכרתם את אוכלוסייתו עדיין אינה מספקת, ויש להניח שהסינון אינו יעיל במיוחד. מה גם שבשום מיקרה לא ניתן להשיג ביטחון מוחלט בתחום זה.

אין זה מן הנמנע שלצד"ל כבר התגייסו אנשי אירגונים עויינים, הזוכים לאימון מדיהם של קציני צה"ל, ואשר ינצלו את האימון, המעמד והנשק שניתנים להם, לפעולות שיבוי או לסגיעה בצד"ל ואף להחלשתו ועירעורו בשעת־מיבחן.

תופעות מן הסוג הזה כבר התגלו במישמרות המקומיים, כאשר התברר שאנשי מישמרות אזרחיים בתיבנית וב־ערב־סלים שיתפו פעולה עם גורמים עויינים, ובמיקרה של ערב־סלים פעל איש המישמרות המקומיים בשיתוף עם חוליה שגרמה למותם של שני חיילי צה"ל.

● מילחמת־מחירים

דוגמה בולטת לעולל להתרחש בתחום זה ניתנה לאחרונה, בהקשר למארב שהביא לטבח בסוחמור. בטלוויזיה רואיין, כזכור, אחד ממבצעי הפיגוע, אשר אמר, כי היה ידוע להם על בואו הצפוי של הסיור שאותו הם תקפו.

שיתוף־פעולה של חייליו צד"ל עם גורמים עויינים אינו חייב להיות מסכנות אידיאולוגיות בלבד, ובהחלט קיימת אפשרות שחיילים יתפתו לשתף פעולה תמורת תשלום נאות.

בכלל, ראוי לזכור בתחום זה, כי מי שמוכן לפעול איתך תמורת כסף, עלול לפעול נגדך תמורת יותר כסף.

דוגמה להשפעת השיקול הכספי על חיילים בצד"ל ניתנה עקב ההפרש בין המשכורות שמשלם צד"ל לחייליו לבין אלה שמשלם צבא לבנון. ההפרש הניכר לטובת צבא לבנון הביא לא פעם בעבר חיילים מצד"ל להחליף את מקום־העבודה. לחלקם כה אצה הדרך, עד שלא עזבו את צד"ל על־פי הנהלים המקובלים, אלא פשוט ערקו ועברו לצבא לבנון. אם כתוצאה מהסכם כלשהו תהיה נוכחות מסורת של צבא לבנון בדרום, כך שיוכל להציע לחיילים מן הדרום שירות קרוב לבית, והמשכורת תעלה במידה ניכרת על זו שמציע צד"ל — הרי שיש לצפות לכך שרבים מחיילי צד"ל ינטשו אותו.

מה יוכל צה"ל לעשות במיקרה כזה? לפתוח במילחמת מחירים? ומה יעשה צה"ל אם ממשלת לבנון תחליט, כדי לסגוע בצד"ל, לתת מענק נדיב לכל חייל שיערוק ממנו?

מה ההגיון בהישענות על צבא

שר־ביטחון רבין
צד"ל איננו תחליף ל־אל־אמל"

שרוב חייליו משרתים בו תמורת כסף, וכסף בלבד?

בעיה לא קטנה המטרידה את הגורמים המוסקדים על צד"ל היא בעיית המישמעת בו. מאחר שהמדובר בצבא המבוסס

עיה, ובמיסגרת זו עברו 50 מחיילי צד"ל קורס־קצינים בן חמישה שבועות, אשר בעיקבותיו נשלחו המסיימים ליחידות לתקופת נסיון, שעל־פיה ייקבע אם יקבלו דרגת קצונה או ימשיכו לשרת כמש"קים. בהקשר לנסיון זה אפשר לצטט גנרל אמריקאי מתוסכל, מאותם שהיו מעורבים במאמץ הווייט־נאמיזציה, שאמר: "אינך יכול ליצור מפקדים בכך שתיקח אנשים בלתי־משכילים, בלתי־מחונכים ובלתי־מוכשרים, ותשלח אותם לווסט פוינט (בית־הספר האמריקאי לקצינים)."

בעיה נוספת היא מידת מהימנותם של המתגייסים לצד"ל, וביחוד של הלא־נוצרים שביניהם. אומנם, כל מתגייס עובר, בנוסף לבדיקה הרפואית, גם בדיקה ביטחונית, כדי למנוע הסתננות של גורמים עויינים. אולם מאחר שצה"ל והשב"כ שוהים בשטח רק כשנתיים, הכרתם את אוכלוסייתו עדיין אינה מספקת, ויש להניח שהסינון אינו יעיל במיוחד. מה גם שבשום מיקרה לא ניתן להשיג ביטחון מוחלט בתחום זה.

אין זה מן הנמנע שלצד"ל כבר התגייסו אנשי אירגונים עויינים, הזוכים לאימון מדיהם של קציני צה"ל, ואשר ינצלו את האימון, המעמד והנשק שניתנים להם, לפעולות שיבוי או לסגיעה בצד"ל ואף להחלשתו ועירעורו בשעת־מיבחן.

תופעות מן הסוג הזה כבר התגלו במישמרות המקומיים, כאשר התברר שאנשי מישמרות אזרחיים בתיבנית וב־ערב־סלים שיתפו פעולה עם גורמים עויינים, ובמיקרה של ערב־סלים פעל איש המישמרות המקומיים בשיתוף עם חוליה שגרמה למותם של שני חיילי צה"ל.

● אות על הקיר

כל אלה יוצרים אסוציאציות בלתי־נמנעות עם צבא דרום־וייט־נאם, וברור שאין בהם להגביר את חוסנו של צד"ל, את המוטיבציה של חייליו ואת מידת התמיכה של האוכלוסיה בו.

בתחום זה, של היחס לאוכלוסיה, אין ספק שחיילי צד"ל הם האויבים הגדולים ביותר של עצמם. התנהגותם במחסומים ובנקודות־הביקורת היא, במיקרים רבים, גסה ומשפילה, ואצבעם קלה מאוד על ההדק, גם כאשר מדובר באזרחים. כל אלה נוסחות בדוקות לרכישת איבתה של האוכלוסיה המקומית.

משהו מאופיים נחשף בטבח שערכו בסוחמור, המהווה, מבחינה זו, אות

מסקד יק"ל איליה (עם הספלת מירה ויכסלבאום)
הוא התכוון למערב־אפריקה

שררה למיניהם מנצלים את מעמדם לצורך טובתם האישית.

גניית המיסים והמכסים, יחד עם הצורך של האוכלוסיה לעבור במחסומים ולקבל אישורים למיניהם, יכילה במיסעדות מבלי לשלם, לא תגיר את האהדה אליהם בקרב האוכלוסיה המקומית, שעויינותה לגוף זה הולכת וגוברת.

היו גם מיקרים, שבהם התלוננו חיילים בצד"ל על שחיתות של מפקדיהם, בטענם כי אלה שילשלו לכיסם הפרטי כספים שנועדו עבורם.

● אות על הקיר

כל אלה יוצרים אסוציאציות בלתי־נמנעות עם צבא דרום־וייט־נאם, וברור שאין בהם להגביר את חוסנו של צד"ל, את המוטיבציה של חייליו ואת מידת התמיכה של האוכלוסיה בו.

בתחום זה, של היחס לאוכלוסיה, אין ספק שחיילי צד"ל הם האויבים הגדולים ביותר של עצמם. התנהגותם במחסומים ובנקודות־הביקורת היא, במיקרים רבים, גסה ומשפילה, ואצבעם קלה מאוד על ההדק, גם כאשר מדובר באזרחים. כל אלה נוסחות בדוקות לרכישת איבתה של האוכלוסיה המקומית.

משהו מאופיים נחשף בטבח שערכו בסוחמור, המהווה, מבחינה זו, אות

מסקד יק"ל איליה (עם הספלת מירה ויכסלבאום)
הוא התכוון למערב־אפריקה

על מתנדבים, היכולים לעזוב אותו, או לא להאריך את שירותם, אם משהו לא מוצא חן בעיניהם, קשה לכפות עליהם מישמעת סבירה.

כך לדוגמה, חייל צה"ל הנתפס ישן בשמירה בלבנון עלול למצוא עצמו נכלא. חייל צד"ל, לעומת זאת, ישלם 50 לירות קנס (3500 שקל).

בתחום זה לא חסרים סיפורים על מעלליהם של חיילי צד"ל. למשל, מעשה בשמונה חיילים שנצטוו לאייש מוצב מסוים, ונאמר להם שסידור היציאות יהיה כך שבכל עת יהיו שישה חיילים במוצב ושניים בבית. אלא שסידור זה, כנראה, לא נשא חן בעיניי השמונה. הם החליטו ששניים במוצב זה בהחלט מספיק, וכל השאר הלכו הביתה.

בעיה אחרת היא השחיתות בצד"ל. צד"ל, בנוסף להיותו גוף

(המשך בעמוד 32)

נענינו לפנית הציבור
כולנו מסכימים נשלם 1/2

רק-קו-אוף

קו אופ רשת הריבוע הכחול * קו אופ רעננה

קח אחד שלם חצי

עשה חשבון
8269.- ש'
חסכון!

"המכירה ליחידים" עם הרשתות והמכולות הסליחה
בתוקף מ-4.12.48 עד 18.12.84 או עד גמר המלאי

פתית "חלמה"
אריזת חסכון 230 גר
425.- 1/2

אבקת כביסה "דנה"
4 ק"ג בשקית
2625.- 1/2

"הזית" זיתי מנסנילן ירוק גדול
600 גרם
375.- 1/2

בקו-אופ משלחים ב-
שראברט אלא מה.

קפה שחור קו-אוף
100 גרם
195.- 1/2

הוד חפר פסטרמה הודו אדום
100 גר
379.- 1/2

הוד חפר נקניקיות
500 גרם
1145.- 1/2

משחת שיניים סולידוקס "יהלום" גדול
300.- 1/2

הוזלות מיוחדות לחג החנוכה!

נרות חנוכה
350.-

קמח תופח אפיכל
1 ק"ג
515.- 653.-

שמן סויה
1 ליטר
737.- 809.-

הוד לבן
שניצלון הודו
1 ק"ג
2880.- 5495.-

קו אופ רשת הריבוע הכחול * קו אופ רעננה, 120 סופרמרקטים וסופרשוקים בכל הארץ.

קו אופ

חמרורים

זאבים בעיקבות הרצים

נתקעו ◆ ברמשק, עם 250 הדולארים האחרונים שלהם, **רובין קרים**, 24 **והנרי וטסון**, 23, שני אנגלים שיצאו לפי שמונה חודשים מלונדון לריצה מסביב לעולם (לפי תוואי־הריצה שלהם: 25,600 קילו־מטר). השניים, שרצו בקושי את 5,000 הקילומטרים הראשונים שלהם, נר־דפים, כמעט מן היום הראשון לריצתם. במזל ביש: בצרפת נשדדו; ביוגוסלוויה נאסרו; בתורכיה עוכבו על־ידי המוכ־סים ונרדפו על־ידי להקת זאבים.

● ● ●

ברית לרביעי ברביעיה

נמול ◆ באיחור של ארבעה חודשים, בקיבוץ עמיעד שבקרבת ראש־פינה, **עוז לוינסון**, אחד מבני הרביעיות הבודדות שנולדו אי־פעם בקיבוץ. ברית־המילה התעכבה מכיוון שעוז שקל בלידתו 960 גרם בלבד. בניגוד לאחיו סער, ששקל 1.970 קילו ואחיותיו נטע (1.410 קילו) ומור (1.350 קילו).

● ● ●

סיפרות, מוסיקה ומחזות

נחוג ◆ יום־הולדתו ה־50 של פרופסור (לסיפרות עברית, באוניבר־סיטת תל־אביב) **דן מירון**, איש־סיפרות פעיל וחד־לשון, שהשתלם בשעתו גם באקדמיה למוסיקה והידוע גם כמתרגם מחזות פעלתני (בין תרגומיו: מריה סטיוארט של פריד־ריך שילר; גלילאו הכבול של בר־טולד ברכט; מהומה רבה על לא מאומה של שקספיר).

● ● ●

חקלאות, בניין ומתכת

נחוג ◆ בתל־אביב, יום־הולדתו ה־72 של **ירוחם משל**, מזכ"ל ההסתדרות לשעבר, הנחבא עתה אל הכלים. כחוג מישפחתו ובמכון לבון ההסתדרותי, שאותו הוא מנהל. משל, יליד פולין, היה, לפני שעלה לגדולה, פועל חקלאי, פועל־בניין ופועל במה־נות הצבא הבריטי בארץ בימי מיל־חמת־העולם. את דרכו הציבורית החל משל כראש איגוד פועלי המתכת. ערב הקמת המדינה.

● ● ●

אכזבה בין קאהיר לתל־אביב

התאבד ◆ במכסיקו־סיטי, בי־ריית אקדח, בגיל 52, **בניטו ברלין**, איש־עסקים יהודי, שהיה שגריר מכ־סיקו בישראל בשנות ה־70, עת כיהן יצחק רבין כראש־הממשלה. אכזבתו הגדולה של ברלין, בעת כהונתו בתל־אביב, היתה כישלון שליחותו, בשנת 1975, ביוזמת נשיא מכסיקו, לקאהיר, שבה ביקש לשמש כמתווך בין ישראל למצריים.

● ● ●

ממושל, היה לנשיא

נפטר ◆ בקליפורניה, מסרטן, בגיל 66, **ג'ק דאוורו ראתר**, האיש שרחף את רונלד רגן לקאריירה פולי־טית. היה זה ראתר, יורש עיסקי־נפט, שעליהם הוסיף הון משיווק סידרות־טלוויזיה ועיסקי־בידור כהפיכת אונ־יית־הפאר הבריטית קווין מרי לאתר־יירות בחוף קליפורניה), אשר שיכנע את רגן להתמודד, בשנת 1976, על מישרת מושל קליפורניה, המאוכלסת ב־50 מדינות ארצות־הברית. רגן החזיק במישרה זו שמונה שנים. וממנה נסללה, כעבור ארבע שנים נוספות, *דרכו אל הנשיאות.*

רגן נכשל ב־1976 בבחירות המוקדמות נגד ג'ראלד פורד בהת־מודדות על המועמדות הרפובלי־קאית לנשיאות. פורד עצמו הפסיד את הבחירות לנשיאות לג'ימי קארטר הדמוקרטי.

● ● ●

תורת הרפואה של הרמב"ם

נפטר ◆ בגדרה, בגיל 74, **דויד שימחי**, כשהוא יושב ליד מיטת בנו, יואב, נכה מילחמת יום־הכיפורים. המשותק זה 11 שנים. שימחי, בעל דוכן הפלאפל הראשון בבאר־שבע, לא מש ממיטת בנו, אחד מ־12 הילדים שילדו לו ארבע נשותיו, מאז נאלץ לאשפז אותו במוסד השיקום לנפגעי צה"ל. מאחר שנסיונות הריפוי של שימחי, „לפי תורת הרפואה של הרמ־ב"ם" — שכללו עשבים, ברזלים מלובנים ועצמות גמל — לא הועילו.

פרח־בר

נפטר ✦ במונטפלייר, ארצות־הברית, בגיל 92, **ג'ורג' אייקן**, מומ־חה לפרחי־בר שכיהן 34 שנים כסנטור בסנאט ארצות־הברית ונודע בצניעות דרכיו: במסע־הבחירות האחרון שלו דיווח על הוצאות של 17 דולר בדיוק (עבור בולים למיכתבי אוהדים).

היא זוכתה מרצח מחמת ספק ונעצרה מחדש בחשד של סחר בסמים. איך הגיעה לדירת העיתונאי?

היימן והבלשים

דידיעה כי שרה אנג'ל, המכונה „שמוליק", נעצרה על־ידי המישט־רה כחשודה בניהול רשת־סמים, לא גרמה להרמת־גבות אצל אמצעי־התיק־שורת. איש לא הוכה בתדהמה ממ־צרה של הצעירה, רעייתו של העבריין שמעיה אנג'ל, שזוכתה לא־מכבר מח־מת הספק בפרשת הרצח הכפול.

אולם הזמנתו לחקירה על־ידי המישטרה של עיתונאי, שברירתו הת־גוררה אנג'ל, גרם לגל של שמועות. הן בקרב עמיתיו העיתונאים, הן בקרב הציבור שקרא את הידיעה.

העיתונאי הוא יוסי היימן, כתבו ה־פלילי של העתון חדשות. ובעבר כתב העולם הזה.

היימן מלווה את מישפחת אנג'ל מזה שנים ארוכות, ועוקב באדיקות אחר כל מעלליו בני־הזוג. היה זה היימן ששידך בין שרה אנג'ל לעיתון חדשות. היה זה הוא ששיכנע אותה, בסופו של דבר, למכור את סיפורה לחדשות. שהוא פחות נפוץ מידיעות אחרונות (ראה מה הם אומרים).

„טובה". יוסי היימן (28), גבה־קומה ומזוקן, הוא עיתונאי המכור לעבודתו.

את מישפחת אנג'ל הכיר באמצעות עורכת העולם הזה לענייני מישפט, המישפטנית אילנה אלון.

לפני חמש שנים הוצפה אילנה אלון במיכתבים של צעיר בשם שמעיה אנג'ל, שכתב לה כי הוא מוטרד באופן קבוע על־ידי המישטרה. אלון קבעה עם אנג'ל פגישה במערכת העולם הזה. הוא לא הגיע. היא העבירה את הנושא לטיפולו של כתב־המשטה, היימן.

הוא פגש את שמעיה אנג'ל, שהיה אסיר משוחרר ברשיון. הוא התלונן כי יש עליו מעקב גלוי של שוטרים במשך 24 שעות ביממה. השוטרים לא ניסו כלל להסוות את עצמם. ברגע שאנג'ל היה מרבר עם אדם מסויים ברחוב, הם היו ניגשים לאיש ודורשים ממנו להזדהות. היימן אירגן כתבה מצולמת על הנושא עבור העולם הזה. אחרי פירסומה ויתרה המישטרה על המעקב הצמוד אחר אנג'ל.

אנג'ל לא שכח להיימן „טובה" זו. הוא סירב להיימן מיפגשים עם עבר־יינים ידועי־שם, שלא היו מתאפשרים לולא תיווכו של אנג'ל.

כך הכיר יוסי היימן גם את שמוליק, שהיתה אז חברתו של אנגל, ולאחר מכן נישאה לו. במערכת העולם הזה הוא היה מוכר וידוע כ„מכור"

עיתונאי היימן
„הרגשתי כאילו קיבלתי פטיש על הראש!"

„שמוליק" אנג'ל
איש לא הוכה בתדהמה

למישפחת אנג'ל. הוא דיווח על כל פרט ופרט בחיי הזוג הסוער. הוא עקב אחרי עזיבתו של אנג'ל את הארץ, אחרי חזרתו ואחרי מעצרו ומעצר אשתו בפרשת הרצח הכפול.

חמישה טון? כששוחררה שרה אנג'ל, היה ברור להיימן שהסיפור „חייב" להיות שלו. הוא שיכנע אותה לפרסם את סיפורה בחדשות. והיה נוהג להתגורר בבית הוריו, כשהוא מח־זיק בדירה השכורה „לצורך בילויים", כפי שהתבטא פעם.

כאשר נעצר שמוליק והוא הוזמן לחקירה, לא היה מופתע ממנו. לחבריו במערכת סיפר שהוא מאוכזב קשות מהעובדה שאנג'ל נעצרה. הוא נמנע מלהפליל אותה.

לדבריו נהגה בו המישטרה בהגינות. אך בכל הנוגע לאנג'ל „לא הרגשתי כאילו אני מקבל סטירה, אלא כאילו קיבלתי פטיש חמישה טון על הראש!"

כעת מצפה היימן לתוצאות של חקירת־המישטרה. שרה אנג'ל נעצרה ל־15 יום, ביחד עם ידידה, צבי רולינגר. בנו של בעל חנות־הפרוות היוקרתית דולינגר שברחוב בן־יהודה בתל־אביב, וביחד עם עוד צעירה בת־זימית. רק אחרי שיפורסמו תוצאות החקירה, יוכל היימן לשבת ולכתוב את הסיפור האישי שלו על משפחת אנג'ל — הפעם מתוך מעורבות אישית.

היימן לא היה היחיד שניסה לעזור לשרה אנג'ל. מיד אחרי שהשתחררה התגוררה אנג'ל בביתה של השחקנית עירית פרנק. השחקנית הכירה את שמוליק כאשר שימשה כבימאית החוג הדרמאתי בנווה־תירצה.

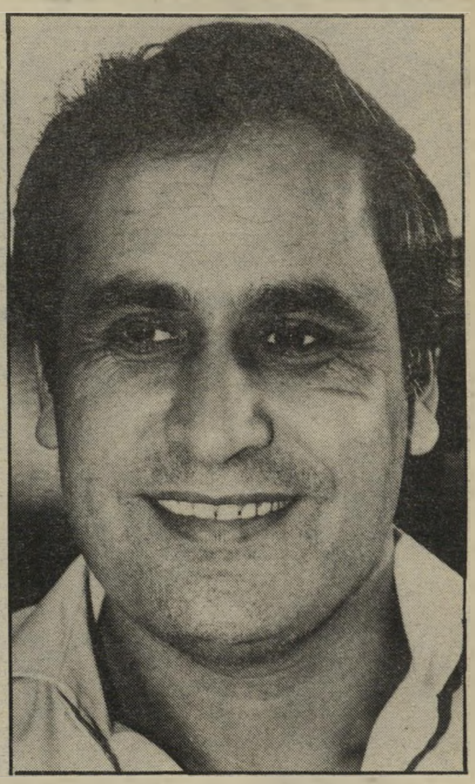
שרה אנג'ל השתלטה כמעט על חייה של השחקנית. היא סילקה מה־דירה את שותפה־לדירה של פרנק, איש הבוהמה פיצ'ו בן־צור, התגוררה בהדרו במשך חודש ימים. לבסוף הת־בקשה שמוליק על־ידי השחקנית לפנות את הדירה. עירית פרנק שוכ־נעה כי מוטב לה לגור בגפה, ולהניח לשרה אנג'ל להסתדר בחיים בכוחות עצמה. המשכנע היה עורך־הדין שימ־חה זיו. שותפו של עורך־הדין דויד יפתח, סניגורה של אנג'ל. זיו, כך הסתבר בדיעבד, רצה בעירית פרנק לעצמו. זמן קצר לאחר שעזבה שמוליק את דירת השחקנית, הוא נשא אותה לאשה.

בעלת־בית פרנק
היכרות בחוג הדרמאתי

איש־הקשר שגרם בעקיפין לכך שאנג'ל הפכה כותבת קבועה בצהרון. במיסגרת מאמציו לשקם אותה, הוא גם אישפר לה להתגורר בדירה ששכר ברחוב הירקון, לא הרחק ממיסעדתו של שמיל שבפינת רחוב יורדי־הסירה. גם שמיל היה בעבר כתב העולם הזה לענייני פלילים.

הוא עצמו לא התגורר בדירה. היימן

משה קצב:

„אני לא רוצה לנשל ערבים מעבודה!"

נגמרו הימים של „ייבשנו ביצות וסללנו כבישים". היום לא רק שזה לא כבוד אצל היהודים – זה נחשב לבושה גדולה לבצע עבודות־כפיים שמתלכלכים בהן. לכן תמהתי על פשר הצהרתו המפוצצת של שר־העבודה והרווחה, משה קצב, שאמר שהוא מתכוון לצאת למאבק נגד העסקת פועלים מהשטחים בארץ. אני רוצה לראות את אדון רבינוביץ' מכרמיאל אוסף את האשפה באוטו־זבל, אני רוצה לראות את אדון מיזרחי מאשדוד עובד בג'ורה של העיריה ואני רוצה לראות יהודי אחד שיהיה מוכן לשטוף כלים במיסעדה תמורת 500 שקל לשעה. שאלתי את כבוד השר:

● אתה מביר יהודי אחד שיהיה מוכן לעבוד ביזבל ובג'ורה?

אם היהודי הוא לא מיקצועי, אז אין סיבה שלא יעבוד בזבל או בביוב. אם הבן־אדם הוא מובטל ומצבו הכלכלי קשה, אז איזו סיבה יש לו להתפנק?

● איך תשכנע אנשים שלא להתפנק?

אני לא מנהל מערכת הסברה והטפה למען ביצוע עבודות שחורות. אני מניח, שאילוצים כלכליים יביאו אנשים אל העבודות האלה מתוך חוסר־ברירה.

אל תשכחי שארם שנשלח לעבודה ומסרב לבצע אותה מאבד את זכות מענק־האבטלה שלו.

אבל אני כן מנהל מערכת הטפה לשינוי היחס לעבודה בארץ הזו, וליצירת נורמה חדשה בכל הנוגע לערכי־העבודה. תאמיני לי, אם היית שואלת אותי את השאלות האלה לפני 20 שנה, השאלות שלך היו נחשבות למשונות.

● אינך סבור שאם יאסרו על פועלים מהשטחים לעבוד בארץ ותיווצר שם אבטלה, הדבר יגרור אחריו תסיסה?

אני לא בא לנשל ערבים מעבודתם. אני נגד נישול ערבים מעבודה. אבל אם יש אבטלה, אין סיבה שערבים שעובדים כאן ללא רישיון יתפסו מקומות־עבודה של יהודים. ובכלל, זו בושה שיהודים מסרבים לבצע עבודות שחורות.

פאייז סמסרי:

„הישראלים לא יסכימו לעשות עבודה שחורה!"

אבטלה, פיטורין, לישכות־סעד, דמי־אבטלה – כל אלה הפכו באחדונה למילים של יום־יום בלכסיקון שלנו. והנה, כאשר פועלי־ישראל עומדים לפני אבטלה, יש בארץ גל גואה של פועלים זרים, במיוחד מתאילנד, מהפיליפינים ומגאנה.

שאלתי את פאייז סמסרי, מלצר במיסעדה סינית, שהגיע ארצה כאחד מחברי הצוות של קלאב איי שנשרף, **ומייד מצא עבודה במיסעדה אחרת:**

● אתה יודע מה מצבה הכלכלי של ישראל?

כן. כל אחד יודע.

● אתה מודע לכך שהאבטלה גוברת?

אני שומע שהאבטלה גוברת, אבל לדעתי יש בישראל הרבה עבודה. הצרה היא, שהישראלים לא מוכנים לבחור בעבודה שלא תואמת את רמת־ההשכלה שלהם. אף ישראלי מלומד לא יסכים לרחוץ כלים או להיות מלצר במיסעדה.

● אתה לא מרגיש שאתה, שבאת מארץ זרה, תוסס מקום עבודה של ישראלי?

לא. אני עובר במיסעדה סינית. אני מומחה לאוכל סיני. אני לא מכיר ישראלי שמומחה לאוכל סיני כמוני. וחוץ מזה, הישראלים לא יסכימו לעשות עבודה שחורה.

חיים רמון:

„אדון שפירא ייאלץ לקבל אותי כסגן!"

שמח בוועדת הכספים של הכנסת: „מנהל המדינה", חבר־הכנסת אברהם שפירא, לא מסכים שח"כ חיים רמון ימלא את מקומו וימונה כסגנו בתפקיד יושב־ראש ועדת הכספים. חיים רמון, כך נדמה לי, לא מתרגש מהעניין. הוא יודע כמעט בוודאות, ששפירא – ירצה או לא ירצה – הוא, רמון, יהיה סגנו.

שאלתי את רמון:

● מה כואב לחבר־הכנסת אברהם שפירא?

בהסכם הקואליציוני נקבע, כי למערך יהיה ממלא מקום בוועדת הכספים ולליכוד בוועדת החוץ־והביטחון. עד כאן ה־הסכם. כעת שפירא: הוא מתנגד, כי הוא רואה במינויי, כממלא־מקומו, פגיעה בסמכות שלו.

● הוא טוען כי ממלא־מקום ליושב־ראש ועדת־הכספים הוא מינוי המנוגד לתקנון.

זהו הטיעון הפורמלי שלו. הוא גם אומר שללורינץ לא היה ממלא־מקום, והוא לא מוכן שמעמדו יהיה נחות משל לורינץ.

● אז מה יהיה?

הבעיה תלך להנהלת הקואליציה. אל תשכחי, ששפירא נבחר בגלל החלטה קואליציונית ולא מפני שהוא הכי־מתאים בעולם לתפקיד. לא תהיה לאדון שפירא ברירה, והוא יצטרך לכבד את ההחלטה. אני עצמי אתבע שיישמו את ההחלטה.

● חבר־הכנסת רמון, למה זה בעצם כל־כך חשוב לך?

נבחרתי לתפקיד, וכפי שקיבלתי את ההחלטה לכבד את שפירא כיושב־ראש, אני מבקש שהוא יכבד את ההחלטה לכבד אותי כסגן.

הם אומרים... מה הן אומרות... מה הם אומרים... מה הן אומרות... מה הם

חיים בורבה:

„שימעון נשאר אותו בן־אדם, באותה התנהגות!"

כששימעון פרס נבחר כראש־ממשלה, הוא לקח אתו את צוות עובדיו הוותיק והמסור. כל אחד מחברי הצוות קיבל קידום או תפקיד חשוב – יוסי ביילין מונה כמזכיר־הממשלה, הד"ר ישראל פלג כמנהל לישכת העיתונות הממשלתית, בועז אפלבאום כמהל לישכת ראש־הממשלה וחיים בורבה, נהגו של פרס, מזה שמונה שנים, קודם מתפקידו של נהג ראש האופוזיציה לתפקיד נהג ראש־הממשלה.

תפסתי את בורבה דקה לפני שלקח את אשתו ההרה לבית־החולים, ויש להניח כי בעת כתיבת שורות אלה הוא כבר, במזל טוב, אב מאושר.

● מה זה עושה לבן־אדם כשהוא הופך מנהג של ראש האופוזיציה לנהג של ראש־הממשלה?

לגביי אין כל שינוי, כי שימעון לא השתנה. מה שעשיתי אז — אני עושה היום. פרט לתואר. לא חל כל שינוי בשימעון. זה אותו בן־אדם, אותה התנהגות. וגם אני נשארתי אותו בן־אדם, עם אותה התנהגות.

● אתה עדיין קורא לו שימעון?

אלא איך את רוצה שאקרא לו — סוניה?

● אומרים שגם אלה שקראו לו בעבר שימעון, קוראים לו ביום ראש־הממשלה.

רק בטלפון, וכשהמזכירות מדברות עליו באופן רישמי. באופן אישי הוא שימעון. הוא גם לא יתן שנקרא לו פיתאום מר פרס, או אדוני ראש־הממשלה. הוא לא הטיפוס הזה והוא לא רגיל לזה.

● ואיך זה לנהוג במכונית אמריקאית?

זה שיגעון! אם את שואלת על שינוי, אז זה השינוי האמיתי. אני נהנה לנהוג במכונית החדשה. כמה שסבלתי עם הוולוו. אין מה להשוות בכלל.

● אתה עובד כעת יותר קשה?

בריוק להיפך. כעת אני מתחלק בעבודה עם רמתי, שהיה הנהג של בגין. דמתי נוהג שבועיים ואני נוהג שבועיים. אנחנו חברים ומתחלקים בעבודה על הצד הטוב ביותר.

רינו צרור:

„שמוליק מבחינתי היתה שווה כל אינץ'!"

העיתון חדשות בנה את שרה אנג'ל, המכונה „שמוליק". הוא גם זכה בסיפורה הבלעדי. אחרי מאבק עקשני שניהל עם ידיעות אחרונות. מטעם חדשות ניהל את המשא־ומתן העיתונאי יוסי היימן. מטעם ידיעות אחרונות – יחזקאל אדירם. שמוליק, כך אומרים, הימרה על חדשות. בגלל הסכום האסטרונומי שהוצע לה עבור הבלעדיות של הסיפור.

אחר־כך הפכה לכתבת מן המניין של חדשות: פירסמה בכל שבוע סיפורים. כששמה ותמונתה מתנוססים מעליהם. עכשיו, זמן קצר אחרי שזוכתה מחמת הספק במישפט הרצח הכפול, היא שוב בפנים, הפעם כחשודה בניהול רשת־סמים.

שאלתי את רינו צרור, אחד מעורכי חדשות, שהיה אחראי על עבודתה של אנג'ל בעיתון:

● איך הגיבו במערכת כששמעו ששמוליק נעצר שוב?

חלק חייכו בציניות, והיו כאלה שנשכו את השפתיים, כי היה להם חבל. זו התחושה שחבל.

● איך גילית את כישרון־הכתיבה שלה?

כתב שלנו תפס אותה ליד הכותל, בליל השיחרור שלה. היא הראתה לו טקסט שכתבה על פתק. הוא העביר את הפתק אליי. כשראיתי את הטקסט, נפלתי מהרגליים. ביקשתי ממנו שיביא אותה אליי מייד.

● כמה כסף שילמתם לה?

למה להיכנס לזה?

● זה נכון שהיא קיבלה חמשת אלפים דולר?

זה בילבול־מוח.

● האם עבור הסיפורים שכתבה קיבלה שכר־סופרים רגיל, או שבגלל המוניטין שלה קיבלה יותר?

היא קיבלה שכר־סופרים רגיל, פחות או יותר.

● התרשמת שהיא ברחך אל המוטב?

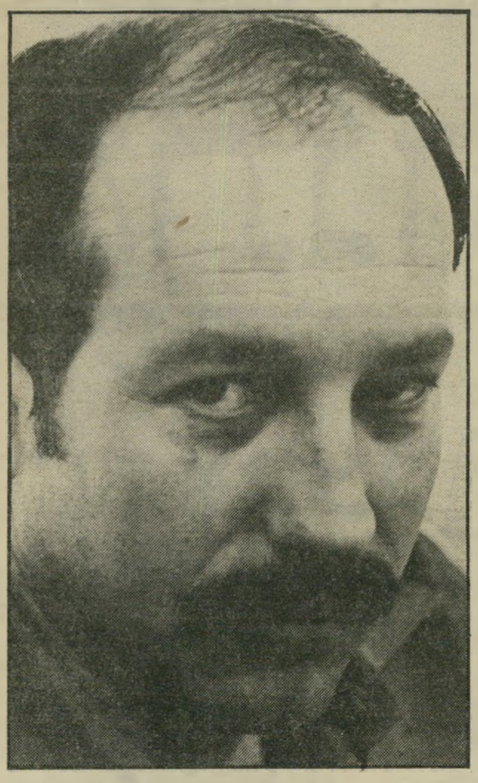
זה לא עבד בצורה כזו. מבחינתי, כעורך, היא כחורה עם כישרון כתיבה ויד טובה, בחורה שהקוראים אוהבים את מה שהיא כותבת. עובדה, היא היתה פופולארית בצורה שהדהימה אותי, קיבלה עשרות מיכתבים למערכת.

● אתה לא חושב שעשיתם „בילד אם" לבן־אדם שלא היה שווה את זה?

ביני לבין עצמי אני שואל את השאלה הזאת. בלי לתת תשובה. אני לא רוצה לתת לעצמי תשובה. אבל כעורך היא היתה מבחינתי שווה כל אינץ'. אני לא מרגיש שניפחו אותה מעבר לממדים שלה. אני חושב שגם היא ידעה את הפרופורציות הנכונות. היה שלב שהיא הוזמנה לערבי־ראיונות ומייד ירדה מזה. לדעתי. גם היא יודעת את הגבול.

● האם העובדה שהיא חשודה בניהול רשת־סמים משנה את מעמדה בעיתונכם?

היא עדיין בגדר חשודה, וכל זמן שלא הוכח שהיא אשמה — היא עובדת בשבילנו.

טיבור גרוס:

„שיבעה חודשים בבית־סוהר, אלוהים ישמור!"

מה אתם אומרים על הקנסות שמטיל בית־המישפט על מפקיעי־מחירים! משחקים אותה בגדול. כבוד השופטים. בשבוע שעבר נקנסה רשת הקו־אופ ב־250 אלף שקל. על הפקעת־מחיר בסך של 35 שקלים. מילא. לא צריך להוציא את הממחטות בשביל הקו־אופ. הוא יעמוד בנזק, ויש לשער שלא ייגרמו לו קשיי־נזילות בגלל חומרת־הקנס. אבל מה יעשה מנהל הסופרמרקט טיבור גרוס. שקיבל שיבעה חודשי מאסר על־תנאי – חשבתם על זה? אני חשבתי ושאלתי את גרוס:

● קיבלת שיבעה חודשים מאסר על־תנאי. איך תוודא שאף פועל בסופרמרקט לא יטעה במזיד או בשוגג? הרי על כל טעות קטנה אתה יכול לשבת בבית־סוהר.

מה אני יכול לעשות? אני יכול או לעזוב את העבודה בסופר־מרקט או לחיות בפחד שמחר עובד יעשה טעות ואני אשב בבית־סוהר. אלוהים ישמור.

● ואיך תראג שלא תשב בבית־סוהר?

יכול להיות שאערער על חומרת העונש. אחרי הכל, אני לא יותר פושע מבעל־מכולת. אצלי מצאו מוצר אחד, מישחת כלים הופ, שמי שצריך היה לשנות בה את המחיר, טעה ושגה בשלושים וחמישה שקלים. אבל היו יחד איתי במישפט בעלי־מכולת שמצאו אצלם יותר מטעות אחת, והם קיבלו 50 אלף שקל קנס ושום מאסר על־תנאי. אני מניח שהחמירו בעונשי, כי מדובר ברשת־שיווק, אבל אני לא פושע ואני לא בעל רשת־השיווק. בסך הכל, אני שכיר שחי ממשכורת. הרי אפילו היתה הפקעה אצלי בסניף, זה לא נשאר בכיס שלי. אצל בעל־המכולת זה נשאר בכיס.

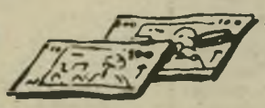
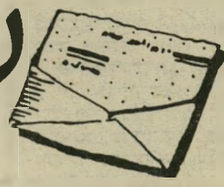
● ריברת עם האיש שעשה את הטעות?

שאלתי אותו איך זה קרה. הרי אנחנו עושים בריקות חוזרות ונשנות. הוא אמר לי שהוא טעה. הוא טעה ואני אכלתי אותה.

● האיש נענש?

לא, לא יכול להעניש בן־אדם. זו הרי טעות־אנוש. היום הוא טעה, מחר אחר יכול לטעות. ואת צריכה להבין שעל כל טעות כזאת של אחד מ־50 העובדים שלי אני יכול לשבת שיבעה חודשים בבית־סוהר. את תופסת? בן־אדם כמוני, שכיר כל ימי חייו, איש ישר, שעובר קשה לפרנסתו, שיבעה חודשים בבית־סוהר! את תופסת?

מתנה כל בוקר..

רק צלצל 824261 שלוחה
540 ואנו נדאג לספק את
העיתון משך חודשיים
בשעות הבוקר המוקדמות
לכתובת שתמסור לנו,
תמורת 8,280 שקל בלבד
(מחיר מוזל למתנה
במקום 17,560 שקל) עם
העיתון הראשון ישלח כרטיס
ברכה עם פרטי שולח השי.

• הארץ • הארץ • הארץ •

מיכתב לאמא

כן אמא. אני נוסעת לשבוע ימים לניו־יורק. לא. לאהרון לא איכפת. כן, הוא ישמור טוב על הילדים. בטח שהם לא יצאו בלי סוודרים מהבית. הוא לא ירשה להם. עם אופניים לכד ברחוב? השתגעת? הרי הוא יודע שאת לא מרשה. כן, השארתי מספיק אוכל במקרר. בטח. אוכל בריא. כן. אמרתי לו שיכין להם כל יום סלט. כי זה חשוב לילדים קטנים. הוא הבטיח. בשמונה וחצי הם יהיו במיטות. כדי שתהיינה להם מספיק שעות־שינה. אמרתי לו על פתק שמות של רופאים. לא. לא רשמתי לו על פתק שמות של רופאים. אבל אם. חס וחלילה, הם יצטרכו רופא, מייד הם יטלפנו אליך ואת הרי מכירה את כל הרופאים בארץ. זה בסדר. לא, הם לא מיסכנים ולא עצובים ואי־אפשר להתגעגע לאמא בשבוע אחד. כמובן, אמרתי לכל השכנים שאני נוסעת ושישימו עין על הדירה. הוא לא יתן להם גלידה לארוחת־ערב והוא לא יוותר להם על אמבטיה אף ערב. כן. בטח שהוא ינקה להם את האוזניים כל יום. אלא מה?

נו, תגידי את בעצמך. אני הייתי נוסעת לניו־יורק הקרה בלי קומבינזון? שישה קומבינזונים לקחתי. בטח שגם סוודרים וחולצות חמות וגו־פיות וז'קטים ומעילים וגרביים חמות ופיז'מה פלנל. הרי את אמרת לי שבניו־יורק נורא קר. כן, אני יודעת שאת אף פעם לא מסתובבת עם יותר מ־20 דולר בארנק. מה, אני לא יודעת שזה מסוכן? תגידי, 30 דולר. מחיר אחרון, זה בסדר?

מה, אני לא יודעת שניו־יורק מלאה רוצחים ושודדים ופושעים? כל הזמן אני נורא אזהר. לא לעבור כבישים בלי להסתכל לשני הצדדים? מאה אחוז. שאני לא אצא לרחוב בחושך? מה זאת אומרת. מחמש אחרי־הצהריים אני נסגרת בבית על שלושה מנעולים. מה יש לי לעשות בניו־יורק אחרי חמש בערב? לא לנסוע בטקסי? הם כולם רוצים לאנוס אותי? מתי הם אמרו לך את זה? טוב. רק באוטובוס. מבטיחה!

אני יודעת בעצמי שכאשר אני משלמת באיזה מקום. מייד אני צריכה לספור את העודף. בטח, הרי הם כולם שם, כל התישעה מיליון, מתים לרמות אותי. אני לא יודעת את זה?

כן. יש לי מעולל למיוודה ואני אנעל אותך טוב־טוב. אני צריכה שהאיטלקים האלה בשדה־התעופה יגנבו לי את כל הדברים? ובשדה־התעופה לא ללכת פיתאום לשתות קפה עם חברים. כי האווירון יכול לברוח לי. כן, אני יודעת שזה קרה לחברה של האחות של בעל המכולת שלך. לי זה לא יקרה. יהיה בסדר.

איפה בדיוק צריך לשבת במטוס? מאחור? למה, האווירונים מתרסקים רק מקדימה? מאה אחוז. אני רואה שאת ממש מבינה באווירונים.

יופי, אמא. באמת אל תדאגי. הכל יהיה בסדר. כל הזמן אני אעשה רק מה שאת אמרת לי. מה. אני ילדה קטנה שנוסעת לניו־יורק בפעם הראשונה?

בצוק העיתים: עציצים בשקים

אמרו שהמצב קשה וצריך להצטמצם ולהוריד את רמת־החיים. לא הבנתי איך זה יפתור את הבעיה של מדינת ישראל אם אני, באופן אישי, אצטמצם. אבל אולי משהו הם בכל זאת מבינים. חשבתי הרבה זמן למה הם מתכוונים שאני אוריד את רמת־החיים שלי. למשל הם רוצים שאני אמכור את הסובארו 77 שיש לי ואקנה פיאט 75? טוב, שימצאו לי קונה ואני אמכור. הם רוצים, למשל, שאני אחליף את דירה ה־60 מטר מרובעים שלי, בנגיח, משהו בן 50 מטר מרובע? שיגידו. אני תמיד יכולה לסגור חדר אחד על מנעול ולהרגיש עוד יותר לחוצה, אם זה יעזור לאינפלציה.

הם רוצים, למשל, שאנחנו לא נאכל ספאגטי פעמיים בשבוע אלא רק פעם אחת? בבקשה.

ריברתי על הנושא הזה עם חברה שלי, שלפי רעתה של אמא שלי היא מאוד חסכונית. נו, אתם יודעים מה. אז החסכונית אמרה לי שהבעיה של הביזבוז היא שאנחנו זורקים יותר מדי. זורקים אוכל וזורקים בגדים וזורקים נעלים ישנות וזורקים שקיות־זבל ועיתונים ישנים. לפי דעתה של החסכונית, פשוט צריך להפסיק לזרוק, והיא לא סתם מדברת. היא מביאה לי דוגמות יוצאות מהכלל מארצות שונות, שבהן החסכנות היא ספורט לאומי. בבקשה, הנה הרעיון הראשון: לא צריך לקנות עציצים יקרים כדי לשתול בהם שתילים. אפשר למלא שקיות־אשפה באדמה ולהשתמש בהן בתור עציצים. בתחתית השק־אשפה צריך לנקוב כמה חורים לניקוז, ומכובד האדמה השק יעמוד.

היא לא המציאה את השטות הזאת לבד. היא ראתה את זה בעיתון אמריקאי, ושם כתוב אפילו שהפלסטיק של שקית־האשפה עושה טוב מאוד לשתילים. אם יש לכם חשק לנסות את זה, רק תזכרו ששקיות־האשפה באמריקה הן פי שלוש יותר חזקות מאלה שמוכרים בארץ. אז פשוט תשימו שלוש שקיות, אחת בתוך השניה.

צפו לעוד רעיונות חסכניים כאלה בעתיד הקרוב. החברה החסכנית שלי נכנסה לאמביציה. והבטיחה לי שביחד נעצור את האינפלציה.

רעיון מבריק – נדאי להשחיק

לאחר מחקר ארוך ומייגע הגעתי למסקנה שהבעל הכי־נורא בעולם. הכי־מעצבן. הכי־גס־רוח. הכי־מקלל והכי־מגעיל זה הבעל שפיתאום אובד לו פינקס־הטלפונים האישי שלו. שבו רשומים מיספרי־הטלפון של כל המכרים שלו. כל אלה שגרים בדירות שכורות והם לא מו־פיעים בספר־הטלפונים. זה מתחיל. בערך. כך:

"מותק, ראית אולי את פינקס־הטלפונים שלי?"

לא:

"את בטוחה?"

כן:

"או אולי את יודעת איפה הוא?"

אם הייתי יודעת, הייתי אומרת לך.

"למה את עונה בגסות?"

שתיקה.

"אה, פיתאום אני נזכר שאתמול נתתי לך אותו".

זה לא היה אתמול. זה היה לפני שבוע, ומאז הוא היה אצלך.

"אני לא זוכר דבר כזה."

אבל אני זוכרת.

"את לא זוכרת שום דבר אף פעם. אז איך את פיתאום זוכרת את זה?"

אני זוכרת שלפני שבוע ביקשת ממני לחייג לעמוס.

"נו, ומאז הפינקס איננו. כל דבר שאת נוגעת בו מייד נעלם."

תגיד, מה אתה רוצה ממני?

"אני רוצה שתמצא לי את הפינקס עכשיו, או שאני לא יודע מה אני עושה בבית הזה!"

את ההמשך אני לא יכולה לכתוב. כי הנייר לא יסבול את ניבולי־הפה. ואפשר. כמובן, לע־שות כמוני. זאת אומרת לצרווח בחזרה. להת־עצבן, להעליב, להגיד לו שהוא אידיוט, ואת מצטערת בכלל שהתחתנת איתו. אבל אפשר גם לעשות כמו החברה שלי, שיום אחד התיישבה והעתיקה את כל פינקס־הטלפון והיא שומרת את ההעתקים אצלה למקרה של התפרצות אלימה בנושא.

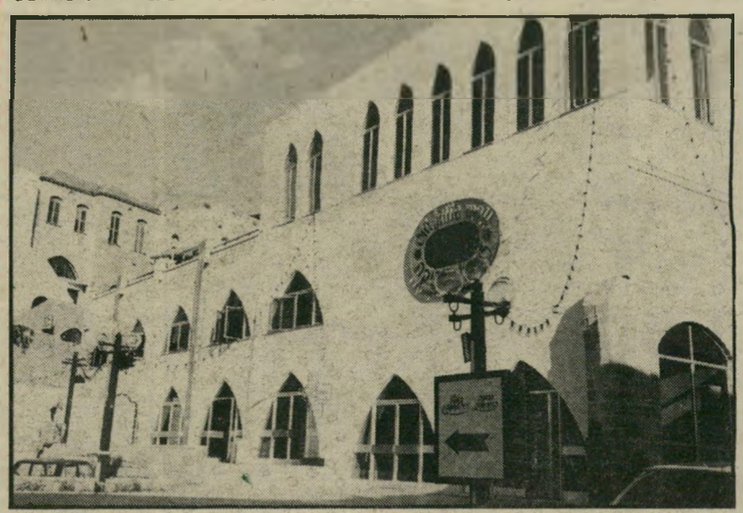
חברות זה דבר מאוד שימושי. כשהן חכמות, כמובן.

המלצה על עיוור

בשבת בבוקר. בדרך כלל. אני אשה עצמאית, משוחררת ומאושרת. כל זה בגלל הנוהג הנפלא שיש במישפחתנו, שבשבת בוקר שני הילדים הולכים עם האבא שלהם לאיזה מקום ואמא נשארת לבדה בבית. לטעום מטעם החיים.

לפעמים הם הולכים לספורטק של תל־אביב בשביל להתעייף. לפעמים הם הולכים לסרט. או לרכוב על האופניים בטיילת ולפעמים סתם לדיזנגוף, בשביל לראות אנשים ולאכול פיצות.

בשבת האחרונה הם נסעו ליפו וביקרו בבית החדש של החוויה הישראלית. שם הם ראו את אונונימוס בלפי הגדול. שהוא סיפור אגדה לילדים בשיטת המולטימדיה, בציפוי פעלולים יוצאי־דופן. הם חזרו משם נפעמים ונרגשים, ואפף, בני הבכור, השביע אותי לכתוב על העניין ולהמליץ לכל הילדים לבקר במופע. הסברתי לילד שיש הסכמה בין אנשי־תרבות שהם לא ממליצים על דברים שהם בעצמם לא ראו, והבטחתי לו שמיד אחרי שאני חוזרת מהחופש

שלי (כן, חופש. מה יש?) אני אלך לראות את המופע — ואם הוא ימצא חן גם בעיניי, אמליץ עליו.

הילד שלי הוא עקשן כמעט כמו אמא שלו, והוא אמר שהוא בשום אופן לא מסכים לעיסקה, כי עד שאני אחזור מהחופש שלי כבר כל העיתונים יכתבו־על זה ואז אני אגיד לו: מה אתה רוצה, שאני אכתוב מה שכולם כבר כתבו?

אז מה שאני עושה עכשיו זה פשוט בשבילך, תדעו לכם כולכם שאפף שמי בן ה־9 חושב שאנונימוס בלפי הגדול הוא דבר נפלא, וכל ילד צריך לראות אותו מייד "לפני שאיזה עיתונאי מטומטם יכתוב שזה לא מצא חן בעיניו ואז יורידו אותו." ככה אמר הילד.

(כל העיתונאים שנעלבו מתבקשים לפנות בטענות אל הילד שלי שעדיין לא חלה עליו אחריות פלילית.)

אני את שלי עשיתי.

בחנות הבגדים מסדרים גם תיסרוקת, ציפורני ידיים ורגליים, ובנווה־צדק מעלים זיכרונות בסיגנון סיני

להשחיז את הסכינים

הצגה חדשה של תיאטרון יובל לפי סיפוריו של המחזאי ניסים אלוני, מוצגת עכשיו בנווה־צדק: משחיז הסכינים הסיני.

אל תחפשו שום סינים בהצגה. השם הוא מיקרי בהחלט. הסיפור הוא על גיל־הנעורים של ילדי מילחמת־העולם השניה בנווה־צדק — כמו אסקימו לימון. אבל הרבה יותר משעשע, וכל הזמן רצים על הבימה.

יש את מישחקי הילדות של הנערים, האשה הפולנית בעלת החזה הגדול שמגרה את הנערים. בתוך כל הנערים ישנה גם דמותו של ניסים אלוני, שחיי באותן שנים באותה השכונה עצמה בה הוא מעלה היום את המחזה.

את המסיבה לכבוד הבכורה ערכו השחקנים. הבימאי רני הורביץ והמחזאי במסעדה פאטיה. הנמצאת בצפון תל־אביב, שהיא מיסעדה סינית — כאילו רצתה המפיקה של תיאטרון יובל למצוא איזשהו קשר לשמה של ההצגה.

בין השחקנים והטבחים של המיסעדה נערכה תחרות קיצוץ כרוב. הטבח התאילנדי ניצח. בהשחזת הסכינים ניצחו דווקא השחקנים של יובל.

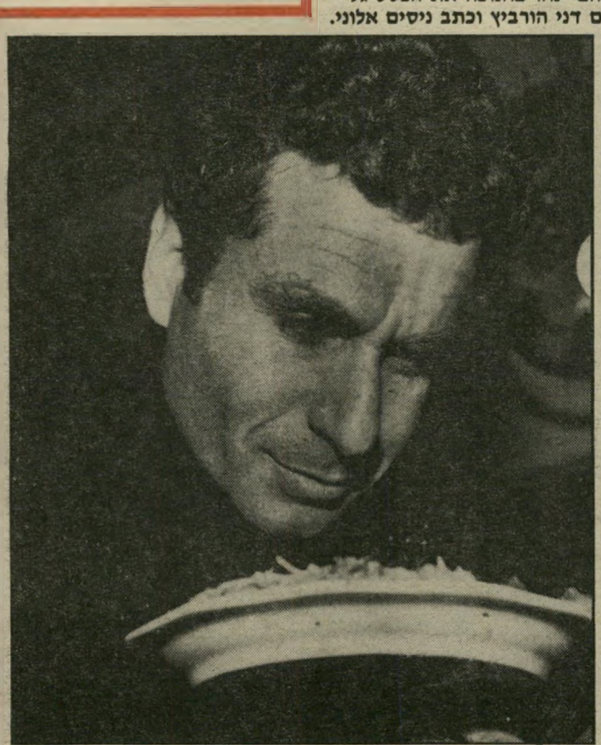

בייה כץ האופנאית הצעירה, ש
הראשונה. את בגדיה
ישראל בפעם הראשונה בסטודיו שהו
בוטיק. בייה הביאה את הבדים המיוחז

מוני מושנוב שחקן בהצגה משחיז הסכינים הסיני, מכוון את הסכין לעבר המצלמה. בהצגה הוא מגלם את בנה של הפולניה, הלא היא חנה רוט. במרכז: אריה מוסקונה, הוא האבא של שלמה בר־אבא. משמאל: בר־אבא, המגלם את הנער ניסים אלוני.

השלישיה הקצת מבוגרת הזאת משחקת נערים בני 14. מוני ובר־אבא ידועים במיוחד מהופעתם בסידרת־הטלוויזיה המוצלחת זהו זה. את השניים גם יראו כל ילדי ישראל כשהם ינחו בחנוכה את הפסטיגל – פסטיבל שירי ילדים. את ההצגה ביים דני הורביץ וכתב ניסים אלוני.

שלמה בר־אבא מריח את האוכל הסיני שבצלחתו. מימין: אשתו של בר־אבא, שהיא בהר־יון מתקדם. גם היא שחקנית: להזכירכם, היא שיחקה בסרט הישראלי חמסין של דני וקסמן, ואף חשפה במהלך הצילומים את מחמדיה.

שושנה דואר שחקנית הבימה, מש־יובל בנווה־צדק. היא ביקשה מהטבח התאילנדי הסבר איך הצליח בשניות לחתוך את הכרוב.

את לה התצוגה
ראה קהל נשות
גם מיספרה וגם
ם מאיטליה. היא
שהתה שם במשך חודש שלם כדי לבחור את הבדים הנכונים. משמאל: מיי בריט, דוגמנית וחברתו של הספר גילי גמליאלי, שעוזב בימים אלה את ישראל ועובר לגור בניו־יורק. גילי מכר את המיספרה שלו בכיכר־המדינה.

סמי זלצר מעצב השיער, שהוא לא רק אח־ ראי על תיספורת, אלא גם על הלבוש של כל גברת מגונדרת שתעשה אצלו תיספורת. מיבחר ענק של בגדים להתאים ולרכוש.

ליבי דיקן הזמרת המובטלת, שהתפרסמה בעבר כשהצהירה שהיא יהודיה מסורתית, ממעטת לאחרונה להופיע במועדוני צעי־ רים. התיספורות המשוגעות שלה הן עיצובו של זלצר.

שערות ובגדים

השבוע נפתח הסטודיו הגדול ביותר בתל־אביב — חציו מיספרה ומכון למניקור ופדיקור, חציו חנות בגדים. הבגדים הם בעיצובה של בייה כץ, מע־ צבת חדשה בעולם האופנה הישראלי. היא ישראלית שחיה תקופה ארוכה ב־ לוס־אנג'לס.

בערב הפתיחה ערכו יפה שולחנות מחוץ לסטודיו, ועליהם הונחו גבינות מכל הסוגים, ירקות ופירות יבשים, יין לבן ועוגות תוצרת־בית, שהכינו ידי־ דות של הספר סמי זלצר.

מה שמעניין בסטודיו הזה, שכולם הם יורדים לשעבר: הספר, הפדיקו־ ריסטית, מעצבת־האופנה ואפילו פקי־ דת־הקבלה של הסטודיו החדש הזה.

רדן לוינסון הדוגמנית וחברתו של המיסעדן־ בעבר ואיש־הסרטים־בהווה רמי שאולי, באה לפתיחת המיספרה עם מאיר טפר. שהגיע אישר מלוס־אנג'לס, למסיבת הבר־מיצווה של בנו. טפר הוא בעל רשת בגדים, מיסעדות וגלידריות בלוס־אנג'לס. בתמונה משמאל: דנה סטינה, הדוגמנית שנבחרה לייצג את ישראל באיזו תחרות־יופי שתיערך בהונולולו. על ראשה נראית בתצלום תיסרוקת, מרי־עיצובו של זלצר.

צילמו מנשה

קיפוד סומר מראה פאנקי או מראה הכאסח. שיער שחור כעורב, מסופר בחלק הראש העליון קצר, כאשר העורף ארוך יותר. כמה קצוות־שיער יוצרות פוני בלתי־אחיד. גל חדש.

קצר ומסנוור

גוונים בקצר בצבע בלונדי שקט. אורך השיער עד העורף, מרוח בקצת ג'לי, העוזר לשוות את המראה הרצוי. זוהי תיסרוקת של מצב טיבעי, של שיער המסורק לאחור והצידה. התיספורת היא בכיוון של צמיחת־השיער ולא נגדו. כך תיראי מסורקת גם אחרי התפרעות.

השראה יפאנית מקבלים לא רק מ־עצבי־האופנה בבגדים אלא גם מעצבי־התיסרוקות. למעלה: מראה הלוחם – שיער שחור־שחור. במראה הקארה החדשני, מתאים לערבים מיוחדים בלבד. מימין: מראה המטמורפוזה – בלורית בשיער ארוך וגלי.

שחור כעורב שרי קרן בת ה־18, בתה של מעצבת־התיסרוקות ונדה, ש־צבעה את שיער הבת, המתולתל מטיבעו, וסיפרה אותו.

גלים בלונדיים מראה רך ונשי בשיער קצר, הנופל בטיבעיות. שביל בצד, היכול להיות גם שביל באמצע, או מסורק כולו אחור. הגלים כאן הם טיבעיים.

כרבולת מנופחת במראה הקצר, עם סממן של חזרה לשנות השלושים. החלק הקידמי של השיער מנופח.

תיסרוקת יפה, אופנתית ומת־אימה היא חלק מהופעתה של האשה, והיא המשלימה את המראה הכללי. ראש חרש, תיספורת ותיסרוקת

קלה ומהירה, המשווים מראה ספור־טיבי או אלגנטי, הם צו האופנה.

אבל צריך גם לזכור כי היום, החזרה אל הטבע היא לא רק בתמרוקים ומוצרי־קוסמטיקה, אלא גם במצב השיער, משאירים אותו חופשי וטיבעי, עם שינויים קלים.

על מצב השיער 1985, יכולה לדווח מעצבת־השיער ונרה קרן מרמת־אביב, שחזרה לא מכבר מקאן, שם ייצגה את ישראל בפסטיבל העולמי לתיסרוקות.

שני הקווים העיקריים הם לנוער ולנשים. שיא האופנה לצעירים באי־רופה הם הראשים המגולחים בחלקם התחתון, שהחלק הקידמי מאוד מלא ויוצר בלורית עשירה, כסיגנון הארי קרישנה.

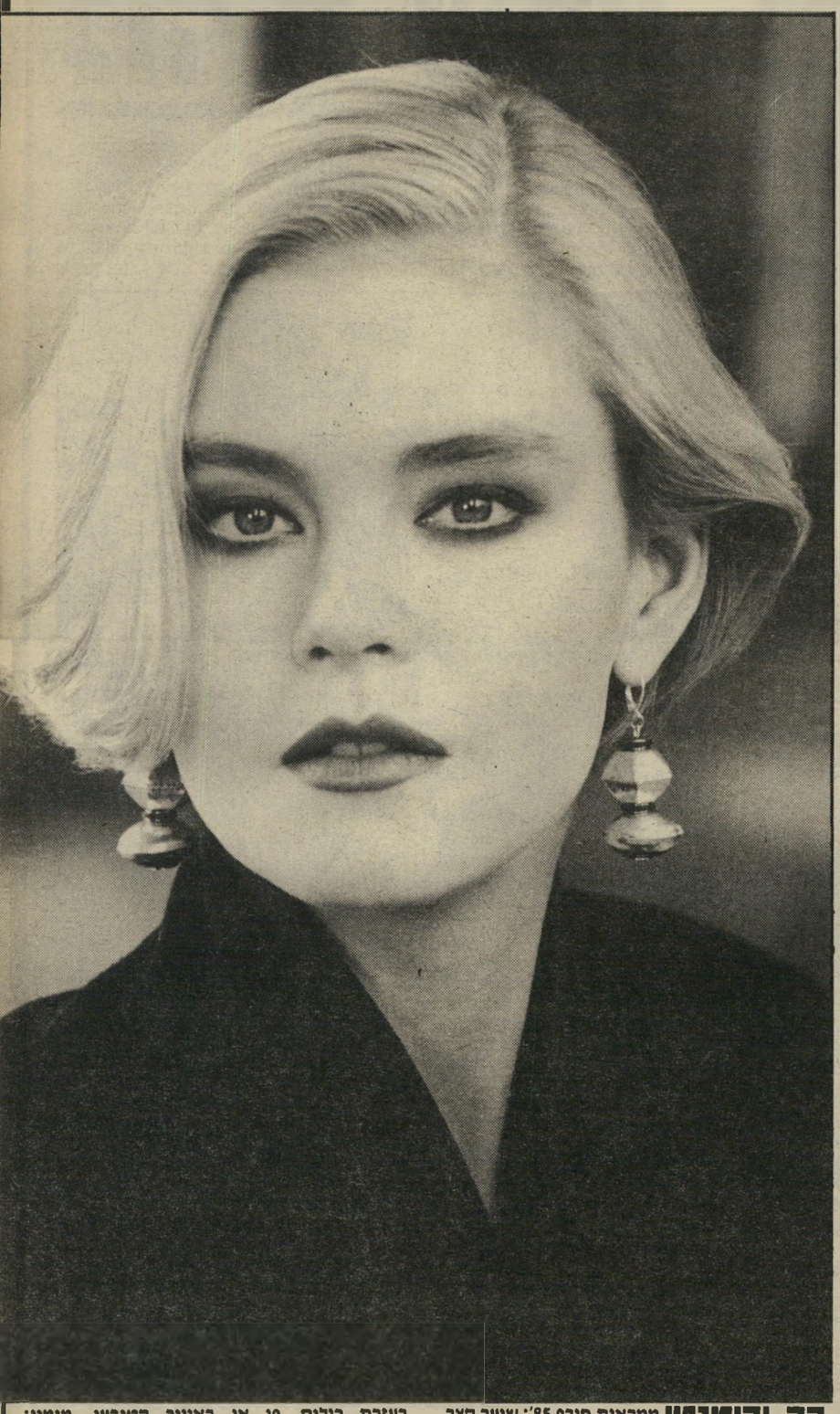
לעומת זה, באופנת תיספורות ר־תיסרוקות הנשים, הקו הכללי הוא נקי, הקארה עדיין שולט, כשאיזור העורף מאחור קצר והשיער בחלק הקידמי ארוך יותר: זוהי תיסרוקת המתאימה בעיקר לשיער חלק.

לאוהבות הפרמננט ומראה השיער המלא — גם הוא עדיין באופנה, כשהתלתלים הם גדולים וגליים, ולא בסילסולים כושיים קטנטנים.

לשעות הערב חוזרים אל המראה המנופח של שנות העשרים והשלושים. מנפחים את השיער ואוספים את כולו, או חלקו, כשספריי מותז מחזיק אותו בצורה הרצויה.

גם ליחו של הג'לי לא נס. הג'לי מאפשר לשנות את קו התיספורות.

(המשך בעמוד 32)

רך ורומנטי ממראות חורף 85': שיער קצר, צבע בלונד שקט – דבש, או גזר – במראה הטיבעי. חופפים, מרככים, מייבשים בעזרת רולים, פן או באוויר הטיבעי. מימין: תיסרוקת שכולה ג'לי, אין צורך ללכת למיספרה, אפי־לו לא פעם אחת בשבוע. מספיק לקפוץ לסופרמרקט.

ראיון בלעדי עם השחקן אנתוני הופקינס, המעצב בגירסה החדשה של „הבאונטי" קפטן הנאלץ לשמור על מעמדו בכוח הזרוע ובכל זאת יוצא זכאי

הקפטן רוצה להיות שפוי

הופקינס הוא שחקן ולא כוכב. זה בולט מן הרגע הראשון שפוגשים בו. הוא נראה צעיר מן התפקידים שהוא מגלם (הוא היום בן 48), וכאשר הוא עובר באולם־הכניסה של מלון **קארלטון**. בעיצומו של פסטיבל הסרטים, איש אינו מזהה אותו. הצלמים אינם מתנפלים עליו ונערות אינן פוצחות בצריחות.

אף על פי כן. זה האיש שגילם כמעט את כל התפקידים המובחרים של התיאטרון הקלאסי, על הבימות המפורסמות ביותר בעולם. עשר שנים הוא חי בהוליווד. ושם הופקדו בידיו תפקידים מכל הסוגים. החל מגיבור של סירטי פעולה ועד למחזות מצולמים לקולנוע או לטלוויזיה. בעיני רבים הוא נחשב ־שחקן של שחקנים". אחד שרק בעלי־מקצוע יודעים להע־ריך את כישרונו במלוא מובן המילה. ומדרך הטבע, כאשר משוחחים עימו. אי־אפשר שלא להתחיל בזהותו כשחקן:

כאשר למדתי מישחק, לפני יותר מ־20 שנה, הייתי תחת השפעת האסכולה של סטאניס־לאבסקי ושל אולפן השחקנים האמריקאי. ניתח־תי כל תפקיד, רשמתי לי הערות מפורטות על כל רמות, רציתי שהכל יהיה אמיתי, אמין. אבל בסופו של דבר כל המתח הפנימי הזה, כל הריכוז הקיצוני הזה בעצמך — זה מתחיל להיות משעמם. וזה מה שקורה לשחקנים אמריקאיים רבים, גם הנפלאים שבהם.

עד שיום בהיר אחד, הוזמנתי לגלם את התפקיד הראשי במחזה אקווס בניו־יורק, והבימאי הבריטי שהעלה את ההצגה אמר לי: „עזוב את השטויות, תלמד את הטכסט! מרוע אתה מנפח לעצמך את הראש עם ההבלים הללו?" הרהרתי לרגע, חשבתי שאולי הוא צודק, ומאז אני צריך לומר שמלאכת המישחק נעשתה קלה הרבה יותר.

איך מסתדר שחקן בריטי בהוליווד?

אחרי השנה הראשונה שם, החלטנו, אשתי ואני, שזה פשוט בית־משוגעים. העדפתי להישאר בבית, לטפל בגן, לקרוא ספרים, לשמוע מוסיקה. פשוט, ליהנות מן החיים ולהתעלם מן הסביבה. אין דרך אחרת, שם כולם באמת מטורפים.

אני זוכר מסיבה לפני כשנתיים, זמן קצר לפני חלוקת פירסי האוסקר. הכל התווכחו מי יזכה הפעם. לתומי, שאלתי מי זכה לפני שנה, ואיש לא יכול היה להיזכר בזוכה המאושר לשעבר. אז מה שווה כל הפרס הזה? חייתי שם — אני עומד לשוב לאנגליה בקרוב — משום ששם היתה עבודתי. הופעתי בכמה סרטים איומים כמו מישחקי זוגות עם בו דרק ושירלי מקלין, בכמה סרטים טובים, כמו אריה בחורף ואיש הפיל. עכשיו עייפתי קצת מכל זה.

שחקנים רבים שולחים ידם לאחרונה בבימוי. מה איתך?

לי מתחשק לביים רק כאשר אני עובד עם בימאי גרוע. בכל מיקרה, עלי לומר, איני מקדיש תשומת־לב רבה לבימאים. אני מעריך אותם אבל איני מקשיב להם. ליתר דיוק: אם הם טובים והם מביאים להצגה או לסרט רעיונות טובים משלי, אני מאמץ אותם. אבל אם הם מתחילים לשחק איתי מישחקים, לצעוק או להשתולל, אני מעדיף לקום וללכת.

פגשתי יותר מדי שוטים במיקצוע הזה, אין לי סבלנות אליהם. נכון, פגשתי גם שחקנים מטומ־טמים, גם אני התנהגתי לעיתים כך. אבל בסך הכל, אני אוהב את המיקצוע הזה, ואוהב לראות כל אחד עושה את עבודתו כמו שצריך.

לדעתי, בימוי אינו עניין לגאונים, צריך רק הגיון בריא. מספרים לי שקופולה עושה עכשיו סרט שיעלה 65 מיליון דולר (מועדון הכותנה) והוא מצלם כבר שנה. בתנאים כאלה לא צריך להיות גאון כדי שהסרט ייצא טוב. ואולי דווקא כן?

מה אתה דורש מבימאי?

אני מבקש שיידע מה הוא דורש ממני ויאמר לי זאת בצורה ברורה. בריוק כפי שאני חייב ללמוד את התפקיד שלי היטב ולדעת אותו כאשר אני מגיע לעבודה, כך גם הבימאי צריך לדעת מה הוא עומד לעשות עימי. כל מיני „גאונים" לכאורה, כמו דייוויד לינץ' (בימאי איש הפיל) מתנהגים בריוק להיפך. אילו היו שחקנים, היו מפטרים אותם מייד. בכל פעם שאינם יודעים איך להמשיך בעבודה, הם שולחים את הצוות לאכול צהריים. הייתי פונה אליו ושואל אותו מה עליי לעשות והוא היה משיב בשאלה: אינני יודע, מה אתה מציע? מיותר לומר, שהעבודה על איש הפיל היתה עבורי חוויה בלתי נעימה לחלוטין.

איני נוהג בדרך כלל להשמיץ את האנשים שעימם שיתפתי פעולה, אבל אני חייב לומר שבמיקרה הזה, החוויה היתה באמת קשה. לינץ' הוא אחד מאותם אנשים שאין לו כל תיקשורת עם הסביבה. הוא ללא־ספק כישרוני, אבל אם הוא רוצה להשיג תוצאות מן הצוות שלידו, הוא צריך ללמוד כיצד למסור את כוונותיו לצוות הזה.

איך מתאים עצמו שחקן תיאטרון לקול־נוע?

ראשית, משתמשים בכלים שרוכשים בתיא־טרון: מישמעת, למשל. חוץ מזה, למדתי הרבה מאוד מן האנשים שלצידם הופעתי, כמו קאתרין הפבורן או פיטר או'טול. אני זוכר שכאשר הגעתי לבימת־הצילומים של אריה בחורף, אחרי שהופעתי באותו התפקיד על הבימה, הדבר הראשון שאמרה לי הפבורן היה: „עשה פחות!" מובן שזה לא מתאים לכל הזדמנות, צריך להשתמש באינטואיציה. אבל כאשר רואים בסרטים אנשים כמו בט דייויוס, האמפרי בוגארט, ז'אן גאבן, לומדים מהם את המיקצוע.

חוץ מזה, צריך להשתחרר מן הפחד שיש לרבים מפני המצלמה.

מה בדעתך לעשות. אם תשוב לאנגליה?

תיאטרון, הרבה תיאטרון. יש כמה מחזות גרמניים משנות העשרים והשלושים, מחזות ספרדיים קלאסיים של קאלדרון ולופה דה־וגה, מחזות של שניצלר, טראגדיות יווניות.

מחזות מודרניים?

איני חסיד גדול שלהם. מחזה אחד או שניים של בקט, או פינטר, שבכמה ממחזותיו כבר הופעתי. כל היתר נראה לי זבל מסוגנן. אנשים שהולכים לראות מחזה של אראבל ומתפעלים ממנו, מזכירים לי ביקור שערכתי פעם באחד המוסיאונים של לונדון, שם היתה תערוכה של ציורי פיקאסו. הכל התפעלו ואיש לא ידע מדוע.

אבל אין מה לעשות. ככה זה בעיסקי־השעשועים. אם אתה חוזר ואומר מספיק פעמים שדבר כלשהו גאוני, בסופו של דבר יסכימו איתך כולם. **עדנה סיינרו** ■

אנתוני הופקינס כקפטן בליי
בהוליווד כולם מטורפים

בת טאהיטי בגירסה החדשה של „הבאונטי"
בימוי אינו עניין לגאונים

כקולונל פרוסט ב„גשר רחוק מדי"
אוהב את המיקצוע

קולנוע

סרטים

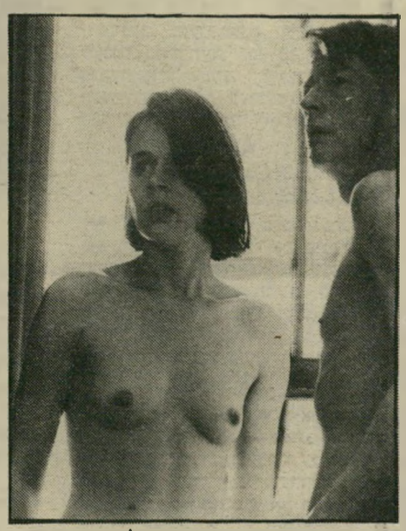
1984 על תנאי

עורך־הדין היהודי מארווין רוזנבלום ישב וח־שב. לפני חמש שנים: מה הוא התאריך הבא שכדאי לחגוג באמצעות סרט? חגיגות מאתיים השנה של ארצות הברית חלפו, שנת 2000 עוד רחוקה. מה נותר? כמובן, שנת 1984, השנה שהיא הסמל לעולם העתיד. בגלל הספר שכתב פעם ג'ורג' אורוול. מה אם כן מתאים יותר. מהפקת סרט לפי הספר?

רוזנבלום ניגש מייד למלאכה. אבל עד מהרה הסתבר לו שזה לא קל כל־כך. אלמנתו של אורוול, סוניה, שנישאה לסופר זמן קצר לפני מותו, זעמה עדיין על העיבור הראשון לקולנוע שעשו מן הספר הזה, לפני קרוב ל־30 שנה (עם אדמונד או'ברייין בתפקיד הראשי). בזמנו הכריזה כבר שלא תרשה עוד לאיש מן העולם המושחת הזה של הסרטים לגעת בספר של בעלה.

רוזנבלום לא התייאש. שנה תמימה הפציץ את כל מקורביה של סוניה אורוול ואותה עצמה, במיכתבים, שבהם הבטיח כי כוונותיו רציניות והוא מוכן להסכים לכל התנאים שהיא תתנה. הוא טרח וחקר את כל מה שכתב אורוול אי־פעם, למד אצל מרצה באוניברסיטת שיקאגו, שהתמחה בכיתבי הסופר הבריטי, וכאשר נקבעה לו פגישה, בסופו של דבר, עם האלמנה, אחרי שנה, הוא הגיע ללונדון כשהוא משנן לעצמו בעל־פה כל מה שירד בנושא.

„כאשר פגשתי בה, הייתי מוכן לכל. הייתי משוכנע שתערוך לי 'מיבחן כדי לבדוק את רצינותי ותנסה להפיל אותי בפח. חשדתי שאם תאמר משהו על מזג־האוויר, אצטרך מייד לשלוף

ג'ון הארט וסוניה המילטון ב־1984
קופולה לא רצה

מן המותן את התשובה ולומר: האם אורוול לא כתב פעם, כמדומה לי בשנת 1940, מאמר על מזג־האוויר בלונדון?

שיעורי־הבית עזרו. סוניה אורוול השתכנעה שמארווין רוזנבלום הוא איש רציני לכל דבר, והתנגדותה נחלשה כלשהו. אז דרשה, תמורת הרשות שתיתן לעבד את הספר, את זכות הביקורת הסופית על המוצר. רוזנבלום כמעט התייאש, עד אשר הסכים לכלול, בחוזה הסופי, סעיף האומר שהוא מתחייב „לעשות את כל המאמצים כדי שלא יהיו בסרט אפקטים בנוסח מילחמת הכוכבים או אודיסיאה בחלל. ולא ירשה לפעילים להעפיל על הנושא ועל המסר של הספר."

ימים אחדים לאחר מכן התבשר. שסוניה אורוול מוכנה לחתום על החוזה. אבל עדיין חשש שיהיה מי שיחטוף לו את פרי מאמציו מתחת לאף. „מה הייתי עושה אילו הופיע קופולה ברגע האחרון והציע סכום גבוה יותר מכפי שאני הצעתי? מייד עליתי למטוס וטסתי ללונדון, כדי להבטיח שהזכויות לא יישמטו מידיי."

כאשר הגיע ללונדון, בסוף שנת 1980, סוניה אורוול היתה במצב אנוש, בבית־חולים, ותישעה ימים לאחר שחתמה על החוזה, הלכה לעולמה.

בדיעבד. הסתבר, שלא צריך היה לחשוש מקופולה. כשהזכויות היו בידיו, פנה אליו רוזנבלום והציע לו לביים את הסרט. אבל קופולה סירב. כמוהו עשו גם האל אשבי ומילוש פורמן. בסופו של דבר, הבימאי שנבחר היה מייקל ראדפורד, צעיר בריטי בעל נסיון ניכר בטלוויזיה, שעשה קודם לכן רק סרט עלילתי אחד, זמן אחר, מקום אחר.

ביקור בגן־עדן

הומור

צרות בגן עדן (דקל, תל־אביב, ארצות־הברית) – אחרי 52 שנים אפשר עדיין לשלוח את כל מי שמתיימר לעשות היום קולנוע, שילמד קצת מה זה עידון ואינטליגנציה מן הסרט הישן הזה.

העלילה אינה אלא מהתלה על שני גנבים אלגנטיים, גבר ואשה, ועל אלמנתו העשירה של מיליונר צרפתי, המנסה לאמץ לעצמה את הנוכל המקסים. זה מתחיל בוונציה, זה נמשך בפאריס, ובעצם ברור מעל לכל ספק שהכל צולם בתוך אולפן. אבל שפע הרעיונות הניתזים מכל סצינה בסרט הוא חגיגה לכל מי שאוהב קולנוע.

לדוגמה: סצינת הפתיחה שבה גונדולה אוספת אשפה בוונציה, ופועל־הנקיון מזמר בקול גדול „או סולה מיאו". הכל לכאורה הגיוני: בוונציה צריך לאסוף אשפה בעזרת סירה, ומשיקי הגונדולות ידועים בחיבתם לשירה. אבל גונדולה הרי מתקשרת אוטומטית ללילות־ירח רומנטיים, ודאי שלא לפח זבל, ואיך אפשר לשיר על „שמש יקרה שלי" בחצות־הלילה?

הסצינה הבאה: תייר מתעורר מן העלפון בו היה שרוי ומגלה שהוא נשדד. המצלמה יוצאת מבעד לחלון, עוברת על־פני הבניין, אל מעבר לפינה, נכנסת בסיפו של דבר למירפסת אחרת. שם ניצב איש בלבוש מהודר, מזמין מן המלצר הראשי אוריחת־ערב מעודנת. הוא רוצה שמפניה, קאוויאר, וירח בשמיים. המלצר רושם הכל בפרוטרוט, גם את הירח ואחר כך,

הרברט מארשל, מרים הופקינס וקיי פראנסיס

בתנועת יד קטנה, מסיר עלה מדש מעילו של הג'נטלמן. שום דבר לא נאמר בפירוש, אבל מאחר שאין צמחים על המירפסת, וקודם לכן ראינו שוד, ובדרך מן החדר של הנשדד לחדר של הסועד עברה המצלמה על פני עץ שעליו דומים, המסקנה מתבקשת מאליה.

אין טעם להרחיב עוד בדיבור. לחובבי קולנוע טוב זהו סרט חובה.

צבא הצלליות

מתח

זעם ותהילה (רב־חן, תל־אביב, ישראל) – בעת הדפסת שורות אלה כבר יהדהד באוויר ויכוח ציבורי שיקום נוכח הזיכרונות המסווגים בסרט זה יעורר. מסווגים. מאחר שישנם שיזעמו על שאליבא דסירטו של אבי נשר, היתה מחתרת אחת בלבד, לח"י, ואילו אצ"ל והגנה לא היו בעולם. אחרים יתרפקו על התהילה וייתריסו שסוף־סוף הגיע תורם של החיילים ה־אלמוניים לזכות בה, אחרי שבמשך שנים יצא שמם ללעז.

אבל בלהט הוויכוח לא יבחינו רבים כי הסרט כמעט שאינו דן במהותה, באופיה ובתרומתה של לח"י למה שנוהגים לכנות „תקומת ישראל" ולהיסטוריה של העם הזה. שכן, נדמה שה־בימאי בחר לו את סיפורו של תא־מחתרת בירושלים ב־1942 כתירוץ למותחן פוליטי מסוגנן. הוא בחר לו ריפוד היסטורי מרתק וציבעוני ביותר לסיפור הצופן בתוכו אלימות, טירור, מיתוס וגבורה, שכולם ערכים של יום־יום במציאות הישר־אלית. ובעוד כל אלה מתאחדים למלאכה קולנועית יפה, אחידה ומסוגננת (שבח לצילומי דויד גורפינקל), מתגלה החולשה בתוכנה של התבנית המבריקה.

התירגולים המתמידים לפעולה שתוכנה ותולדותיה אינם ברורים כל הצורך, אינם יוצרים מתח. הדמויות המשורטטות יותר כדגמים לאנשים ולא כאנשים של בשר ודם, אינן סוח־פות את הצופה בפועלן, סיפור אחד לפחות אין לו סוף (סיפור

רוני פינקוביץ': טכניקה יש, אופי אין

המלשין), ולסיפורי האהבה אין בשר.

מילה על השחקנים: כולם כתגליות חדשות עשו כמיטבם, ואין זה משנה כלל אם לשם כך היה צריך להושיבם ממש בתנאי מחתרת או לאו. התוצאה סבירה מבחינה טכנית, אבל לא יותר מזה.

חבל שאי־אפשר להתרגש באמת, להוריד דימעה הגונה או אפילו להרים אגרוף בזעם.

פרסומת לטאהיטי

היסטורי

הבאונטי (אורלי, תל־אביב, אר־צות־הברית) – זאת הגירסה הקול־נועית הרביעית לסיפור המפורסם. בן המאתיים שנה, על הפלגת ה־ספינה באונטי מאנגליה (בשנת 1787), בדרך לטאהיטי, ועל מרד המלחים שפרץ בה.

הגישה הקלאסית לנושא הזה הציגה את קפטן בליי, קברניט הספינה, כמיפלצת רודנית, וצ'ארלס לוטון הפך את התפקיד הזה בזמנו לחינגה, בסרט של פראנק לויד. לעומתו, פלצ'ר קריסטיאן, הסגן שנחלץ לעזרתם של המלחים המעונים, הוא גיבור רומנטי יפה־תואר, וגם הדמות של קלארק גייבל מן הסרט של לויד הפכה לאב־טיפוס.

אם אין מזכירים את הגירסה הראשונה של סרט זה, שבה הופיע ארול פלין, שהיה עדיין אלמוני, באוסטרליה, הרי זה משום שהסרט הוצא מן ההפצה עוד בשנת 1935, כאשר מ־ג־מ הפיקה את סירטו של לויד. ואם מתעלמים מן הגירסה השלישית, זה משום ששיגיונותיו של מארלון בראנדו הפכו את הסרט לאחת הקאטסטרופות המיסחריות והאמנותיות הגדולות בתולדות הוליווד.

השינוי העיקרי, הפעם, הוא בכך שאין עוד נבלים וגיבורים בסיפור. בליי אינו עוד מיפלצת, אלא קברניט קפדן, טירון בעמדת פיקוד, שאולי מתוך מידה מסויימת של חוסר־ביטחון דורש מישמעת מוגזמת במיקצת, אבל בשום פנים ואופן אינו

מל גיבסון: כתובת קעקע, מטאהיטי באהבה

מתעלל באנשיו. קריסטיאן, לעומתו, הוא טיפוס חלש אופי, המתאהב בילידת טאהיטי, ואם הוא מורד נגד מפקדו, זה לא מעט משום שאינו רוצה לנתק עימה את הקשרים.

הכל קורקטי ומסודר בסרט זה, הפקה נאה וציבעונית המציגה את כל הסיפור במבט לאחור, כאשר נקודת המוצא היא המישפט שנערך לבליי עם שובו לאנגליה. מאחר שה־סיפור מוכר, נותר מעט מאוד מקום למתח או לדראמה.

(המשך מעמוד 19)

לך צד"ל עכשיו נוטה להפיכתו לצבא רב־עדתי, דוגמת צבא לבנון. בצבא לבנון קיימות חטיבות שבהן רוב של בני עדה אחת ומיעוט של בני עדות אחרות. צד"ל מנסה ללכת בדרך זו, ברמת הפלוגות והגדודים, כאשר הגדוד הערוך בגיזרה המיזרחית הוא דרוזי בעיקרו, ושאר הגדודים הם נוצריים בעיקרם, כולל אלה הערוכים באיזורים לא־נוצריים, כמו גדודי צידון ונבטיה, וזאת עקב המחסור בשיעים, כאשר הכוונה היא שגדוד נבטיה, לפחות, יהפוך בעתיד לשיעי בעיקרו.

מיבנה זה סותר, במידה רבה, את התיאורים הוורודים שמ־ציירים הגורמים המוסקדים על צד"ל בדבר היותו צבא רב־עדתי. ואכן, אירילה ביי־עד־תית אינה שוררת בו. לעיתים יש מתיחויות, סיכסוכים ואפ

חייל צה"ל ליד מחסום בדרום־לבנון
„אני ואחי, נגד בן־דודי..."

מריבות על רקע עדתי, בעיקר בין נוצרים לדרוזים, ובדרך כלל היחסים בין בני העדות השונות נעים בין קרירות ואדישות לבין מופגן, ולכן משתדלים להסריד ביניהם.

השאלה היא: מה מידת התבונה שבהקמת גוף צבאי על־פי מתכונתו של צבא לבנון — מתכונת שכבר פעמיים בעבר הוכחה ככישלון חרוץ וקרסה תחתיה בחורף 1976 ובפברואר השנה?

„אני ובן־דודי"

ריר שצד"ל אינו גורם היכול להבטיח את הביטחון בדרום לאורך זמן. הסורים מתנגדים להסדר שיותיר את צד"ל פרוס בדרום לבנון, שכן פירוש הדבר שאיזור זה ימשיך להיות נתון להשפעה ישראלית. הד־רוזים של ג'ונבלאט שוללים את קיומו שם. עקב אופיו הנוצרי בעיקרו וחש־שם מאיגוף השוף מן הדרום בידי גור־מים נוצריים, והשיעים, ונביה ברי בראשם, מתנגדים לשליטת צד"ל בד־רום, המהווה את בסיס־הכוח העיקרי של העדה השיעית בלבנון.

כל אלה מעדיפים את פריסתם בד־רום של כוחות צבא לבנוניים הנתונים להשפעה סורית, כמו חטיבות 1 ו־2 — דבר שמבחינתה של ישראל לא בא בחשבון.

אם יתגלה סיכוי להשגת הסדר שיאפשר את החזרת צה"ל מלבנון, תהיה זו אך איוולת להניח לצד"ל להפוך לאבן־נגף, שתביא להכשלת המו"מ.

בכלל, ההסדר הטוב ביותר יהיה זה שיחסל את המוטי־בציה של השיעים לפעול נגדו או להילחם נגד ישראל. הסדר שאינו כורך נוכחות של צה"ל או צד"ל בדרום. הסדר כזה, המבוסס על התפרסות יניסי־על כל, או מרבית, דרום לבנון, ניתן להשגה בתוך זמן לא ארוך והוא מקובל על הסורים, „אל־אמל" וגורמים אחרים בלבנון.

המשך נוכחותו של צה"ל בדרום או החלפתו בצד"ל רק יגבירו את המו־טיבציה של השיעים להילחם, וזו אף תביא לשיתוף־פעולה מוגבר בינם ל־בין אש"ף, למרות שאין הם מעוניינים בחזרתו של זה לדרום.

למעשה, קיים כבר כיום שיתוף־פעולה בין אל־אמל לגורמים מסר־יימים באש"ף, ויצחק רבין אף התייחס לכך באחת מישיבות הממשלה האח־רונות.

שיתוף־פעולה זה, המכוון נגד צה"ל בדרום־לבנון, מתנהל על בסיס מיסחרי, כאשר „אל־אמל" מסייע לפלסטינים בת־חום מסויים תמורת סיוע שהוא מקבל מהם בתחום אחר, ויש להניח שבכל שתימשך הנו־כחות של צה"ל או צד"ל בדרום, יגבר שיתוף־הפעולה בין השי־עים לפלסטינים.

הפיתגם הערבי אומר: „אני ואחי נגד בן־דודי, אני ובן־דודי נגד הזר." **אנשי „אל־אמל", שלחמו באי־ש"ף לפני המילחמה, ואשר על־צו על סילוקו של אש"ף מן הד־רום, מסייעים כיום למעשה להקמתה מחדש של תשתית צבאית פלסטינית בדרום, עקב צרכיהם בלחימתם בצה"ל וצ־ד"ל.**

זוהי האירוניה: המשך הנו־כחות הישראלית בדרום לא רק שאינו מונע את הקמתה מחדש של התשתית הצבאית הפלס־טינית אלא, למעשה, מזרז אי־תה ומסייע לה.

רק יציאה בהקדם של צה"ל מלבנון, תוך הסדר שיהיה מקו־בל על השיעים, ולא יקומם אי־תם, יוכל לעצור תהליך זה.

רוני שפיגל ■

קצר ולעניין

(המשך מעמוד 29)

להעמיד או להשכיב את השיר. הג'לי מתאים לכל אחת, בכל סוג שיער, ולאוהבת לאמץ את המראה הרטוב, העוזר להיראות אופנתית ויחד עם זאת השיער מסודר בכל עת. אין צורך לל־כת למיספרה. פשוט מורחים את הג'לי, מסרקים ויוצאים.

הקו של השיער המנופח הוא קלאסי ותואם את אופנת בגדי־הערב הטובה והאלגנטית. ולשם תיאום בין אופנת־הבגד לאופנת־השיער מתקיים שבוע־אופנה, פעמיים בשנה, למעצבי־תיס־רוקות בפאריס. הקווים המנחים את

המראה הא־סימטרי
זרוק או קלאסי

ספרי־הצמרת במיפגשי שבועות־אופנה אלה הם ציבעי־האופנה, מבחינה הבד והבגד, וגיזרת האופנה, זרוקה או קלאסית. לפי צבע הבדים נקבעים ציבעי השיער. לפי הגיזרה קובעים את גיזרת השיער — ארוך, קצר מסולסל.

צבעי השיער השולטים לנשים בחורף '85 הם רבש, גזר ובלונד שקט. לגוער — צבע שחור־ערב או פלאטין־לבן. המוכנות לקצץ את שיערן הן באופנה, ובעלות השיער הארוך חופפות ומגלגלות ברולים, עם קצת פאן, ניפוח קליל ותוספת של סירטי־סאטן או קטיפה — בעיקר לערב. בשעת הבוקר: צמה יפה עם סיכה התקועה בשיער.

תיסרוקת טובה, תיספורת טובה

עצבת־השיער ונדה קרן, ה־אוחזת במספריים מזה 22 שנה, נוהגת לשבת ולשוחח עם כל לקוחה חדשה, מתרשמת מלבושה, מאישיותה וממיקצועה.

„לא אתאים את אותה תיסרוקת לזבנית בחנות ולמרצה באוניברסיטה: כמו כן יש להתחשב בצורת הפנים ובסוג השיער. אחת הסודות של שמירה על תיסרוקת טובה היא תיספורת טובה. כל אשה צריכה להסתפר פעם בחודש, להשתמש בשמפו ומרכך מת־אים לסוג שיערה, ואז התוצאה מוב־טחת".

מה היא תיספורת טובה? תיספורת בכיוון צמיחת השיער ולא נגדו, כי אז קמים בבוקר ונראים טוב כל יום, ולא רק כשיוצאים מהמיספרה.

וכמה עולה התענוג? תיספורת: מ־8,000 עד 15,000 שקל; צבע: מ־6,000 עד 12,000 שקל; גוונים: מ־10,000 עד 18,000 שקל.

ספיר, צדף, ברונזה, בז'

ארץ קיימות שתי חברות גדולות לשיער ומוצרי שיער, לוריאל וולה, ומדי עונה הן מחדשות חידושים. כך חידשה, למשל, לוריאל קצף לשיער, הבא במקום מרכך־שיער, במיכל־מתכת, כמו קצף לגילוח. הקצף נותן לשיער ברק ורכות. לאחר התפיפה מורחים כדור־קצף, מסרקים, ממתינים כמה דקות, חופפים שוב ומייבשים. מיכל כזה מספיק לחמישה טיפולים ומחירו 3,690 שקל.

חידוש אחר של לוריאל הוא מסיכה לשיער כמו מסיכה לפנים. המסיכה מוכנה בצינצנת פלסטיק, מסרקים את השיער לשבילים־שבילים, מורחים, מחכים רבע שעה ושוטפים. קיימת גם מסיכת־תירס לשיער יבש, המכילה תירס וחומרים המזינים את השיער מבפנים ועוזרים לו להישאר גמיש ומבריק.

מסיכת הריסוס לשיער שמן מכילה חומרים סופגי־שומן, ומחירה 6,600 שקל לחמישה טפולים.

חידוש נוסף הוא צבע לצביעה בבית, ללא חמצן, הנקרא פרנדול והעשוי מצמחים טיבעיים. זהו צבע נוזלי בבקבוק ונמצא במבחר גוונים. מורחים את הנוזל על השיער, חובשים כובע פלסטי, מחכים חצי שעה ושוטפים. המחיר: 4,750 שקל. הצבע יורד אחרי חמש חפיפות.

תכשיר נוסף של לוריאל הוא מקי־מש, מסקרה להדגשת השיער בשישה הגוונים — ורוד, ספיר, צדף, בורדו, ברונזה ובז', המתאימים לצבעי איפור־הפנים והבגדים. בגווני המקי־מש ניתן להשתמש בכל תיספורת — חלקה או מתולתלת. ניתן לערבב בין הגוונים ולקבל תוצאה רצויה. מחירה: 2,600 שקל. הצבע יורד אחרי החפיפה או לאחר כמה סרוקים.

להרגיע את עור הקרקפת

חברת „לה" סידרה חדשה לטיפוח־השיער על־ידי חומרים המקנים לו ברק, חוזק, גמישות ונפח. גם טיפוח עור־הקרקפת מתאפשר — על־ידי ויטמינים ותמציות צמחים. למשל, התכשיר אקטין נגד שומן בשיער, מרגיע את עור־הקרקפת וממתן את פעילות בלוטות השומן.

אקטין נגד קשקשים — מכיל חומר אומדיין, ליסול ומניעת הקש־קשים. אקטין בודי לשיער עדין, יבש ומפוצל. השיער נעשה בעזרתו גמיש ומבריק. החומר המיוחד בודי מעניק לשיער נפח ומקל על הסרוק ושומר על התיסרוקת. אקטין נורמל לשיער נורמלי.

כל תכשירי אקטין בשפופרת של 35 גרם, ומחיר השפופרת 1,400 שקל.

הווי

מגיע לו

ירושלים ניקה עובר־אורח מ־ציבה מונחת בבית־הקברות הק־ראי שבגיא בן־הינום, גילה עליה את הכתובת הבאה: „בענף העץ הרך, כשתיל־הזית / נחמד וטוב וצבי מראהו, אך אומלל היה מאשתו מבית / אל נא תבכו, אל תספקו כפיים / מרדכי יפת עלה לנוח, בשמיים!"

★★★

בים וביבשה

תל־אביב הגדיר עיתונאי בגד־ים בלי כתפיות כסטרפלס: ביקיני בלי חלק עליון — טופלס וביקיני בלי חלק תחתון — תכלס.

★★★

ריצת הגמר

בית־שאן זיהה שוטר, שהש־תתף בריצת מרתון מקומית, עבריין נמלט שאף הוא השתתף במרתון, הניח לעבריין לסיים את הריצה, המתין עד שהעבריין קיבל את תעודת־ההשתתפות במרתון ואז עצר אותו, כבל אותו באזיקים והוביל אותו לתא־המעצר.

★★★

הפגנת־נגד

ירושלים הפגינו חרדים לפני ביתה של פרוצה אשר השתכנה בשכונתם. מגעו ממנה על־ידי כך לעסוק במיקצועה, נסו מן המקום בבהלה כאשר הפרוצה החליטה לנקוט בצעדי־נגד, יצאה למירפסת דירתה כשהיא עירומה כביום־היוולדה.

★★★

כל יום חג

תל־אביב נכנס אדם למוסד ציבורי, ביקש לדבר עם שימעון חנוכה, נתקל בפקיד הראשון שראה, שאל אותו אם הוא חנוכה, קיבל תשובה „לא, אני פסח!", נעלב, פנה למנהל המוסד, שהבהיר לו כי אותו פקיד אכן היה אחד פסח רבינוביץ.

★★★

בבית התלוי

ירושלים נקנסה בעלת בוטיק על אי־הצגת מחירים, זוהתה כ־אשתו של קריין קול־ישראל, המזכיר על גלי האתר מדי יום, מאז חתימת עיסקת־החבילה, את חובת הצגת ה־מחירים בחנויות.

★★★

לא על הלחם לבדו

תל־אביב דימיין קאריקטוריסט את האפשרות שהמטבע שיקח את מקומו של השקל ייקרא כיכר, דבר שאיפשר לו את הדו־שיח הבא בקארי־קטורה שלו: הקונה — נתתי לך 100 כיכרות. המוכר — מגיע לך עודף 50 כיכרות. 20 לחמניות ושני מקלות מלוחים.

★ ★ ★

מן המיצרך אל הניצרך

ירושלים גילה אגף מס־הכנסה מה קורה למוצרי־המיבחן, אותם רוכשים אנשי קומנדו־המס בעת פשי־טותיהם: אם המוצר מתבלה, משמידים אותו; אם הוא בר־קיימא, מעבירים אותו ללישכות־הסעד, לחלוקה לנזק־קים.

★ ★ ★

אסטרונאוט

ברזילה, בירת ברזיל, הודיע איש־עסקים, שגריר לשעבר של ארצו בישראל, כי בכוונתו לבנות עיר־לוויין לעיר־הבירה, ולתת לכמה מרחו־בות העיר החדשה שמות מעברו הים־ראלי, כגון רחוב גולדה מאיר ורחוב משה דיין.

שידור

מאחורי המירקע

החרס שנשבר

הכתבה שודרה ביום השישי בהשבוע – יומן אירועים בטלוויזיה, ושסיפרה על סיפרה החדש של **שולמית לפיד**, כחרס הנשבר. צולמה לפני כמה שבועות. כך הודיע **מיכה לימור**, עורך ומגיש היומן.

הכתבה צולמה לפני שמיכל לפיד־דורבן, בתם של יוסף (־טומי־) ושולמית לפיד, נהרגה ב־תאונת־דרכים מחרידה בתל־אביב. עורך היומן חיכה עד שגמרו ימי־האבל, ורק אז שידר את הכתבה. לכן נראתה שולמית לפיד על גבי המירקע כשהיא מחייכת ושמחה, ולא ניכרו עליה סימני צער.

את הכתבה הכין **דודו גילבוע**, מי שהיה מנהל המחלקה הדוקומנטרית בטלוויזיה, שהת־פטר לפני שבועות אחדים מתפקידו. בינתיים אין איש ממלא את מקומו.

מנהל הטלוויזיה

שם חדש

פרשת מנהל־הטלוויזיה אינה יורדת מעל ה־פרק. למרות המשבר הכלכלי, למרות הקיצוצים הצפויים ברשות, למרות הקופה הריקה וסכנת

סופרת לפיד
לפני ואחרי

הסגירה, עסוקים הכל בנושא אחד ויחידי: מי יהיה המנהל הבא של הטלוויזיה.

ככל שעובר הזמן ומתקרב מועד המיכרז ותום הקדנציה של **טוביה סער**, המנהל הנוכחי (פברואר 1985), עולים ונופלים שמות שונים כמועמדים למירוץ.

בינתיים ישנו רק מועמד רישמי אחד, והוא **חיים יבין**. יבין הוא היחיד מבין כל המועמדים ששמותיהם עלו עד כה, שהודיע למנכ"ל הרשות רישמית שהוא מועמד למירשת המנהל.

חוץ ממנו משחק עדיין **דן שילון** תפקיד מרכזי במישחק. כך גם **יוסי צמח**, ששמו הוזכר כבר לפני שבועיים. **טוביה סער** עדיין לא הסיר את מועמדותו ושם נוסף נכנס השבוע למרוץ — **יוסי בראל**, מנהל הטלוויזיה בער־בית.

בוועד המנהל הוחלט השבוע לזרז את בחירת המנהל החדש, כדי לסיים את פרשת הניחושים והספקולציות בעיתונים. השבוע יוכרע אופי תהליך הבחירה וייתכן כי המועמד הסופי יקבע כבר בשבועות הקרובים.

ניקוי ושטיפה

הטלוויזיה בערבית התבשרה כי תק־בל את פרס־ישראל. לכולם ברור כי הטלוויזיה בערבית משרתת את האינט־רסים של השילטון. הציבור הערבי ב־ישראל. קל וחומר בשטחים הכבושים. אינו מאמין בה. הוא צופה בירדנית.

התוכנית ניקוי ראש בטלוויזיה הישראלית קיבלה לפני כמה שנים את פרס־ישראל.

השבוע המציאו במיסדרונות הטלוויז־יה בריחה: הטלוויזיה קיבלה פעמיים את פרס ישראל: פעם על ניקוי־ראש ופעם על שטיפת־מוח.

גאולה למצלמות האלקטרוניות?

יתכן שהשבוע, סוף־סוף, יתחילו אנשי מער־כת־החדשות בטלוויזיה להשתמש בציוד האלק־טרוני החדש. הציוד המתוחכם, השוכב כבר במ־שך שנים במרתפים אפלים של בניין־הטלוויזיה, לא הוכנס לשימוש בגלל מאבק־כוח ובעיות עם ועדי־עובדים למיניהם. רבות נכתב ונאמר על הציוד.

השבוע, כמו שמסתמן, תבוא הגאולה לציוד. בימים אלה גמרו כל הנוגעים בדבר — צלמים, עורכים, מקליטים ואחרים — קורס ארוך בתיפעול הציוד.

לרון נחמן, סמנכ"ל הרשות, נותר עוד משא־ומתן קטן על תיפעול הציוד וסידורי־עבודה מיוחדים להפעלתו.

הבעיה במשא ומתן היא כזאת: הסכמי־העבודה של הצלמים קובעים להם ארבעה ימי־עבודה בשבוע, מכיוון שהם עובדים מ־8 בבוקר עד 8 בערב, ולצלמי־וידיאו חמישה ימים בשבוע. הטכנאים, לעומתם, עובדים שישה ימים בשבוע, והעורכים חמישה ימים. כל קבוצה כזאת גם עובדת בשעות אחרות במשך היום. צריך לארגן את העניינים כך, שאפשר יהיה למצוא כמה שעות בכל יום שבהן כולם יעבדו ביחד, ויוכלו להפעיל את הציוד החדש. הפעלת־הציוד אמורה לחסוך כסף רב, ובעיקר אמורה להקל על עבודת מחלקת החדשות של הטלוויזיה, מכיוון שכיום, עם העבודה בפילם, אי־אפשר להביא חדשות ממש מעודכנות, משעות הערב. אלא אם כן שולחים רכב־שידור.

הגאולה, אולי, תבוא לציוד. אבל לא ברור אם הציוד יביא גאולה לטלוויזיה. כל המהומה מסת־כמת בשלוש מצלמות ושני שולחנות־עריכה.

בלי תגובה

בפורום החדשות של רשות־השידור, שבו נוכחים בכל שבוע מנכ"ל הרשות, מנהלי ה־טלוויזיה והרדיו וראשי־מחלקת־החדשות, דובר ביום הראשון לפני שבוע על כינוס המועצה הלאומית הפלסטינית בעמאן. **אורי פורת** בא בטענות לאנשי החדשות, שהביאו לציבור את תגובתן של כל הסיעות בכנסת, אך גנזו את תגובת הרשימה המתקדמת לשלום.

אנשי הרשימה מסרו את תגובתם למחלקת־החדשות של הטלוויזיה, אך התגובה לא שודרה. **חיים הנגבי**, המזכיר הפרלמנטרי של הסיעה, התקשר אז ישירות עם אורי פורת, והתלונן באוזניו שאנשי מחלקת־החדשות מתעלמים באופן שיטתי מהודעות הרשימה — גם כשהן באות לפני ההודעות של סיעות אחרות.

מאחורי המיקרופון

מעוז צור

השבוע התחוללה סערה קטנה ברדיו. **דויד** („דודי") **מרגלית**, עורך ומגיש כל ציבעי ה־רשת, הודיע כי הוא מצרף כוח חדש להגשה — בחורה בשם **אילנה צור**.

צור, עוברת ותיקה ברדיו, הגישה, ביחד עם שתיים אחרות, תוכנית בשם מיפגש ברשת א' של קול ישראל.

מרגלית, המגיש את תוכניתו ביחד עם **משה טימור**, החליט שהוא זקוק לעזרה, כדי לשחרר לסירוגין אותו או את טימור. עד עכשיו הגישו שניהם בכל יום את התוכנית. מעכשיו, כשתת־חיל צור לעבוד, יהיו בכל יום שני מגישים מתוך השלושה.

לשונות רעות כועסות ושואלות למה לקח מרגלית דווקא את צור להגשת התוכנית הפופו־לארית. אחת הספקולציות מספרת כי מרגלית עומד לעבור למחלקת־החדשות, והוא מכין ל־עצמו מחליפה להגשת התוכנית. מרגלית עצמו מכחיש זאת.

אבל, בזה לא נגמר העניין. זמן קצר אחרי שהודיע מרגלית על תוכניתו, פורסם סקר־האזנה מטעם מכון דחף. הסקר ברק חמש תוכניות רדיו, והתוכנית כל ציבעי הרשת זכתה באחוז הגבוה ביותר (15.4%), ביחד עם שעתיים בשניים של גלי צה"ל. תוכניות אחרות שנבדקו: נכון לעכ־שיו (גל"ץ) — 14.6%, יש עניין (**גבי גזית**) — 11.6% וביקור בית (**ריבקה מיכאלי**) — 11.5%.

פירסום הסקר הכעיס יותר את המתנגדים לצור, שרובם עובדים גם הם במחלקת־ההסברה, שלה שייכת התוכנית כל ציבעי הרשת. אך הם נאלצים להסתפק בתוכניות פחות פופולאריות, המשודרות ברשת א'.

יום אחרי פירסום הסקר של דחף פורסם סקר־האזנה נוסף, שהזמינו גלי צה"ל. המראה כי התחנה הצבאית היא בעלת אחוזי־האזנה גבוהים. בקול ישראל אומרים כי גלי צה"ל התכוונו לפרסם את הסקר בכותרות־ענק, אך בגלל פירסומו של סקר דחף יום קודם לכן, נאלצו להקדים את פירסום הסקר שלהם, כדי לאזן את התמונה.

בתוככי הרשות

„אקמול" לסרטן, „אליום" למחלת־רוח

לפני שבועות אחדים הכינה הנהלת רשות־השידור ביחד עם הוועד־המנהל, תוכנית־קיצו־צים לרשות. בין שאר הסעיפים רובר על הפסקת עבודתם של 81 עובדים לא־מוגנים (עובדי ש"ת ומי שעובדים פחות משלוש שנים). סעיף נוסף בתוכנית דיבר על קיצוץ שני צוותי־פילם בטל־ויזיה בעברית, וצוות אחד בטלוויזיה בערבית.

התוכנית היתה אמורה להיכנס לתוקף ב־1 בדצמבר. אבל תוכניות לחוד וביצועים לתור.

השבוע התקיימו כמה ישיבות של מנהלים בדרגים שונים והעובדים.

באחת הישיבות החליט מנכ"ל הרשות, **אורי פורת**, לדחות בינתיים את קיצוץ צוותי־הפילם, עד שיושלם המשא־ומתן המתארך לגבי הפעלתו של הציוד האלקטרוני החדש. לגבי פיטורי העובדים יש כמה בעיות. 81 האנשים המדוברים מתחלקים בערך חצי־חצי בין הרדיו והטלוויזיה.

רון נחמן, סמנכ"ל הרשות, כבר סיכם עם **גידעון לב־ארי**, מנהל הרדיו, על המפוטרים. העובדים ברדיו טוענים שלא יפוטר איש עד שלא יממשו את תוכנית־הפיטורים גם בטלוויז־יה.

בטלוויזיה התקיימה השבוע אסיפה של כל המפיקים עם מנהל חטיבת התוכניות, **צביקה שפירא**. באסיפה יצאו רוב המפיקים נגד תוכ־נית הקיצוצים והפיטורים. הם טענו כי כל התח־קירנים במחלקה הם עובדי ש"ת (שובר תשלום), ואם יפטרו אותם אי־אפשר יהיה להפיק את ה־תוכניות.

המפיקים**בראשם רמי גינת ונאווה כהן**, שהם המפיקים הפעילים ביותר (כלבוטק וזה הזמן) טענו כי פיטורי התחקירנים לא יחסכו כסף לרשות. ולמה? הרעיון של ההנהלה הוא שבמקום התחקירנים המפוטרים יבואו עובדי הרשות, המקבלים משכורות, והם קבועים אך חסרי־תעסוקה, וימלאו את מקומם של התחקי־רנים המפוטרים. אבל, טענו המפיקים באסיפה, עובדי רשות אלה, כשיתחילו לעבוד, יתחילו למלא גם טפסים של שעות נוספות, הוצאות דלק, אש"ל וטלפונים, וכך ייצא שכרה של הרשות בהפסדה.

רפיק חלבי, יו"ר ועד־עובדי־עיתונות־והפ־קה בטלוויזיה, יצא בחירוף־לשון נגד תוכנית ה־קיצוצים. הוא אמר שהתוכנית היא „כמו אקמול לחולי־סרטן." הוא גם יצא בהתקפה חריפה נגד **אורי פורת**, מנכ"ל הרשות. פורת ענה לו בוועד־המנהל: „אולי ניתן לרפיק **ואליום** ל־חולי־רוח?"

התוכנית הזאת, בכל אופן, נקראת „תוכנית בלימה", עד שתבוא תוכנית חדשה, שהיא תוכ־נית גדולה יותר ותהיה „תוכנית כאסח", כמו שהתבטא השבוע אחד המנהלים.

על התנגדותם של העובדים, ובעיקר של חלבי, אמר השבוע אורי פורת: „אני לא מבין מה הוועדים רוצים, ואני לא בטוח שיש להם מנדט מבוחריהם לעשות מה שהם עושים."

בכל מיקרה, התוכנית הגדולה עדיין בפתח. הנהלת הרשות עומדת להוציא מיכרז, שעליו יתחרו עשר חברות, כדי לבדוק מבפנים את מצב הרשות, כל התהליך, עד מסירת המסקנות, יקח לפחות חצי שנה. ואחר כך, עד למימושן של המסקנות, תעבור לפחות עוד שנה.

צנזורה!

התוכנית סיבה למסיבה. המחליפה של שעה טובה, נכנסה להילוך גבוה, ותעלה בקרוב על המירקע. אבל אין טוב בלי רע.

אחד הקטעים שצולמו לתוכנית ה־חדשה היה קטע סאטירי. בסירטון הקצר רואים איש הולך לתומו ברחוב. פיתאום נפער תחתיו בור של ביוב, שממנו יוצא איש שחור. שואל האיש המטייל את ה־איש השחור: „אתה הנוסע הסמוי שנורק מן האונייה מורד?" עונה לו האיש ה־שחור: „לא, אני הערבי שעובד בעירייה, במחלקת הביוב."

הקטע הרגיז את מי שצפה בו בהק־רנה מוקדמת. והוא צונזר והורד מן ה־תוכנית.

חיכיתי, חיכיתי, ומי לא בא?

כתב אורן
אוכלים ולא שומעים

מיקרה מצחיק של שלומיאליות קרה בשבוע שעבר לניידת־השידור של קול־ישראל בירושלים: למחלקת־החדשות של הרדיו, כמו לכל העיתונים, נודע כי ראש־הממשלה, שימעון פרס, ביחד עם סוניה אשתו, יארחו את הווג שולמית ויצחק שמיר לארוחת־צהריים. הארוחה נקבעה לשעה 1 בצהריים.

סמוך לשעה היעודה כבר המה רחוב בלפור בירושלים בצוותי־צילום זרים וישר־אליים ובכתבים. כולם באו לביתו של ראש־הממשלה, כדי להנציח את הארוחה הצנועה שנערכה במיטבח ביתו של ראש־הממשלה. בין הבאים לסקר את האירוע היה גם **שלום אורן**, כתב מחלקת־החדשות של קול־ישראל בירושלים. בשעת־צהריים זו גם מתחיל יומן הצהריים בחצי היום, וה־כוונה היתה לשדר שידור ישיר מארוחת־הצהריים.

אבל, כגלל שלומיאליות לא־ברורה, נש־לח רכב־השידור של קול ישראל דווקא למישרד ראש־הממשלה בקריה, מרחק רב מביתו של פרס.

כל העיתונאים צילמו, הקליטו ושידרו את כתבותיהם. רק שלום אורן עמד חיכה לרכב־השידור, שבושש לבוא. ולא יכול היה לשדר את כתבתו.

רכב השידור, על אנשיו, עמד ליד מישרד ראש־הממשלה השומם. חיכו וחיכו, וכשראו שאורן אינו מגיע, חזרו למערכת. לא עלה על דעתם להתקשר באלחוט למערכת ולש־אול.

עורכי־היומן לא קיבלו כתבה, ולא שאלו שאלות. המאזינים לא שמעו דיווח, והכל בא על מקומו בשלום.

עורך מרגלית
עכשיו ואחר־כך

מיפרץ התנינים בגן־שמואל משתרע על שטח של 20 דונם. הוא הוקם על אדמת ביצה שחורה, שגודרה בחומה עבה. בחווה הוקמו שלוש בריכות בעומק שני מטר. עם מפרצים. שבהן שורצים 210 התנינים. אשר הובאו לפני שבועיים לארץ. רק בשבוע שעבר קיבלו תנינים. האוכלים רק אחת לשבועיים. את מזונם בשיכונם החדש בקיבוץ גן־שמואל שבשומרון.

נשיקה צביקה סאבו, האיש שחזר מקניה והעו־מד לשאת את חני פרי, ותנינה.

תנינים וסוציאליזם

כשנשאל דדה עמית, מרכז־המשק של קיבוץ גן־שמואל: „מה האמת בעניין חוות־התנינים שאתם עומדים להקים?" משך דדה בכתפיו וחייך: „סיפורים: הכל סיפורים: מקורם בדימיון הפורה של ילד־חוץ שגדל בקיבוץ, ואביו העיתונאי דאג להפ־צתם. כך התייחסו דדה וחבריו לנושא, שהועלה אז לפני חברי־המשק.

כשפגשתיו בשבת האחרונה ליד החומה המקיפה את חוות־התנינים של המשק, שוב חייך דדה, אך הפעם אמר: „הדימיון הפך למציאות!"

כמו כל מרכז משק רציני הוסיף: „צריך להתייחס עדיין לעניין התנינים בזהירות. אבל מהנתונים שאספנו נראה שיש סיכוי רב לענף זה. היום, כשמחק־לאות לא מרוויחים כלום, מלבד מענף־הכותנה, וכל התעשיה הפכה להימור. כמו במניות, גם התנינים הם חלק מההימור והסיכון."

דדה הוריד את ילדו מעל כתפיו, והצביע לעבר הבריכות. עשרות חברים ותושבי הסביבה באו להתבונן בחיות המשונות, המאכלסות את החווה המוזרה, שהוקמה תוך זמן־שיא מעברו השני של כביש ואדי־ערה.

החווה משתרעת על 20 דונם של אדמה שחורה, אדמת ביצה, שגודרו. חומה עבה וגבוהה חוצצת בין איזור הבריכות לבין שכיל־השרות. המקיף את החווה.

כל בריכה עומקה יותר משני מטר.

דימיונו של ילד־חוץ דדה עמיר, מרכז המשק, טען בראיון עיתונאי שמקור הפיד־סום על החווה לגידול תנינים הוא בדימיונו של ילד־חוץ – אלון תבור.

תאי ההטלה אלון מראה את התאים ש־הוכנו לאורך החומה, כדי להכין את המקום שבו תטלנה הנקבות את הביצים.

כל תנינה נזקקת לתא המיועד לה בלבד, שרופד בחול רך. וכבר עכשיו הפך המקום לאטרקציה גדולה לחברי גן־שמואל (משמאל), שבאו בשבת האחרונה.

(המשך בעמוד 48)

סיפורו האישי של אלון חבור* על ציד־התנינים שלו בקניה וכיצד צדים את התימסחים:

"היפנטנו אותם בלילה"

לפני שנה יצאתי לחופשה של שנה מהקיבוץ. נודע לי שחברת כלל מקימה רשת של חוות לגידול תנינים בעולם, והם מחפשים בחורים יוצאי־צבא, המוכנים לצאת לקניה ולצוד עבורם תנינים.

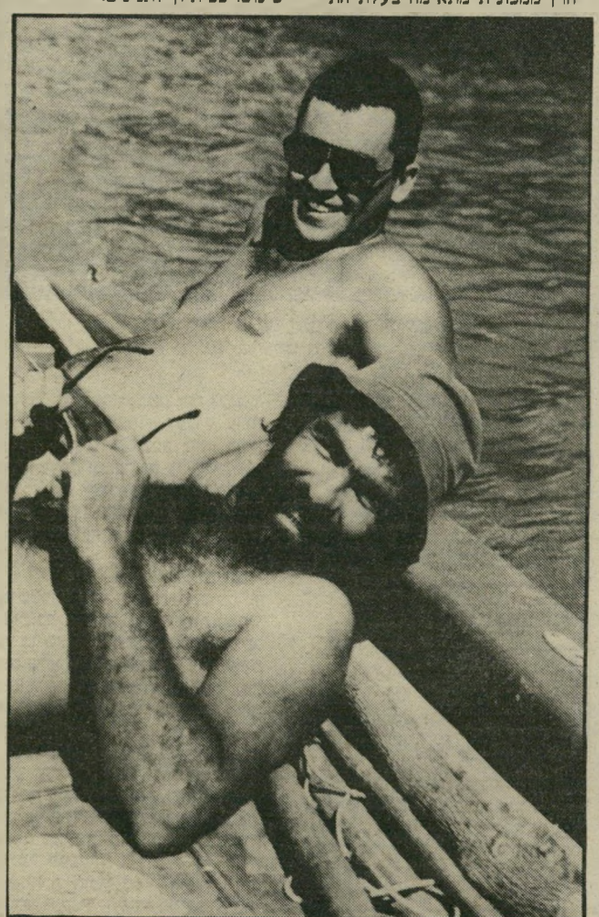
תוך שבועיים מצאתי את עצמי, עם עוד ישראלי, צביקה סאבו, צייד־לשעבר ואיש־ביטחון, בתוך לורד' (מעין מוטל) נטוש בליבה של קניה. שנינו צויידנו בנשק וברשיון מתאים לציד.

המקום שבו שהינו הוכרז כשמורת־טבע על־ידי ממשלת־קניה.

חוץ ממכונית מתאימה בעלת התאשליה שהוא איטי ומסורבל, הוא זריז מאין כמוהו. הזנב שלו הוא שריר חד וגדול, ומשמש לו לחיתוך האובייקט.

בהתחלה הייתי נרגש מכל מיפגש עם חיה. בלודז' הסתובבנו פילים. קופים ואריות. עץ־ענק של מנגו עמד במרכזה של הלודז', והקופים היו מקפצים עליו בלילות ומורידים את הפרי.

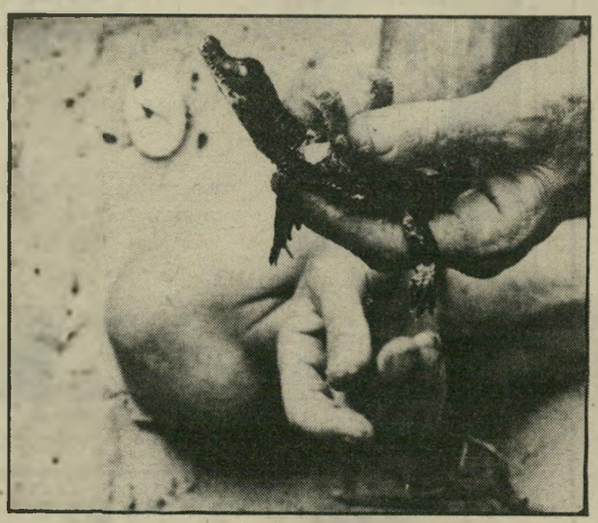
בתוך זמן קצר יצאנו לציד־תנינים. במשך היום נהגנו להכין מלכודות לאורך הנהר טאנה הזורם לאורכה של קניה, והנשפך לאוקיינוס ההודי. היינו יוצאים לציד אחת לשלושה ימים. צדנו חזירי־בר, איילות, זברות ובופלו, ש־שימשו כפיתיון לתנינים.

לשון חאו צביקה סאבו יצא עם אלון לציד־התנינים בקניה. סאבו, צייד ואיש־ביטחון, עומד לשאת בקרוב לאשה את הדוגמנית היפה חני פרי. הוא התגלה גם כטבח מעולה.

"פחדתי נורא!" במשך שבועיים פחד אלון לגשת לתנינים. בכל שנה נטרפים 100 איש בקניה על ידי הזוחלים המסוכנים. רק אחרי שלמד להכיר אותם, הוא החל לצוד תנינים באורך 5 מטר. תוך כדי הציד נפצע אלון בראשו, ולכן הוא נאלץ לגלח את שערו.

תנין בוקע יש איסור מוחלט להוציא ביצי תנינים מקניה. מביצים שנאספו שם בקעו בתוך שעה 90 תנינים ינוקות. המזון הראשון הניתן להם הוא בשר טחון מעורב במים.

נעה קדמית עמדו לרשותנו 20 אפ־[illegible] ולמקום הובא על־ידי החברה [illegible] מומחה לציד תנינים. [illegible]ווה כדי להדריכנו.

[illegible]יים הראשונים לא העזתי [illegible]תקרב לתנינים. מדי שבוע היה מגיע כושי אחר, כשהוא רכוב על אופנייים, שנשלח על־ידי ראש־כפר שביקש לבוא לצוד תנין, שטרף אדם בכפר. שמעתי שבקניה נטרפים כ־100 בני אדם בשנה.

ידעתי שתנין יכול להרוג אדם בע־שירית השניה. למרות שהוא נותז אך עיקר הציד נעשה בלילות. היינו יוצאים בסירה בנהר, והיינו רואים את העיניים של הקרוקודילים במים. נע־זרנו בפנס חזק, שהיה מהפנט את התנינים. היינו תופסים אותם בידיים. גודלם היה פחות ממטר.

הפחד העיקרי שלנו היה מההיפו־פוטמים, ששרצו בכל פינה. זוהי חיה טריטוריאלית, והיא עלולה להפוך בק־לות סירה החודרת למרחב שלה. ואז זה עובר בשילוב עם התנינים, המשלימים את המלאכה.

במשך היום מצאתי את עצמי לא־פעם מטפל בחיה פצועה. יום אחד מצאתי זברה בת־יום. היא היתה במצב קשה, אחרי שלא קיבלה חלב־אם. נסע־נו העירה, מרחק של 200 קילומטר בכל כיוון, וקניתי אוכל מיוחד של תינוקות, שאותו תיכננתי לערבב עם חלב. כשחזרתי, גיליתי שהזברה מתה.

מחוסר־אוכל לא סבלנו. צביקה התגלה כטבח מעולה, והכין מטעמים של לשון־בופלו, שהוא עישן, ופילה חזיר בפיטריות. אך בעיקר אכלנו אנ־נס, מנגו ובננות. גילינו שיש שם שישה מינים של בננות, כל אחת בטעם אחר. מחיר אשכול־בננות הוא דולר אחד.

במשך שלושה חודשים אספנו תנינים. היו שאורכם היה חמישה מטר. מיספרם הגיע לבסוף ל־60. ער שיום אחד פרצו התנינים את המיכלאה, ובב־ריחה המונית ברחו לנו 20 תנינים.

שלחנו את התנינים למומבסה. ארזנו את החפצים על משאית, כשב־תחתיתה הינחנו 30 דליים מלאים בביציי־תנינים, שאספנו במקום.

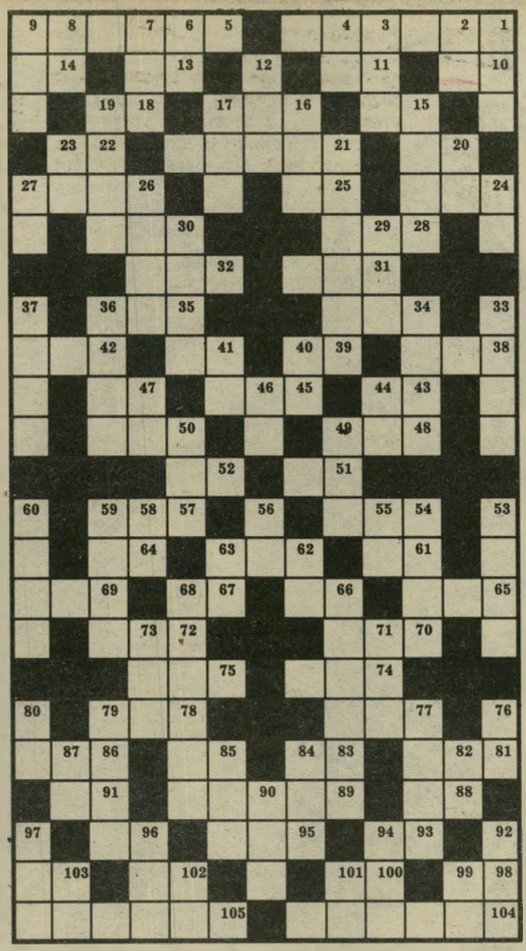
ממש ברגע האחרון לפני היציאה שמעתי ציפצוף של בקיעה. התחלנו לפרק את כל הציוד, בנסיון לאתר את הדלי שממנו נשמע הקול. תוך שעה יצאו מהביצים 90 תנינים. התברר לנו שקול הבקיעה משמש סימן לתנינים לבקוע מהביצה. הכנסנו את התנינים לדליים מלאים במים מתוקים, והמ־שכנו במשך יום שלם בנסיעה, כשציוץ של תנינים מלווה אותנו לאורך כל הדרך. לארץ הגעתי די מותש. מכיוון שחליתי במלריה.

* אלון תבור הוא בנם של שולה תבור־יריב והעיתונאי אלי תבור.

משבצת

2466

מאת אביגיל ינאי

מאוזן

1. בהשאלה — מקום המנותק מן המציאות (2,4): 5. חרון, זעם רב. (2,4): 10. שליח: 11. טבעת לבהמה: 13. ענן: 14. אביון: 15. רק: 16. אל המלחמה הרומי: 18. מדף: 20. קוסם: 21. בהשאלה - מאוהב בעצמו: 22. התקיף, מחץ: 24. דלות: 25. ארון הולנדי: 26. חפירה עמוקה: 28. מקום: 30. רוח החיים: 31. אסון: 32. החודש שבו אנו עומדים: 34. אבן טובה בחושן: 35. נקיון, זוך, צחות: 38. קבוץ בעמק: 39. חיית טרף: 41. מין משקה: 42. כינוי לבשר עבה ושמן: 43. ילדים: 45. ירק של קטניות, מיובש: 47. במצב של שינה: 48. נתינת רשות: 50. רטיבות הנפרשת דרך נקבוביות העור: 51. שלל: 52. חימה: 54. סימון אניות חיל הים הישראלי באותיות: 54. יון: 61. מתוק: 62. מוהר: 64. פר טיבטי: 65. עוזר בבית המרחץ: 66. כלי נגינה: 67. כרכר מרוב שמחה: 69. אבי מלך בישראל: 70. הידועה בצבור הראשונה בהסטוריה שלנו: 72. שמו של „הצדיק הכפרי": 74. מטבע מגדטורי: 76. שומר מצוות: 77. התיז ראש: 78. אשנב: 81. תפוסה: 83. נוזל בגוף: 85. בקשה: 86. תקונים: 88. מסמר: 89. מהלך עם הצריח במשחק השחמט: 91. מטבע במזרח הרחוק: 93. אריג יקרתי: 95. בהשאלה — בלימה: 96. אל היערות: 98. נשלם: 100. שובב: 102. וח: 103. עלה בספר: 104. בחור חמד (4,2): 105. הווצרות.

★ ★ ★

מאונך

1. אנרגיה: 2. טיט דרכים שלא יבש: 3. עשב רע העולה בשדות: 4. תואר מלכותי פרסי (ח): 6. אל מצרי: 7. קומפוזיטור גרמני מזמין למחול: 8. נושא משרה ממשלתית, 9. ערב: 12. ליטש, צחצח: 15. גג (ארמית): 16. כינוי כבוד לרב וגדול בתורה: 17. צפור הרומה לסנונית: 19. צפור שיר זעירה: 20. תשלום חובה: 21. סוג של צמחים בעלי פרחים ארומים: 23. מוקש: 24. כינוי ל„זהר": 26. העמידה קדרה על האש: 27. בת־קול: 29. רוצה מאד: 30. החלה לצמוח, נבקעה מקליפתה: 33. רגיל, רהוט: 34. דפיקה חזקה בקרקע בפרסת הרגל: 36. קבוצה של תאים בגוף החי: 37. נמלט, בורח: 40. בן־אדם: 41. דרגה נמוכה יותר: 44. פרוסת לחם: 46. תקנה, דין: 47. עובר ממקום למקום: 49. כינוי לרבי יהודה הנשיא: 50. עטרן: 53. מחובר (ח): 54. אספור: 55. חיל בצה"ל: 56. נצח: 58. קריאת צער: 59. עוגיה: 60. מתקבל על הדעת: 62. מעשה פלא: 63. עמוד של נוזלים: 66. מתרס: 68. במיתולוגיה גיה היונית: מכשפה יפה — הפכה את חבריו של אוריסאוס לעדר חזירים: 71. שילם לו כפעלו: 73. שטח אדמה מיועד לעבור חקלאי: 76. בסיס: 77. הרגשת כאב: 79. שר בכיר בממשלה: 80. רקבון: 82. עמק באיטליה: 84. מצטער: 85. מגדל צופים: 87. אזור בארץ: 90. דרגה צבאית (ר"ת): 92. סימן את הדרך: 94. מוון בני־ישראל במדבר: 96. פינה: 97. דבש נוזל: 99. אי באנגליה: 101. אויב: 102. קבוץ בדרום: 103. תו מוסיקלי.

במדינה

משטרה

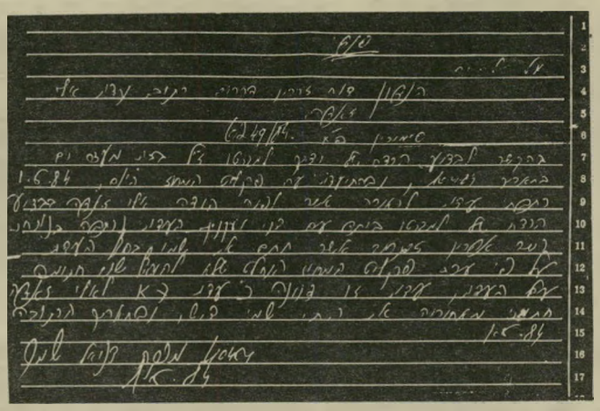
הפיברוק של המפקח

האם מותר למישטרה לזייף מיסמכים כדי למענח פשעים?

קשה למישטרת־ישראל להילחם בפשע, על כן היא נוקטת בכל תחבולה או תעלול כדי להשיג את מטרותיה. ככל שמשתכלל הפשע, כך משתכללת המישטרה בתחבולותיה. אבל האם באמת מותר למישטרה להרחיק לכת עד כדי זיוף עדותו של נאשם ברצח, כדי לגרום לאדם אחר להודות בפשע?

שאלה זו העלה עורך־הדין יורם שפטל במיכתב חריף ששלח ליועץ־המישפטי לממשלה, יצחק זמיר.

בחג הפסח, השנה, נרצח עציר בשם יצחק למברטו, בבית־המעצר בירושלים. למישטרה היו כמה חשודים מבין העצירים, אך אלה סירבו להודות. על כן החליט קצין־המישטרה, המפקח דניאל שמש, לפעול בדרך מתוחכמת. מאחר שחשד, כי את הרצח תיכנן ובי־צע עציר בשם אלי זדה, וכי מי שעזר לו היה עציר אחר בשם דני ועקנין, החליט קצין־המישטרה לפברק עדות כתובה מאת זדה, שבה הוא מודה בחלקו ברצח ומספר גם על חלקו של ועקנין. הוא התכוון להציג עדות זו לפני ועקנין ובכך לגרותו להודות ולהעיד נגד זדה.

זיכרון־הדברים על העדות המזוייפת
הוא מיצמץ בעיניים ובלע את רוקו

„**הבל עלילה!**" נראה, כי קציך־המישטרה חשש לעשות תחבולה כה נועזת בלי תמיכה מפרקליטות המחוז, ועל כן שאל בעצת הפרקליטות וקיבל עצה שלא להוסיף חתימות על העדות המפוברקת, מלבד חתימתו שלו (ועל כך רשם הקצין זיכרון־דברים, ראה גלופה).

יומיים קודם לכן פיברק מפקח שמש עדות של זדה, המשתרעת על שלושה עמודים מלאים, בה הוא מגלה בפירוט־פרטים את יחסיו עם הנרצח, את תיכנון הרצח ואת כל שמות שותפיו לעבירה.

למחרת הזמין רס"ר אהרון זגרוב את דני ועקנין לחקירה במישרדו. הוא הראה לו את העדות המפוברקת ונתן לו לקוראה. „לאחר שסיים את קריא־תה, החל ממצמץ בעיניו ובלע את רוקו. הוא שם את ידיו על פניו ועיניו ואמר: „הכל עלילה!" כתב הרס"ר בזיכ־רון־דברים שערך.

כשנשאל ועקנין מדוע לא סיפר את כל האירוע לו על הרצח, השיב: „כיצד אני יכול לספר? אני אף פעם לא עשי־תי דבר כזה ולא יכול להיות דבר כזה." שאל אותו הרס"ר: „אפילו שאלי זדה מסר עדות נגדך?" אמר דני ועקנין: „הכל שקר, אני לא מתייחס לזה, אני בבית־המישפט אוכיח לו שזה שקר."

הפרקליטות הגישה כתב־אישום על רצח נגד אלי זדה, ומישפטו מתנהל בבית־המישפט המחוזי בירושלים. אולם בינתיים עורר סניגורו של זדה, עורך־הדין שפטל, את השאלה: האם מותר למישטרת־ישראל לזייף מיסמ־כים כדי לפענח פשעים?

הפגנות

יום שחור ויקר

כמה עלה היום של מאיר כהנא באום אל־פחם למשלם־המסים?

11,887,580 שקל (במלים: אחד עשר מיליון, שמונה מאות שמונים ושיבעה אלף וחמש מאות שמונים ש־קל) עלה למשלם־המסים ה־29 באו־גוסט 1984, היום השחור שבו איים מאיר כהנא להתפרע באום אל־פחם.

היה זה פרט אפור, אך מדהים, בטב־לת הנזקים שאיש כך גורם בהתפרעו־יותיו. פירט שר־המישטרה, חיים בר־לב, השבוע, בתשובה לשאילתה בכנ־סת: באותו יום הפעילה המישטרה באי־זור אום אל־פחם 545 איש (ששכרם לאותן שעות הסתכם ב־10 מיליון ר־549 אלף שקל) ו־54 כלי־רכב (החזקה ודלק לאותן שעות: מיליון ו־54 אלף שקל) והיא גם סיפקה מזון ל־545 אנשיה, בעלות של 284,580 שקל.

סטטיסטיקה

מיספרים מחשמלים

תצרוכת החשמל אינה גבוהה כלל

לקחו קצת יותר משני מיליון טון סולר, קצת פחות משני מיליון טון פחם ועוד 12 אלף טון מזוט ועשו מזה חשמל. בערך איזה 14 מיליון קווט"ש (קילווט־שעה).

עשרה אחוזים מכמות זו היו לשימוש החברה (להפעלת מיתקניה) או הלכו לאיבוד בהעברה. 12.5 מיליון הקווט"ש הנותרים התחלקו, בשנה שעברה, בין מיליון ו־350 אלף צרכניה של חברת החשמל לישראל בע"מ. רובם היו, כמובן, צרכנים ביתיים. אבל הלקוחות הגדולים באמת היו 27 אלף הצרכנים התעשייתיים (שליש מתיצ־רוכת החשמל בארץ), 8,000 המשקים ו־4,000 צרכני שאיבת־המים.

אולי אין המיספרים האלה, שפור־סמו השבוע על־ידי חברת החש[illegible] ברוח הסטטיסטי שלה לשנ[illegible] כל־כך מחשמלים. אבל [illegible] מעניינים. בעיקר שנ[illegible] הישראלי יצטרך להכניס [illegible] הרבה אור ומכשירים ע[illegible] לתיצרוכת־החשמל של מערב־א[illegible] למשל.

הישראלי הממוצע צורך 6065 קווט"ש לשנה; שיעה שהבריטי צורך 4185 לשנה; הבלגי — 4644 והלוכסמבורגי — אפילו 9415.

המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור

הצלחה מובטחת

- **קורסים** מקצועיים נרמה גבוהה ל:
- ספרות נשים • קוסמטיקה ואפור • פדיקור • מניקור
- אפילציה (הוצאת שיער לצמיתות)
- מכון ליופי וסלון תסרוקות חדישים ל:

תסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול, צביעות, פסים, טיפול פנים, איפור, הוצאת שיער לצמיתות ונשעוה.

תעודות למסיימים והכנה לבחינות הסמכה ממשרד העבודה

30 שנות נסיון והישגים בהדרכה מקצועית

3 שנים ברציפות 1984

בנוף בחי ספר לספרות נשים

ת"א, דיזנגוף 190 (יחדפת 4)
229388 ,226066

תן טרמפ לחייל

מרים בנימיני

מזל החודש:

קשת

ימי השבוע והקשר לכוכבים

לכל אחד היום המסויים בשבוע שאהוב עליו יותר מהימים האחרים. זה היום שתמיד קורה בו משהו טוב. לעומתו יש יום שבו קורים כל הדברים חסרי־המזל. היום הטוב או הרע שונה אצל כל אחד ואחד. יש מי שיום הרביעי הוא היום שלו, ולאחר דווקא יום השישי הוא יום הטוב של השבוע.

האסטרולוגיה משייכת לכל יום שילטון של כוכב כלשהו. למרות שבאסטרולוגיה הנוכחית עוסקים ב־10 גרמי־שמיים. בתקו־פה שבה שייכו הימים לכוכבים, הכירו רק שיבעה כוכבים.

לכל אדם כוכב השולט בו והקובע את אופיו. מעניין לדעת אם היום שבו שולט הכוכב אכן יהיה היום הטוב, או אולי ההיפך – היום הפחות נעים בכל השבוע. כל אחד יוכל לבדוק זאת לפי הרגשתו ונסיונו הסובייקטיבי.

יום הראשון

ביום זה שולטת השמש (הקשורה למזל אריה).

ביום הראשון האדם חייב להיות חזק, עצמאי ולעשות את מה שהוא חושב לנכון. זה היום שבו עליו להיות הוא־עצמו, להחליט מה הדרך הטובה לו ולא להיות מושפע מדרכו של אחר. טוב לבצע דברים גדולים ללא פחד, להעז ולפעול ביושר. לא טוב להשתמש בערמה ובחוסר־יושר. יום זה מעמיד אתגר – כדאי לנסות ולהתמודד עימו. טוב לתת לכוח לזרום בצורה טיבעית, לא להגזים בעבודה, אך גם לא לברוח מע־

שיה. השבוע מתחיל – חשוב שאדם יאהב את מה שהוא עושה ויפעל בגדול. הדברים הקטנים ופירטי־פרטים אינם חשובים כרגע.

ההחלטות החשובות אינן מתאימות ליום הראשון. זה ייעשה בשלב מאוחר יותר. לא טוב להתעכב ולדחות דברים, חשוב לשמור על השם הטוב ולפעול לפי האמונה והכוח הפנימי.

יום השני

זה היום שבו שולט הירח (הקשור במזל סרטן). ביום זה שולטים הרגשות, מצב־הרוח משתנה כמה פעמים באותו היום. הרגש חשוב, אנשים מסביב יותר פגיעים, צריך לשמור על גמישות ולצפות לשינויים. זה לא יום יציב, כדאי לזרום עם הזרם ולראות לאן הוא מוביל. ביום השני חשוב שתהיה פתיחות לאנשים אחרים, לא להת־

עקש ולא להיות אטומים. כדאי להביט על הדברים מנקודת השקפה אחרת. לא טוב לתכנן תוכניות לטווח רחוק, המצב יותר מדי נזיל. כל קשר עם ציבור או עם נשים יכול להיות יותר חשוב מבכל יום אחר. חשוב לתת לדברים להשתנות, אחרת איך הם יוכלו להשתפר? טוב להגן ולתת חסות לאנשים.

אם נחוצה תשובה מהירה למשהו, פועלים לפי הרגש או האינטואיציה. יום זה אינו מתאים לניתוח הגיוני וקר. טוב להחליט על שותפות עם אדם אחר אפילו אם האדם לא יוכל לחזור בו לאחר מכן.

יום השלישי

כאן שולט כוכב מרס (הקשור במזל טלה ועקרב). זה היום המתאים לפעולה. אם רוצים להתחיל במיבצע או במשהו חדש זה היום. כדאי להעז, לגלות אומץ־לב ותקי־פות, להמשיך במה שמתחילים ולא להיעצר. התנגדות בוודאי שתהיה – שהאחרים יכ־עסו, זו לא סיבה להפסיק. אסור לאבד את השליטה העצמית. יתכן שהמצב יהיה קצת מסוכן, היום השלישי מאפשר לנהוג בקור־רוח ולהשתמש בשכל הישר ובכל החושים.

ביום זה אפשר גם להיגרר לאלימות, אך אם מתכוננים לכך, אפשר למנוע זאת. לא למרוח את הבעיות, צריך לחדור פנימה ללב הבעיה, ביום זה אפשר לתת חיים ליחסים

ביום השני שולטים הרגשות, יום השלישי מתאים לפעילות, ביום החמישי שולט המזל ויום השישי הוא נעים ושקט

או לפרוייקט שכאילו נעצר על המקום. לא לפנות לדרכים צדדיות או לעניינים שו־ליים. בכל מה שחשוב מטפלים היום. אחר כך דואגים למה שיהיה מחר.

יום הרביעי

ביום זה שולט כוכב מרקורי (הקשור במזל תאומים ובתולה). זה היום שבו לתיקשורות ולחשיבה נותנים דגש מיוחד. זה לא יום מתאים לעבודה שיגרתית. טוב לחפש אינפורמציה ורעיונות חדשים. טוב להיות בקשר עם הסביבה, לא להשתמש בכוח או באלימות: „העט יותר חזק מה־חרב."

מי שיודע לתכנן את דבריו בכישרון ובצורה הטובה ביותר, יוכל ליהנות מיום הרביעי. יום מתאים לפגישות ולישיבות, להאזין לכמה דיעות ולקחת מכל אחד את הטוב שיש לו להציע.

אפשר להשתמש ברעיונות של אחרים ולהשאיר את כל קווי התיקשורת פתוחים. יש לשים לב לתגובותיהם של הסובבים ולנסות להפוך את היום השיגרתי למעניין.

(המשך בעמוד 38)

השבוע עשויים להציע לכם תפקיד חדש או אחריות נוספת. זה יקסום וימשוך, אך עדיף שלא למהר ולקחת על עצמכם תפקיד שיתכן שיגרום לכם בעיות ק־שות בעתיד הקרוב. נסיעה מתוכננת עלולה להתעכב. הסיבות קשו־רות למצב הכספי, וכן לתיכנון לא נכון. ידי־דים שעד עתה היו לצידכם עלולים לדבר מאחורי הגב ולקלקל את התדמית. תבדקו היטב עם מי אתם משוחחים. ידידים מבוגרים יהיו חיוביים.

* * *

בתקופה זו אתם נוטים לבזבז זמן רב על עניינים בריאותיים. יש נטיה לסבול משפעת או מחלה אחרת. בשטח הכספי מצבכם משתפר, אך ההוצאות גדולות. ה־6 וה־7 בחודש עלולים עוד לסבך אתכם. בגלל הוצאה גדולה ומיותרת. ה־9 וה־10 בחודש טו־בים לנסיעה ולפגישות מחודשות. בשטח הרו־מנטי צפויות הפתעות אך לא מעט אכזבות. לא לבנות על הבטחות, כדאי לנתח בהגיון את האירועים. יש נטיה להסתבך עם החוק.

* * *

התקופה מראה על מרץ מחודש וחשק לשוב ולהחל על עצמכם תפקידים חדשים. ה־5 וה־6 בחודש לא יהיו קלים, ה־9 בחודש יהיה טוב יותר להתחלות. בעניינים כספיים רצוי לא לחתום על שום התחייבות ולא לפתוח בעיסקה חדשה. היותר מסוכן הוא לשתף מיש־הו מבני־המישפחה. יש נטיה לאבד כספים ו־תעודות. במיוחד ב־7 וב־8 בחודש. בשטח הרומנטי צפויות הפ־תעות. אנשים מן העבר יזכירו את עצמם.

השבוע חשוב שתקחו על עצמכם פחות אחריות ותדאגו יותר לענייניכם הפרטיים.

יש נטיה להקדיש יותר מדי זמן לאחרים, וזה עלול לעכב את התקד־מותכם. שותפות שמת־חילה בתקופה זו עלולה לסכן את הפרוייקט או אתכם. דחו זאת ב־שלושה שבועות. המצב הבריאותי דורש ה־שגחה. ב־7 וב־8 בחודש יתכנו בעיות באיזור ה־גב או הרגליים. בשטח הרומנטי המצב מאוד רגיש, קשרים חדשים יתפתחו בצורה איטית.

* * *

בתקופה זו היצירתיות שלכם עולה, ותוכלו להכתיב את רעיונותיכם במקום שבו אתם עובדים. יוזמה, מקו־ריות וראיה חדה ו־מהירה תביא אתכם ל־התקדמות מהירה מכפי שאתם מצפים. ה־5 וה־6 בחודש אינם קלים. וב־9 וב־10 בחודש תר־גישו עייפים וכבדים. אל תמהרו להבטיח הבטחות או להתחייב לבצע פרוייקטים גדו־לים מדי. בשטח הבריאות יתכן שתסבלו מבעיות שקשורות לתרופה לא מתאימה.

* * *

כעת אתם נאלצים להקדיש יותר זמן לענייני הבית והמגורים. אביזרים שונים אינם פו־עלים כראוי, יתכנו בעיות הקשורות לה־סקה, אינסטלציה או אביזרים חשמליים. ה־פועלים בצורה לקויה. שיפורצים. תיקונים וסיוד – טוב לדחות לחודש הבא. בתחום הרומנטי תוכלו ליהנות מה־5 וה־6 בחודש. קשרים קלים אך נעימים. ה־9 וה־10 בחודש יהיו תשובים במיוחד. ידידים חדשים עוד עלולים לסבך אתכם קשות.

השבוע עליכם להיות יותר זהירים במגעיכם עם הסביבה. סיכסוך עם שכנים או עם קרובי משפחה עלול לפרוץ לפתע וללא הכנה מראש. כדאי לדחות כל דיון חשוב לפחות ב־שלושה שבועות. ה־5 וה־6 בחודש עלולים שוב להעלות על פני השטח את הבעיות הכספיות, שזמנית נמ־צא להן פיתרון. אל תפ־עלו בצורה דראסטית, שינויים אינם רצויים כעת. ה־7 או ה־8 בחו־דש עשויים להביא מיכתב, או ביקור מחו"ל.

* * *

השבוע יזהיר עליכם להאט את הקצב. הראש זקוק למנוחה. הטוב ביותר עבורכם: נטילת חופשה בת יומיים או שלושה. ההספק בתקו־פה זו אינו גורם לכם להרגשה טובה. אתם דורשים מעצמכם יותר מדי. נסיעות עלולות לסכן אתכם ביחוד בין ה־5 וה־9 בחודש. אתם נוטים לפיזור ולעייפות רבה. ב־9 וב־10 בחודש אתם עשויים להתבשר על נסיעה לחו"ל או על איזה קשר משמח אחר עם ארץ אחרת. אל תמהרו להתלהב.

* * *

השבוע שוב הכל קורה לכם בצורה מפתיעה. הדברים הטובים והרעים מתחלפים ב־מהירות ואינכם מספי־קים להתכונן. ה־5 וה־6 בחודש עלולים לסבך אתכם במקום העבודה, עדיף לשתוק ולא לה־גיע דעה, כל דבר ש־תאמרו באותו יום עלול להתפרש בצורה לא נכונה ולפעול נגדכם מאוחר יותר. ב־7 וב־8 בחודש צפויה פגישה מפתיעה, שתוביל להתפתחות רומנטית מעניינת. חשוב שתסבירו את עצמכם.

התקופה הנוכחית אינה קלה, ויהיה עליכם לשים לב לבריאות. כל מאמץ שאתם משקיעים דורש מכם יותר כוח ומרץ מהרגיל. ה־5 וה־6 לחודש עשוי להביא לכם פגישה נעימה ומבטיחה. לא כדאי לבנות על כך, האשליה מסוכנת. ב־7 וב־8 בחודש אתם עלו־לים להיפצע או להי־כוות. היו זהירים יותר. בתחום הרומנטי אתם מעמיקים את הקשרים הקיימים. תיתכן התפתחות של קשר עם אדם יותר מבוגר.

* * *

אתם חשים את עצמכם לחוצים, וזה עלול לגרום לכם להתנהג באימפולסיביות או להחליט החלטות ש־מאוחר יותר יפעלו נגד־כם. ה־5 וה־6 בחודש יהיו די מדכאים ו־קשים, היזהרו מהת־פרצויות של תוקפנות בעבודה או בבית. ה־שבוע אתם עלולים להיתקל במיכשולים שלא תבינו מהיכן צצו. תגובה שקטה עשויה לעזור, וכן ידידים מהעבר הרחוק. בתחום הרומנטי: ב־7 וב־8 בחודש תבלו יפה.

* * *

בתקופה זו אתם נוטים לטעות בשיפוט לגבי מכרים חדשים. אל תמהרו לקרב אליכם כל מי שמוצא חן בעיניכם. בחודש הבא הוא יראה את הפרצוף האמיתי. נסו לבדוק פעם נוספת אנשים שעימם נתקתם את הקשר – הם עלולים לקלקל את השם הטוב ולגרום נזק, שיחה גלויה ב־9 או ב־10 בחודש תועיל. בתחום ה־קאריירה עומדים לה־ציע כמה הצעות. הימנעו מלהבטיח לתת תשובה מחייבת או אף לחתום על חוזה.

מיכתבים לרותי

הומור מרליק

„אכתוב בקצרה, למרות שאני אוהבת דברים ממושכים," היא מתחילה. כותבת קצר, אבל בהחלט לעניין: „גרושה נאה מאוד ונשית, גבוהה (1.73 נטו), כמעט בת 44, חזות צעירה ושובבה, מזכירה בכירה במישרד עורכי־דין. רומנטית ללא תקנה, אך הבת למצות את הכיף שבחיים, חוש־הומור מדליק. מעוניינת בקוקטייל של הופעה, גבריות, ניסיון, גובה ונריבות, לקשר ממושך, רומנטי, ריגשי ואינטלקטואלי. בקיצור, חגיגה לעיניים ולנשמה, להעשרה הדדית של החיים. אם אתה חושב שהינך מתאים, או אפילו קרוב לזה, כתוב לת"ד 652, פתח־תיקווה."

★★★

האשה הממוצעת מעדיפה יופי כיף להיות איתה, עצמאית — להבדיל מתלויה ונתלית, אחת עם נשמה ורגש, שיכולה לתת אהבה אנושית שגם הוא, לדבריו, יודע לתת. הוא מסיים ב„אין לי רתיעה מהתה־יישבות העוברת."

★★★

אשה לבעלה: בדרך־כלל אפילו לא היה עולה על דעתי לפתוח מיכתב המיועד לך, אבל על המיכתב הזה היה כתוב – אישי בהחלט.

★★★

חבר אמיתי

„אני אלמנת צה"ל, נראית טוב, צעירה מגילי," כותבת (1063/84), „מעוניינת להכיר גבר פנוי בלבד, למטרה רצינית, כי רומאנים לא חסרים לי. במטרה רצינית אני לא מתכוונת שמוכרחה להיות חופה. מדובר בחבר אמיתי לחיים, שאוהב מוסיקה, ריקודים וטיולים. בלי הדברים האלה אין לי קיום. שיהיה משכיל ומבוסס. אם להדק את

נערת הכפר

היופי הגיזעי הזה והגוף החטוב שייכים לעינת בדני, 21, זמרת־רקדנית, שהשתחררה לפני חצי שנה מצה"ל, אחרי שירות בלהקה צבאית. אחרי שעשתה תפקידון במחזמר יוסף וכתונת הפסים, היא מחפשת עכשיו עבודה, וזה די קשה בימים אלה, בעיקר במיקצוע שלה. בקרוב היא מתכוונת להגיש בקשה לקורס דיילות, ואני מתארת לעצמי שיקפצו שם על המציאה. היא רואה בזה קאריירה לתקופה קצרה בלבד, רק בשביל לטייל קצת בעולם ולטעום את הטעם.

עינת – 1.65 מטר גובה, 48 קילו מישקל, שיער אדוך ומתולתל ועינים חומות – מתגוררת עם ההורים בהוד־השרון, בבית מוקף עצים וגינה. קצת רחוק מן העיר, אבל היא אוהבת את הסביבה הכפרית השקטה. „חוץ מזה," היא מוסיפה, „אני מאוד מפונקת, ולא יכולה לגור לבד. אם אמי לא תכין לי אוכל, לא אוכל. אני צריכה כל הזמן ליטופים ופינוקים."

היא צברית, ההורים מתימן. עד לפני חצי שנה, במשך שנה וחצי, היה לה חבר קבוע. עכשיו היא לבד, בכיף, מוקפת הרבה חברים ומחזרים. לא מחפשת כרגע עוד קבוע אחד. „אני צריכה לנוח," היא אומרת. „כשיש לי חבר, אני יותר מדי רצינית. רוצה עכשיו קצת להשתולל, לעשות מה שמתחשק, להתחשב רק במה שאני רוצה."

היא אלגנטית. אוהבת ללבוש בגדים שמבליטים את החלקים היפים באשה, כמו חצאיות צרות. מחשופים זה לא הסיגנון שלה. עינת: „כשמסתכלים עליי, את מה שצריך לראות אצלי – רואים. אני לא צריכה לחשוף, כאילו צועקת: תסתכלו! אני קצת שמרנית."

על שכל, מפני שהגבר הממוצע רואה יותר טוב בעיניו מאשר במוחו.

★★★

אהבה אנושית

(1062/84) הוא בראשית העשור השלישי לחייו, בהליכי גירושין. מגדיר את עצמו כאדם פתוח, נאה וגבוה. מבקש להכיר אשה שיהיה לו החגורה, אני יכולה להדק אותה לבד. פעם נהגתי לומר שאלך איתו עד סוף העולם לגור בצריף, אבל עכשיו קיבלתי קצת שכל. שיהיה בן חמישים־פלוס ונאה."

★★★

רצוי בלונדית

תשמעו איזו השפעה חיובית יש לי על אנשים. „עד לפני זמן לא רב חשבתי שעבודה זה הדבר החשוב ביותר והקדשתי לה את עצמי," כך הוא מתחיל, „אולם יום בהיר אחד התעוררתי, ולהפתעתי גיליתי שבי־לוי חברתי הוא דבר לא פחות חשוב, וכשהוא נעשה בשניים הוא אפילו נעים. אגב, רותי, מדורך סייע לי בגילוי זה. (אולי תסביר לי איך בדיוק זה קרה לך?) אני רווק בן 26, עצמאי, גבוה (1.86), נאה ונחמד, שיודע גם לאהוב שיגעון, כתנאי שהבחורה הנכונה נמצאת לידי (אני משתדל להיות אובייקטיבי). מעוניין ליצור קשר חם שיהפוך לקשר רציני עם בחורה נאה מאיזור המרכז, רצוי בלונדית, שכמוני תאהב ספרים, סרטים, הצגות וריקודי־עם ובקיצור — שתהיה בראש אחד איתי." רוצי לצבוע את השיער, אם יש צורך, וכתבי לו לת"ד 2683, תל־אביב.

★★★

בעלי אינו מחזר אחרי נשים זרות – הוא הגון מדי, ישר מדי וזקן מדי.

★★★

הכי יפה

כותב (1064/84): „אני גרוש, בן 37. העיסוק: בתחום האמנות. אוהב את הים, לשחק טניס, לרקוד, להאזין למוסיקה — מכל הסוגים, פרט לרועשת. איך אני נראה? ככה: לזו שתאהב אותי אהיה הכי יפה וחכם. לזו שעובדת על־ידי ברחוב — נחמד.

„המצב המישפחתי שלה לא חשוב. כן חשוב שהיא תהיה רזה ולא מעל 1.70, כי אני 1.74, ואחוש שלא בנוח. שתהיה ספונטנית, שובבה, מקורית, בעלת חוש־הומור, ואם להשתמש במילה אנגלית — אקסצנטרית. שתהיה פארטנרית טובה, חברה." מה קרה לכם היום? כולם נעשו לי בעלי תיבות־דואר, ומוותרים על שירותי התיווך הטובים שלי. אז גם הוא גר בת"ד — 4820, תל־אביב.

★★★

לא שיגרתית

נחמד ורציני, בן 24, מעוניין בהיכרות עם בחורה נאה, לא שיגרתית, האוהבת את החיים, כדי שתוציא אותו מהרצינות הרבה שהוא שוקע בה. גם הוא דאג לעצמו לת"ד — 2099, חדרה.

שיפוצי חזה

בא לי לספר לכם על נושא אירוטי: שדיים. יש התנגדות? תודה. לא חשבתי שתהיה. אז בזמן האחרון יש תופעה חדשה, יותר נכון לומר – מחודשת – של דוגמניות שטוחות־חזה, שלא מסתפקות במעט שנתן להן הטבע. הן רוצות עוד. מוותרות על 1500 דולר, סובלות כאבים ומסדרות להן חזה חדש, גדול יותר, עם סיליקון בפנים.

החלוצה היתה דוגמנית יפה, הידועה כבעלת חזה מקסים. היא עשתה את זה לפני עשר שנים. עד היום. כך מספרים לי. היא אף פעם לא מתפשטת, כמו שאר הדוגמניות, בפני כולן. היא מפנה אליהן את הגב, ומכחישה את העניין, כאשר שואלים אותה.

באחרונה עשו זאת שתי דוגמניות. הן לא עשו מזה סוד כשמדובר בקולגות ובאנשי־אופנה, אבל הן לא מעוניינות שכל העולם יידע על זה. „החזה הקטן הפריע לי," סיפרה לי אחת היפות. „הייתי עולה על המסלול, ושומעת רחש ומילמולים בקהל – אין לה חזה בכלל! לפני הניתוח נתתי לבנות, וגם לגברים שהיו בחדר־ההלבשה, להיפרד מהחזה הישן. אמרתי – תסתכלו טוב, עוד שבוע זה ייראה אחרת.

„זה היה כאב פיסי בלתי־נסבל. אי־אפשר לצחוק, להתעטש, כלום. בחודש הראשון צריך להסתובב בחזיה, ואחר־כך אפשר לזרוק אותה לעולם. הצגתי בגאווה את החזה שלי בפני הדוגמניות. עוד כשהיה פצוע וכואב. מוהצד, בזווית מסויימת, אפשר לראות שתי צלקות דקות בחלק התחתון של החזה, כל אחת באורך ארבעה סנטימטר. אבל למרות הסבל והצלקות אני שמחה עם החזה החדש. הביטחון העצמי שלי עלה. היה כדאי."

לא תמיד זה מצליח. דוגמנית אחרת עברה את אותו הניתוח, אבל אצלה הסיליקון לא נקלט היטב וגרם לה כאבים. כעבור חודש היא נאלצה לעבור ניתוח שני, הפעם להוצאת הגוף הזר. מיסכנה. נשארה עם חזה קטן והפסידה את הכסף. על הסחורה הזאת אין אחריות.

יום הרביעי

זה היום שבו שולט כוכב יופיטר (הקשור במזל קשת ודגים). זה יום של מזל ואופטימיות. המזל חייב להגיע מכל הכיוונים. חשוב להיות מונעים, כדי לא להחמיץ את ה־אפשרויות וההזדמנויות. העירנות חשובה וכן האמונה. זה היום שבו קשה במיוחד לשמור על דיאטה. יש לתת תשובת־לב מיוחדת ולא להי־כנע לחולשות של יום אחד. אם האדם מצליח יותר מהאחרים, ש־יזהר מלהתרברב ולהתגאות – זה עלול להביא לו בעיות וצרות מאוחר יותר.

אם דברים חדשים צורמים, מסנ־וורים ומפריעים – סימן שהאדם מקשה על מזלו הטוב להיכנס לחייו. אפשר להתקרב לאנשים בקלות וב־ביטחון, זהו יום של פתיחות, כנות וגילוי־לב. אסור להתפשר, אם זה מנוגד לעקרונות. הדגש הוא על סב־לנות לאחרים והגינות כלפיהם. זה לא יום שבו יושבים מהצד ומסתכ־לים.

יום השישי

כאן שולט כוכב ונוס (הקשור במזל שור ומאזניים). זהו יום נעים, שקט והרמוני. צריך לסיים את ה־דברים בצורה נעימה וליהנות מה־עבודה. אפשר לצפות לסיפוק ולשתף את האחרים בהנאה. זה יום שנות־נים לסביבה הרגשה טובה ומשבחים את מי שביצע עבודה טובה. זהו יום טוב לאהבה, למסיבה ולבילוי עם חברים.

המראה החיצוני מאוד חשוב ביום השישי, לכן חשוב במיוחד לדאוג להופעה, אך לא לשכוח את הנימו־סים הטובים. ביום השישי המצב הכספי נראה טוב משהוא באמת, ולכן יש להיזהר מלהפריז בקניות ולהיתפס לביזבוזים. כל מגע עם אנשים צריך להיות טוב, חשוב לנהוג בעדינות ובהתחשבות. זה יום לחי־כרויות חדשות וליחסים חדשים. כדאי להאמין שמה שהאחרים מס־כימו נותנים, זה הטוב ביותר שיש ביכ להציע.

יום השבת

ביום זה שולט כוכב שבתאי־סטורן (הקשור במזל גדי ודלי). עצירה בשטף האירועים. שבתאי מאלץ את האדם להיכנע למיסגרת ולהגבלות. זהו היום שבו נתון כל אחד לחשבון־נפש ולמבט ישיר על חייו כפי שהם. למרות ששבת היא יום מנוחה – זה היום הקשה בשבוע לפחות מהבחינה הנפשית. מי שחי במיסגרת מישפחתית, קבוצתית או דתית, נהנה מהשבת ומוצא תוכן רב והנאה מהיום. למי שחי לבד ללא שותף, מישפחה או מיסגרת זה היום המדכא והקשה ביותר. האדם סגור, מוגבל ובודד.

עיקרון השבת מדבר על הפסקת הפעילות, וזה לא קל למי שעיסוקיו אינם נותנים לו זמן למחשבה ול־חשבון־נפש במשך השבוע. השבת שניתנה במתנה היתה משולבת ב־נשיאת אחריות גדולה ובקבלת עול שיש עימו הרבה מן השכר. שמירת השבת מגבילה את האדם אך נותנת ליום זה משמעות. התעלמות מה־דינים והמיצוות הופכת את היום לריק, כשכל תחליף אינו מביא את הסיפוק והשלווה שלהם כל אחד מצפה. ולכן נאמר: „שיותר ממה שישראל שמרו על השבת – השבת שמרה עליהם." אלה הם החוקים הנוקשים של כוכב שבתאי, שאינו מאפשר ליהנות מהשבת בצורה פשו־טה, נעימה וחסרת התחייבויות.

הורוסקופ

(המשך מעמוד 37)

מילים, כתיבה וכל צורות התיק־שורת משפיעות בצורה חזקה מבכל יום אחר.

אין לו אהבה

דייב אורן, 33, פסנתרן וזמר. המומחיות שלו זה לעשות שמח ולגרום למבלי המועדונים לשיר יחד. בהביקתה, למשל, הוא מלך. אנשים שוכחים שם את עצמם לצלילי שירתו, ורוקדים על השולחנות.

הוא גרוש מזה שלוש שנים, אחרי שהיה נשוי במשך 12 שנה. התחתן ילדון, בגיל 20. אב לשתי בנות שנשארו אצלו, ועכשיו הן בפנימיה. אחרי כל־כך הרבה שנות נישואין גילו הוא ואשתו שהם בעצם לא הוא טוען שזאת שאלה קשה. עניין של רגש. שתהיה חתיכה, נאמנה, מפנקת. גם הוא אוהב לפנק.

בעבודה שלו יש לו הרבה הזדמנו־יות להכיר. „אני לא צביקה פיק," הוא אומר, „אבל אני שם במרכז העניינים, מושך תשומת־לב, ובסך־הכל אני נחמד. אז הקומבינציה הזאת עושה להן משהו. אני קצת ביישן, ובדרך־כלל הן לוקחות יוזמה. ניגשות, שואלות משהו, מדברות על הופעה באיזה אירוע ומבקשות כרטיס־ביקור. לא, זה לא מוריד מערכה של בחורה שלוקחת יוזמה. לדעתי, בנושא הזה אני מאמין בשיוויון־זכויות. הייתי רוצה כבר להיות מאוהב. כשאין אהבה, זה חסר לי מאוד. אבל אני ממתין לאשה הנכונה. יש לי סבלנות."

מבצע זב"ש*

דירת 3 ח' שלך + $ 20.000 = קוטג' - 4 חדרים!
דירת 4 ח' שלך + $20,000 = קוטג' - 5 חדרים!

תירגע ושב בנחת: את הדירה שלך — קלרין לוקחת!

כשרוצים לעבור לדירה גדולה יותר — עיקר המחיר ממומן על ידי מכירת הדירה הנוכחית. כך שאם יש לך דירת 3-4 חדרים באיזור המרכז, גוש דן, נתניה או חיפה והקריות — הבעיה שלך פתורה:
אנו ניקח את דירתך הנוכחית ונזכה אותך במחירה כחלק מהתשלום עבור הקוטג'. אנו נפרסם את הדירה שלך — על חשבוננו, וניפגש עם הקונים הפוטנציאליים.

הקוטג' שרצית

- קוטג' על מגרש בשטח החל מ־250 מ"ר
- רחוב הולנדי פרטי בחזית עם צמחיה ופינות ישיבה
- **קומת קרקע:** חדר כניסה, חדר אורחים, פינת אוכל, מטבח, שרותים לאורחים, מקלט, חצר משק, חניה, פאטיו וגינה — עם מערכת השקיה ותאורה.
- **קומה שניה:** אגף הורים כולל חדר ארונות וחדר אמבטיה ושרותים, חדר שינה לילד בוגר ושני חדרי שינה נוספים, חדר אמבטיה ושרותים נוסף

תשלומים ללא ריבית

בנוסף לתשלום המזומן תוכל לשלם חלק נוסף מהמחיר בתשלומים ארוכי טווח ללא ריבית. כמו כן תוכל לקבל משכנתאות שקליות נוחות.

בוא לראות קוטג' פתוח בשבת בשעות 14.00-11.00.

בוא עם כל המשפחה לראות קוטג' פתוח עם ריהוט, אבזרים ושפע רעיונות לעיצוב פנים.

משרדי קלרין פתוחים בימים:
א', ב', ד', ה' בשעות 13.00-9.00 ; 19.00-16.00
ובימי ו' בשעות 13.00-9.00.

הדירה הנוכחית שלך *זו הבעיה שלנו

חדרה הצעירה

קלרין דירות CLARIN

ארתון

רחובות: רח' רמז 61 **חדרה:** רח' הלל יפה 21 **תל־אביב:** רח' הירקון 305 **פואבלו אספניול:** רח' זלמן שזר 1, חוף ראשל"צ **אשדוד:** רח' רוגוזין 4 **נתניה:** רח' סמילנסקי 10

הצפון מחפש

המקום האחרון

בו רזונה הוויילת נלי את וזברתה, הדס, הוא הצומת במחלף טירת־הכרמל – אחוזה, בכניסה הדרומית לחיפה. נלי ביקשה לקצר את דרכה הביתה, ולכן ירדה. הדס המשיכה צפונה, ירדה בצומת הבאה, כשהמכונית שבה נסעה פנתה מיזרחה, אל הכרמל.

יבין כפר מסריק היה במתכונת רבה. במשק ניכרה תכונה רבה. ניידות־משטרה ומישמר־הגבול נכנסו ויצאו. חדר־פיקוד משטרתי, בראשות תת־ניצב משולם עמית, מפקד מרחב חיפה, מוקם בחדר מזכירות המשק.

כי הדס קדמי (20) לא שבה מבסיסה.

ב„אולדסמוביל" לכיוון חיפה

ה כל החל ביום החמישי שעבר, לפנות ערב. רכ־טוראית הדס קדמי התקשרה לבית הוריה והודיעה שהיא בדרכה למשק, לשם טיפול רפואי כלשהו.

ואז היא שמה את פעמיה צפונה, יחד עם חברתה לשירות, נלי. השתיים המתינו לטרמפ בטרמפיאדה הצבאית בצומת גלילות (הקאנטרי קלאב) שבקירבת הרצליה.

הירבו בשיחה עם שתי החיילות. בשעה שש לערך, כשהגיעו למחלף טירת־הכרמל — אחוזה, ביקשה נלי לרדת.

האב המתין לבתו בכביש הראשי והבת לא הגיעה. עברה שעה ועוד שעה ועוד שעה ובשלוש לפנות בוקר פנה האב למישטרה: אי"ה בתי?

מכונית אולדסמוביל אספה אותן צפונה. במכונית היו המהנדס מרדכי זרצקי מחיפה, קבלן־בניין ונהג. הם לא היה רצתה להגיע מן המחלף לביתה באחוזה. הדס המשיכה עד הצומת הבאה, צומת דרך־הים, עת פנה האוכדסמוביל לכיוון מרכז הכרמל. הדס ירדה שם מן הרכב, ומאז נעלמו עיקבותיה.

בינתיים, בכפר מסריק, החלו הוריה של הדס, עזה ואיציק קדמי, לדאוג. כי הדס הקפידה תמיד לעמוד בלוח־הזמנים, שאותו קבעה לעצמה, ואחרי שיחת־הטלפון התפלאו ההורים שלא הגיעה בזמן הצפוי.

האב, איציק קדמי, יליד ירושלים, איציק קדמי יצא. כמינהגו, להמתין להדס בכביש הראשי, כביש עכו־חיפה. משהתאחרה הדס ודאגתו גברה, ניצל קדמי,

את נסיונו, ואחרי שעות של דאגה גוברת והולכת פנה, בשעה 3 לפנות בוקר, למישטרת עכו. הוא מסר את העובדות ואת תיאורה המרוייק של הדס, בתו.

תלמידים מעוספיה

ב משך זמן קצר עברה הידיעה במהירות. ביום השישי, מוקדם בבוקר, הוקם מטה־חרום. אנשי המשק, יחד עם המישטרה, חיפשו את הדס כל אותו יום, אולם רק כשפורסמה הודעה ברדיו, התייצב המהנדס זריצקי (שלקח את הדס בטרמפ) ואז קיבל העניין את המשמעות הקשה שלו.

בינתיים מונה ניצב־מישנה גבי לסט, מפקד מישמר־הגבול צפון על החיפושים והסריקות. הוקמה מיפקדה משימתית. ומישמר־הגבול ריכז. דרך המיפקדות היחידתיות שלו. גם את כל

טרמפ אל האלימות

ב שעה שנבתבים דברים אלה, עדיין לא ברור מה אירע להדס קדמי: אם בוצע פשע, ואם כן — מה טיבו, ומי האשם או האשמים.

אך גם בשלב זה חובה היא להצביע על הפשע העיקרי, המתמשך: שערוריית הטרמפים.

פשע זה, שכל מוסדות המדינה, ובמיוחד צה"ל, שותפים לו, הוא אבי כל חטאת על הכבישים. הוא מפקיר מדי שנה צעירים, ובעיקר צעירות, לפושעים מכל הערות והלאומים, ולסוטי־מין מכל הסוגים.

חובה היא לשים קץ לשערוריה זו, אחת ולתמיד.

● זכר למדינה אחרת

ה טרמפ הזה חלק מן המסורת הישראלית. הוא ישראלי, כמו הפלאפל והקיבוץ. וכמותם, הוא שייך לעידן אחר.

הטרמפ היה סימן־היכר של חברה שיוויונית, ידידותית, פתוחה וכלת־אלימה. כאשר לא חלם איש על התקנת דלתות־פלדה לדירות, רצח זקנים ושוד־בנקים. כאשר היה זה טיבעי להזמין זר הביתה. לעזור לזולת ולחתום על ערבות למען חבר. כאשר היה זה מובן מאליו לכל נהג בכביש לאסוף אל מכוניתו צעירים וצעירות, וביחוד במדי צה"ל.

ימים אלה חלפו מזמן.

בישראל של היום. פשע הוא להפקיר חיילת למצב שבו היא חסרת־ישע. במכונית סגורה ונוסעת. פיתיון לכל סוטה־מין.

החברה הישראלית הפכה אלימה. חוסר־ההתחשבות בזולת, הגסות, האלימות הנפשית הגופנית הפכו נורמה מקובלת בכל המישורים.

בחברה הזאת משתוללת השינאה. השינאה בין העדות. השינאה בין העמים. שינאה המוצאת לה מדי יום ביטוי מילולי גלוי, כאשר אנשים מדברים בפה מלא על רצח המוני וגירוש המוני של ציבורי־אזרחים, וכלי־התיקשורת מדווחים על כך בהרחבה ובחדווה. הקורבנות המיועדים של השינאה משיכים בשינאה משלהם, והגיצים השונים גורמים לתבערה גדולה.

באווירה של שינאה ואלימות נקרא דרור גם למאווייהם הנסתרים של סוטי־מין.

פנטזיות מיניות סאדיסטיות, שארם בולם אותם בימים כתיקונם בליבו, מתקשרות עם ריגשי־שינאה גיזעניים ומוצאות בהם צידוק. מה שהיה אסור הופך למותר, כשהוא מתקשר עם „אידיאולוגיה". בשבבות הפרימיטיביות של שני העמים במדינה מתפתחת גיזענות המהולה בסטיות מיניות. ליתר דיוק: הסטיות המיניות מתקשטות בסיסמות גזעניות. מבחינה זו אין הבדל בין חסידיו היהודיים של מאיר כהנא ובין דומיהם הערביים — ובין תופעות דומות על רקע ערתי.

הרוב העצום של פישעי־המין בארץ — החל ברצח ואונס וכלה במעשים מגונים — מבוצעים על רקע פלילי־פאתולוגי פשוט. רק במיקרים נדירים, זוועתיים במיוחס, הם מעוררים תשומת־לב ציבורית. אך כאשר שיכים הפושע וקורבנו לשני עמים שונים, הופך הדבר מייד לדגל פוליטי, ומעורר את האנסטינקטים העמוקים ביותר של אנשים פרימיטיביים — שמניעיהם הסמויים אינם שונים בתרבה ממניעיו של הפושע עצמו.

התוצאה היא, שכיום כל פשע מיני בלתי־מפוענח מיוחס אוטומטית לכני העם השני, וגורם להסתה לאומנית וגיזענית. המישטרה וכלי־התיקשורת נותנים יד ליצירת אווירת־לינץ' זו על־ידי השמעת חשדות קודרים על „פעולה פלילית או חבלנית" — אף בשעה שאין כל תימוכין לכך.

● צה"ל אחראי

כ ל זה חזר השבוע בפרשת הדס קדמי. בשעה שנעזרה אווירה זו, לא היה ירוע דבר מלבד העובדות הבסיסיות: החיילת נסעה בטרמפ, יחד עם חברתה. החברה ירדה, והדס נשארה לבדה במכונית עם שלושה גברים זרים. לדבריהם, ירדה גם היא אחרי כמה קילומטרים. היא נשארה בלילה. בחושך. על אם־הדרך, במקום שבו נהגים חיילים להמתין לטרמפ.

האשמה הראשונה רובצת על המוסדות האחראים ליצירת מצב כזה.

בראש ובראשונה: צה"ל.

מזה עשרות בשנים מזניח צה"ל את הבעיה הזאת.

הקדשתי חלק ניכר מן השנים הראשונות שלי בכנסת, באמצע שנות ה־60', כדי לשים קץ למצב הזה. במילחמת־גרילה פרלמנטרית ממושכת הכרחתי את הממשלה לאפשר לכל חייל וחיילת לנסוע חינם באוטובוסים. הממשלה קיבלה את הדרישה באי־רצון בולט, ובהזדמנות הראשונה חיבלה בסידור זה.

כדי לשים קץ לטרמפים המסוכנים, יש לנקוט בשורה של פעולות:

● סידור תחבורה סבירה לחיילים ולחיילות, כדי שיוכלו להגיע ממקום־השרות הביתה. אם קיבלו חופשה לצורך זה, או אם שרותם מבוסס על הנחה זו. שום איסור לא יעזור, אם אין לחייל ולחיילת האפשרות להגיע הביתה אלא בטרמפים. שום דבר לא יעמור בפני הפיתוי להגיע הביתה.

● עיבור תקנון ממורט ומחייב לחיילים, ובמיוחד לחיילות, מתי לקחת טרמפ, באילו תנאים, באילו זמנים, באילו קווים. תקנון זה צריך להתבסס על הנסיון שנרכש, על ניתוח הסכנות האורבות בדרכים ועל קיום הסעה סבירה חלופית.

● איסור מוחלט על טרמפים הנוגדים תקנון זה — הן כעבירה צבאית לטרמפיסטים, הן כעבירה פלילית לנהגים המציעים טרמפ אסור.

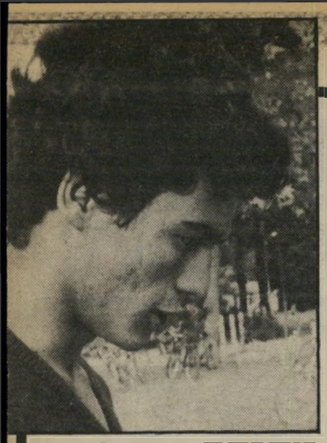
● פעולה תקיפה ונמרצת בצה"ל, ואולי גם בבתי־הספר, להסברת הסידור הזה.

הצרה היא שבכל פעם, כאשר מתעוררת פרשה כזאת, מוצפת הארץ בהיסטריה. הפוליטיקאים נוטעים כדי לרכוש כותרות בכלי־התיקשורת — ועם שוך הסערה נשכח הכל. אולם הצורך בהסדר הטרמפים ובאידגון הסעת החיילים והחיילות הוא צורך קיים, בלי כל קשר לפרשה זו או אחרת.

מכיון ששר־התחבורה הוא פוליטיקאי, הרי מכותרת לכותרת, אין לתלות בו תיקוות. אך על צה"ל מוטלת האחריות הישירה. חבל שבימים אלה מתגלה גם שם אטימות ביורוקראטית. עד כדי כך שיכול אלוף להורות על הארכת שעות־העבודה של החיילות במישרדים (מעשה שטותי בשלעצמו, שנולד לשמש אליבי להמשך הביזבוזים בקנה־מידה אדיר) מבלי לקחת כלל בחשבון את בעיית הסעתן של החיילות, בגמר העבודה.

חזית־הטרמפים אינה פחות מסוכנת מחזית־לבנון. בגלל הפוטנציאל המסוכן הטמון בה מבחינת יצירת היסטריה ציבורית ושילהוב היצרים, היא מחייבת טיפול נמרץ.

אורי אבנרי ■

מחנדבים מכל העמים והגילים סרקו בנקיקים, במערות ובהרים

מסריק, אסא רמץ: כנראה שהעובדה שהדס בחורה אחראית, שעמדה תמיד בלוח־הזמנים שלה, דירבנה את המיש־טרה כשהחליטו על המיבצע הרחב.

אבל לא רק המישטרה חיפשה אחרי הדס. ההתנדבות והעזרה באו מכל מקום, ולא מיהורים בלבד. מאום אל־פחם התקשרו והציעו 15 גברים לסריקות. ממלא־מקום ראש עיריית שפרעם, אליאס ג'אבר, ביקש לסייע. הכפריים בגליל יצאו לתור בשטחים.

ניח. כל מקום שנסרק על־ידם, נסרק ביסודיות. יכולתי לסמוך עליהם:"

חייל צה"ל ובדווי מהגליל

חגר'ת נהר, בדווי מהגליל. שמע על פרשת הדס קדמי ברדיו. הוא מיהר לכפר מסריק. הציע את שרותיו. נהר בן ה־18 הוא גשש בן מישפחת גששים.

מתנדב הבדווי חיגרת נהר שמע ברדיו על הדס והגיע. הוא גשש מומחה.

את הדס

המתנדבים, את תלמידי בתי־הספר, את אנשי המישמר האזרחי וויסת את הכוחות.

המישטרה ריכזה את פעולותיה בש־ני מישורים: החקירתי־המודיעיני וה־מיבצעי (האגמי). הכוחות סרקו את איזורי הגליל המערבי, מורדות הכרמל והעיר חיפה.

המישטרה שלפה כוחות מכל מקום. גם כוח תיגבור מבית־הספר לשוטרים בשפרעם.

סיפר אחד הקצינים, פקד רמי בית־ספר מהכפר עוספיה, שיצאו לחיפושים מבלי שאפילו נדע עליהם."

מיבצע רחב־מימדים כזה, שבו משתתפים מאות מתנדבים, אנשי מישטרה, מישמר־הגבול והמישמר האזרחי, אינו מבוצע בכל מיקרה של נעדר. למישטרת־ישראל יש קריטי־יונים ברורים בטיפול בנעדרים. ילדים וזקנים זוכים לתשומת־לב מיוחדת ולטיפול מהיר. לאחרים קריטריונים שונים: חיפושים על־ידי בני המישפחה, מיברקים לכל יחידות המישטרה. פיר־סום בתיקשורת ובסופו של טיפול — חיפושים.

המיקרה של הדס קדמי זכה לטיפול יסודי מיומו הראשון. העיר איש כפר זוננפלד: "לא הסתפקנו בתגבור של 20 השוטרים משפרעם. אנשים באו לעזור בחיפושים מכל מקום. כאשר סרקנו ביערות הכרמל, הבחנו בתלמידי

שוטרים מחפשים בכל מקום, וכ־מובן גם בנקי־קים, בוואדיות ובמערות, יחד עם אנשי מישמר־הגבול, המישמר האזרחי, תלמידי בתי־ספר, תלמידי הפנימיה הצבאית, ומתנדבים יהודים וערביים. החיפושים נמשכים מאור ראשון עד דימדומי־הערב.

מתנדב אחר שהשתתף בחיפושים אחר הדס, היה גבי קקון. הוא חייל הנמ־צא בחופשה. שמע על הפרשה, מיהר צפונה ויצא לחיפושים.

ביום החמישי לחיפושים הם נמשכו במלוא הקצב. לחדר הפיקוד המיש־טרתי זרמו ידיעות מהשטח. צוות יצא לבדוק מידע שהתקבל מאלמוני. ורק אשה שהציעה את עזרתה על־ידי קריאת מישקע הקפה בכוס, נדחתה באדיבות. על־ידי השוטרת שליד מרכ־זיית הטלפון.

גם המפקח הכללי, רב־ניצב אריה איבצן, לא נעדר.

אמר איבצן לחברי כפר־מסריק: „אין לנו הרבה מה לומר, אבל מוישקע מאמץ אדיר. מצד המישטרה, מצד מישמר־הגבול, מהמישמר האזרחי, התנועה הקיבוצית ועם ישראל."

ישראל נפן ■

אחותה של הדס הילה בת ה־18, העומדת להת־גייס לצה"ל, מתקשה לקלוט את העניין ויושבת חוששת בחדר בכפר־מסריק, כשחבריה מנסים לעודד אותה. הדס, אחותה הבכורה, היא גם חברתה הנאמנה, שאותה קיוותה לפגוש באותו ערב גורלי.

הדס וזין הדס מכפר־מסריק וזין מעין חרוד מאוחד נחשבים, בעיני כל, זוג. זין ראה את הדס כמה שעות לפני היעלמה, ואינו נח מחיפושיו אף לרגע. בקיבוציהם הכירו אותם כולם.

„היתי פוגע ב־5000 אישן"

ביום השלישי שעבר הודיע הפירסומאי **דויד אדמון** על אסיפה מיוחדת של כל עובדי מישרדו. העובדים היו משוכנעים שהאסיפה כונסה כדי להודיע על קיצוצים ופיטורין, כפי שנערכים כיום במישרדים רבים בעיר. הם הופתעו לגלות כיבוד על שולחן־הישיבות. אדמון (47) בישר לעובדים שרק לפני שעה קלה נשא לאשה את עובדת־המישרד, **איה מייזלם** (34).

אדמון הגיע באותו בוקר למישרד כהרגלו, כשהוא לבוש בחליפה, ועזב אותו לקראת הצהריים. איה הגיעה למישרדי הרבנות בשימלה בהירה, כשהיא מלווה בהוריה, אחיה ואחותה. אדמון צירף אליו את אמו, ולהשלמת המניין החסר התנדבו עובדים מהבניין.

מיד אחרי החופה יצאו החתן והכלה, כשהם מלווים בבני־המישפחה, לארוחה יהודית מסורתית במיסעדה.

אדמון היה נשוי במשך 20 שנה ל**חנה**, שממנה יש לו שלושה ילדים, בני 12, 18 ו־22. כשהתגרשו לפני שנה בגלל „אי־הבנה", השאיר לה אדמון את הווילה של בני־הזוג בנווה־מגן. הוא עצמו עבר לגור בדירת־גג שכורה. איה היא בתו של קצין בכיר במישטרה, שיצא לגימלאות. יש לה סטודיו לעיצוב־פנים, והיא מועסקת על־ידי אדמון.

כשנשאל אדמון מדוע החליט לערוך חתונה צנועה, למרות שהוא אחד מראשי המיפלגה הליברלית, והמישנה־ליו"ר רשות־השידור, הסביר: „אילו הייתי מזמין אחד, הייתי פוגע ב־5000 אחרים."

איה ודויד אדמון בחתונתם
העובדים חששו מפיטורין

„אני מתפוצצת!"

דרינג, דרינג.

„את רחל המרחלת בבקשה!" מדברת.

„הוזמנת לשתיית־תה בביתה של **רעיה יגלום**, נשיאת ויצ"ו העולמית. הוסבר לנו שבגלל המצב הכלכלי הקשה, התנדבו כמה נשים לאפות עוגה לתה, שרעיה תגיש. בין המתנדבות היתה גם **רחל דיין**.

„שיגעו אותי הכלים שבהם הוגש הכיבוד. הם כללו כלי־כסף מפוארים ומהודרים. רעיה יגלום עצמה הופיעה בתיסרוקת הולמת, כשהיא עדויה בתכשיטים.

„הבית שלה בארץ הוא ביתה השני. בז'נבה יש לה בית מפואר ביותר. רעיה מבלה את חצי השנה בחו"ל, במיטב המלונות. בניה מתגוררים בחו"ל, בזמן שבנינו משרתים בלבנון, והיא עומדת בשיא הטיבעיות ומטיפה לנו על צניעות!"

רעיה יגלום
צניעות בפאר

„אני נגעתי באלוהים!"

בדיוק לפני 10 שנים ביקרתי בדירתה של **חבצלת חבשוש**. בשבוע שעבר נודע לי שהיא התאבדה בקפיצה מעל גג הבניין שבו התגוררה, בן שש הקומות, הנמצא בלב תל־אביב.

אז היא התפרסמה כשפורסם סיפרה התמסרות, שכלל 21 מיכתבים שבהם סופר על חוויות לסביות, יחסי־מין משולשים ועוד. הספר עורר עניין במיוחד, כי אביו הרוחני של הספר היה הסופר **פנחס שדה**, אחד מעמודי התווך של הסיפרות העברית המודרנית, והדברים היו כתובים בכישרון רב.

בזמן הראיון ישב אביה של חבצלת, סוחר תבלינים, בפינת החדר על הריצפה, ועישן נרגילה. חבצלת אמרה לי: „כולם רוצים לדעת איך בחורה כמוני, מבית תימני מסורתי כזה, בחורה שהיתה בתולה כאשר פגשה לראשונה את פינחס — איך מגיעה בחורה כזאת למערכת של יחסים כאלה, כולל יחסים מאזוכיסטיים. אבל על מה אתם מדברים בכלל? אלה לא היו בכלל התרחשויות! זאת היתה חגיגה! תגידי לי, את לא מקנאה בי? כל אשה היתה מקנאה! כי אני נגעתי באלוהים. ברוח עצמה! אני איברתי את העצמיות, את הגשמיות, ביחסי עם פינחס. הוא הפך את גופי למשהו רוחני!"

לעומתה טען פינחס שדה בלהט: „אנחנו חיים בחברה של חולי־רוח. כל גבר חייב למצוא את חבצלת באשה שלו, וכל אשה למצוא את פינחס בגבר שלה."

חבצלת המשיכה להתפתח, כתבה ספר העומד לצאת לאור, והעומד לבסס את מקומה כסופרת רצינית, לדעת ידידים. אך היא לא תראה בעצמה את הספר: היא שמה קץ לחייה, אחרי שסבלה במשך שנים מבעיות נפשיות. אחרי שנגעה באלוהים, היה לה קצת קשה עלי אדמות.

חבצלת חבשוש
כל אחת והפינחס שלה

„רק עם גברים!"

את **מרי גסמן** (22) פגשתי אומנם בלי 16 העגילים, שהיא נוהגת לענוד בכל אחת, שמונה על כל אוזן. אבל הבחורה בהחלט מרשימה.

היא חוזרת לצרפת אחרי ביקור של שלושה שבועות כאן. פה היא השאירה את מישפחתה ואת **עמוס לביא**, שחקן הבימה, שהתפרסם לאחרונה כששיחק בתפקיד הראשי של סוחר־הסמים בהצגה סנג'ר.

הרומן ביניהם החל כששיחקה בסידרת הטלוויזיה מישל עזרא ספרא ובניו, בתפקיד בתו, והוא נמשך בהפסקות במשך שנתיים. הביקור האחרון בארץ הצליח לדעתה, כי „הוא הדליק מחדש את הרומן בינינו."

מרי לומדת מישחק בבית־הספר איב פינו בפאריס. היא רשומה גם כחברה במועדון למישחקי שח־מת, שם היא משחקת רק עם גברים, כי מלבדה יש רק בחורה נוספת אחת. בלהט רב היא מבטיחה לי שלמרות הגובה שלה — 160 ס"מ בלבד — היא „תחזיק את ישראל על המפה ותפתיע עוד את כולנו."

מרי גסמן
השחמטאית וסוחר־הסמים

רחל מרחלת על כל העולם

יאללה בית"ר, יאללה!

רק אידיוטים חושבים שאוהדי ביתר־ירושלים כולם בעלי בסטות בשוק מחנה־יהודה. יש אחדים שהם אפילו סוציאליסטים למהדרין. קחו, למשל, את **ארז נבון**, הבן של **יצחק ואוסירה**. הוא שרוף על ביתר. אין מה לעשות. או אם אתם רוצים — נסו את **שמיל שי**, הזכירו לו את בית"ר ירושלים — ועיניו נוצצות. אצל שמיל (לא אצל ארז) זו אהבה שקצת תלויה בדבר. באופן טיבעי הייתם צריכים לראות על קירות ביתו תמונות של **טורק** או **גיל לנדאו** מהפועל תל־אביב. אך מאז שחתנו, **יוסי מזרחי**, נרכש על־ידי בית"ר ירושלים, ליבו ואהדתו נרכשו אף הם.

לביתר ירושלים יש יוסי מיזרחי, ויש עוד יוסי מיזרחי. האחד שוער ותיק בקבוצה, והשני נרכש מהפועל יהוד (רומני) לפני שנה. שניהם, אולי בגלל השם, נפצעו תוך מהלך מישחקיהם בעונה שעברה. יוסי א' עבר ניתוח וטיפולים, וחזר להגן על השער, ואילו יוסי ב', זה של שמיל, נסע רק בשבוע שעבר לקלן בגרמניה, לעבור שם ניתוח איחוי רצועות־הברך, בבית־חולים מיוחד לספור־טאים.

ומי נסע בשבת עם ב', להחזיק לו את הידיים ולהגיש לו את הבקבוק? ניחשתם — שמיל! למה שמיל? ראשית, כי הוא אוהד בית"ר ירושלים, כבר אמרתי. ושנית, אשתו של יוסי, **דלית**, צריכה לטפל בבנות, **ליהיא** (4) **ושירי** (חצי שנה). אגב, שירי נולדה שעות ספורות לפני שהפסידה ביתר את האליפות של העונה שעברה, במישחקה עם הפועל תל־אביב, מישחק שבו נקרעו לאביה רצועות־הברך. אילו היו זוכים באליפות, היו קוראים לה "אלופה", מנחש שמיל. מה עושה חותן שהחזיק כל היום ידיים והגיש את הבקבוק, כשמגרשים אותו בערב? אין בעיות! בתנאי שהוא מכיר אישית את **שושיק שני** ו**אריק לביא**. השניים מופיעים בקלן בהצגה עיצרו את העולם, אני רוצה לרדת! לפלביים וסתם גרמנים אין כרטיסים בקופה עד אמצע חודש ינואר, כולם נמכרו כבר מראש, אך לאוהדי ביתר גירדו הזמנה דה־לוקס. את ההתלהבות של הקהל משושיק ואריק קשה לתאר, הם זוכים שם במחיאות־כפיים סוערות, והביקורות מלאות שב־חים על מישחקם.

באמצע המחזה יש קטע שבו השניים צריכים לשיר שיר ברוסית. ואכן, גם באותו ערב הם שרו: "אחת שתיים שלוש ארבע — שמואל שי בהצגה." וכל זאת במיבטא רוסי למהדרין. הקהל מחא כפיים בהתלהבות. איזה רוסית!

אחרי ההצגה לקחו הכוכבים את שמיל למיסעדה איטלקית בשם מקרוני, לבעל המקום האיטלקי קוראים **רוני ישראלי**, ואל תפנו אליו באיטלקית.. הפסנתרנית עונה רק בעברית, כשקוראים לה **לובה**, ואורח שעורך מחיאות־כפיים סוערות, כשנכנס, היה **ראלף קליין**, מאמן נבחרת הכדורסל של גרמניה. אך כל אלה הם כאין וכאפס, לעומת התלהבות הסועדים כשנכנסו שושיק ואריק. בקיצור, אם חסר פה קצת טאלנט באחרונה — סעו לגרמניה ותמצאו אותו ברחובות קלן!

שמיל חזר לכאן, יוסי ב' עדיין שם, עוד לא גמר את הטיפול. וכמו ספורטאים ישראלים אחרים, המגיעים לאותו בית־חולים, הוא זוכה לביקור יומי מהשכונה הישראלית בעיר, הרואגת שלחברה לא ישעמם. ולא יחסרו משהו מאווירת הבית והמישפחה.

יוסי מיזרחי, שמואל שי ודלית
חותן עם בקבוק

„הכל בגלל קישקוש של אשתי!"

מיקי פלד
„שלחתי פקיד עם צ'ק פתוח"

בשבוע שעבר פורסם שאמרגן ישראלי, שהגיע מחו"ל, הוצא מגמל־התעופה במכונית של מזכירתו, שהגיעה לכבש המטוס, מבלי שעבר ביקורת־דרכונים. כשהמזכירה חזרה כדי להחתים את הדרכון, היא נעצרה. והאמרגן נקרא לחקירה, שבמהלכה התברר שהוא גם העביר טייפ יקר למכונית.

דרינג, דרינג.

את **מיקי פלד**, בבקשה.

„מדבר."

מה קרה בגמל־התעופה? האם באמת נעצרת?

„איזה שטויות! הכול קרה בגלל קישקוש של אשתי. צילצלתי אליה מאמריקה, לשם נסעתי בגלל הפסטיבל החסידי. סיפרתי לה שיש לי חום גבוה. כל מה שהיא רצתה זה להכין לי הפתעה. היא פנתה ל**זאב שריג**, הממונה על האירועים, וקיבלה היתר לקחת אותי במכונית מכבש ה־מטוס."

זה נכון שאמרגנים שונים נותנים כרטיסים להופעות כדי לקבל היתר לקחת את אורחיהם ואת עצמם מכבש־המטוס?

„אני לא נתתי שום כרטיס. אני יודע שהאחרים נכנסים כך. הפעם נפלתי קורבן לסיכסוך פנימי בין האחראים בנמל, ואחד מהם פירסם כאילו קיבלתי פרוטקציה."

איזה דברים חשמליים היו לך?

„היה לי פותחן חשמלי. שמהצד השני יש לו מכשיר של סותח־מיצים. זה עלה 26 דולר. ווקמן ב־45. כל זה היה בתיק־צד ששלחתי במטוס." שילמת בסוף מכס?

„שלחתי פקיד עם צ'ק פתוח. והוא שילם. אני בכלל לא יודע את הסכום. הם כבר הוסיפו לזה את הסוודר שהבאתי, גרביים ואפטר־שייב. עד עכשיו אני עוד חולה."

ג'יל דה־תמירוב

הגנב שפרץ בשבוע שעבר לביתו של הדייל הבכיר של אל־על, **ג'יל תמיר**, העובד בחברה מזה 22 שנה, ירע. כנראה, בדיוק לאן הוא חודר. הוא הרס לג'יל את החופשה הקרובה שהוא תיכנן בבראזיל. שללו: פרוות־רקון באורך שלושת־רבעי בצבע בז' חום; טבעת קארטייה אורגינלית העשויה משלוש טבעות־זהב, כשבאמצעית מתנוססת חתימה של קארטייה; שעון רולקס מזהב, וכמובן שרשראות וצמידים.

את קולו המוקלט של ג'יל, הדובר צרפתית, אפשר לשמוע בזמן הטיסה. ואת ז'יל אפשר לפגוש במקומות אכסקלוסיביים רבים בעולם.

איך חודרים לשם? לג'יל יש השיטות שלו. יש מקומות שבהם הוא נקרא הבארון ג'יל דה־תמירוב.

סריטה וג'יל תמיר
איך אפשר בלי פרוות ותכשיטים?

זה קשור במריחה מתאימה לאדם המתאים. שידאג גם לקרוא לו לטלפון בריזק באמצע מסיבה ויאמר למשל „הנסיכה סוראייה מבקשת לטלפון את ג'יל דה־תמירוב."

איך אתם מצפים שאדם בעל קלאסה כזאת יופיע בחברה בלי פרווה ותכשיטים?

שוקולד ב-3

אניבה (משמאל) אמרה לתמי (מימין): „אני אכה אותך, בת־זונה!" אולסי אמר: „הכל נגמר, היא חוזרת לאמריקה!" ותמי אומרת: „לא היה לי גבר אחר!"

ב עולם הדוגמנות, בעולם הספורט ובאנשי־החברה בתל־אביב אחזה סערה. הסיפור נפל על הכל כמו פצצה. אולסי נפרד מאשתו, והכריז כי לא היה נשוי לה כלל!

תמי בן־עמי, עדיין דוגמנית מס' 1 בארץ, יצאה גם היא בהכרזות בעקבות התגלית המסעירה.

הרומן של תמי בן־עמי ואולסי פרי, שהתחיל לפני שבע שנים, כשאולסי הגיע לארץ כשחקן־רכש של מכבי תל־אביב, ממשיך לתפוס את הכותרות הראשיות בעמודי הרכילות. הספורט, וכיום גם בעמודים הראשיים בעיתונים.

„לפני שבוע," סיפרה תמי להעולם הזה. „נסעתי לסופרמרקט בשכונה. ביקשתי מידיד טוב שלי שיקפוץ מהמכונית ויביא לי כיכר־לחם. פיתאום ראיתי ראש שחור של אשה נכנס לתוך המכונית. לקח לי רגע ארוך עד שזיהיתי את אניבה. היא לחשה לי בקול ארסי "Motherfucker I'm going to hurt you" (בתרגום חופשי: בת־זונה! אני אפגע בך!) זו היתה הפעם האחרונה שראיתי את אניבה."

תמי ואולסי גרים כל אחד בדירתו בבתים סמוכים בשיכון למד בתל־אביב. במשך השנים התנהל ביניהם הרומן כך, שלעיתים בילתה תמי את זמנה בדירתו של אולסי. לעיתים להיפך. הם נהגו להופיע לעיתים קרובות במסיבות בתל־אביב. כשהם תלויים זה על זרועו של זה. תצלומים שלהם קישטו את טורי הרכילות בעיתונים.

תמי, דוגמנית מצליחה, יפת תואר וסימפטית. ואולסי. שחקן כדורסל מוכשר. כוכב מכבי תל־אביב. סיפקו חומר בלתי־נדלה.

במשך שנים היתה שאלה אחת תלויה באוויר: מתחתנים או לא מתחתנים? תמי ואולסי לא סיפקו את התשובה.

לפני שבוע עזבה אניבה את ביתו של אולסי. אספה את חפציה ועברה עם בנה לגור בדירתו של לאוון מרסר. שחקן כדורסל של קבוצת הפועל תל־אביב. אולסי נשאר בדירה עם פייר, בנו הקטן.

לאנשים שחיפשו את אולסי בימים האחרונים היה עונה פייר לטלפון ואומר באנגלית בקול מתוק: „הוא לא בבית. אולי אתה יודע איפה הוא?"

מאהבת תמי
„הוא לא הפסיק לאהוב אותי!"

נשים עם קאריירה

ע דלת דירתו של אולסי מתנוסס שלט: „בן־עמי, פרי." בכניסה לדירה עומדים פחים ובהם מיברשות וצבע. הפועלים לא גמרו את השיפוצים בדירה, שאולסי החל בהם מייד אחרי שהגיע לארץ עם אניבה, עם בנו ועם בנה.

אולסי נראה נבוך. „אני שונא לדבר על חיי הפרטיים, בעיקר ברגע כזה, כשכולם מדברים. המצב לגביי מאוד לא נעים. אבל החלטתי להסביר את מה שקרה. האמת שזה פשוט לא הלך, ואין לזה שום קשר לתמי.

„היו לי כוונות רציניות ביותר להתחתן, אבל כל הרומן היה מהיר. הייתי חייב להגיע למישחקים של מכבי באריך, והחלטתי להתחתן מייד כשאגיע לארץ.

„בדרך לארץ, באמסטרדם, נודע לי שסבתא שלי קיבלה התקף־לב. מיהרתי לחזור לאמריקה. כשהגעתי למחרת, היא כבר נפטרה ולא נשאר לי אלא להשתתף בהלוויה.

כשהגענו לארץ, הכל התנהל בקצב מהיר ביותר לא הפריעה לי הקאריירה שאניבה התחילה לעשות בארץ. היא היתה דוגמנית עוד באמריקה. וכשהכרתי אותה היו לה שני עסקים: עסק של קייטרינג — מישלוח של אוכל לבתים — ועסק של תיכנון אופנה.

אני אוהב שלאשה שלי יש קאריירה משל עצמה. אבל זה פשוט לא הלך. נפרדנו סופית והיא עברה לגור בבית של ידיד שלנו. היא עומדת לעזוב את הארץ. כיום היא נמצאת בדיוק באמצע קורס של אבני־חן ויהלומים. שהיא עוברת בבורסה. מייד אחרי תום הקורס היא עוזבת.

„כל מה שאני רוצה כיום זה שקט, ולגדל את הבן שלי. וסוף־סוף להיות איתו. הילד הזה גודל כל חייו. מגיל שנה עד גיל שבע. על־ידי אמי. הגיע הזמן שאכיר את בני.

„כיום אין לי שום תוכניות לחתונה. כל מה שאני באמת רוצה — זה קצת שקט וכדורסל."

תמי סיפרה השבוע:

אולסי אף פעם לא הפסיק לאהוב אותי, ואני לא הפסקתי לאהוב אותו. זה נכון שלא היה לי שום גבר מאז שנפרדתי מאולסי. כל הראש שלי כיום הוא בדירה החדשה שלי, שעלתה 100 אלף דולר. לא לקחתי גרוש — לא מאולסי ולא מהוריי, שהציעו לי הלוואה.

אולסי ואניבה לפני שבועיים
„לתמי אין שום קשר לפרידה!"

אנשים רואים אותי במסיבות ומשכנעים שאני לא מפסיקה לבלות. האמת הפשוטה היא, שאני עובדת קשה מאוד. אני עושה טוב מאוד ספונג'ה לבד, אין לי עוזרת כבר כמה חודשים, ואני חוסכת כל פרוטה.

יש לילות שאני לא ישנה מראגה איך אשלם את החשבונות למס־הכנסה. אני מתפרנסת רק מהמיקצוע ואין לי שום מקור־הכנסה אחר. יש ימים שאני משתתפת בשלוש תצוגות.

אחותי מתחתנת בחודש הבא. היא מבוגרת ממני בשנה וחצי. אני חוגגת את יום הולדתי ה־30 ב־6 בפברואר.

כבר 10 שנים אני עובדת כדוגמנית. כל התואר של „מלכת הדוגמניות" זה פשוט קישקוש של עיתונאיות. אני לא הפרעתי מעולם לאניבה להיכנס לעולם־הדוגמנות. היא ניסתה להילחם בי בכל השיטות. בסך־הכל, אני רק מצטערת על כל הסיפור הזה. בסיכומו של דבר, הוא לא היה נעים. לא לי ולא לאולסי. והדבר הכי לא־סימפטי זה שכל המדינה מנסה לנהל לי את חיי.

רק אחרי שאגמור לסדר את הדירה, אחליט מה לעשות. להתחתן עם אולסי? אני כיום לא מעלה בדעתי שאני אעשה את זה. אבל האמת היא, שכיום אני כל־כך מבולבלת, שאני לא יודעת מה שאני עומדת לעשות מחר.

אניבה פשוט כרתה לעצמה בור.

היתה רק תצוגה אחת שבה הופענו שתינו, התצוגה של עודד גרא, שהיתה לפני שבועיים. חוץ מזה פגשתי אותה פעמיים במועדון. בפעם הראשונה ניגשתי אליה וברכתי אותה על נישואיה

צבעים

לאולסי — אז לא ידעתי שהם בכלל לא התחתנו.

כמובן שרתחתי מכעס כשפורסם שאני מטרידה אותם בטלפונים. אני לא צילצלתי אליהם בכלל. בהתחלה היא הכחישה שהיא אמרה שאני מטרידה אותם. אבל מאוחר יותר סיפר לי אולסי. שהיא הורתה שהמציאה את הסיפור. בפעם השניה שנפגשנו במועדון. היא ניגשה אליי. נעמדה מולי עם הידיים על המותניים. ובצורה מאוד פרובוקטיבית הומינה אותי למסיבת יום־ההולדת שערך למענה אולסי. שבוע מאוחר יותר. במקום. לא הלכתי. כי ראשית היתה לי תצוגה ושנית — מה לי וליום־ההולדת שלה?

עד כאן דבריה של תמי בן־עמי.

מייד אחרי שהצליחה אניבה לחדור לעולם־האופנה באמצעותו של גידעון אוברזון, היא הציפה את העיתונות הישראלית בראיונות.

סיפרה אניבה: „אולסי התאים לחלום שלי על גבר. זה האיש הנפלא ביותר בעולם. כבר אחרי חודש שהיינו ביחד. הבנו שאנחנו לא יכולים לחיות האחד בלי השני. טסנו לצפון־קרולינה. להכיר את הוריו. ומשם לשיקאגו. להכיר את הוריי. החברים שלי היו בטוחים שיצאתי מדעתי.

„חיסלתי את כל העניינים שלי באמריקה תוך שבועיים. ידעתי שאני מאוהבת. ושלא מעניין אותי כלום — אני הולכת אחרי הגבר שלי. ליום־הולדתי הביא לי אולסי עגילי יהלומים לאוזניים.

„ילדים? חייבת להיות לנו בת כמה שיותר מהר. עכשיו יש לנו שני בנים — אחד שלי ואחד שלו.“ אחרי הצהרת האהבה הנרגשת הזאת. נדהמו כולם כשאולסי הודיע לאניבה. אחרי מריבה סוערת. שהכל ביניהם נגמר.

„זו פשוט עבודה“

ד שכנים הקונים באותו הסופר־מרקט שבתוכנית למר היו מוכנים להישבע שראו את אולסי כששריטות על גופו. דימיון? אולי.

השמועות שהגיעו אז לארץ היו מסעירות: אולסי מצא אשה חדשה והתחתן איתה. תמי היתה בהלם. כמו כולם. אך הגיבה באיפוק.

אולסי חזר לארץ עם אניבה. „אשתו“, והתחיל להופיע איתה באירועים חברתיים. תמי הגיבה בעדינות: „כשפגשתי אותם. בירכתי אותם בבירכת מזל־טוב לחתונתם. למה שלא אכבד אותם? הרי היא כיום אשתו של אולסי. הנישואין לא משנים את העובדה שאולסי היה ידידי הטוב ביותר. ותמיד יישאר כזה. גם עכשיו הוא מצלצל אליי באופן קבוע.“

אך הנושא לא ירד מעל הפרק. אניבה לא עברה בשתיקה. והיא נכנסה ישר לתחום שבו שולטת תמי. היא התחילה להופיע בתצוגות אופנה ובמסיבות. כשהיא מושכת תשומת־לב רבה בגלל גובהה. גופה החטוב ורגליה הארוכות. היא גם טרחה לספר לאנשים סביבה שתמי מטרידה אותה ומצלצלת אליהם הביתה בכל יום. תמי. כמובן. הכחישה זאת.

עברו כמה שבועות. ונראה היה כי העניינים נכנסים לשיגרה. תמי קנתה לעצמה דירה חדשה והיתה עסוקה בשיפוצים. ובעיקר בתצוגות רבות. כדי לשלם את החובות על דירתה החדשה.

אולסי ואניבה גרו בדירה סמוכה. והיו עסוקים בשני ילדיהם.

השלישיה נפגשה לעיתים רחוקות. מרגע שבאה אניבה לארץ. היתה היא שקישטה את מישחקי מכבי תל־אביב. במקום שבו היתה תמי יושבת זמן לא רב לפני כן.

לפני שבועיים נתבקשה תמי להופיע בתצוגה של האופנאי עודד גרא. והסתבר לה כי גם אניבה תופיע באותה התצוגה. תמי התלבטה והתלבטה. עשרות עיתונאים התקשרו אליה ושאלו אם תופיע ביחד עם אניבה. „בהתחלה החלטתי שאני פשוט לא אלך.“ אמרה. „בסוף החלטתי שזו פשוט העבודה שלי והלכתי.“

תמי המשיכה להופיע. אניבה המשיכה לנסות לפרוץ לעצמה דרך בעולם־הדוגמנות הישראלי. אנשים שעברו במחיצתה סיפרו. כי לעיתים היא מתנהגת בגסות ובתוקפנות.

מאז שהופיעה אניבה בפעם הראשונה על המסלול. עקבו הכל אחרי תגובותיה של תמי. תמי נוהגת להרכיב מישקפיים כהים. דבר שהגביר את הרושם כאילו היא מדוכאת וסובלת מכך שלאהובה־לשעבר יש אשה חדשה.

בן סיר
נוסע כושי סמוי

שה.

עכשיו שוב חזרו הכל לשאלה הישנה: האם יתחתנו תמי ואולסי?

אניבה עברה להתגורר בביתו של מרסר. הכדורסלן של הפועל תל־אביב (210 סנטימטרים). יחד עם בנה בן ה־11. ראשיד. מאז היא נראתה פעמיים בלילות־שישי. כשהיא מרקדת בעליזות במועדון קיסר. עם הומר רוי יאנג. שהוא ידידו של אולסי שבא לביקור בארץ.

ביום החמישי בא אולסי לחזות במישחק. כשהוא מלווה על־ידי בנו.

אוהדיו המרובים של השחקן מחכים לראות מה באמת יקרה ביום החמישי הקרוב. אז ייערך המישחק בין בנקו רומא. אלופת אירופה. לבין מכבי תל־אביב. עד היום באה אניבה לכל המישחקים של אולסי. היא עוררה התרגשות רבה. כשדאגה להופיע בבגדים מיוחדים ועדויה בתכשיטים הולמים. האם היא תופיע גם הפעם?

בראיון חושפני שנתנה תמי בן־עמי להעולם הזה היא אמרה בכנות: „הכרתי את אולסי כשהגיע לארץ. אולסי אומר שהוא התאהב בי ממבט ראשון. הוא נתן לי את הטלפון שלו וביקש שאתקשר איתו. הוא היה אז שבוע בארץ ועדיין היה לא־ידוע. שכחתי ממנו.

„כשעברתי דירה. חברה שלי עזרה לי לעבור על הניירת. ונתקלה במיספר־הטלפון של אולסי. היא קפצה ושאלה אותי: ‘את מכירה אותו?’ אמרתי: בקושי. ואז היא שאלה אותי אם איכפת לי שנצלצל אליו. אמרתי: למה לא? היא התקשרה.

„הוא לא זכר אותה. אבל זכר אותי. אמר שהוא מחפש אותי כמה חודשים. בתוך חמש דקות הוא היה אצלי בבית...

„וכך. כמה חודשים אולסי היה בא אליי באופן קבוע. ריחמתי עליו. ידעתי שאין לו חברים ולי זה לא הפריע.

„אחרי חצי שנה התחיל בינינו הרומן. זה התפתח מידידות לאהבה. זה בכלל לא מפריע לי שהוא ציניקן. הוא בן־אדם. ואני לא רואה את הצבע.“

תמי ואולסי נפרדו וחזרו האחד לשני כמה פעמים. לפני כמה חודשים נפרדו שוב. אז נסע אולסי לארצות־הברית. שם פגש את אניבה. היפהפיה השחורה.

„אשה“ אניבה
„האיש הנפלא ביותר בעולם!“

ספורט

מהר, גבוה ורחוק

לא המילה האחרונה

חמוץ־מתוק ביד־אליהו וחיוך רחב בלוד

נבחרת הכדורסל הותירה טעם חמוץ־מתוק בניצחונה על נבחרת אנגליה (77:86) ביד אליהו, כי רק חמש דקות לפני הסיום עוד היתה התוצאה הרבה יותר נכבדת: 59:75.

אך מי שרצה, יכול היה להתנחם בריבוי מאמני הנבחרת, צבי שרף ומשה ויינקרנץ: „אל תשכחו שלאון מרסר (2.10), שחום־העור של הפועל תל־אביב, ישחק בעוד שנה בגומלין!"

הרבה יותר חדה וחלקה היתה התוצאה בירושלים, שבה גברה ביתר ירושלים על הפועל תל־אביב 0:3, כאשר כוכבי המישחק היו אורי מלמיליאן ואבי גולדר. (ראה גם מסגרת).

אך מכבי חיפה, שהתאוששה מהפסד השבוע שעבר ללוד, היא עדיין המובילה, אחר שניצחה, השבוע, את שימשון 1:3.

אנשי לוד עצמם זכו בניצחון שני רצוף, וכך בש שני השערים, אורי פלד, מילא בסיום המישחק את פיו בחיוך רחב: „עדיין לא אמרתי את המילה האחרונה בכדורגל!" היתה זאת הופעה הרבה יותר סימפאטית של פלד, מזאת שהיתה לו בשנה שעברה, כאשר הוחשד בגניבת עוף מהמקרר של אפסנאי מכבי יבנה.

ניצחון, ניצחון, ניצחון. בפתח־תיקווה ניצחו אנשי הפועל, חניכיו של דרור ברנוב, בדרבי, את מכבי 1:2. גם מכבי יפו חגגה ניצחון חשוב על הכוח רמת־גן (1:3), הניצחון הראשון בעידן שפיגלר (ראה להלן).

גם בליגה הארצית היה חדש. בני יהודה גברה בניצחון־חוץ על המובילה, מכבי שעריים (0:1) ולזה בדיוק התפללו שחקני הפועל רמת־השרון, שניצחונם הדחוק (0:1) על הפועל טבריה הספיק כדי להעלותם, אחר ההפסד של שעריים לפיסגת הליגה, לראשונה, העונה.

שדר ריד (בחולצה הלבנה) ופרשן בירד
אולם תצ׳־ריק אינו נותן את האפקט של אולם מלא

כדורסל

אנגלים ביד־אליהו

האנגלים שילמו, הישראלים — לא

אלטון בירד, מי שהיה רכז קבוצת הכדורסל הלונדונית קריסטל־פאלאס, ובעבר הוצע לו לשחק במדי מכבי תל־אביב, עשה בשבוע שעבר בארץ, במחיצת אנשי הטלוויזיה של ערוץ 4 הבריטי, אשר העביר את שידור המישחק בין נבחרות ישראל ואנגליה (77:86), במיסגרת מוקדמות אליפות העולם.

מי שזכרו את בירד, חששו לרגע שהרכז נמוך־הקומה (1.65) משחק בנבחרת אנגליה, אך כשהתברר שהוא בא בתפקיד פרשן בטלוויזיה, אפשר היה להירגע. כי בירד, המשחק כיום במדי אדינבורו, האלופה הסקוטית, הרשים בשעתו מאוד, כאשר שיחק בקריסטל־פאלאס, מי שהיתה אלופת אנגליה.

היום בירד לא מסתפק במישחק בקבוצה הסקוטית ובמיקצוע הפרשנות, הוא גם עוסק בפירסום מוצרי הספורט של נייק האמריקאית.

ליד בירד ישב, בעת השידור, סיימון ריד, שדר הספורט של ערוץ 4 (ואחיו של שחקן־הקולנוע אוליבר ריד), שתיאר את מהלך המישחק. סיימון בן ה־37, לשעבר שדר קריקט בבי־בי־סי, נהנה מאור משהותו בארץ, אך היתה בפיו תלונה אחת: המיספר הקטן של צופים, 5000 איש, שמילאו רק את מחצית מקיבול האולם ביד־אליהו. האולם הריק למחצה מנע מריד להציג בשידור את האפקט המרשים שנותן אולם מלא.

תמורת העברת השידור שילמו האנגלים 5,500 דולר לאיגוד הכדורסל. הטלוויזיה הישראלית, שהתבקשה לשלם 5,000 דולר, לא הסכימה לשלם סכום זה, הסתפקה במתן שירות־עזר לאנגלים, מבלי שהיא עצמה העבירה את המישחק.

חוזים צריך לקיים

הוא מבדרר, אבל לא במיגרש

מן קנט (37), מרצה בפקולטה למישפטים באוניברסיטת תל־אביב זו השנה הרביעית, היה פעם כדורסלן בינוני באוניברסיטת קליפורניה. כאשר עלה ארצה לא האמין שמעורבותו בכדורסל תהיה רצינית.

זה השתנה כאשר הכיר את ג׳ואל קרמר, שחקן־החיזוק היהודי של מכבי תל־אביב בעונה שעברה, אשר פעילותו בקבוצה הופסקה באמצע העונה.

קרמר פנה אז לקנט, כדי שהוא יטפל בהתרת חוזהו עם מכבי.

הצלחתו של קנט בתיק של קרמר הביאה אליו עכשיו את סטיב מלומביק, שחקן־החיזוק של הפועל רמת־גן, אשר פנה אליו בבקשה בלתי־שיגרתית: לייצג את כל שחקני הפועל בתביעתם נגד הנהלת קבוצתם, המלינה את שכרם בגלל גירעון הענק של הקבוצה (400 אלף דולר).

קנט קיבל גם את התיק הזה, מהרהר באפשרות להוציא את מרשיו לשביתה מוגנת (אי־הופעת השחקנים לאימונים ולמישחקים) — אם כי ברור לכל ששביתה כזו עלולה לפגוע בקבוצה, להוריד אותה לליגה נמוכה.

בינתיים ברור לקנט דבר אחד: „אין מנוס. השחקנים נחושים בדעתם לא להמשיך ככה. כן־שביתה, לא־שביתה — קודם כל נפנה לבית־הדין ונתבע את הכספים. צריך לזכור שהשחקנים המקומיים, אלה שלא מרוויחים הון, אלא רק כסף למחייתם, ממש סובלים."

המוצא לטווח ארוך של קנט הוא התאגדות מיקצועית של הכדורסלנים, שתבטיח כי ההנהלות, החותמות על חוזים, גם יקיימו אותם.

רכיבת־אופניים

פרשת הרדין ובקבוק־המים

האופניים מתגלגלים יותר לבתי־הדין מאשר על הכבישים

כאשר עלה אנטולי ליליאן מלבוב, העיר הפולנית שבברית־המועצות, לפני שש שנים, והחל עוסק באימוני רוכבי־אופניים, ג׳וב שהתמחה בו במולדתו, לא האמין שייקלע למערכת תככים, כפי שמצא בענף: האופניים מתגלגלים יותר לבית־דין מישמעתי, ואף לבתי־מישפט, מאשר על כבישי הארץ.

ליליאן, מאמן נבחרת ישראל והפועל באר־שבע, הואשם בוועדת־המישמעת על־ידי אלי סמוכה, מי שהיה מנהל הנבחרת ואיש אגודת גלגלי העץ, שהוא הכריח את אחד מכוכבי הנבחרת, דודו צ׳רמן, להבריח עבורו רדיו־טייפ למכוניתו, עם שובה של הנבחרת מתחרות בשוויץ, באוגוסט השנה.

ליליאן דחה האשמה זו, בהבהיר שהרדיו, שבו היה מדובר, עלה רק 40 דולר, ולכן לא היה כל צורך להסתיר אותו מאנשי־המכס.

ועדת־המישמעת החליטה לא לעסוק בנושא, אך התפנתה לשמוע תלונה אחרת של סמוכה: הוא טען, שערב ראש־השנה האחרון, במיסגרת מירוץ גביע המדינה 84', חטף הרוכב עדי פלוד־ניק את בקבוק־המים של רוכב אחר, השליכו לשדה והלם באגרופו באותו רוכב. אחרי שהוגשה תלונה נגד פלוזניק לשופט המירוץ, הוא החל מאיים ומקלל לעיני השופטים והרוכבים.

התקרית הזאת היתה, לטענת סמוכה, המשכה של תקרית אחרת, כאשר ביום הקודם ניפץ פלוזניק את פנס מכוניתו של סמוכה ואיים עליו בבקבוק.

רביבה בעזרת מבונית. פלוזניק לא חיכה להחלטת ועדת המישמעת. אביו, דב, פנה לבית־המישפט, הגיש תביעה נגד סמוכה בטענה שזה התנפל עליו עת שצילם, במיסגרת המירוץ, את סמוכה מושך רוכבים בעזרת מכוניתו.

רב פלוזניק, חבר לשעבר בוועדת־האופניים, גם הסביר, כי בעיקבות התקרית הזאת לא היה יכול בנו להתאפק, והוא אומנם קילל את סמוכה ואף שבר את פנס מכוניתו, אחרי שהטיל לעברה בכעס את בקבוק־המים שלו, שפגע, בשוגג, ב־פנס.

השבוע הגיעו פרשיות האופניים לשיא: היה זה כאשר כמה מאמנים — אנטולי גורילוב (הפועל ראשון־לציון), עקיבא רזניק (הפועל נצרת עילית) ויעקב גולדברג, לשעבר יו״ר ועדת־האופניים, פנו לבית־הדין המישמעתי של התאחדות ספורט, ביקשו להפסיק את פעילות ועדת־האופניים „עד שתמלא אחרי הכללים של התאחדות הספורט."

כדורעף

שלושה בנים בעיקבות האב

אבישי, חנן, לביא או חיים — אבל תמיד זה קרפובסקי

„רק כאשר אבישי קרפובסקי יפרוש, תוכל קבוצה כלשהי להפיל את המעפיל ולזכות באליפות," אמר מאמן הכדורעף בחופשה נפתלי נדלינגר, במהלך מישחק הנצחון של הפועל המעפיל על הפועל בת־ים (1:3).

המישחק בין שתי הקבוצות, שהובילו עד אז בטבלה ללא הפסד, אישר מחדש שהקיבוצניקים מן השרון הם עדיין הפייבוריטים לזכות באליפות, שבה הם מחזיקים זה ארבע שנים רצופות.

באבוקדו ובלול. קרפובסקי, בן ה־35, עגלגל משהו ובעל כרס המבצבצת מעל למיכנסיו, הוא האיש העושה את המישחק של הפועל המעפיל. כל הרמת כדור שלו היא מעשה אמן, מישחקו מתוחכם ויותר מכל, הוא המנהיג הכלתי־מעורער של הקבוצה, נווט אמיתי. לא לחינם בחר בו המעפיל להיות, מחוץ לשעות הספורט, רכז המשק.

אך קרפובסקי בהמעפיל זה לא רק אבישי. המאמן של הקבוצה הוא לביא קרפובסקי בן ה־31, אחיו של אבישי ורכז האבוקדו במשק. והמחליף בקבוצה הוא חנן קרפובסקי, אחיו האחר של אבישי ואחיו־התאום של לביא. הוא המחליף הראשון בקבוצה ולעיתים הוא מחליף את האח הבכור, אבישי, כעושה המישחק.

ומיהו יו״ר הקבוצה, אם לא אב השלושה, חיים קרפובסקי, שהיה עד לפני שנתיים מזכיר

כדורסלן ליבוביץ ובתו אלונה
אז מה אם הוא בן 39?

ביום 39 הצעיד בארי ליבוביץ את קבוצתו, הפועל חיפה, בשלב רבע־הגמר של גביע קוראץ' נגד הקבוצה האיטלקית היומרנית, ג׳וליקולומביאני קאנטו.

בארי עושה השנה היסטוריה, כשחקן הישראלי המבוגר ביותר שהופיע אי־פעם במיפעל של גביע אירופה, ואולי המבוגר באירופה המופיע השנה במיפעלים השונים.

אבל מי שמכיר את ליבוביץ תכול־העיניים ודק־הגיזרה, יודע שכוחו עדיין במותניו, וגם מול צעירים ממנו כמו אנטולו ריבה ואפילו פייר לואיג׳ מרזורטי (בן ה־31) מקאנטו המוכרים מהופעותיהם נגד מכבי תל־אביב, הוא מסוגל לתרום ולהקרין מנסיונו וקור־רוחו.

אז מה, בארי, הגיל לא משחק אצלך?

כולם יודעים שאינני חושב על הגיל. כל עוד אני נהנה מכדורסל ואני מרגיש שאני מסוגל לתרום, זה לא משנה. המטרה שלי בחיפה היתה, העונה, לשחק כמה שיותר בגביע אירופה, ואני מרוצה מאוד שהצלחנו להעפיל לרבע הגמר, שיתן לנו אפשרות לשחק שישה מישחקים נגד קבוצות מעולות.

מרזורטי, הרכז הנפלא של קאנטו ושל נבחרת איטליה, לא מפחיד אותך?

יש, אומנם, ביניינו, שמונה שנים הבדל, ואני

מה הוא אומר

„אינני חושב על הגיל, אני די טוב כדי להמשיך"

הכרתי את מרזורטי כאשר שיחקתי בנבחרת. יהיה קשה לעצור אותו. אבל אני־מקווה שגם לו יהיה קשה לעצור אותי.

יש לכם ציפיות גבוהות?

בסתר־הלב רוצים לנצח כמה מישחקים, ואם נעשה את זה, זה יהיה שיגעון. אני יודע שאנחנו מסוגלים. יש לנו קבוצה טובה. חסר לנו יותר כוח מתחת לסל, אבל שחקני־החוץ הם ברמה גבוהה ואין לנו מה להתבייש.

ומה הם סיכויי מכבי תל־אביב השנה?

מכבי היא השנה קבוצה מצויינת. הם צריכים לעלות לגמר. פחות מזה יהיה כישלון עבורם. סגל השחקנים שיש במכבי, מבלי להתייחס ליריבות, נותן להם, לדעתי, סיכוי להיות בגמר נגד קבוצה איטלקית.

ומה עם הפועל תל־אביב. הקבוצה שבה שיחקת שנים רבות?

גם להפועל יש סגל השחקנים הטוב שהיה לו בשנים האחרונות. בגלל העוברה ששתי קבוצות עולות מהבית שלהן, הרי שהסיכויים של הפועל לא רעים.

ומי תזכה באליפות?

מכבי תמשיך לנצח. זאת מסורת וגם יכולת. אומנם לא ראיתי אותם השנה, אבל אני מכיר אותם. הפועל יגיעו לגמר־סל. רק הם יכולים לנצח את מכבי. אינני יודע אם הם מספיק טובים כדי לנצח, אבל הבסיס לכך קיים.

עד מתי, בארי ליבוביץ׳ האם זו השנה האחרונה?

אינני חושב על פרישה. אגמור את העונה ואחשוב. לאחרונה אני חושב על דברים אחרים. אולי אעסוק באימון. קיימת אפשרות כזאת. בינתיים אני נהנה ומוכיח לעצמי שאני מספיק טוב כדי להמשיך.

ספורט השבוע

גולדר, גיבור ירושלים

הוא עזר לכוכבי קבוצתו שנקמו השבוע נקמה מתוקה

סיום־העונה להפועל תל־אביב, 3:1, כ־מישחק הלפני־אחרון בעונה שעברה, רדף את שחקני ואוהדי ביתר ירושלים חצי שנה. הביתרים הוכו אז שוק על ירך, על סף זכיה באליפות, דווקא במיבצרם, בימקא.

מאז הם חשבו רק על הנקמה המתוקה, זזו באה השבת בניצחון הגדול, 0:3, על הפועל. למעשה, היה זה ניצחון ראשון של ביתר ירושלים בימק"א נגד הפועל תל־אביב. שני הניצחונות היחידים בהיסטוריית המיפגשים בין השתיים הושגו במיגרש קטמון בירושלים ובאיצטדיון בלומפילד ביפו.

גולדר (חולצה 3) בסעולה
תואר בי־איי לא מוסיף לכדורגל!

"זה טוב לצאת מהאפרוריות!"

דיסיפור של המישחק החשוב הזה, המאפשר לביתר להמשיך ולדלוק אחרי המובילה, מכבי חיפה, שייך לשחקן־הרכש אבי גולדר, שהבקיע את כל שלושת השערים.
לפתע, בגיל 29 וחצי, אחרי קאריירה אפורה באיזור המרכז, הפך גולדר לכוכב בביתר, ולגיבור ירושלים.

כבר מתחילת העונה עשה גולדר רושם שהת־אקלם בקבוצה. בתפקיד הקשר הוא פתח מצויין, בישל שערים, היה לעזר לכוכב אורי מלמיליאן. אחרי שגולדר נפצע במישחק נגד מכבי חיפה, נעדר מחמישה מישחקים, וכאשר חזר, לפני שבועיים, קיבל את תפקיד החלוץ, תפקיד שבו החל את הקאריירה שלו.

גולדר במישחק נגד מכבי חיפה
מאושר עד הראש. אך לא מסתנוור

במישחק הזה, נגד מכבי יבנה, הבקיע שער אחד ובישל את השער השני. בשבת האחרונה הדהים את הליגה בשלושער מרהיב, ועם ארבעה שערים בשני מישחקים הוא מאושר עד הראש, אך מנסה לא להסתנוור מההצלחה.

אומר גולדר: "אני מנסה להצטנע. אינני רוצה שיהפכו אותי לכוכב. אולי אני לא בנוי לכך. זה טוב לצאת מהאפרוריות, אבל עדיף לי לא להי־סחף להילת הכוכבים. אני רוצה להמשיך ולהצ־דיק את האשראי שנתן לי המאמן, דויד שווייצר, שהביא אותי לביתר.

"ובכלל, האתגר שלי הוא להראות את היכולת שלי, שאני מסוגל לעשות דברים שלא עשיתי בעבר, משום שכעת אני משחק בקבוצה שיש בה שחקנים גדולים, שאפשר להצטיין לצידם."

הסבה מחלוץ למגן

אבי גולדר החל את הקאריירה שלו במכבי תל־אביב, כאשר הגיע לקבוצה, מצא שם חלוצים מפורסמים כמו דרור ברנור, ויקי פרץ, ליאון קונסנטינובסקי וגד צלינקר. הוא ביקש ממנהל הקבוצה, חיים לייבוביץ המנוח, לעבור לקבוצה אחרת ונענה מייד.

במשך שנתיים שיחק במכבי פתח־תיקווה, שממנה עבר להפועל באר־שבע, אך בגלל פציעה מתמשכת שיחק שם מעט מאוד.

ואז חזר לתל־אביב, לקבוצת ביתר התל־אבי־בית, ושם עשה חמש שנים. בשנה השניה שלו בתל־אביב הוסב מחלוץ למגן.

הוא לא איכזב בתפקידו החדש, והמאמן, מוטל'ה שפיגלר, גמל לו בהצעה לבוא לשחק במכבי נתניה.

זה היה אחרי שביתר ירדה לליגה הארצית. אך גולדר לא קיבל את ההצעה, מפני שהוצע לו סכום כספי פעוט. היום הוא מצטער על כך:

"אפשר שכבר לפני שלוש שנים הייתי הופך בנתניה לשחקן מוכר יותר, כי במכבי נתניה, כמו בביתר ירושלים, יש הרבה שחקנים טובים שאפשר להצליח לצידם. וההוכחה — הם זכו באותה שנה באליפות."

צירוף־מקרים מעניין מאותה פרשה: כשהמגן גולדר לא קיבל את הצעתו של שפיגלר, נשארה נתניה ללא מגן ימני תוקף ושפיגלר הציב בתפקיד זה את שלמה שירזי, שהיה חלוץ, והפך אותו לאחד המגינים הטובים בליגה וגם בנבחרת.

היום משחקים גם שירזי וגם גולדר בביתר ירושלים.

שמן לשחקנים, יונים לאוהדים

בשנתו ברביעית בביתר תל־אביב הוסב תפקידו של גולדר בשלישית. היה זה המאמן אמציה לבקוביץ, שטען כי גולדר ניחן בכושר־פריצה מצויין וביקש שגולדר לא יבזבז את כוחו בפריצה מעמדת המגן, אלא יעשה זאת מאמצע המיגרש.

כך הפך גולדר לקשר, ובזכות עונתו המצו־יינת אשתקד, שבה הרשים בניידותו הרבה, במהירותו ובכושרו הגופני, הוצע לדויד שווייצר לרכוש אותו.

מאמן ביתר ירושלים, שחיפש שחקן דינאמי, שיעזור לאורי מלמיליאן ויהווה מיטרד להגנות היריב, הורה לקברניטי הקבוצה להחתים את גולדר, ותוך שלושה ימים מצא גולדר עצמו במחנה־האימונים של ביתר.

גולדר התאקלם מייד, וההבנה בינו לבין חבריו לקבוצה היתה מצויינת. גם האוהדים קיבלו אותו בזרועות פתוחות. אלה הם אוהדים שרופים. בשבוע שעבר, ערב המשחק המכריע, היו אלה האוהדים שהלכו לרב ובמישחק עצמו הביאו שמן מיוחד, אולי כדי למשוח בו את אליליהם ובסופו אף הפריחו יונים.

גולדר מקווה להצליח גם במישחקים הבאים לא פחות, בעיקר לא להיפצע, כמו שאירע לו כבר העונה. השנה החליט גם להקדיש עוד יותר זמן לכדורגל והפסיק לעבוד כמנהל חשבונות.

גולדר הרמת־גני, אב לבת שש ולבן שנה, שהוא בעל תואר בי־אי במדעי־המדינה ולימודי עבודה, טוען שהתואר לא מוסיף הרבה לכדורגל. אבל גם אף אחד עוד לא קבע שבי־אי לא יכול להצליח בכדורגל.

עובדה שהוא הצליח.

כדורגל

נשות מושכי־החוטים

לנצח עם קבוצה חדשה ולשוב לאשה ישנה

שני דברים טובים קרו למוטל'ה שפיגלר מאז החל מאמן את מכבי יפו. דבר טוב ראשון: בשבת זכה בניצחון ראשון עם קבוצתו החדשה, על הכוח רמת־גן (1:3). את הנצחון הקורם והיחיד העונה, עד השבת האחרונה, השיג שפיגלר לפני חודשיים, כשעוד אימן את הפועל תל־אביב — נגד הפועל לוד (0:3).

הדבר הטוב השני: הוא חזר אל אשתו, יודפת, אחרי תקופת פירוד בלתי־נעימה.

איגוד הכדורעף ורכז הכדורעף בהפועל. לא שקרפובסקי האב עוסק רק בכדורעף, הוא גם רכז־הקניות של הקיבוץ.

ומה הם העיסוקים הלא־ספורטאיים של כדורעפני המעפיל האחרים?

מנהל הקבוצה, שמואל אנג'ר, הוא רכז הלול; כוכב הקבוצה, אליעזר כגן, הוא צ'לן, ארנון עמיר לומד פיסיותראפיה.

שניים מהמושכים בחוטים העיקריים האחרים של מכבי יפו, החיים בנפרד מנשותיהם, וכנראה אין להם כוונות לחזור אליהן, הם היו"ר יצחק אסא, שכבר התגרש, והמאמן החדש של הקבוצה, נסים בן־נון, בעל חברת המחשבים לרגו. שנכנס לאחרונה לעובי הקורה ביפו והרוצה להשקיע במכבי, השוהה בתחתית הטבלה, סכומים בלתי־מבוטלים, כדי להופכה לקבוצת צמרת.

דירה פרטית על שפת הכינרת
אפיק השקעה פופולרי

מומחים ממליצים על השקעה בדירות פרטיות לאבטחת ערך הכסף וכמקור נושא הכנסה אזור הצפון זוכה לעדיפות אצל משקיעים מכל הארץ

מצב המשק, חוסר הוודאות והגזירות הכלכליות, הביאו אנשים רבים לחיפוש פתרון בטוח לכסף שברשותם. הבורסה שהכזיבה ושערי המטבע הבלתי בטוחים, מפנים לאחרונה ל־אפיק שלא היה מקובל בעבר — השקעה בדירה. ערך הדירות, כפי שנימסר על־ידי מומחים, נישמר היטב ועם השכרת הדירות מהווה ההש־קעה מקור הכנסה טוב שאינו רורש השקעת זמן או טיפול מקצועי. זוהי השקעה, מוסיפים המומחים, המתאימה לכל מי שברשותו סכום כסף מבינוני ומעלה, מבלי כל צורך ב־מומחיות בענף.

דירה פרטית

חברת קלרין, הבונה בטבריה את „מגדלי המלכים" על שפת הכינרת, מהווה אבן שואבת למשקיעים רבים. אלה הם שני מגדלי מגורים בני מאה דירות כל אחד, הבנויים בסיגנון מודרני במרחק של מטרים ספורים מן הכינרת. הדירות, בנות שניים ושלושה חדרים, מצויידות בכל הדרוש: חדר שינה, חדר אורחים, שטיחים מקיר אל קיר, אמבטיה, שרותים, מטבחון עם ארונות ומקרר. הרוכש דירה ב„מגדלי המלכים" זוכה גם באפשרות להנות מפעילות בידור וספורט. אל המגדלים מצורפים מועדון לילה, מסעדת רונדו ומועדון חברים. כל המערכת מתופעלת על־ידי חברת ניהול מקצועית, האחראית לאיכות החיים הגבוהה במקום.

עסק טוב

בשילוב הזה, של מיקום גיאוגרפי מרהיב (נשקף אל הכינרת), מחיר נוח (מכ־18 מ' שקל), ואפשרות להכנסה כספית, הביאה למכירה מהירה למדי של מרבית הדירות. עד כה נמכרו מאה שישים ושש דירות, מתוך מאתיים הדירות המתוכננות. עבודות הפיתוח והתשתית שנעשות בשטח, מושכות אליהן מתעניינים רבים.

ראוי לציין כי כל דירה יכולה להרכש במשותף על־ידי שניים־שלושה שותפים, דבר המקל מאוד על הרכישה. מספרים אחדים עשויים להבהיר את התמונה היטב: השכרת הדירה למשך תשעה חודשים בשנה (כאשר ביתר שלושה חודשים מבלה כה בעל הדירה) תכניס בין 2,500 ל־3,600 דולר בשנה. כך אפשר להחזיר את ההשקעה תוך שמונה עד עשר שנים.

פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי החברה ברחוב הירקון 305 בתל־אביב, טלפונים: 458606, 445812־03. (מ.)

תנינים וסוציאליזם

(המשך מעמוד 34)

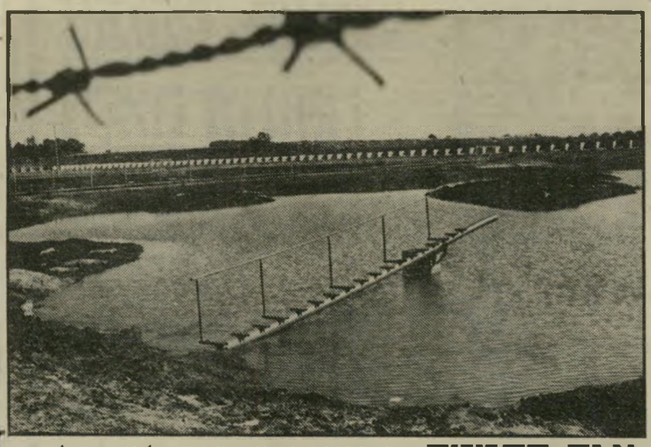
ניקיון", בגלל תכונתם לאכול כל מיני שאריות וחומרים המזהמים את המים. כדי למנוע סחף הקרקע חזרה לעבר הבריכות, ולמנוע מהתנינות הטלה בלתי־מבוקרת, שתלו אנשי־הקיבוץ ר'שא סביב הבריכות, וכשזה ייקלט כהלכה, יהיה המראה אף הוא אסתטי יותר.

לכל בריכה מגודרת הוקצו כמה עשרות תאי־הטלה, בצורת ח' פתוחה, לעבר הבריכות. התאים עשויים בטון, כמו החומה המקיפה את השטח. לכל נקבה נטיה להטיל את ביציה (כח־מישים במיספר. ככל עונת־הטלה) במ־קום המיוחד רק לה.

מעדן מיסעדות

אז מדוע תנינים? פשוט ואכזרי. עורם של התנינים מבוקש ברחבי העולם כולו. זהו עור עדין ויפה וחזק במיוחד, והביקוש לו הביא כמעט להכחדת התנינים מהעולם.

אמנה בינלאומית, שנועדה למנוע גירה), ושם, בטמפרטורה לא חמה במיוחד, ובתנאי־לחות מתאימים, יב־קעו הצאצאים הראשונים, הצברים החדשים, למישפחת זוחלים שנעלמה רק ב־100 השנים האחרונות מהנחל הסמוך — נחל התנינים — ליד בנימינה.*

אגם התנינים מצוי בקרבת בריכות־הדגים של גן־שמואל, כי התנינים אינם הגידול הרטוב היחיד של הקיבוץ, שהתמחה גם בגידול שרימפס ובמיוחד בדגי־נוי, לייצוא לחו"ל.

המורה התנגדה למרות שהמורה של אלון היתה במיעוט, שהתנגד להכנסת התנינים כענף למשק („זה מוצר מותרות!"), חשה גם היא לראות, עם ילדה, את הזוחלים.

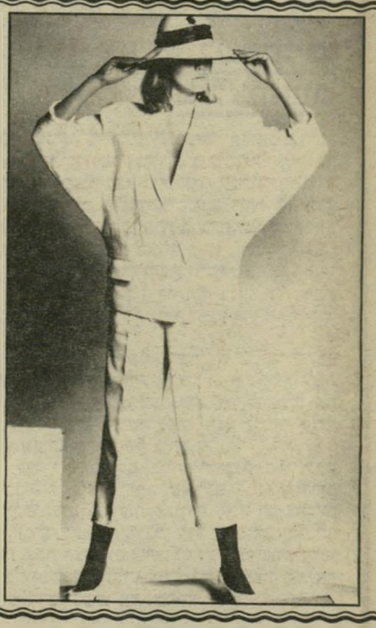
ביצה נבקעת היא תיקוות המגדלים. במבוא־חמה, בגלל האקלים, כמעט לא הטילו התנינות. בגן־שמואל, המקווה להיות חוות־רביה, הציפיות לביצים ולבקיעתן גדולות.

התאים מולאו בחול רך ועדין, אשר יקל על הנקבה לחפור ברגליה בורות קטנים ולהטיל לתוכם, כשהיא אינה חוששת מאחיותיה, הרובצות בתאים האחרים.

בבוא העת, וכשטלנה האמהות את ביציהן, יבואו אנשי־הקיבוץ בלילות ויאספו את הביצים מתוך תאי־ההטלה, יעבירו אותן לבניין האינקובציה (הד־את חיסול חיות־הבר, מגינה לאחרונה גם על התנינים, וציידם אסור. אך חוות מוכרות צצו בכמה ארצות, ולהקות־רבייה, שנצודו ברשיון, מאכלסות או־תם.

הריבוי הטבעי של הזוחלים הללו

* *התנין האחרון ניצוד בנחל בשנת 1872.*

זיוה תלם ZIVA TELEM

מזמינה אתכם wishes to invite you to the

לחדר התצוגה בביתה בהרצליה פיתוח

דיגמי מעצבי אופנת הזילזל בישראל:

ג'י פולוף – בגדי עור, קולקציה חדשה
תמרה יובל – בגדי ערב ובגדים לאירועים מיוחדים
רקמה – בגדי תמרה לשעות אחר הצהריים והערב
גבי – חולצות משי עבודות־יד
רפי יעקובסון – בגדים ליום ולערב
M/N – בגדים אופנתיים לשעות היום
רזיאלה – חליפות ושמלות אופנתיות
אביזרי אופנה, חגורות, מחרוזות, סריגים

המכירה תתקיים ביום

ששי 7.12.84	שבת 8.12.84
10.00–14.00	10.00–14.00
17.00–19.00	1700–1900

בבית זיוה תלם – רח' דוד המלך 10, הרצליה־פיתוח
At the residence of ZIVA TELEM. 10 David Hamelech St. Herzlia-Pituah. Tel. 052-72976

עיצוב: רזיאלה

בחורף משמינים ומאבדים כושר גופני

הרשמי מיד

לקורס להתעמלות מכוונת הרזיה מובטחת

מורה מעולה

אווירה נעימה ואדיבה

אולפן לאה פלטשר

אבן גבירול 50 תל־אביב

טלפון 267682

איתן עמיחי
הדברת מזיקים

בעיים

מומחים לחדברת תיקנים (ניוקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.

רמת־גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272

טל. 5-6-790114 רש' מס' 20 עסק 481/75

שמירת על בריאותך ורכושך

מאת מאיר תדמור

לניסים קוראים מיסים

הפרופסור לכלכלה מיכה מיכאלי אמר בטלוויזיה, שהעסק הזה, של ההזרמה, יפוצץ את העיסקה. נורא. אני מקווה שגם פרס ומודעי הקשיבו. הצרה היא שהם עושים ההיפך מעצתו של הפרופסור המלומד, וחבל. בינתיים, יש להודות, כי ההזרמה היא השמן על גבי הגס הכלכלי החדש. הקרוי עיסקת־החבילה. בשפת הכלכלנים קוראים לשמן המניע את הוצאות הממשלה "הזרמה". בלשוננו קוראים לזה אוברדראפט ללא כיסוי.

רק ממשלה הסומכת על ניסים, יבולה לצפות שבספטמבר ואולי אפילו כבר בינואר המדד לא יעלה שוב בקצב שהור־גל אליו בחודשים האחרונים.

לממשלה יש שלושה מקורות־הכנסה. אנחנו, האזרחים. שחלקם משלם, בעיקר השכירים, את מלוא המס, והיתר קצת סחות ולעיתים הרבה סחות. העם היהודי בגולה, המשלם את מיסיו באמצעות מגביות ומה שיותר חשוב, ממשלת ארצות־הברית, שהסכה למשלם מענקים וסיוע קבוע.

מתברר ששלושה מקורות אלה אינם מספיקים. עכשיו סתוחות רק שתי אפ־שרויות: להגדיל את ההכנסות משלושת הגורמים, או להקטין את ההוצאות של הממשלה.

מתברר שקשה להגדיל את ההכנסות. עוד יותר קשה להקטין את ההוצאות. נשארה הדרך השלישית: ליצור יש מאין — להדפיס כסף. ובכן, בכל יום בחודש האחרון נבנסו למחזור חמישה מיליארד שקלים חסרי־כיסוי, שהוצאו ממרתפי „בנק־ישראל". (130 מיליארד שקלים מ־חולקים ב־25 יום. בלי שבתות, שבהם לא עובדים ב„בנק־ישראל"). בקיצור, יותר כסף רץ אחרי סחורות ושרותים (הסעיות במשק קטנה יותר) וזוהי באמת הגדרה של האינפלציה.

אבל אצלנו, כידוע, לא מועלים המחירים, כי הממשלה מסבסדת אותם, את המיצרכים השונים, בכסף שהיא מזרימה.

העסק הזה של ממשלה, המממנת את עצמה על־ידי מכונת דפוס ומקפיאה

פרס
אוברדראפט, ללא כיסוי

מחירים בסיועה של אותה מכונה, לא יכול לעבוד לאורך זמן. הוא יתפוצץ. אבל ביום שאנו רגילים לניסים, יהיה הנס הבא חבילה רצינית של גזירות ומסים, שיבואו במקום הקיצוץ בתקציב ולמרות ההזרמה.

הבורסה

סמוך על בעל־הבית

יש אלוהים, צעק, בקול כמובן, אחד מבאי הבורסה הקבועים ביום הראשון השבוע.

אני חייב להודות, ההוכחה לקיומו של האל, בעיקר בין כותלי הבורסה, הרשימה אותי במיוחד. מתברר שהמשקיע הארוך (בעיניני השקעות) חגג יחד עם יתר באי הבורסה את עליות השערים. הפעם, להבדיל, יש להם רקע, שכדאי לעקוב אחריו.

מתברר שהסיבוי היחיד לעשות היום קצת כסף הוא דווקא בבורסה. כל יתר אפיקי־ההשקעה איבדו את זוהרם. ה־בנקים, אלא מי, דסקו לנו את הסק־ם והתס־ם, בעיקבות הורדת הריבית על פקדונות בשקלים, ומה שגרוע עוד יותר — הריבית מסגרת הרבה אחרי המדד. נגמרו הימים הטובים של התס־ים. התס־ם מסגר מעט אחרי המדד ואיננו טוב להשקעות קצרות־טווח, בגלל מחיר הכניסה והיציאה ממנו. הדולר השחור כמעט שלא זז. בקיצור, צרות. אין בממה להשקיע. אז, אם אין מנוס, פונים לאלוהי־הבורסה, וזה עזר. עובדה, סכומים גדולים התנסלו ביום ראשון על הבורסה, וכשזה קורה, התוצאה המיידית היא עליות שערים חדות.

מה כל זה אומר למשקיע המצוי, שהשבוע יוצא מתוכנית־החיסכון עם כמה מאות אלפי שקלים ואולי יותר? זה אומר שיש סיכוי שהבורסה תמשיך לעלות, סיכוי יותר גדול מאשר, למשל, ההיפך. אני תמיד בעד זהירות. לא צריך להכפיל את הכסף ביומיים, למה שיותר בטוח לעשות עשרה או אולי עשרים אחוז בשבוע, וזה כבר בגדר האפשרי.

מי שחושש ובצדק, ישים מיבטחו בקרן־נאמנות המתמחה במניות. יש הרבה כאלה וגם אותן, את הקרנות, מנהלים הבנקים. מי שרוצה שולי־ביטחון גבוהים יותר יקנה איגרות־חוב צמודות למדד. היועץ בבנק יגיד לכם איזה.

ושוב אני חוזר על עצתי — מי שרוצה השקעה לטווח ארוך ייטיב לעשות אם ישקיע במניות כבדות, המייצגות גם יצוא וגם בעל־בית שאם־שר לסמוך עליו. בעוד שנה, אולי אפילו שנתיים, יבוא על שכרו.

אין לי מה לומר על המניות הבנקאיות שבהם־דר. מי שמאוד רוצה, יכול למכור מעט מאלה שקנה לאחר ההסדר ולהיכנס לחופשיות. עכשיו תורן.

מחמם־מזון למיליונרים ושעון קטן עם ספרות־ענק

מה עושה מיליונר רעב, המגיע הביתה כל עוד נפשו בו, או קיבתו עימו, ומייד עם היכנסו מכריז שהוא רוצה לאכול ומיד? אהה, אומרת האשה, או העוזרת לטבח. זה עוד לא מוכן, ואז מחמת־יעם, מודיע המיליונר על פיטורי העוזרת והטבח עצמו. לא עוד.

מיליונר, הרוצה לחסוך מכספו כדי שיוכל לה־גיע למיליון השני, רוכש את מכשיר־הפלאים החדש, המצוי, כמובן, בכולבו המפורסם בניו־יורק, האמאכר שליימר. הוא רוכש, אם לא ניחשתם עד עכשיו, את מחמם־המזון בעל התכונות הנעלות שלהלן: המחמם הלז, שרבות מן המיסעדות המ־פורסמות עושות בו שימוש, מורכב משתי מנורות של 250 ואט, המספקות אור חם אינפרא־אדום, בעל חום של עד 100 מעלות. כדי לשמור על המזון בחום מתאים לקראת הופעתו של בעל־הבית.

רק רגע, שכחנו להזכיר שאת המזון עצמו, מ־חביתה ועד אומצה (סטייק, בעברית טובה) צריך להניח על מגש מרובע מיוחד, הדומה בכל למגשי המצנם־תנור ובאנגלית קלה טוסטר־אובן; וכך, רבותיי, נשמר החום בתוך המגש.

אבל, זה עוד לא הכל. המחמם שלנו מסוגל גם להפשיר מזון מוקפא, והרי זה עוד יתרון שלא יסולא בפז (ועל פי המחיר, תבינו למה). מה גם שאת גובה המנורות ניתן לווסת בן 25 ועד 35 סנטימטר, ובהתאם לכך, כמובן, את החום עצמו. הכל עשוי פלדת אל־חלד מצופה כרום מבריק, כמובן. המחיר למיליונרים חסכנים הוא 200 דולר.

והנה עוד המצאה חדשה, שאיש עוד לא חשב עליה. כגודל פשטותה — יעילותה. נניח שאתה בבית. הסרת מכבר את שעון־היד שלך. עכשיו אתה תלוי ברחמי שעון דיגיטלי (מיספרים). אתה מציץ לכיוון השעון, לא רואה כלום. המרחק מקשה על הראיה, כדרכם של יצרני שעונים דיגיטליים, שבהם הספרות הן קטנות, לעומת זה המחיר גדול.

ובכן, מה עשה הממציא? פיתח שעון דיגיטלי שולחני קטן עם ספרות־ענק. עכשיו נוכל תמיד לראות, ואפילו מקצה־החדר, את השעה המדוייקת.

והנה כמה פרטים: השעון מצוייד בהתקן־אזע־קה, כמובן. אפשר להגדיל את עוצמת־ההארה של הספרות וכמובן גם להקטין את עוצמתה.

כל הדבר הזה נתון בקופסה, העשויה מחומר פלסטי דמוי־עץ. גודל הספרות המוארות, שהן התי־כונה החשובה ביותר, הוא 4.5 סנטימטר. כל השעון גודלו 8.5 על 20 על 7.5 סנטימטר. המישקל 650 גרם, וכל זה במחיר של 35 דולר.

זהב: הסיכוי והסיכון

אני רוצה לחזור לעניני הזהב. זהב של ממש. בשבוע האחרון ירד מחירו שוב ונע סביב 330 — 335 דולר לאונקיה. זהו מחיר נמוך מאוד. שפל של שנתיים. כלומר. במשך השנתיים האחרונות לא נרשם מחיר נמוך מזה. המומחים קוראים לזה, לרמה החדשה של מחיר הזהב, „ריצפה", או „קרקעית". במילים אחרות הם אומרים, לא הגיוני שהמחיר יירד עוד. את זה הם אומרים על סמך ניסיון־העבר ולמרות שאותם מומחים נכשלו בחודשים האחרונים בתחזיות על ירידת הדולר, שהמשיך לעלות. יש סיבות טובות להסכים איתם הפעם.

כיוון שלאזרחי ישראל אסור לקנות זהב, אני חוזר להציעתי לקנות תכשיטי־זהב. אבל לפני זה כמה עצות. זהב לצורכי השקעה בצורת תכשיט, מוטב שיהיה בו יותר זהב ופחות תכשיט. לזה מתאימה שרשרת־זהב, למשל. עוד לא שילמתם, תברקו אם יש חותמת לאימות הקאראט, תכולת־הזהב בתכשיט. אין חותמת — אל תקנה. אל תקנה ברחוב. תדרוש תעודה המסרטת את תכולת־הזהב. דרוש גם קבלה, בולל מע"מ. זה חשוב. מוטב לשלם מע"מ ולקבל זהב, מאשר לחסוך את המע"מ ולקבל... אני לא רוצה להגיד מה.

ברוך־כלל תהיה הפרמיה, המחיר הנוסף על ערכו של הזהב, בסדר גודל של 30% מערך שרשרת־הזהב, ולעיתים גם יותר. זה המחיר שמשלמים עבור היות תכשיט. אתה משלם עבור ההנאה שתהיה לאשתך מהתכשיט בעשר, עשרים או שלושים השנים הבאות. לזהב, בניגוד למכונת־כביסה, למשל, יש תכונת־יסוד: הוא לא מתבלה. ערכו נשמר לאורך תקופות ארוכות.

עכשיו תרשמו לפניכם שאונקיה של זהב זה בדיוק 31.1 גראם. ועוד משהו: אסור להשוות השקעה בזהב להשקעה פיננאסית. בזהב הסיכון קטן מאוד, בהשקעה פיננאסית הסיכון גבוה פי כמה. לעומת זה הסיכוי גדול יותר. אז מי שיש לו כבר כמה השקעות עם סיכון גבוה, יכול להרשות לעצמו, ואשתו בוודאי לא תתנגד. השקעה נוספת במתכת צהובה.

עכשיו בדיוק בא מישהו ואומר שפת"ם בלטה היא השקעה טובה יותר. טוב. אני לא רוצה להתווכח. יש הבדל בין המותר לאסור. וחוץ מזה, אני לא אמרתי שהאסור אינו רצוי, אבל במידה.

והערה אחרונה. בכל מקום שנאמר הוא קונה, הוא יעשה, הכוונה גם להיא: גם לה מותר לקנות תכשיטים מחשבונה־היא או וגם מחשבונו־הוא.

קטן. בגלל הסכנות העצומות האורבות לכל ביצה הטמונה בחול. ולכל צאצא רך ימים. אך בתנאי־חווה מבוקרים הריבוי הוא עצום. והגידול זול יחסית.

בהגיע הצעירים לגיל 3 הם נטבחים. עורם אז בשיא יופיו וערכו. וגם בשרם לא נזרק, אלא משמש מזון במיסעדות שונות בארצות־הברית ובאירופה.

את חוות־התנינים מנהלים שני חברי המשק: מזכיר־המשק לשעבר, עימנואל סולניק, והצעיר שהביא את התנינים למשק, אלון תבור.

מספר עימנואל: „השקענו בחווה יותר מ־500 אלף דולר. אם הנסיון יצליח, תהיה החווה מהגדולות בעולם. חוות־התנינים הקיימות באפריקה הן בדרך כלל בניהול מישפחתי. כשבני

החנינות מטילות את הביצים בתא, הקיבוצניקים לא מחכים, מעבירים הביצים למדגרה, ואז, אם יש מזל יש תנינים צברים

המישפחה נעזרים בפועל אחד או שנים.

„עלינו במיקרה על להקת־רביה, שהיתה מיועדת למקום אחר. לנו יש הקרוקודילים האפריקאים. לעומת מבואחמה, שאליה הובאו קרובי־מישפחתם, האליגטורים האמריקא־אים, שכדי להביאם ארצה היה צורך אף באישור של הסנאט האמריקאי.

„התייעצנו עם הפרופסור מנדלסון, שהוא בר־סמכא לענייני זוהלים, והוא טען שאינו ממליץ על פיתוח הענף, בגלל הטמפרטורות בישראל. בלהקה שהבאנו ארצה יש זכר אחד לכל חמש נקבות. הזכר הגדול ביותר שוקל יותר מחצי טון. ההגיבה האמיתית תתחיל עם עונת־ההטלה הראשונה. בטוח שכבר בחג הביכורים הראשון נוביל תנין לטקס."

לטייל בקאהיר

כ שדני בקיבוץ אם להקים חווה ולהשקיע בנושא כה מרוחק. היו הלבטים רבים. ולבסוף הובא העניין לפני אסיפת־הקיבוץ. בין המעטים שה־ביעו התנגדות היתה מורתו והמהנכת של ילד־החוץ אלון תבור. המורה התי־ביה היקשתה: „זה לא סוציאליסטי להקים ענף שיספק מיצרך שנועד למעמד העשירים".

כשהורעו הידיים. התקבלה ההצעה ברוב עצום.

ביום החמישי לפני שבועיים הגיע מטוס אל־על בטיסה רגילה מקאהיר. לפליאת הנוסעים נודע להם שבתא־המיטען של המטוס. בשהם ארוזים וקשורים כהלכה. מובלים ארצה 210 תנינים.

לקאהיר הגיעו התנינים בטיסה מיסחרית מוימבבווה (רודזיה בעבר), ושם הובלו למטוס אל־על. אך תנין המוד אחד שלא ביקר עדיין בקאהיר. זחל החוצה מארגז, והחל ללכת לעבר הפירמידות. קצת פניקה וקצת תושיה, והתייר הוכנס לאחר כבוד שנית לארגז, והמשיך בדרכו הארוכה.

קול ישראל סיפר את הסיפור הזה השבוע — מבלי לדעת שהתנין הזה בדרכו לקיבוץ בישראל.

שולה יריב ■

(המשך מעמוד 14)

נסיעתך כל־כך מוקדם הזמנת, בעצם, לחצים שיחזירו אותך ארצה.

אני לא טיפוס שאפשר ללחוץ עליו, כך שלא הזמנתי לחצים. עם רפי אדרי יש לי קשרים אישיים טובים. הוא שוחח איתי מיספר פעמים כשהייתי בקפריסין, בשלב שבו היה ברור לי שלא אקבל את האישור הירדני, ושמושב המועצה עומד להינעל. אדרי סיפר לי שפרס מודאג ועוקב אחר העניין, ומבחינה טכנית היה מאוחר עם האישור, אז אמרתי לו שאני חוזר. אילו היה לי אישור, הייתי טס, למרות כל השידולים.

● **איך אדרי מצא אותך?**

אני יזמתי את השיחה לאדרי, לא הוא יזם אותה.

● **אתה טילפנת לו?**

שמעתי בקפריסין ברדיו, שכאן שמח סביב הנסיעה שלי. אז טילפנתי לו לכנסת. והוא היה מאושר לשמוע את קול הנערה.

● **למה טילפנת לו?**

כי הם לא ידעו איפה אני.

● **גם אשתך לא?**

ידעה שאני בקפריסין. לא ידעה באיזה מלון. לא רציתי שידאגו. וחשבתי שיש איזו מחוייבות כלפי הסיעה. לא היה הגיוני להתעלם כליל מהמיפלגה בנסיבות שנוצרו.

● **כעת יקראו לך לשיחת־חברים.**

אם יקראו, לא אלך.

● **מדיע?**

כי זו לא תהיה שיחת־חברים. זה יהיה מעין מישפט.

● **יאם עזיז ברעם יזמן אותך?**

לא חושב שמישהו יעז לזמן. ואפילו יזמן — לא אלך. אני לא אעמוד בפני השיפוט של אף אחד בנושא הזה. עשיתי שליחות־ציבורית מתוך אחריות אישית מלאה. מי שרוצה לעשות מישפט־חברים, שיעשה לבד. שיקבל החלטות ויעניש את עצמו. אותי לא יענישו.

■ ■ ■

● **איך הגעת למיפלגת־העבודה?**

הייתי מראשוני המתפקדים הצעירים. הייתי צריך להציג מועמדות לסניף הסתדרות המורים בנצרת, וביחד עם קבוצת חברים האמנתי שחיים פה שני עמים. שצריכים לפעול ביחד למען האינטרס של המורים.

היה לי קשה לעבור את המחסום ולמלא טפסים של מיפלגה ציונית, אבל עשיתי את זה.

● היה לך אינטרס אישי, היה כדאי לך להפוך לחבר מיפלגת־העבודה.

אני לא מסתיר שהיה כאן אינטרס. אבל לא אישי. היה לי אינטרס כאזרח ערבי לקבל זכויות ולקדם את ענייניי. והיה ברור שללא תמיכה יהודית שום דבר לא יזוז.

במעמקי ליבי חשבתי על פוליטיקה. והצעד הראשון היה בסניף הסתדרות המורים. אחר־כך נבחרתי להנהלת המחלקה הערבית בהסתדרות. ואחר־כך כחבר מרכז הסתדרות המורים. התערבתי במיפלגה בנצרת ובגליל המיזרחי ונבחרתי כיו"ר הנהלת המחוז.

● **מה היו תוצאות הבחירות האחרונות באיכסאל?**

באיכסאל תמיד רק"ח היתה במקום הראשון. בבחירות האחרונות המערך קיבל מקום ראשון. בגלל מועמדותי לכנסת.

● **מי הציע אותך לרשימת־המוע־מדים לכנסת של המיפלגה, רענן כהן?**

בכלל לא. לא הוצעתי על־ידי אף יהודי, ואף יהודי במיפלגת העבודה לא השתתף בבחירתי.

עברתי שני שלבי התמודדות. התמודדתי במחוז ונבחרתי ראשון, התמודדתי בהתמודדות הארצית בין כל המחוזות הערביים במרינה ונבחרתי ראשון. רק אז מוקמתי במקום ה־42.

● אינך סבור כי חברי־כנסת ערבי במיפלגה ציונית הוא בעצם בובה לראווה?

יכול להיות שהמיפלגה חשבה שאני חבר־כנסת־מטעם, ושהם יוכלו לכוון ולהורות לי מה לעשות ואיך לנהוג. אבל אני אף־פעם לא תפסתי את תפקידי בצורה כזאת. לא באתי לתפקיד מעמדה נחותה. נבחרתי על־ידי צירים ערביים. לא מוניתי על־ידי מומחים יהודיים לענייני ערבים. אני לא חייב לאף אחד במיפלגה שום דבר!

● אומרים שבעת אתה יוכל לשבוח ממועמדות לכנסת הבאה.

אני הבאתי למערך 56 אלף קולות. שיעור המצביעים למערך באיזור שלי עלה ב־50%. כמה עוד חברי־כנסת את מכירה שיכולים להתגאות ב־56 אלף קולות?

„לא באתי לתפקיד חבר־כנסת מעמדה נחותה. אני לא חייב לאף אחד במיפלגה שום דבר!"

אני לא חיפשתי ג'וב, ואת הפרסטיז'ה שלי כבר עשיתי. ואם אומנם מישהו תופס אותי כחבר־כנסת־בובה, אני לא חושב שמישהו יפעיל את הבובה הזאת. אין סיכוי כזה:

● אתה נחשב חבר־כנסת ידידותי, יש לך חברים רבים במישכן. לא מכבר ראו אותך שקוע בשיחה אריכה עם מאיר כהן־אבידוב. מה לך ולו?

צעקתי עליו במליאה כמה פעמים. הוא בא אליי אחרי שכיניתי אותו „כהנא מס' 2". ואמר לי שהוא רוצה לשוחח איתי. שאני לא מבין אותו. אמרתי לו: אני חושב שאני מבין אותך. אמר לי: „בכל זאת, בוא נשוחח." אמרתי לו: למה לא?

הוא בא אליי למלון הילטון. סיפר לי את הסיפור האישי שלו וניסה לשכנע אותי שאיננו גיזעני, ושיש לו קשרים טובים עם האוכלוסיה הערבית בחיפה. הוא ריבר הרבה.

„אנחנו מהווים 17% מאוכלוסיית המדינה. ממשלה בלי נציג ערבי, היא לא ממשלת העם כולו!"

אמרתי לו בסוף: לא שיכנעת אותי. כי הדימוי הציבורי נוצר על־ידי האדם עצמו, על־ידי מעשיו ועל־ידי דבריו, והדימוי של גיזען דבק בך בגלל מה שאתה אומר ועושה. כשתשנה את מעשיך ודבריך, הדימוי שלך ישתנה, ואז אשתכנע.

הוא בא אליי ודיבר ממש מתוך הלב. סיפר לי על הטרגדיה האישית שלו, על בנו ועל אחיו.

● שוחחתם בעברית או בערבית?

בערבית.

מבחינה אישית, הרגשתי סימפטיה לתלאותיו — לא, לא רוצה לקרוא לזה סימפטיה. הבנה במישור האנושי זה יותר מתאים. קשה להגיד שאני מסמפט אותו.

● אומרים שאתה רואה רחוק ורוצה להיות שר בממשלת־ישראל, או לפחות סגן־שר.

אני חושב שממשלה בלי נציג ערבי היא לא ממשלת העם כולו. אנחנו מהווים 17% מאוכלוסיית המדינה, אז שאף אחד לא יתהדר בכותונת השיוויון אם אין לנו נציג בממשלה. בצרפת בחרו ראש־ממשלה יהודי. אז אחרי 37 שנים אין זכות לערבי במדינה להגיע לתפקיד שר או סגן־שר?

זה לא עניין אישי. תאמיני לי. אני לא מתלהב להיות סגן־שר בממשלה הזאת, ממשלת האחדות הלאומית. אני יותר חופשי לנקוט בעמדות שאני מאמין בהן כח"כ. כסגן־שר או כשר ידיי תהיינה כבולות.

את יודעת שאני לא תמכתי בממשלה? אני הצבעתי ברגליי. אני לא רוצה לגונן על עמדות הממשלה. עם כל הרצון הטוב. הקואליציה עם הליכוד כובלת למיפלגת־העבודה את הידיים.

אלמלא ממשלת האחדות הלאומית, אני בטוח שהמיפלגה שלי לא היתה עושה רעש כזה מנסיעתי לעמאן. ואפילו הייתי מרשה לעצמי להתייעץ.

● אז למה אתה לא עוזב את המיפלגה?

אני מאמין במיסגרת של מאבק משותף. אני רוצה להיות איפה שאפשר להשפיע יותר. אני לא הסתרתי את דעותיי: אני לא ציוני. אני לא יכול להיות ציוני, כי הציונות היא תנועה לאומית יהודית. אבל אני מאמין שבתוך המערך אני יכול להשפיע. ואני משפיע.

● כלומר, אתה מעדיף להיות זנב לאריות מאשר ראש לשועלים.

אני לא רואה עצמי זנב ואני מתעב זנבות. אבל תראי את יוסי שריד. בתוך מיפלגת־העבודה מע־מדו היה יותר חזק ויותר חשוב מאשר יוסי שריד בר"ץ. איפה שכולם חושבים כמותו.

אילו הייתי נוסע כחבר הרשימה המתקדמת, אף־אחד לא היה מרים גבה. תראי איזה רעש עשתה נסיעתי רק בגלל העובדה שאני חבר מיפלגת־העבודה:

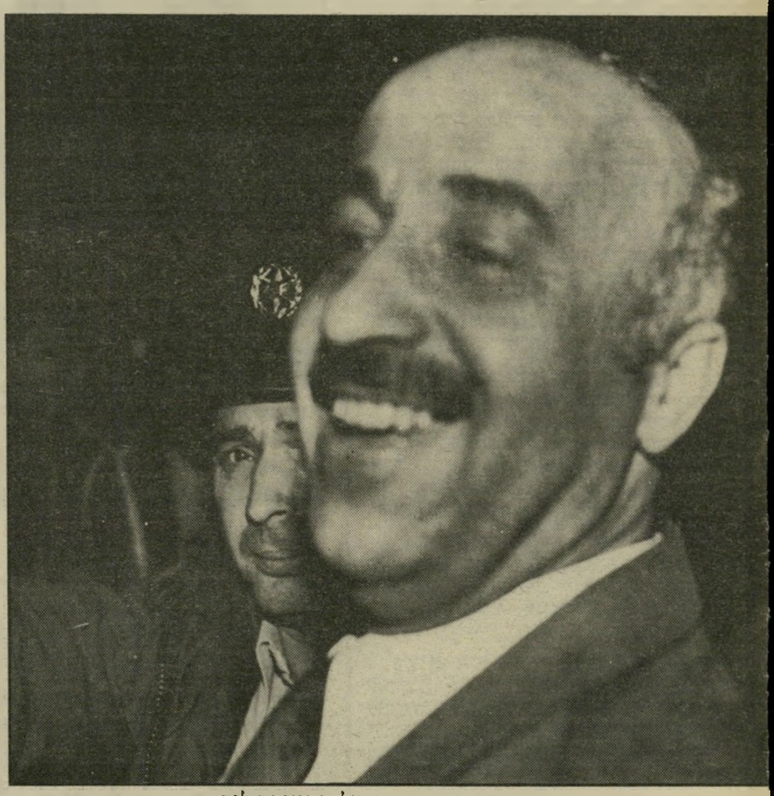
אז כל זמן שאני יכול לפעול בחופשיות, בהתאם לאמונתי ולעמדותיי, אני במיפלגה. אם יכבלו את ידיי, אמצא לי מיסגרת אחרת לפעולה.

● אתה מתכוון לנסות שנית להיפגש עם אנשי אש"ף?

מתכוון ומתכנן להיפגש. לשוחח ולהעביר מסר. כי אני מאמין שאין מנוס מקיום דו־שיח ישראלי־פלסטיני. אני אוהב מאוד את ילדיי ואת ילדי היהודים ואת ילדי הפלסטינים. ובנושא הזה אני לא יכול להיות ניטראלי.

● במשך שהותך הקצרה בקפריסין הרגשת פחד?

הייתי לבד, בוודאי שפחדתי. אחרי הכל, אני רק בן־אדם.

ח"כ דראושה בנמל־התעופה לוד
„אילו היה לי אישור, הייתי טס, למרות כל השידולים!"

אש"ף: דף חדש

(המשך מעמוד 7)

אש"ף הוכיח אז את יכולתו למנוע פיגועים גם מצד אירגוני־הסירוב הקיצוניים, שהתנגדו לע־רפאת.

הסכנה החמורה ביותר היא כעת שאירגוני־הטרור הבסוסים לסוריה ינסו עתה לבצע בישראל מעשי־זוועה ראוי־תנים, כדי להעכיר את האווירה ולהי־עמיק את התהום בין שני העמים. טרור זה נועד לפגוע בערפאת ובמדיניותו יותר מאשר בישראל.

השאלה הגדולה בעולם היתה השבוע: איך תגיב ארצות־הברית בחודשים הקרובים על מצב זה? האם מוכן רונלד רגן להקדיש את תקופת־הכהונה השניה שלו כדי לגרום למהפך במרחב? האם הוא יעניה להפצרות ידידי אמריקה במרחב — חוסיין, חוסני מובארב, המלך פאהד ועוד — לפתוח דף חדש ולקדם יוזמת־שלום שבה ישולב אש"ף?

כרגע אין על כך תשובה. היא תתברר רק במהלך החודשים הקרובים. ברור כי זוהי תיק־וותם של ראשי אש"ף. אם תתאכזב, יתכן כי בשנים הקרובות תתלקח אש המהפכה האיס־לאמית הקיצונית בכל רחבי המרחב.

אם תתגבש, לעומת זאת, מדיניות אמריקאית חדשה, יוכל הדבר להוביל בסופו של דבר לוועידה הבינלאומית, שבה ישתתף אש"ף לצד ישראל.

הדבר יהיה תלוי במידה רבה גם בהתפתחות היחסים בין וושינגטון ומוסקבה, בעתיד הקרוב. יש סימנים לנכונות משני הצדדים להפשרת הקיפאון.

● „מיניסטריון האמת"

דב ציבור הישראלי הנאור, שאינו מר־שפע משטיפת־המוח השיטתית של כלי־התיקשורת המודרכים במדינה, יכול היה לעקוב אחרי הדברים כמו עיניו, בעיקר באמצעות השי־דורים החיים בטלוויזיה הירדנית.

הוא ראה מושב רציני של קונגרס לאומי, שהזכיר מאוד את הקונגרסים הציוניים בשנות ה־30 וה־40 ערב קום המדינה.

הוא יכול היה להיווכח במו עיניו כיצד פועלת הדמוקרטיה במוסדות אש"ף. המועצה הלאומית הפלסטינית הוא ביום הפרלמנט הדמוקרטי היחידי בעולם הערבי כולו.

פרשת דראושה (ראה הנדון) הוכיחה בצורה דרמאתית את נכונות אש"ף לקיים דו־שיח עם ישראלים. גם כשהם מייצגים מיפלגות־שילטון ציוניות. אך בעוד שפרשה זו, על סממניה הרצי־ניים וההיתולים, משכה את תשומת־הלב הכי־ללית בארץ, קרו דברים הרבה יותר חשובים, המוכיחים כי נפתח דף חדש מצד אש"ף.

הקריאה לקיום ועידה בינלאומית, בהשתתפות ישראל ואש"ף, שהתקבלה על־ידי המועצה פה אחד, לעיני העולם הערבי כולו, מוכיחה מעבר לכל ספק דבר אחד: אש"ף מוכן עכשיו להידבר במישרין, פנים אל פנים, עם ממשלת־ישראל. המיסגרת המוצעת עצמה חשובה פחות מעובדה זו.

הכדור הוא עכשיו בצד הישראלי של ה־מיגרש.

אך כפי שקבע איתן הבר במאמרו, רואה ממשלת־ישראל בולה — מ־אריאל שרון ועד יצחק רבין — סכנה נוראה דווקא במדיניות־השלום של אש"ף.

אנשי הימין רואים בה סכנה, מפני שהיא יכולה להוביל לשלום אשר במיסגרתו תיאלץ ישראל להחזיר את השטחים הכבושים. אנשי ה„שמאל" בממשלה שותפים לחשש זה, מכיוון שגם הם אינם רוצים להחזיר את כל השטחים תמורת שלום מלא („השלום תמורת השטחים," כדברי חוסיין). הציניקאים ביניהם חוששים גם שכל תזוזה בדרך לשלום תביא מייד לנפילת ממשלת־האחדות, אשר שימעון פרס דבק בה כאילו היתה בבת־עינו.

אולם ממשלת־ישראל לא התכוונה לאפשר לציבור הישראלי להחליט בעצמו אם הוא מוכן לשלום כזה או לא. במשך השבוע עבר על המדינה גל נורא של שטיפת־מוח, אשר כמעט כל ה„מומחים" וה„פרשנים" היו שותפים לה. כלי־התיקשורת גנזו לחלוטין ידיעות ודיעות ש־הפריכו את הקו הרישמי. הכל התנהל לפי מיטב השיטות של „מיניסטריון האמת" בספר 1984, ובסרט על־פי ספר זה, המוקרן עתה בארץ.

הפלסטינים פתחו דף חדש. מנוי וגמור עם ממשלת־ישראל שזה ישאר דף ריק.

רק רגע!

אחוז-30

משקל נקי
45 גרם

רגע

וופל בשוקולד חלב מטולה

רגע מתוק בחיים שלנו

מספר 2466 י"א כסלו תשמ"ה 5.12.1984 שנה 49 המחיר 800 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

תמי

אולסי עזב את „אשתו" ואמר בראיון עם „העולם הזה": זה סופי!

אניבה לתמי: ארביץ לך!

תמי על אניבה:

„היא מטורפת!"

אולסי
אניבה